FENDI, PETER (Bécs, 1796 – Bécs, 1842)

Festő, rajzoló, litográfus, a bécsi biedermeier művészet egyik legkiválóbb képviselője. Fiatal korában várak és régiségek rajzolójaként aratott sikert, e korból való kiállított lapja is. Később az arisztokrácia által felkapott portréfestő s rajztanár lett, művészi rangját azonban kissé elégikus hangulatú, kitűnően megfestett polgári zsánerképei adták.

161 Tótlipcse látképe 8. TÁBLA

rézmetszet, 9,8 x 16,7 cm (körülvágott)
Jelezve: P. Fendi del. – J. Axmann sc. 1826.
Felirata: Tóth Lipcse
In: Taschenbuch für die vaterländische Geschichte. Herausg. Freyherren von Hormayr und von Mednyansky. 1827. illusztrációja
OSZK

Az előtér zsánerfigurái és széles falusi utcája mögött a tótlipcsei (Slovenská Lupča) vár magas tömbje emelkedik, fölötte varjúsereg kering. A finom tónusú apró metszet, amely Mednyánszky Alajos cikkét illusztrálja, a táj hangulatába foglalja a vár ábrázolását.

Metszője AXMANN, Josef (Brünn, 1793 – Salzburg, 1873) Brünnből került Bécsbe, ahol a morva rendek taníttatták. Már fiatalon sokat dolgozott Magyarország részére,

Művészet Magyarországon 1780-1830
MTA MKCS – MNG Gy. 1980.

rézmetszet, 10 x 12,8 cm
Jelezve: G. M. Petrich raj. F. Loos metsz.
Felirata: Körmöcz.
In: Aurora, 1823. Buda, Királyi Magyar Universitas, 9. sz. kép (OSZK)

Magas hegyek, lépcsőzetesen megművelt dombok ölében búvik meg a város. Petrich András mérnöki pontosságú, mégis hangulatos rajzát Loos a maga sajátos romantikus karakterével lágyabban tolmácsolta, mint Blaschke a tihanyi látképet.

Metsző: Friedrich LOOS (életrajzát lásd kat. 157)

Irod: Pataky 1951, 176. 2. sz.; V. Zibolen 1967.

RENNER

Rézmetsző Budán az 1820–30-as években, mindössze néhány művét ismerjük (Pataki 1951, 210).

8. tábla

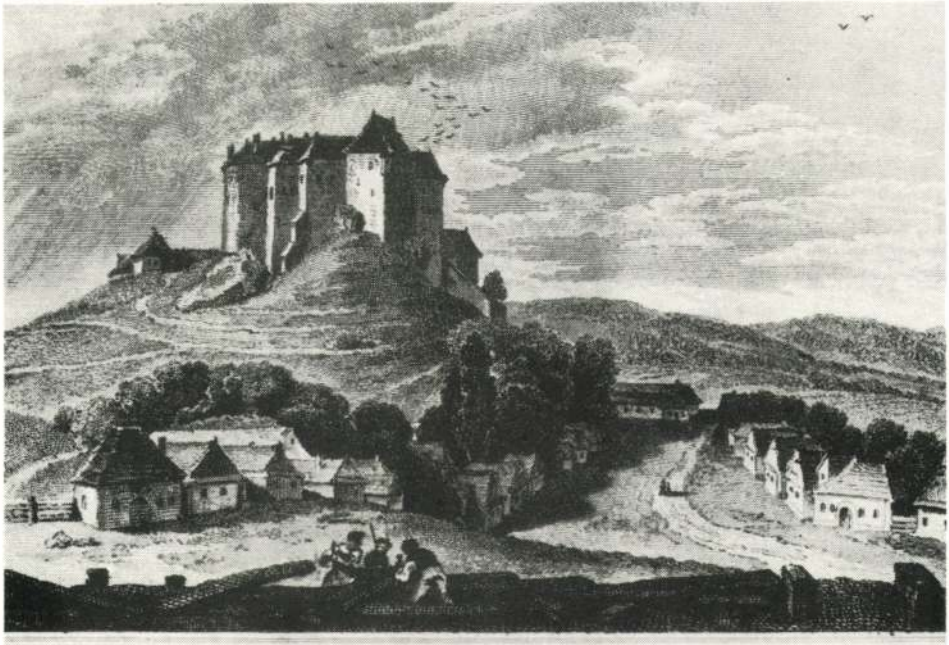

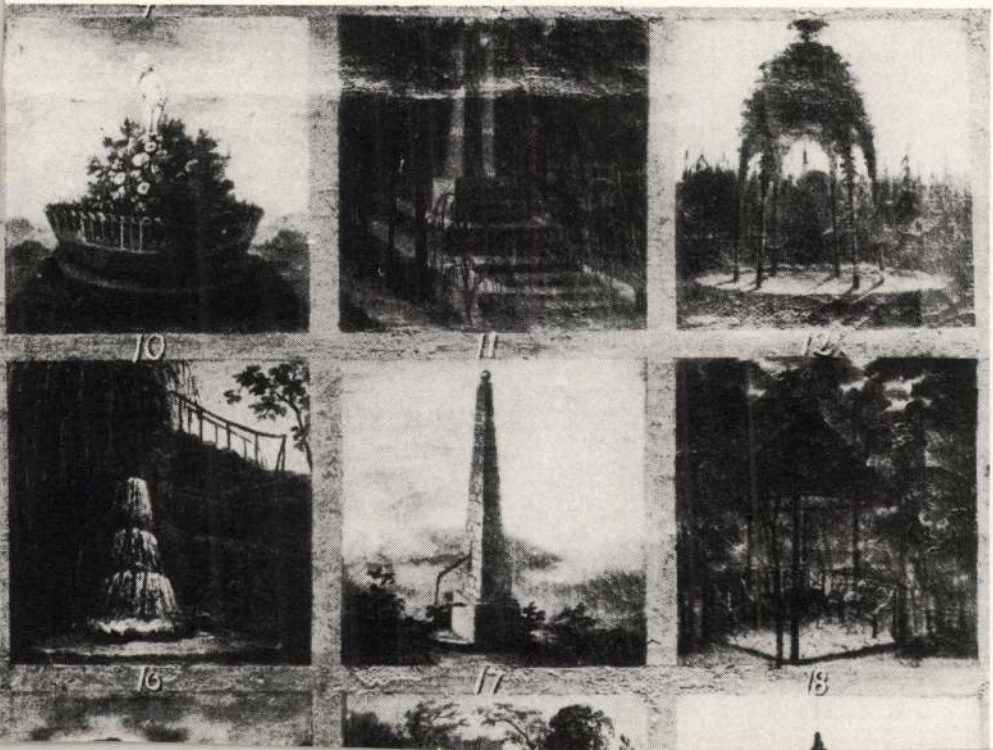
10
11
12
16
17
18

Fendi /Peter/ MDK

"Verancsics Antal"

arckép - /////////

Rota, Martino - "Fendi" - Decker, Johann Stephan litográfiája. 1825

65.o.

Rózsa György: Ehrenreich Ádám forrásai.
Müv. Ért. 1959. VIII. évf. 1. sz. 61-67.o.

MDK

Fendi, Peter

(1796-1842).

oszlák festő

Kösel áll Danhauserher.

A régi bécsi élet rajzolója

Bermann Moritz: Österreich-Ungarn im neunzehnten Jahrhundert Wien 1884 603.o.

MDK

Fendi Péter, festő; 1796-1842.

Az antik műemlék romjai. Tusrajz

Szign. és dat.: – Fendi 1825.

MDK

Fendi Péter

Cimlapterv, rusr.

A Gyüjtő. Szt. György Czéh 41. müv. aukc. 192o. jan. lo. 1.

MDK

Fendi Péter

Történelmi jelenet, cer.

Ernst Muz. XX. aukc. 9. sz. 1920. jan.

4 l.

MDK

Fendi Péter, 1796-1842

Teherhordó, cer.

Árv.Közl. 1929.jun. 4.rk.sz. 18 l.

MDK

Fendi Péter 1796-1842.

Alvás előtt

Alvó gyermekek, vf.

Ernst Muz. 15. aukc. 1921. 13 l.

Tengl Péter 1736-1842.

Alvás előtt

Alvó Éjszakák, vl.

Kassai Napl. 13. múzs. 1823. 13 l.

MDK

Femik Nándor, ép.

Terv.: I.Orom u. 5327 hrsz.a. toldalék.
/ Wertheimer Adolf./

Magánépitési engedélyek.-Ep.Ip.-Ep.Müv. 1928.V.15.
77.-78.1.

Felvinczi Takács E

Bever. tanulm.
Bencsin és iskoláje
Gyulai. D. Ly. és tanító
Miall. 1921. 1

23.l ~~1415 1166 k~~

PETER FENDI, grafikus

A Privilegierte Oesterreichische Nationalbank 1841. jan.1-i keletü 5,10,50,100 és 1000 Guldenes bankjegyét Fendi rajzai alapján a következő vésnökgárda vésté acélba:az alakokat Franz Stöber, Johann Passini, Thomas Benedetti és N. Pfohl. A szöveget Josef Wiedermann; a diszitményt Josef Axmann és Johann Passini készitették. 62.old.

DR.KUPA MIHÁLY: Magyar és Osztrák bankjegyterve-zők 61.old.

NUMIZMATIKAI KÖZLÖNY, LXIV-LXV.évf. 1965-1966. Akad.Kiadó, Bpest. 1966.

Fencz (Funcz) Antal

Becsből. 1551-ben az egri vár erődítésén dolgozik mint segéd Giovanni Maria mellett.

Pataki Vidor dr. Az egri vár élete. Eger, 1934 19. l.

Függönytartó fából vagy rézből, minden kivitelben
Dekor vagy **Riloga,** csigákon gördülő függönytartó szerkezet
Vitrage-rud rézből vagy celluloidból
Önműködő függönyrud
Bot- és esernyőtartó minden szinben

Tapétaléc arany, ezüst, piros, barna, fekete, stb. szinben
Képakasztóléc
Szabadalmazott képakasztóhorog
Képzsinór
Küszöbsin sárgarézből
Szőnyegrud- és kapocs
Szőnyegszeg és rajzszeg
Csusztatószeg
Réz-butorkerék
Ajtóütköző-gumni

Székületslap
Székláb

Léghuzamelzáró ajtóra és ablakra
Biztonsági ajtózár
Mindenféle ajtó- és szekrényzárkulcs

Disz

Ká
ben,
fatüze
Hőfokozó
Füstcső feke
máncozott k
Széntartó és ko
kete, nikkele
szinekben
Kályhaelőtét
Kályhatálca
Kályhaellenző le
ből
Szénkanál és tű
Vizpárologta
testre

Fürdőszobaszőn
Fürdőszobaszek
Törülközőtartó
1, 2, 3 ágú
Szappan- és po
Üvegpolc
W. C. ülődeszka
nélkül
W. C. papir és

és még sok ezer és ezer cikk, me
beszerezhetők és uj ottho

10838

Rozsnyai Fenczer György

1700 – 1720. Rozsnyón élt.

57 l.

nálam

Fenzerus György

hoferen

Fenczer György

I kötet. 479 lap.

irád

Mihalik Sándor: A rimaszombati ötvösczék. Bpest. 1919. 92. l.

FENCZIK Kornél festő

Gör.kat.templom freskói 1891
Hoitsy Fridolinnal

Hajdúböszörmény utikalauza. Szerk.
Tarczy Péter. Hajdúböszörmény, 1993
28. p.

Fenczik Kornél

festész

Mikloda András noba-
festővel festették ki az
munkácsi gör. kath.-
templomot, ~~[illegible]~~ bibliai
jelenetekkel ékítvén ~~[illegible]~~
a falakat

Lebereglelhetőségek

134. l.

megírva

Fenczik Kornél

festő

festette reszben a munkácsi gör. kath. templom bibliai jeleneteket ábrázoló falképeit. Mikor mics megmondva. ~~XXXX~~.
Az 1890. esérek elégen.

Lehoczky Tivadar: A beregmegyei görögszertartású katholikus lelkészségek története a XIX. ~~sz~~ század végéig. Munkács, 1904. 134. C.

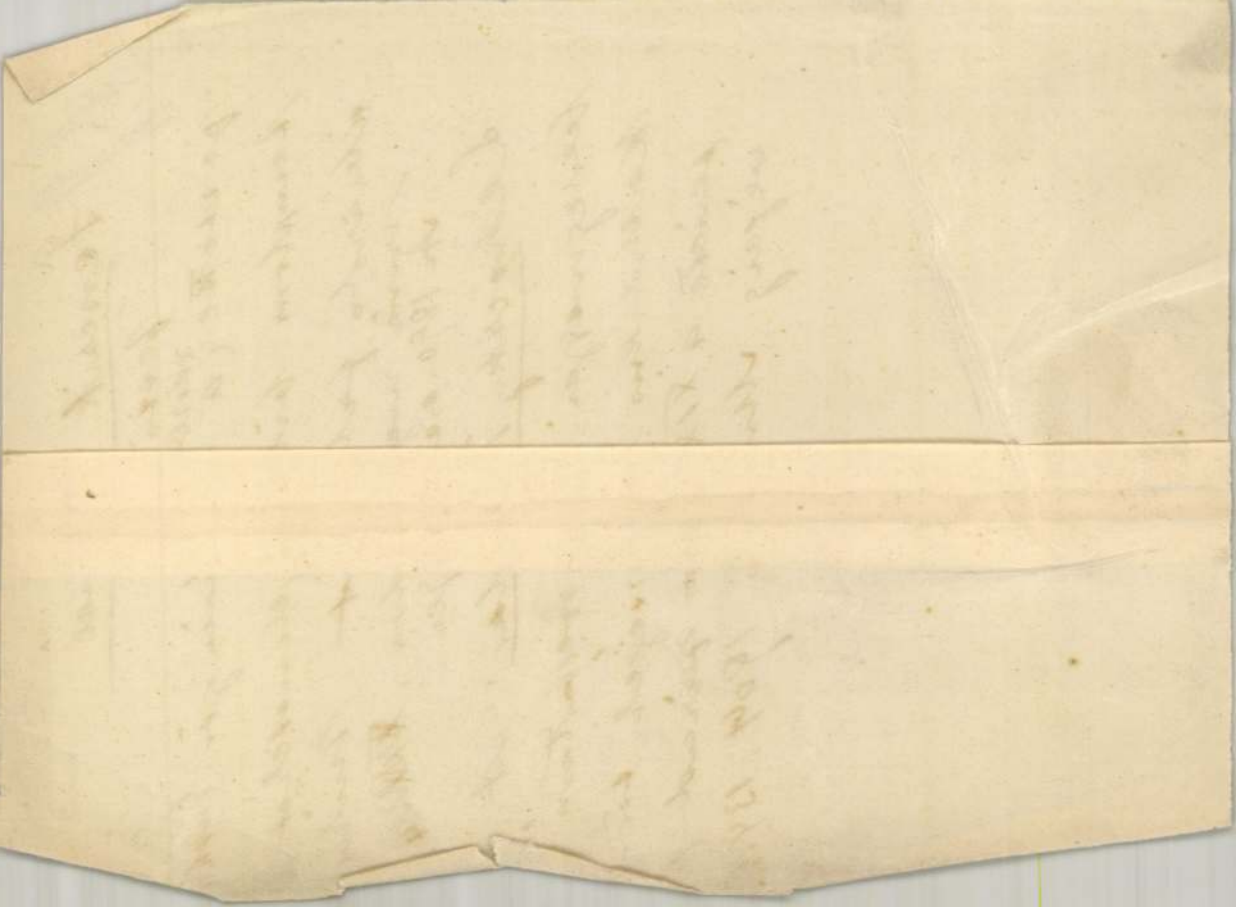

Fencsik István, szobrászművész

A Csontváry Terembe aug. 9.-én megnyílt a „mai magyar faszobrászat" c. kiállítás, melyen húsz kiállító művész szerepel alkotásaikkal; köztük látható a művész műve is.

P.V.: Faszobrászat 1979.
Pesti Műsor, 1979. aug. 15. 49. old.

FEND János antalos

Pannonhalma, 1996/2. 168,184.

Fend János, műasztalosmester

Sopronban Handler Nándor épitésszel és a többiekkel együttműködött. 237.old. 22.jegyz

Török László: A historizmusok korának épitészete Sopronban 230.old

Soproni Szemle. Helytört. Folyóirat. XXII. évf. 1968 Sopron

Fend János, müasztalos

Sopronban dolgozott. A soproni származású Kugler Pál Ferenc szobrász által készitett képmása a Soproni Liszt Ferenc Múzeumban van. 175.old. 44.jegyz

Soós Gyula: Kugler Pál Ferenc soproni szobrász/1836-1875/ 171.old

Sorponi Szemle. Helytört. Folyóirat. XIX. évf. 1965. Sopron

Fend János, műasztalos

Sopronban dolgozott. Valószínűleg 1865-ben mintázta meg a szintén soproni Kugler Pál Ferenc a mellszobrát. 172.old

Soós Gyula: Kugler Pál Ferenc soproni szobrász /1836-1875/ 171.old.

Soproni Szemle. Helytört. Folyóirat. XIX. évf. 1965 Sopron

Fend János

Szobrász faragta a soproni Szt Mihály templom mellékoltárait.

Csatkai Endre: A soproni képzőművészet története
Sopron 1962. 13. l.

Fend János
asztalos

Csatsopronkörnyék 49. l.

A balfi vk. templom fő-
oltárát 1887-ben csi-
náltatta egy soproni pol-
gár Fend János neves
(soproni ?) asztalossal.

Csatkai E.: Sopron
környékének műem-
lékei. Sopron. 1932.
49. l.

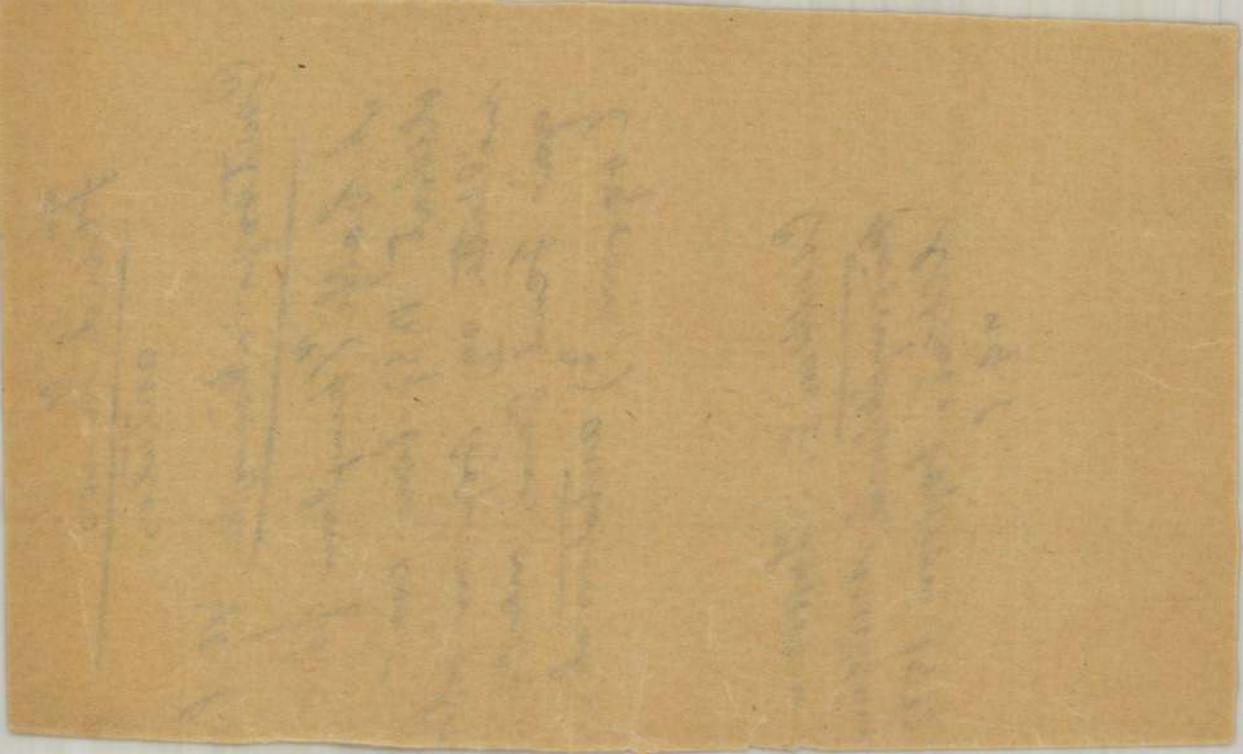

Fend János

1873-ban sopronni asztalos
készítette a főoltár
és a szószék tetejét,
a sz. Benedek-oltárt,
az orgona burkolatát és a szentély stallumait Storno Ferenc
vagyai ülnek az 1870-es
években

Emlpannonh.

Lapszám nincs
Emléklapok, melyeket
a pannonhalmi sz. Benedek-rend a főmonostori
székesegyháza felszentelésének alkalmából
a jelen és az utókornak
nyugt. H. n. 1876.

anthophyta

virágos-~~magvas~~ növények

Fend János

műasztalos Sopron

szül 1811. szept. 19, † 1894. márc 25. Apjánál Vilmosnál inas 2 évig és 3 hónapig. 1830–38 ig vándorol (Bécs, Pozsony (1831–32 itthon atyjánál) Wiener Neustadt, Steyr, Gráz, Laibach, Zágráb, Fiume, Triest, Pettau. 1838–42. Schmidt Károly rajziskoláját látogatja Bécsben 1840. a bécsi egyetemen jó eredménnyel hallgatta a mechanikai elő adásokat. 1842 végleg Sopronban telepedett le, hol 1845. megnősült. 1887. kiszítette a balfi templom főoltárát. 1890. a szakonyi kat. templom főoltárát, Bécsi terv után készítette a soproni Orvszlánpatika berendezését.

Csatkőrl

Bizánci festő, XII. század. (Föveges) Krisztus
a trónon, Sz. Mária és Ker. Sz. János.
Ia, tempera, 11·5 x 9·5 cm.

Rambaux-pecsét; 415 és 143 számó

Fend János

soproni antalos

l.

Mihályi Pannonh.

14-l -

Mihályi E. Pannonhalma részletes kalauza Thirring-Vigyázó
Részletes helyi kalauzok
2. Bp. 1923. 14. l.

Nuber Károly VI. 206.

Fend János

soproni oltárkészítő

Kel 1885

III. k. 2. f. 282. l.

Keleti K. Hivatalos jelentés a bpesti 1885-ki orsz. ált. kiállításról. III. k. 2. f. Bp. 1886. 282. l.

Kath. Pál ford.
Prot. Pál ford.

CSÜTÖRT.

26

Kath. Polikárp
Prot. Vanda

Újhold 0 ó. 20 p.

PÉNTEK

27

Kath. Ár. sz. János
Prot. Lothár

SZOMBAT

28

Kath. N. Károly
Prot. Károly

Izr. Ros Khodes Sebat S. Vaëra

Fend János

soproni fassobrász

a pannonhalmi nőkés-
egyház főoltárúmak
aranyozott fafaragvá-
nyait Storno Ferenc
tervé nemint fenti ké-
nyitelle 1873-ban

Fehér Ipoly

Győr megye és város
egyetemes leírása.

Bp. 1874. 664. l.

t. m. kir. Minister Úr ő Nagy-
üemlékek megóvásáról szóló
s tárgyalására az illető minis-
részéről kiküldött bizottság

Fend János

soproni ácstalos

l.

Egyházm. Lap

V. 1884. 63. l.

(A körmöcbányai vár-
templom restaurációja)

1884. készítette a kör-
möcbányai vártem-
plom fő és mellékel-
tárainak ácstalos
munkáját
id. Storno Ferenc tervei
alapján

Fend János

asztalos

Dercsényi – Csatkai

Sopron

115, 309, ~~[illegible]~~ 340, 391. l.

A soproni ki Unitály-templom romantikus főoltára id. Storno Ferenc terve után.

Balfi templom főoltára 1887. nyegót stlusban fantitől

Csatkai - Dercsényi

Sopron és Környéke
műemlékei. Dercsé-
nyi D.: Magyar
műemléki topográ-
fiája. II. k. Bp. 1953.

Fend János

munasztalos
arcképe gipsz-
domborum Kugler
Ferenctől a soprom
Liszt Ferenc mu-
zeumban

Fendt J.

Antalos

l.

Csatkaisoprom müeml

III. 122. l.

Sopron 1949 ~~X~~ V.11

Kedves Gyula Bátyám !

Ne vádolj hidegséggel,hogy névnapodról megfeledkeztem.Lászólag.De tán tudod,hogy 1944-ben elhalt fiam,aki nevedet viselte,e névnapot inkább szomoruvá teszi az emlékek révén,hát inkább átsiklom rajta.De Endre fiad ittlétekor emlegettünk épen névnapoddal kapcsolatosan.

Elfoglaltságom nagy,de hála Istennek.Az Amerikából érkezett nagy ajándék bemutatása volt az első külön kiállitásom és most szombaton nyilik a soproni önarcképeké és müvészképmásoké.Légy szives majd,az igen tisztelt Professzor ur asztalára tenni a meghivót,remélhetőleg nem veszi zokon a silány alakot,de szörnyen megszoritottak pénzben és az első kiállitást is 4o ft-ból állitottam össze,a mostani valamivel drágább,mert egy igen szép Kugler dombormüvet kaptunk:Fend János müasztalos arcképe, 1864,annak kellett,4o ft. költségen,keret,továbbá egy két üveg.

Kivánságodhoz képest megszereztem a kért füzetet.Soká tart a dolog, mert határzár van és a magam cserepéldányait adtam át.A MOB-nak a muzeum mintegy 5oo forintos terhet vett le a válláról és egy fenyegető pört a tavalyi ásatáskor kifizetett OTI-járulékok fejében,ami igen szaftos dolog volt és ma is csak mérgelődöm rajta.Akkor kértem Dezsőt,hogy némi viszonzás fejében lenne szives a MOB a muzeum könyvtárának kiadványaiból juttatni.Könyvtáram közönsége a fiatalság,szomjas föld.Most Nálad ismétlem meg a kérést.Ugyanugy azt is,hogy ha fényképésztek Győr táján jár, nem mehetne-e ugy haza,hogy Kisbérnek és Fejérvárnak kerül.Ekkor érintené P é r győrmegyei falut,ahol egy nagyon szép fafaragvány van,pásztorok imádása,18.sz.a soproni Szt.Mihályból.Sikerült hitelesen megállapitanom a mesterét is,csak fényképem nincs,pedig szép publikációhoz tenné le a zárókövet a soproni barokk szobrászatról.Semmi módon nem jutok hozzá.Már Győrött kialkudtam egy fényképésszel,hogy kimegy,aztán csak maradt az ügy. Fiad a hirek szerint letelepedett Sopronban.Csak husvét körül látogatott meg.

Most kedves Gyula bátyám sok szeretettel ölellek: Bözsi.

magyar / Fend János
soproni műasztalos

tovább

D

Peter Fendi, osztrák festő

M.D.K.

Magyarország ismeretét ábrázoló rajza van az Aurora 1824. évfolyam címlapja előtt. Ez az egyetlen, amit a „híres osztrák mester" Kisfaludy Károly számára készített. Ők hatten lehet, hogy találkoztak Bécsben, mert ugyanabban az időben jártak az Akadémiába.

Vayerné, Zibolen Ágnes: Kisfaludy Károly az Aurora képszerkesztője és illusztrátora

Művészettörténeti Értesitő, Bp. 1967. XVI. évf. 3. sz.

kép 160. old. 158. old.

M.D.K.

Fendi Péter, rajzoló

Martino Rotának Veranosics érsekről 1572-ben készült rézmetszetét az ő rajza után metszette kőre Decker Johann 1825-ben Ehrenreich Sándor Ádámnak "Icones Principum c. sorozata számára. 160.o.

Gennerné, Wilhelmb Gizella: Martino Rota magyar arcképei. 157.o.

Folia Archaeologica. VII. 1955. Bp. "Művelt Nép" tudományos és ismeretterjesztő kiadó. Bp. 1955

Fancsikné Csaba Mária: Fenyves (szén)

Verseny az idővel

Irigylem drága Nagyanyámat,
ki nem festette be hazug sötétre haját,
olyan fehér lett mint a tiszta hó,
s szép volt, mikor a nap ragyogta át.

Irigylem Őt, mert nem tartóztatta
a tovaszálló éveket,
nem kent magára sminket,
sem drága krémeket.
Nem bánta ráncait sem,
tanúit, hogy mennyit szenvedett,
csillagmosolya szép maradt
s én szerettem, mert szeretett.

FANCSIKNÉ CSABA MÁRIA

Halottak napján

Gyertyát gyújtok, fellobbannak a fények,
belenézek, s valakit mindig megidézek,
kiknek hiányától szegényebb lettem.
Elmentek, akik még őrködtek felettem.

Anyám, Nagyanyám... nem tudok felelni,
élni volt jobb, vagy föld alatt pihenni?
Azt én is tudom már,
- s a gyertya fénye megremeg, -
hogy amíg élünk, míg ideérünk,
nem egyszer halunk mi emberek!

Fancsikné Csaba Mária

MARSCHALKÓ ZSOLT

Ballada a fekete bárányról

Bűn még nincs, de megvan már a vétkes
S a büntetés amúgy is esedékes,
Ha a jogot firtatja - valami szeszélyes -
Nyugodj meg: az ítélet mindig egyesélyes.
Gyilkolsz vagy rabolsz, mi az égre kiált
Találunk valakit, ki érted kiáll,
Legyen fehér vagy sötét, mint a kátrány
Elviszi a balhét a fekete bárány.

Ha bánt a kínzó lelkiismeret -
Ostoba, ki szenvedni szeret -:
Hisz tiszta minden, világos, mint a nap:
A tettes zsidó, komcsi vagy arab,
Cigány, balkáni, szektás vagy keresztény,
Római, aki meghalt a keresztjén...
Mert le kell számolni a gazzal,
Ne törődj te se a csip-csup igazzal!
Remek képlet, pompás találmány
Elviszi a balhét a fekete bárány.

S ha a nagy, lila lelked háborog,
Felfordítják a gyomrod a haláltáborok -
Tudd, hogy a cél szentesíti az eszközt,
Kortyolj a kávéból két halálsikoly közt.
Ne légy finnyás, mint egy gyerek
A kötél úgyis más nyakán tekereg.
Szenvedni és szemlélődni nehéz,
A rész a fontos nem az egész.
Hisz a rúd rendszeresen rájár,
Elviszi a balhét a fekete bárány.

Ajánlás:
Herceg, nem a könyv vagy a tűz,
A pirula, mely minden bajt elűz:
Ez az állat a nagy találmány
S elviszi a balhét a fekete bárány.

HIDASI JÓZSEF

Hangulatképek

Szőlőt érlelő nyárvégi idő
prizmás színpadán
táncot járnak a színesedő sugarak
esőszagú hegyi szél
csörrenve búcsúzik lombjától
a megméretett falevél
töprengő verőfény szemeket könnyeztet
kalárisát százszorszépnek adja
estébe vénülő korongos alkonyat
láthatatlan istenek csodája
fölvillanó tünemény a hulló csillag
imákat mormolgatnak fázós szentek
baljóslatok szitálják
a virágporos
csendet

Fendi P

Szklabinya. T. 4632.

Az előtérbeli hegy tetejét a vár romjai foglalják el, tövében pedig a malomnál térdelő asszony mos fehérnemüt. Felirata:

Die Burg Szklabina.

alól balra: P. Fendi del.
jobbra: J. Axmann sc. 1823.

Am., mér. a vk. 7.7: 12.3 cm.

126-34-381.

Zólyom. T. 6560.

A középtérben emelkedő hegyen van a vár, hová az uton egy férfi halad, az előtérben balra ketten ülnek a földön, mig jobbra csolnak kötött ki, a háttérben pedig az égbolton szivárvány ragyog. A vár körül madarak röpködnek. Felirata
alól balra: P. Fendi del.
jobbra: J. Axmann sculp.

Am., mér. az al. 12.9 : 18.7 cm.

140-95.

Tót-Lipcse. T. 4605.

A középtérben balra látjuk a várat, a hegy tövében lévő falun széles út vezet át, melyet ketten élénkitenek, az előtérben pedig hárman fűrészelnek. Fölül madarak röpködnek. Felirata:

Tóth-Lipcse.

alól balra: P. Fendi del.
jobbra: J. Axmann sc. 1826.

Rm., mér. a vk. 8.1: 12 cm.

126-94-189.

Csáky István:

Mellig, ~~[illegible]~~ kissé jobbra fordult. Tején prémkalpag van, haja rövid, bajusza kipödrött, ~~[illegible]~~ körszakála gondör. Mentején hat nagy gomb van. Felirata a kép alatt:

„Stephan Csáky",

a bal vállnál: „1650",
alól balra: „Tendi del,"
s jobbra: „Krepp sc."

Punctirowa, aczélmetszet, méretei a vonalkeretnek 10.9 : 7.7 s az aczéllapnak 17.6 : 11.5 cm.

Mettszette: Krepp

Ltsza 8530

192/94 №1

Appony:

A ~~vár~~ látképben feltüntetett vár romjaiva

~~A~~ (középtérben emelkedő meredek hegy tetején látható ~~van a vár~~, és a ~~romjait~~ ~~sa~~ háttérben balról hegyek vannak. Az előtérben három pilléren nyugvó karfás hid vonja magára figyelmünket, melyen, a feszület közelében, egy férfi jön át, míg jobbról, az uton, ketten mennek a hid mellett lévő házikó felé. Felirata a kép alatt:

„Die Burg Appony;"

alól balra: „P. Fondi del"
és jobbra: „Jos. Stöber sc."

Fendi

Aczélmetszet, méretei a kettős vonalkeretnek 7.3 : 12.5 Cm.
Metszette: Stöber József.

Ltsza 4545.

126/94 № 1.

Fendle István

V.L.: Négylakásos társasház, Budapest, II. Lévay utca. Építész: Varga Levente, statikus Fendle István /Ismertetés, képekkel, fotók: Bernus András/.

Magyar Építőművészet, 1971.2.sz.
28-31. l.

Fendt Ottilia

Ø 1919

Ki tud völa?

Autotipia mélymaratás /
Háromszín autotipia /, a
Négyszín autotipia /
Többszín fototipia szine
Fotolito □ cmként .....

A klisék minimális mérete egy
szineseknél 100 □ cm.

Amennyiben a munkába adott kl
24 óra /8 munkaóra/ rendelkezésre
relésért darabonként 25 %-t szám

A 3%-os eziő szerinti forgal
külön felszámítjuk.

Ezen árak f.hó 17-én lépnak é
T.c. eddigi konditioit termész

Áremelésünknél még azon kénys
hogy különösen a vegyszerek belfö
a kormány a külföldi gyártmányokk
az egyes szállításokra kiszabott
védeni, ami az árakat rohamos emel

Azon kellemes reményben, hog
szonyoknek megfelelést előreadni m
rint mindent el fogunk követni, ho
emelést rekompenzáljuk és vagyunk

Fendt Ottilia

1914/15 – 1918/19

Ferképzomfoiskévk

81. l.

Fenecz , Anthonius kőmüves M.D.K.

Andreas Fontana vezetésével dolgozik 1552-től

Détshy Mihály: Munkások és mesterek az egri vár épitékezésein 1493 és 1596 között 176.1.

Az Egri Muzeum Évkönyve I. 1963.

Ferenc , Athonius Kömüves M.D.K.

Antonio Pontano verseskötetének dolgozik 1552-től

Détshy Mihály: Munkások és mesterek az egri vár

építkezésein 1493 és 1596 között 176.l.

Az Egri Múzeum Évkönyve I. 1963.

M.D.K.

Anthonius Fenecz

Olasz kőműves az ostrom alatt a várban marad.
6 olasz kőműves és 2 kőfaragó marad mágyott.

Détshy Mihály:Munkások és mesterek az egri vár építkezésein 1493 és 1596 között.I.közl.176.o.

Az Egri Múz.Évkönyve.I.Eger.1963

Fenecz, Antonius kőmüves M.D.K.

Az 1552-es ostrom alatt szükségessé váló munkákat végzi

Détshy Mihály: Munkások és mesterek az egri vár építkezésein 1493 és 1596 között 176.l.
Az Egri Müzeum Évkönyve I. 1964.

M.D.K.

Fenecz, Antonio, olasz hőmüves

1552-ben dolgozik az egri várban, a 6 olasz körök, azit az ostrom alatt is a várban maradtak

Heves megye müemlékei I. irta Voit Pál,
Magyarország müemléki topográfiája VII. köt.
Szerk.: Dercsényi Dezső,
Bp. 1969. Akadémiai Kiadó, 324. old.

Fendi Péter

osztrák festő és rajzoló

L. magyar

Szendrey - Szentiványi

478. l.

Lotz Károly után.
A mester sz. Hessen-Homburgban 1833
1904 október 13-

636. Táborozó huszárok 1848/9-ben.

jobbra fordult

Középütt szürke lovon lát
égő szivart tart. Balról ~~[illegible]~~ báró P
do Esterházy István ül. Jobbról gróf Al
szár fölszerelésén ülve főz. A földön k
balról egy közhuszár vezet lovat, középü
körül vig tábori élet folyik, hol a hus

1 gróf

Vászon, méretei 107.5: 17
Másolata Lotz Károly ered
Az 1848/9-iki szabadságha
Átvétetett az 1896: IV. 8

Lövegé

636 C7

904:V.4.

10½
24½-2

Fendi, Peter

l.

LykaMagyműI800-50

15, 17. l.

Az Esterházyak foglalkoztatták és a Dessewffyek, Erdődyek

9.

5.

Tartalom.

	Oldal
Előszó	3
I. A kassai Kálvária története	5
II. A Kálvária kápolnái és temploma	40
III. A Kálvária harangjai	53
IV. Hatósági intézkedések a Kálvária jövedelméről	55
V. Búcsunapok a Kálvárián	62
VI. A kálváriai temető	65
VII. Kassa főpásztorai a Kálvária megalapítása óta	71
VIII. Kassa város plébánosai a Kálvária megalapítása óta	73
Zárószó	74

Anyjához s a bünbánat szentségében megtisztult s a szent áldozásban megerősitett lélekkel térjenek vissza otthonukba az élet küzdelmeihez, az élet keresztjeihez. A szentségek megszentelő kegyelmével megtisztult s a zarándoklásban kiérdemelt búcsukkal, az ideigvaló büntetések elengedésével megvigasztalt s fölfrissitett lélek, megedződik a földi állandó lelki harcokra, a hitben erős, reménységgel bízó, szeretetben munkás, igazi krisztusi életre s a bajoknak és szenvedéseknek a kálvária szellemében, Isten bölcs rendelésén való szelid megnyugvással és csüggedés nélkül való elviselésére.

A szenvedés a próbaköve istenfélelmünknek, önfeláldozásunknak, állhatatosságunknak, a gondviselésben való bizalmunknak, egyszóval: az igazi keresztény életnek. Ezen tetszik meg, ki az Úr Jézus igazi követője!

Álljon hát szilárdan, rendületlenül e szép Kálvária időtlen időkig s üditse föl napról-napra, évről-évre az isteni kegyelemre szomjazó lelkeket, mutassa nekik a földi s a földöntuli boldogulás útját, az igazi keresztény élet valódi

r, osztrák festő és rajzoló; grafikus
Bécsben, megh. 1842-ben u. o.
elkedett jelentőségre, de emel-
a múlt század elején sokat
zők számára is. Számos ma-
ású rajza (arczképek, tájké-
retes, melyek leginkább Ax-
r J., Eissner F. és Krepp J.
jelentek meg.

l: Adatok a művészet történetéhez.
53. l. — *Tört. Képcsarnok* grafikai
pest.

Fendi Péter
1796–1842
Lkáb I. 20–22
IV. 105, 149

Belgrád.

A háttérben emelkedő heg
melynek közelében hajók közeled
szerb vontat egy dereglyét. Fel

BELGRA

fölül: CCXXXI.
alól jobbra: J. Poppel direx.
legalól balra: Aus d. Kunstanst
jobbra: Eigenthum d. Ve

Am., mér. az al. 13.7: 2

140-95.

Aukciók

Fendi Péter

Szt. Györa Cék. 1916 szept. okt.
XXIX. a.:
Az antik művészet
romjai (1825) tusr.

Ernst Mux. IX. a.:
Történelmi jelenet
(1826) cer. rajz

1921. XV. a.: Alvás előtt, of
Alvó gyermek,
(1838) virf

1922. XIX. a.: Ferenc császár
virf

1923 febr. XXII. a.: Leány macs-
kával, cer. rajz
Strelecz Antal képm., fa

MŰVÉSZETEK HÁZA

2003. január

január

1950-ben születtem Budapesten.
Tizenéves voltam, amikor Verne Gyula könyvei a kezembe kerültek. Csodálatos történetek, csodálatos illusztrációk!
Ott és akkor dőlt el bennem minden:
én csakis tengerész akarok lenni! És ez azóta is tart!
Én világéletemben tengerész szerettem volna lenni, a rajzolást szükséges rossznak tekintem. Úgy tűnik pedig, hogy ez a tevékenység mégis elkísér életem végéig.

Mert navigare necesse est!

Belépődíj: 100 Ft
A kiállítás megtekinthető: január 30-áig, munkanapokon 10.00 és 17.00 óra között.

A kiállítást megnyitja: Litkai Gergely humorista

14. kedd, 17.00 óra, Pincegaléria

Fenekovács László grafikus kiállítása

16. csütörtök, 18.00 óra, Szalon

A Magyar Kultúra Napja alkalmából:

BESZÉLGETÉS JORDÁN TAMÁSSAL A NEMZETI SZÍNHÁZ VEZÉRIGAZGATÓJÁVAL

Beszélgető partner: Albert Györgyi újságíró

„(NÉHÁNY GONDOLAT EGY 2006-BAN (SIC!) KÖZZÉTETT, REPREZENTATÍV MINTA ALAPJÁN KÉSZÍTETT KÖZVÉLEMÉNYKUTATÁS ELEMZÉSÉNEK ÖSSZEFOGLALÓ FEJEZETÉBŐL):
A MEGKÉRDEZETTEK 85%-A ÚGY VÉLI, HOGY A NEMZETI SZÍNHÁZ AZ ORSZÁG LEGJELENTŐSEBB KULTURÁLIS INTÉZMÉNYE, AMELY SIKERESEN GYŐZTE LE A VELE SZEMBEN KIALAKULT ELLENÉRZÉST, POLITIKAI HOVATARTOZÁSTÓL FÜGGETLENÜL MINDENKI SZÁMÁRA UGYANAZT JELENTI, AHOL ELŐSZERETETTEL MUTATNAK BE RÉGI ÉS ÚJ MAGYAR DARABOKAT, SOKSZOR TALÁLKOZNAK FIATAL RENDEZŐK IZGALMAS ÚJ MUNKÁIVAL, ITT LEHET MEGISMERNI A VIDÉKI ÉS HATÁRON TÚLI SZÍNHÁZAK JELENTŐS ALKOTÁSAIT, SŰRŰN LÁTNI KÜLFÖLDI ELŐADÁSOKAT, A GYEREKEK KEDVENC SZÍNHÁZA, ÉS A NEMZETI NEM CSAK A BUDAPESTIEKÉ ...”

részlet Jordán Tamás vezérigazgatói pályázatából

21. kedd, 18.00 óra, Szalon

KULTURÁLIS KITÜNTETÉSEK ÁTADÁSA A MAGYAR KULTÚRA NAPJA ALKALMÁBÓL

KÖZREMŰKÖDIK:
ZÁDORI MÁRIA – SZOPRÁN
Liszt-díjas, a Magyar Köztársaság kiváló művésze
SZABÓ ISTVÁN – LANT
Tinódi Lant-díjas művész

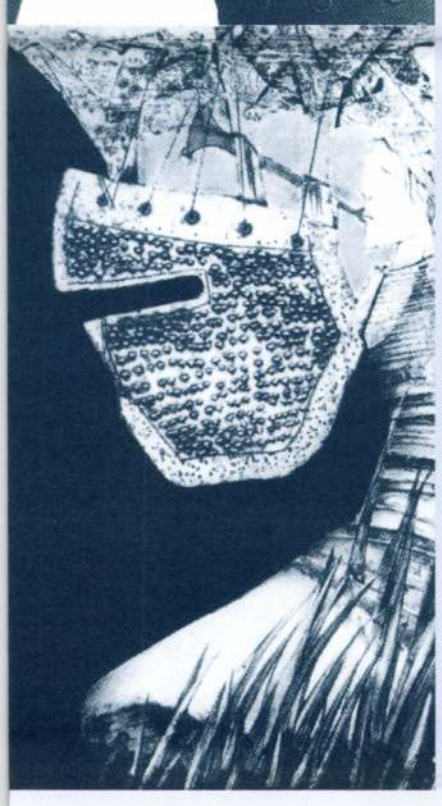

Műsor:
XVI – XVII. századi kéziratokból és énekeskönyvekből
Esterházy Pál költeményei korabeli dallamokra:
Az isteni bölcsességről
A boldogságos Szűzről
Az Istenségről
Esterházy Pál: Harmonia Caelestis (részletek)
Dulcis Jesu
Jesu, dulcideo
Ave maris stella
Ave, dulcis Virgo
Virágénekek XVI – XVII. századi kéziratokból és énekeskönyvekből
Bakfart lantfantáziák

Kiállítás
Patona Teréz keramikus és Kamper Lajos grafikus munkáiból a Szalonban

A MŰVÉSZETEK HÁZA PÁHOLYA

MŰVÉSZETEK HÁZA

SZOMBATHELY
FŐ TÉR 10.
9700

1.

MŰVÉSZETEK HÁZA

Szombathely, Fő tér 10. Pf. 452 Telefon: 94/509-641 Fax: 94/511-368
E-mail: savaria.artscenter@axelero.hu
Jegyek elővételben a Művészetek Háza Jegyirodájában válthatók
Belsikátor 1. Telefon: 94/511-266

Rendezvényeink támogatói:

Tokaji Exkluzív Borszaküzlet
Gödör Étterem, Pannónia Étterem
BÁV RT
PHILIPS

SAVARIA COMPUTER

23. csütörtök, 19.00 óra, Szalon

Az Óbudai Társaskör vendégjátéka

A végzet asszonyai – Heltai a nőkről

Az örök nő: Ráckevei Anna

Zongorán közreműködik Balog Zsolt

Szerkesztette: Fráter Zoltán

Heltai behatóan foglalkozott a női lélek rejtelmeivel. Frivol irodalmi estünkön a humoros írások hölgyszereplői szólalnak meg. Heltai már-már megfejti a nagy titkot...

SOROS ALAPÍTVÁNY

Belépőjegy: 1000 Ft

28. kedd, 17.00 óra, Szalon

Öt éves

a szombathelyi kézműves foglalkoztató műhely

Gyapjú, pamut, len alapanyagú szőnyegek, falvédők, takarók mindegyik zsűrizett. Számos közülük országosan díjazott darab. A Savaria Nett-Pack Rehabilitációs célú Kereskedelmi Kft. kézműves foglalkoztatójában készült termékek megváltozott munkaképességű emberek alkotásai. Munkába állításuk Eszenyi Istvánné textiltervező és Hujber Gyula műhelyvezető elképzelése szerint egy alkotó műhelyben valósult meg, amelynek célja a tartalmas rehabilitációs munka.

Belépődíj: 100 Ft

A kiállítás megtekinthető: január 30-áig, munkanapokon 10.00 és 17.00 óra között.

31. péntek, 19.00 óra, Pincegaléria

Rhytm' and Banjo

Zsoldos Zoltán vezetésével több, mint tizenöt éve működik már a megyében blues-zenekar, a tagok azonban „Báró" kivételével folyamatosan cserélődnek. Zsoldos Zoltán, aki foglalkozására nézve zenetanár, s korábban játszott a Szombathelyi Szimfonikus Zenekarban is hegedűn, a vasi blues-élet atyjának tekinthető. Tanítványai több zenekarban játszanak, aki a blues-zal kapcsolatba került, egészen biztos megfordult Báró közelében: tanult tőle vagy játszott vele. A kitűnő és sokoldalú zenész élete csúcspontjának tekinti, hogy 1987-ben példaképének, John Mayallnak a „kék szemű blues" atyjának három magyarországi koncertjén is felléphetett zenekarával a mester előtt. Zsoldos Zoltán játszik szinte minden húros hangszeren, ma este megmutatja, hogy nem csak a gitárnak és a szájharmonikának, hanem a bendzsónak és a dobrónak is mestere.

Peltzer Géza legalább tizenöt éve kisebb-nagyobb megszakításokkal együtt játszik Báróval. „A" kategóriás tánczenész, korábban egy ideig a Grencsó István vezette Masinának is tagja volt. Ma este nemcsak orgonán, harmonikán is játszik és énekel néhány blues-számot.

Szántner László klarinétosként kezdte zenei pályafutását, később talált rá igazi hangszerére a basszusgitárra. Több Zalaegerszegen működő progresszív együttesben is megfordult (köztük az Orbán Sándor „Hota" vezette blues-együttesben), tagja a Balaton Jazz Quintettnek, a Woodo-együttesnek, valamint állandó tagja a Zalaegerszegi Színháznak.

Az együttes legfiatalabb tagja **Radics Igor** Nesztor Ivánnál tanult Pesten dobot. Ő is tagja a Woodo-nak és a Zalaegerszegi Színháznak, ezenkívül játszik a Shabby Blues Band-ben is.

Az együttes az est első felében countryt és néhány ír népdalt játszik, a szünet után vérbeli blues következik.

Belépőjegy: 500 Ft

Három éve nyitotta meg kapuit a Művészetek Háza, hogy tartalmas és színes programokkal: előadóestekkel, hangversenyekkel, kiállításokkal, zenés táncos estekkel gazdagítsa a város programkínálatát. A három év alatt vendégeink voltak színészek, zenészek, az irodalmi és művészeti élet legrangosabb alkotói és előadóművészei. Megismert és elfogadott bennünket a város lakossága, kialakult nézőink, vendégeink köre, középiskolástól a nyugdíjasig, minden korosztály talál kedvére való műsort. Látogatóinkat összeköti az igényesség és személyesség iránti vonzódás – ez az a két legfontosabb jellegzetesség, amely a ház arculatát meghatározza. Visszatérő vendégeink közül egyre többen tagjai a MŰVÉSZETEK HÁZA PÁHOLYÁNAK, mely ez év januárjában szerveződött.

A Páholy tagjai
- elsőként értesülhetnek programjainkról,
- elővételi lehetőséget és kedvezményt kapnak a belépőjegy árából,
- évente egy exkluzív estünkön ingyenesen vehetnek részt.

Reméljük, hogy látogatóink köre tovább bővül, és közülük egyre többen vállalják az évi 5000 Ft Páholytagdíj befizetését is. Várjuk Önöket, tartsanak velünk!

FENEKOVÁCS LÁSZLÓ

JELENTKEZÉSI LAP

MINT A MŰVÉSZETEK HÁZA PROGRAMJAINAK RENDSZERES LÁTOGATÓJA, KÉREM FELVÉTELEMET A MŰVÉSZETEK HÁZA PÁHOLYÁNAK TAGJAI SORÁBA.

AZ ÉVI 5000 FORINTOS TAGDÍJAT BEFIZETEM. ÉRTESÍTÉSEIKET AZ ALÁBBI CÍMRE KÉREM POSTÁZNI:

NÉV: .....

POSTACÍM: .....

FOGLALKOZÁSOM: .....

ÉRDEKLŐDÉSI KÖRÖM: .....

2003. JANUÁR

.....
ALÁÍRÁS

FENEKOVÁCS LÁSZLÓ

A Budapest Galéria meghívja Önt a

KOKSZ

azaz KOrtárs Karikatúra és SZatíra

MŰHELY

kiállításának megnyitójára

2003. november 20-án, 17 órára,
valamint
2004. január 4-én, 16 órára
a kiállítás bezárására

a Budapest Kiállítóterembe
(1056 Budapest, Szabad sajtó út 5.).

A kiállítást megnyitja, majd bezárja

Andrassew Iván

közíró.

A KOKSZ Műhely tagjainak művei megtekinthetők a magyar virtuális karikatúra múzeumban ***(www.karton.hu)*** *és a VirtuArtNet Galériában* ***(www.virtuartnet.hu)***.

A kiállítás megtekinthető 2004. január 4-ig,
hétfő kivételével naponta 10-18 óráig.

Árvay László

Bojcsuk Iván

Fenekovács László

Gyulai Líviusz

Halász Géza

Jelenszky László

Kaján Tibor

Kemény György

Lipták György

Makina

Sajdik Ferenc

Szalay Pál

Szerényi Gábor

Tettamanti Béla

Varga Zsófi

Fenékpusztai bazilika

ecclitoe

Barkóczi - Bóna - Mócsy: Pannónia története
Bp. Tankönyvkiadó 1963

Fener Gábor, művészettörténész

a Fényes Adolf Teremben 1985. okt. 24-nov. 17-ig látogatható Waldemar Swierzy (Lengyelország) plakátjai. – a művész pécsi kiállításán Kemény György mondta a megnyitót.
a kiállítást rendezte: Fener Gábor.

Műcsarnok és Kamaratermei,
1985. okt.

Fémes Tamás, fotóművész

- művei a Nemzeti Galériában a Tánc a fotóművészetben c. kiállításon.

Szegedi Miklós: A Magyar Táncművészet Hete
Magyar Ifjúság, 1968. IV. 26. 6. l.

Fener Tamás

Végezetül egy-két... képrőművész nagyagó portréját említjük: Egry József (Pécsi József fotója), Ferenczy Béni, Bossos Miklós, Bálint Endre (Fener Tamás felvételei), Hincz Gyula (Csák Miklós jellemképe).

Bodri Ferenc: A Fotóművészet című folyóiratról.
Jelenkor XII. évf. 4. sz. 1969. ápr. 370–371. l.

Ferier Tamás

fotos

„Fríz" (repro)

Marthy Barna: Megáll a tánc?

Nők Lapja, 1968. jún - 13 szám

Fenér Tamás

fotós

"Maszkok"
"Andor Tamás"
"Farkas Vilma"
"Angyal"
"

} repro

Martony Dorna: Fenér Tamás kiállításán

Nők Lapja, 1972 febr. – 8 szám

Fenér Tamás
fotós

„Barcsay Jenő"
„Kassák Lajos"
„Árva Ernő"
„

} repro

Martsy Dana: Fenér Tamás kiállításán
Nők Lapja, 1972. febr. – 8 szám

Fenér Tamás

fotós

Kiállítása volt a Múcsarnokban Fenér Tamás fotósnak. Kiállításán a tőlfi házott bemutatta Barcsayról, Kassákról készült fotóit

Marthy Barna: Fenér Tamás tárlatán.
Nők Lapja, 1972. febr. – 8 szám

Fenék

1) régibb óhersteny bazilika.

2) ujabb " " "

K. u. IV – V. nagad.

Nagy Lajos

Sertzenytsvan.

I. k. 123, 124. l.

M

Schleicher C

évszámok

Fenéki vár

Arch. Közl. 1863. 37. l.

7574 CXXXVIII

Fenékpuszta

Keszthely mellett
Mogentiana, csetlely
Valco
Római tábor-nak
hitték, újabb kutatások
szerint késő-római telep.
a Kr. utáni IV. századból
Keresztény bazilika nyo-
mai a IV. század máso-
dik felébol

Nagy Lajos: Pannonia
sacra. Serkent István
I. k. 78-79. l.

vonath. irodalommal

Fenékpuntai

okerentény bazilika

l.

Ger MRE 8. l.

3054

50. J. P. Reiter:

(Götevékenységét Bécsben 1834–1870 k

~~Egy~~ Munkás.

A szem közt né
fiatal ember a néző
baljával a vállra vetett
haja és szemöldöke barna
Rózsaszinű s csomóra
ujjait felgyűrve hordja,
s csizmája magasszár
Kalapot akasztottak, m
A háttér sikterület fá

J. Reiter W
84

Vászon, méretei 39
Erny Mih. hagy. 18
Ára 20 ft.
M. Képt. 227.
Ujtza 169.
VII: 50

VII: 328.

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

DUNAÚJVÁROS

1968 MÁJ 2

Féner Tamás

1024

Nem langyos középút...

A „Studió Nadar" fotóművészeti kiállításról

Másfél évvel ezelőtt kilenc fiatal, az új iránt különösen fogékony — és ráadásul kiválóan képzett — fotóművész és egy tekintélyes főiskolai professzor együtt nézett meg egy fotóművészeti kiállítást. Régóta ismerték egymást, sokat vitatkoztak, sokat tanultak együtt. A kiállításon tapasztaltak csak megerősítették őket abban a hitükben, hogy a magyar fotóművészet nem halad jó úton, valamit tenni kellene. Valami újjal, „mással" kellene kísérletezni. Abban egyetértettek, hogy nem meghökkentő formai produkciókat, hanem tartalmában új, mai fotókat várnak önmaguktól — és ezt várja tőlük a magyar közvélemény is.

Mozgalmukat egy kiváló egyéniségről, a foto — időrendben első — művészéről, Nadar-ról nevezték el. És — mivel minden szónál többet mond a tett — kiállításokon kívánnak bizonyságot tenni arról, hogy komolyan gondolják azt, amit mondanak.

Így került sor arra, hogy kiállításukat Dunaújvárosban is bemutassák. A kiállítást megtekintő műértőnek első pillantással felmérve a kiállítás egészét — az első benyomása nem különbözik attól, amit évek óta megszokott a fotokiállításokon. De azután — a többiek nyomát követve — jobbra fordul, és azonnal megdöbbentő alkotással találja magát szembe: *Féner Tamás* tizenegy fotóba sűrítette a paraszti múlt súlyos örökségét, mely a sorstragédiák könyörtelenségével vezet el kíméletlenül a halottaskocsihoz és a vádlottak padjához.

„Együtt, de nem uniformizáltan!" — ez a Stúdió egyik jelszava. A jelszó igazolásaként egy tablón találjuk *Schwanner Endre* és *Módos Gábor* egy-egy Richter-portréját. Mindkettő szemmelláthatóan a zongora varázslójának koncertjén készült, mindkettőn fekete alapból kiemelkedő néhány fehér folt ábrázolja a mestert — de mégis menynyire különbözően: az egyiken csak az átszellemült arc, a másikon mintha a hátára vette volna a zongorát, melyet leigázott...

Csák Miklós rézfinomító-sorozata, így fekete-fehérben, nem tudja kielégíteni azt a szemlélőt, aki a mű színes változatát ismeri, azt a színes sorozatot, mely a közelmúltban nyerte el a „Szocialista fotóművészetért" pályázat első díját. A sok szuggesztív portré közül hadd emeljük ki a már említetteken kívül *Weszelits Jenő* Tersánszky J. J.-ről készült képét: ebben a kivágásában jobban tetszik, mint a néhány éve bemutatott változat. A tájképek közül *Korniss Péter* levantei képei emelkednek ki, ezek közül is a csodálatosan komponált athéni táj. A jól megválasztott objektív egy képbe ötvözte az Akropolist a modern Athénnal.

A terem közepén álló fal hordja a színes képeket. A színes foto fellendítése talán még sokkal nehezebb feladat, ezen a téren sokkalta nagyobb lemaradást kell behoznunk. A nadaristák itt is kitettek magukért. *Bíró Klári*, a csoport egyetlen nő-tagja, a zöld vizek szerelmese, megmutatta, hogy az emberábrázolás (Apáca) és a nonfiguratív ábrázolás (Kompozíció) területén is otthonosan mozog. *Kovács Tamás* ugyancsak széles skálán játszik. Uralkodik a színeken és uralkodik önmagán, amikor a színes anyag lehetőségeivel egy pillanatra sem él vissza. Tud egy színből is „színeset" komponálni (Halászok) és rendez színorgiát ott, ahol erre van szükség (Zápor után).

Még egy képsor, igaz, hogy csak három kép, de nem is kell több: *Fejér István* Máriagyüd c. sorozata a hit mákonyától megszédült embert állítja elénk megrázó erővel.

A vidámságot, derűt *Féner Tamás* és *Korniss Péter* táncképein kívül *Csák Miklós* kissé fanyar humorú zsánerképei (Slukk, Hivatalban) képviselik. A kiállítás rendezését vállaló *Bíró Klári* és *Módos Gábor* önirónia viszont az a tabló bizonyítja, melyen a motorversenyzőt, a vérátömlesztést és a temetőt „véletlenül" egymás mellé szerelték. A zene birodalmába vezet el *Schwanner Endre* két jazz-képe és *Korniss Péter* két cigányzenész-képe.

Az aktfotokat mindössze három alkotás képviseli, Módos Gábor és Fejér István mértéktartó, megnyerő képei. Módos Gábor színes aktja az alkotó színkompozíciós készségéről tesz tanúbizonyságot; ezt igazolja egyébként a Paprika c. kompozíciója is.

Végezetül azzal a képpel zárom a (közel sem teljes) sort, amely nekem a legjobban tetszett: Schwanner Endre Pantomim c. alkotása két művész — a mimus és a fotos — mondanivalójának tudatos ötvöződésével ér el felfokozott hatást, teszi igazán emlékezetessé a képet. Kár, hogy egy kissé eldugták...

Sok ilyen nívós kiállítást szeretnénk városunkban látni!

Bereczky István

SPORT

Csepel—D. Kohász 1:0 (1:0)

NB I-es bajnoki labdarúgó mérkőzés. Csepel, 3000 néző. Vezette: Marton.

Csepel: Platthy — Vellai, Molnár, Hunyadi, Faludi, Kandi, Nagy, Rottenbiller, Kalmár, Losonczi, Gondár.

D. Kohász: Mohács — Formaggini, Oláh, Csepecz, Borsányi, Ruppert, Simon, Mártha, Csörgő, Kiss, Nagy B.

Csere: Simon helyett Mihály (58. perc), illetve Rottenbiller helyett Sebestyén (80. perc).

Góllövő: Losonczi (20. perc).

Szögletarány: 5:2 (2:0) a Csepel javára.

Jók: Vellai, Faludi, Kalmár, illetve Oláh, Formaggini, Csörgő.

Amint arra fel is készült a D. Kohász, lendületes rohamokkal kezdett a Csepel. Nagy erővel támadtak a hazaiak. A 8. percben Vellai szabadrúgása után Gondár lőtt kapura, de a labda a felső lécen csattant. Egy perc múlva a lesen álló Gondár beadását Rottenbiller fejelte be, de a játékvezető nem adta meg a gólt. Szinte állandóan a dunaújvárosi térfélen folyt a játék. Egy gyors duna-

Nagy kavarodás támadt Platthy kapuja előtt, csepeli kezet is ért a labda, de a játékvezető nem látott szándékosságot a kezezésben. A 48. percben viszont Kalmár elől mentett Oláh nagyszerű érzékkel, de ezzel a támadással szinte meg is szűntek a csepeli rohamok. A D. Kohász átvette a játék irányítást. A Simon—Mihály csere használt. Csörgő áthúzódott a jobb oldalra, Mihály pedig ügyesen osztogatott. Csörgő lövése kötött ki az oldalhálóban, majd Kiss távoli lövései veszélyeztettek. Nagy B. előtt kínálkozott még gólszerzési alkalom, azonban kissé gyámoltalanul ugrott fel fejelni egy beívelt labdára, s így oda lett a helyzet.

Bírálat

Heves dunaújvárosi rohamokkal, lendületes Kohász-támadásokkal ért véget a mérkőzés — a dunaújvárosi csatárok azonban itthon felejtették góllövő cipőjüket. Pedig a második félidő nagy dunaújvárosi fölénye alapján a döntetlen lett volna a méltányos eredmény. Sajnos, ez nem si-

Három és

D. Ko

A D. Kohász NB I-es férfi asztalitenisz csapata három és fél órás drámai küzdelmet vívott a hétvégi fordulóban a Kaposvári Vasas MTE csapatával. A találkozónak az adott különös jelentőséget, hogy győztese nagy lépést tett a kiesés elkerülésére. A „papírforma" kétesélyesnek ígérte a mérkőzést, hiszen a kaposváriak három legjobbja — ugyancsak „papíron" — jobb, mint a D. Kohász három legjobbja, a csapatmérkőzés végeredményét azonban öt versenyző összesen 25 összecsapása dönti el!

*

A vasmű kultúrterméből ezúttal a szurkolók sem hiányoztak. Lélegzetvisszafojtva figyelték az eseményeket.

A kezdet nem volt rossz. Horváth magabiztos játékkal 2:0-ra győzött Balázs ellen, majd György 2:1-re Kisst, Semsei pedig 2:0-ra Domjánt győzte le. Ezután két hazai vereség: Nagy — Kovács 2:0 és Ivusza — Mencző 2:0. Majd újabb két dunaújvárosi győzelem: Horváth — Kiss 2:0, György — Domján 2:0. 5:2-es összesített dunaújvárosi vezetés. Kezdetnek nem rossz!

Ekkor fordult a kocka. A három asztalon három dunaújvárosi vereség. Nagy — Semsei 2:0, Ivusza — Kovács 2:1, Balázs — Mencző 2:1. Máris 5:5. Horváth közben 2:0-ra rte Domjánt, de utána: Nagy — örgy 2:0, Ivusza — Semsei 2:1, lázs — Mencző 2:1. 8:6-ra ezekl a győzelmekkel már a vendégapat vezetett. Egyelőre csak egyenésre futotta a D. Kohász erejéből: encző — Kiss 2:1, Horváth — Nagy

*

:8-ra állt a mérkőzés. Ivusza és örgy kerültek egymással szembe. r az első játszmában hatalmas tra-csaták. György a D. Kohász etlen igazán támadó szellemű jáosa. Sokat kockáztat, bátran üt, ez kevés az egyre inkább formálendülő Ivusza ellen. Simán nyeaz első játszmát. György nem gyja magát. Gyorsan, kitűnően üt. akran csattan fel a taps. Ivusza etetlen. 17:10-re György vezet. Azn érthetetlen fordulat jön. Vagy a in kerekedett felül? Leapad a 10-es vezetés, Ivusza nyeri a málik játszmát is. Törülközik. Verejes győzelem volt — s kissé ér-

Kohász — Környe 17:12 (6:1)

NB II. női kézilabda mérkőzés. rnye, 150 néző, vezette ifj. Leányi.

D. Kohász: Simon — Kovács, Paizs, lán, Takács, Lantos, Formagginé. ere: Buruncz, Balatoni, Tóth M.

Jehezen melegedett be a Kohász rnyén, s tíz perc után is óvatos, gondosan védekezve játszott. A sodik félidőben erőltették a gól-

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

1983 MAJ 19.

Magyar Nemzet

Fehér Tamás

Tánc a fotóművészetben címmel szombaton a Nemzeti Galériában kiállítást nyitott meg Rábay Miklós Kossuth-díjas érdemes művész, a Magyar Táncművészek Szövetségének elnöke. A tárlatot, amelyet a Magyar Táncművészet Hete alkalmából rendeztek meg, a Magyar Táncművészek Szövetsége, illetve a Fotóművészek Szövetsége tisztelet-díjjal és diplomával jutalmazta Féner Tamás, Friedmann Endre, Ikladi László, Keleti Éva, Korniss Péter, Rédner Márta és Szalay Zoltán fotóművészeket.

#

[illegible] a francia forradalom eszmevilágában gyökerezik, az egykori barikádok hőseinek mozdulataiban és plebejus gesztusaiban. De mégsem tekinthető a XIX. századi eszmék egyszerű ismétlésének, tapasztaltabb és keményebb humanizmus ez, a klasszicitás,

MDK

Féner Tamás

Foto kiáll. Bp.-München

Féner Tamás

TÜKÖRREPÜLÉS címmel nyílt meg tegnap a Műcsarnokban *Féner Tamás Balázs Béla-díjas fotóművész kamarakiállítása. A tárlaton a művész legújabb fotói közül több mint félszáz színes felvételt láthatnak az érdeklődők.*

Magyar Hirlap 1980/11/5/8

Fenes, Romolus, dínlet és
Kostümtervező

a marosvásárhelyi Szinház Csereszny és Kert

előadásának a dínlekit és
jelmezeit tervezte

Metz Katalin: A lét és a látomás 28.

Új Tükör Bp. 1986 szept. 21. XXIII/38

FÉNER TAMÁS

A FOTÓMŰVÉSZET izgalmas időszakát éljük. Néha egyenesen úgy tűnik, hogy ez az egész eddigi történetében útkereső, nyugtalan műfaj most ért el ahhoz a ponthoz, amikor *alapjában meg kell újulnia*, különben képtelen lesz fejlődésre.

MAGYAR HIRLAP 1980/11/23/8

Virág:Tükörrepülés

PÉNER TAMÁS 2

—Mindez persze a fotóművészek dolga. Vagy éppen magánügye. Az érdeklődő kiállításnézőt csak annyiban érinti, hogy kénytelen kitágítania azoknak a látványoknak a körét, amelyeket *be kell fogadnia*, vagy legalábbis valahogy *fel kell dolgoznia*, ha lépést kíván tartani a kiállítások kínálatával. A feladat nem egyszerű, és mert *az érdeklődő kiállításnéző a fotók esetében igencsak magára van hagyatva*, kétséges kimenetelű is.

MAGYAR HIRLAP 1980/11/23/8

Virág:Tükörreflex

FÉNER TAMÁS 1

Némelyik közelmúltban megtekintett tárlat (hogy ne a levegőbe beszéljek, mondjuk Stalter György bérházi bemutatója) után úgy erőt vehet az egykori fotóbaráton az értetlenségből fakadó csüggedelem, hogy elhagyja az érdeklődés a magyar fotóművészet produkcióit illetően. Vagyis: nem érdekli többé a fényképművészet.

MAGYAR HIRLAP 1980/11/23/8

Virág:Tükörrepülés

FÉNER TAMÁS 4

MINDEZ AZÉRT jutott eszembe *Féner Tamás* Műcsarnok-beli *Tükörrepülés* című kiállítása kapcsán, mert *a gondosan megrendezett, színvonalas* bemutató közönségétől több alkalommal és többször hallottam furcsa megjegyzéseket. Ezek egyik csoportja azért dicsérte Fénert, mert érthető.

MAGYAR HIRLAP 1980/11/23/8

Virág:Tükörrepülés

FÉNER TAMÁS

mert hagyományos — azaz konzervatív. Mások idegeskedtek, amiért a vadászrepülős-felvételek közé-mellé olyan sok másféle keveredik, dohogva sírták vissza a régi időket, amikor még nem volt szükség fellengzős művészkedésre, ha valaki be akart mutatni huszonkét szép „légbőlkapott" felvételt.

MAGYAR HIRLAP 1980/11/23/8

Virág:Tükörrepülés

FÉNER TAMÁS 6

Mindegy, mit beszélnek az emberek, a lényeg az, hogy ezek szerint ott voltak, — vethetnénk közbe, örvendezve azon, hogy Féner Tamás kiállítása végül is visszacsalogatja a régi fotóbarátokat is a műfajhoz.

MAGYAR HIRLAP L980/11/23/8

Virág:Tükörrepülés

FÉNER TAMÁS 7

Most már csak az a kérdés, hogy igazuk van-e ezeknek a véleményeknek? Vajon tényleg konzervatív-e Féner? És hogyan is van azokkal a repülős fotókkal?

MAGYAR HIRLAP 1980/11/23/8

Virág:Tükörrepülés

FÉNER TAMÁS 8

KÖNNYŰ ÉS TETSZETŐS konzervatívnak nevezni mindenkit, aki pedig csak egyszerűen következetes — különösen, ha az illető már hosszabb ideje alkot. Azt gondolom, Féner egyszerűen rea-

MAGYAR HIRLAP L980/11/23/8

Virág:Tükörrepülés

PÉNER TAMÁS 9

lista. A fotós realizmusába olyan sok minden fér bele, fények, árnyak, színek annyiféle tükröztetése, hogy *ez a realizmus képes újra és újra feszültséget kelteni és ábrázolni.*

MAGYAR HIRLAP 1980/11/23/8

FENER TAMÁS 10

A *Tükörrepülés* című kiállítás képeinek is ez az egyik jellemzője. A felvételek között vannak szép, vagy éppen bravúros kompozíciók, kifejező képek; akad közöttük *műalkotás*. Jelentőssé azonban együtt, egymással, egymástól válnak.

MAGYAR HIRLAP 1980/11/23/8

Virág:Tükörrepülés

FÉNER TAMÁS 11

A szerkesztés nem bonyolult. A cím, az ejtőernyőselyemmel burkolt mennyezet, repülőmotorokkal díszített kiállítóterem is nyilvánvalóvá teszi: az alapsorozat valóban az, amelyet a művész *vadászrepülőkről és a vadászrepülésről* készített. Nem tudni — talán nem

MAGYAR HIRLAP 1980/11/23/8

Virág:Tükörrepülés

FÉNER TAMÁS 12

is érdekes — hogy csak később született-e meg a tükröztetés ötlete, vagy a meglévő felvételekhez keresett Féner Tamás vezérfonalat. A repülős képek mellé mindenesetre olyanok kerülnek, amelyek *bányászokat, akrobatákat, üvegfúvókat, ismert művészeket, sebészprofesszort, műtősöket* ábrázolnak

MAGYAR HIRLAP 1980/11/23/8

Virág:Tükörrepülés

FÉNER TAMÁS 13

A KÉPEKET TÖMBÖKBE rendezi a művész, és ezek a tömbök — kettes, hármas, vagy ötös tükörrepülésben — hordozzák a mondanivalót. Az alkotótevékenység hétköznapokat széttörő lendületét, az alkotás utáni nyugalom megközelíthetetlenségét, az erő-

MAGYAR HIRLAP 1980/11/23/8

Virág F. Éva: Tükörrepülés

FÉNER TAMÁS 14

gyűjtés világból kiszakító pillanatait és az alkotó fáradtságának fokozhatatlanságát keresi *a világban* Féner Tamás. A világban — mert ezen van a hangsúly. —

MAGYAR HIRLAP 1980/11/23/8

Virág F. Éva: Tükörrepülés

FÉNER TAMÁS 15

Fényer hisz abban, amit kompozícióival állít, és képeinek van ereje ahhoz, hogy a néző is higyjen Fénernek. Különösen azok a képcsoportok meggyőzőek, amelyeken szinte hajszálra azonos, emberi arcra-testre rajzolt drámát tár elénk munkás, orvos, cirkuszművész hősein.

MAGYAR HIRLAP 1980/11/23/8

Virág E. Éva: Tükörrepülés

FÉNER TAMÁS 16

A KIÁLLÍTÁS VILÁGOSAN értésünkre adja a művész mondanivalóját, és mint kiderült, képei még azoknak is tetszenek, akik igazán keveset várnak e műfajtól. Igaz, ők aligha törődnek a humanista üzenettel, de még az egyszerű szerkesztést sem valószínű, hogy méltányolják

MAGYAR HIRLAP 1980/11/23/8

Virág E. Éva: Tükörrepülés

FÉNER TAMÁS 17

Az érdeklődő kiállításnéző veszi a kabátját és megy haza. A fotóművészek pedig folytathatják a vívódást: hogyan tovább, miként ezután. Úgy, ahogy Féner csinálja, vagy másképp?...

Virág F. Éva

MAGYAR HIRLAP 1980/11/23/8

Virág F. Éva: Tükörrepülés

Féner Tamás

Fotó,1976.

----:Kiállitások.

Müvészet,1978. február, 48.old.

Féner Tamás: 1400°
Budapest/Magyar
Munkásmozgalmi Múzeum

Féner Tamás fotója, 1976

Féner Tamás
festőművész

1400 fok

Féner Tamás festőművész kiállítása

A csepeli olvasztárokat mutatja be Féner Tamás festőművész a Magyar Munkásmozgalmi Múzeumban pénteken megnyílt kiállításán. A színes fotográfia eszközeivel ábrázolja az acélmű munkásait, helytállásukat a forró munkahelyen. A kiállított 40 színes fotó mellett láthatók az acélműben használt védőruhák, munkaeszközök, s az érc is. Az 1400 fok — című szokatlan tárlatot egy hónapig tekinthetik meg az érdeklődők.

A művész a csepeli olvasztárokat ábrázoló szines fotóit állitotta ki a Magyar Munkásmozgalmi Muzeumban.

Népszava, 1978. február 18. / 8. oldal.

Féner Tamás

FÉNER TAMÁS Balázs Béla-díjas fotóművész tárlata tegnap nyílt meg a Csepel Művek Munkásotthonában. A munkáséletet ábrázoló — jórészt Csepelen és a borsodi bányákban készült — fél száznál több fotó július 23-ig tekinthető meg. VII-7.

Magyar Hirlap 1976/160/8

Tóth Tamás 2

a művész érdeklődésének legfőbb tárgya a keresztény kultúra sokféle rekvizituma, az egyházi tárgyú remekek sora. Kissé azonban mintha túlságosan leragadna ennél a különben érdekes témánál. A mozgás, a dinamika hiányzik képei egy részénél, még a városrész-totáloknál is. Fontos, sőt nélkülözhetetlen az időtlenség megragadása, ami Kőszeg vonzerejé-

Ua 79/12

Fényes Tamás 3

nek egyik titka is. De vajon nem ezt hangsúlyozná-e a kontrasztok iránti intenzívebb érzékenység, ami a jelennel való szembesítés folytán bontakozhatna ki? A jelen, a ma embereinek jobban a középpontba állítása nagyban csökkentette volna ezt a hiányérzetünket, amelyet *Dercsényi Dezső* bevezetője sem enyhít.

E fogyatékosság ellenére köszönettel tartozunk Fénernek: újjáalkotta előttünk, számunkra Kőszeg annyira kedves barokk városképét.

Magyar Hírlap 1977/79/12

Féner Tamás 1

Most a sorozat három legutóbbi darabja fekszik előttünk. Kőszeget *Féner Tamás* mutatja be. A város jellegéből adódóan önként kínálkozik számára a történelem megidézése a török idők vár- és városvédő harcaitól mind a mai napig, amikor is nagy igyekezet munkálkodik a múltbeli emlékek épséges megőrzésén, legyen az a Jurisich-vár egy-egy részlete, a sajátos építészeti ornamentika a várköri pozichter-házakon, vagy egy-egy fülkeszobor a Városház utcában. Érthető, hogy ez esetben

Magyar Hírlap 1977/79/12

K.I. Művészi fotóalbumok

FÉNER TAMÁS

E művek műfaját leginkább azzal jellemezhetjük, hogy a szociográfiát nem elég jelzőként alkalmazni megjelölésükre: nem pusztán szociográfiai jellegűek, hanem valódi szociográfiák. S ez nem puszta szó. Féner Tamás egész módszerét jellemzi. Nem csak az benne a szociografikus elem, hogy egy-egy társadalmi problémára irányítja a figyelmet, hanem méginkább az, ahogy a problémát körüljárja ...

UJ TÜKÖR 1979/22/11

PÉNER TAMÁS 4

Érdeklődésének iránya is meghatározott. Ha azt mondanánk, hogy sorozatainak középpontjában a munka, a dolgozó ember áll, keveset mondanánk, mert nem jelölnénk meg a társadalmi probléma lényegét. Nem általában foglalkozik a munkával, hanem meghatározott történelmi-társadalmi körülmények között . . .

UJ TÜKÖR 1979/22/11

PÉTER TAMÁS 5

Mindezzel azonban egyáltalán nem akarom azt állítani, hogy a könyvben található képek egyedül tudományos termékekként értékelhetők. Ez természetesen csak az egyik oldaluk. Ebből a szempontból nézve egyáltalán nem zavaró körülmény, hogy nem egyedüli céljuk a művészi érték megteremtése, az igazi művészetnek sohasem önmaga a célja, hanem mindig az élet, a valóság, a tartalom szolgálata. Ezek a képek éppen azért jelentenek esztétikai értéket is, mert a tartalom szolgálatában tiszta, kemény, ökonomikus megfogalmazásukkal tünnek ki, mert erősek és jellegzetesek, mert a lehetőség szerint a lényegre tudnak összpontosítani, és mellőzik a feleslegeset, s mert mindezeken keresztül szépek. S mivel (véleményem szerint) a kortársak esztétikai ítéletében mindig van valami személyes elfogultság, bizonyítás helyett hadd mondjam egészen szubjektíven: én mindenesetre szeretem őket. Remélem, mások is lesznek ezen a véleményen.

FÉNER TAMÁS 1

HÉTKÖZNAP

FÉNER TAMÁS KÖNYVE

Egy, a társadalmi kérdések iránt különösen érzékeny fotóművész legszebb alkotásait tartalmazza ez a kötet, amely az ünnepi könyvhétre jelent meg. Vitányi Iván bevezető soraiból idézünk:

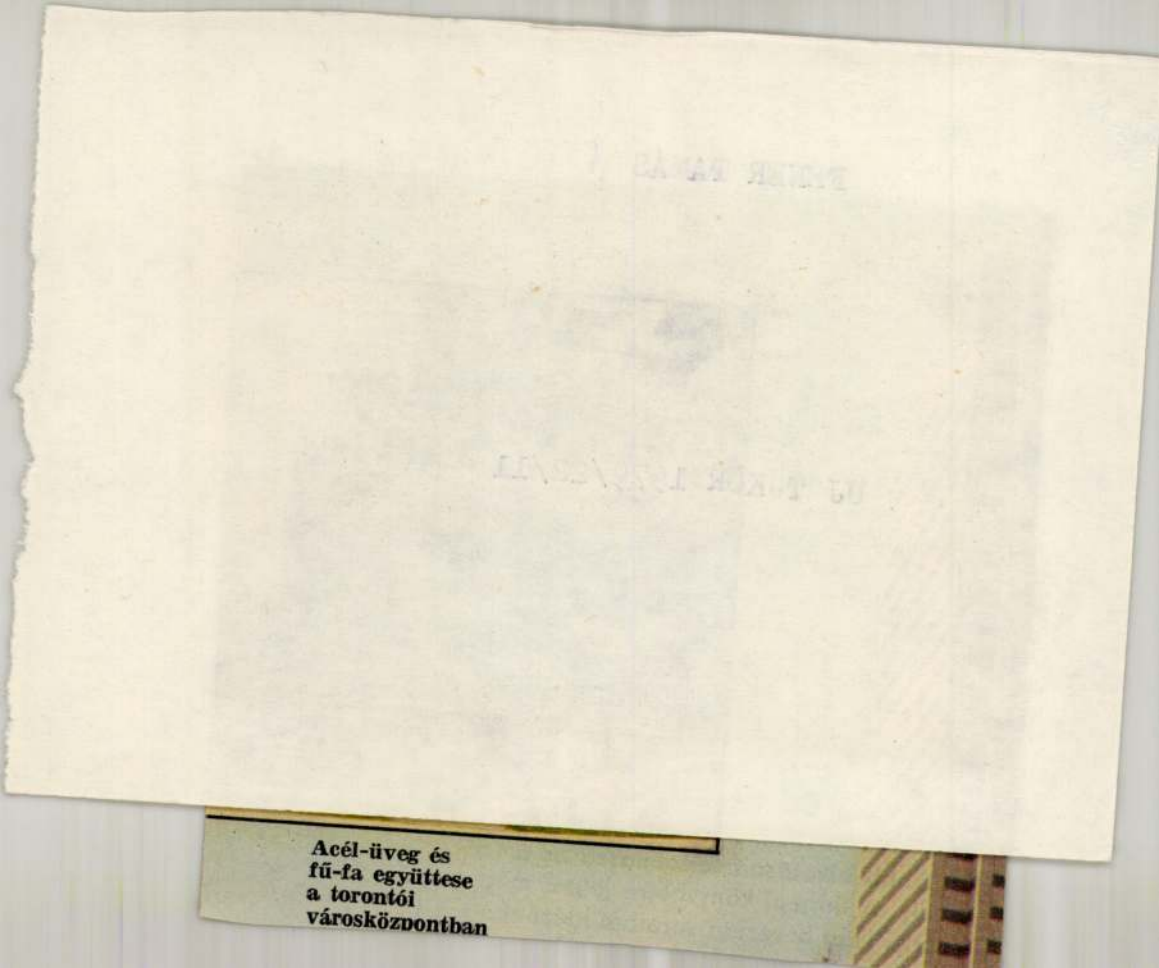

Acél-üveg és
fű-fa együttese
a torontói
városközpontban

FÉNER TAMÁS 2

Jogosan mondják, hogy a fotográfia és a szociográfia testvérek. Nemcsak azért, mert már a nevük is hasonló, hanem, mert lényükben, szellemükben van valami azonosság. Mind a kettő arra törekszik, hogy a valóságot nyers, kendőzetlen és hiteles formájában tárja fel. Mindkettőnek az az alapelve, hogy nem tesz semmi idegent a valósághoz, legfeljebb kinagyítja, vagy új összefüggésbe állítja egy-egy részletét. Mindkettő a tárgyilagosság és a tényszerűség szellemében fogant és azt szolgálja . . .

Féner Tamás

FÉNER TAMÁS fotóművész kiállítása tegnap nyílt meg a győri Műcsarnokban. A művész csaknem 60 színes fotót tár a közönség elé, amelyek közös jellemzője, hogy az alkotó embert ábrázolják: a bányászt, az operáló sebészorvost, a repülőgép-vezetők életének hétköznapjait.

Magyar Hirlap 19 1/8/7/11

FÉNER TAMÁS

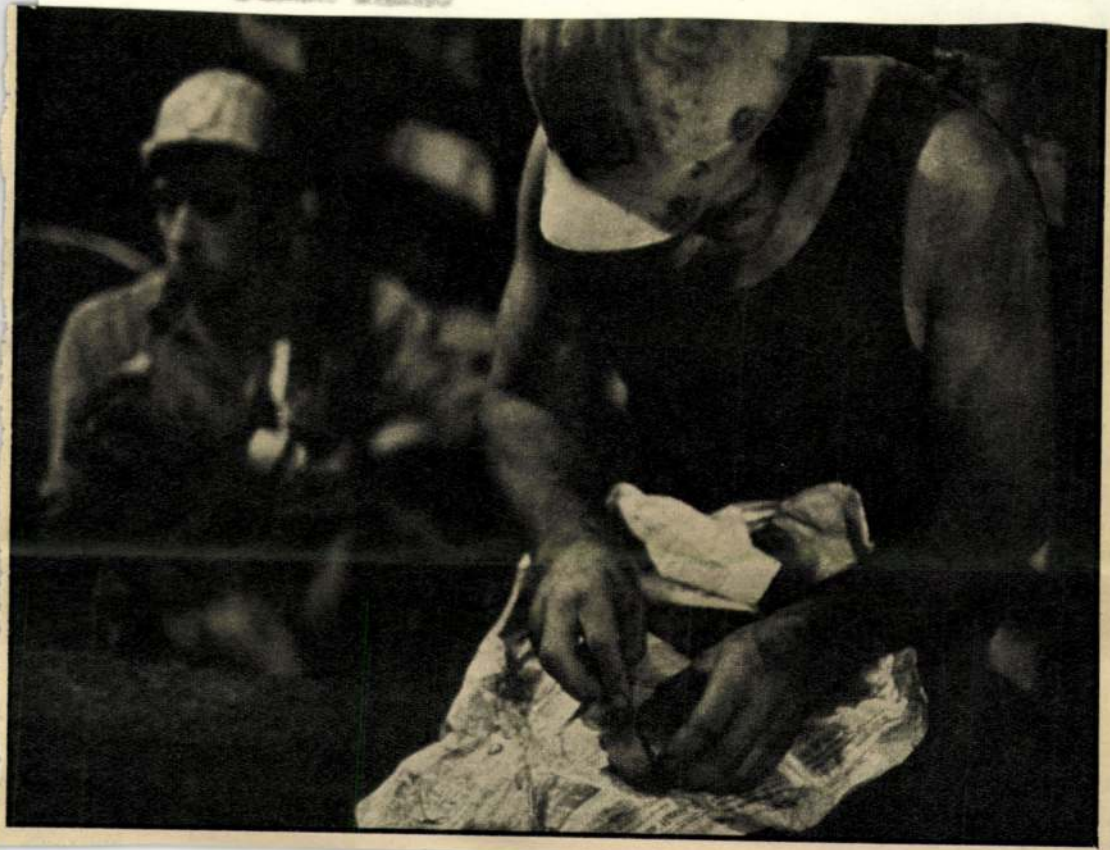

Scarborough kerületének igazgatási központja és az épület óriási belső tere a szökőkúttal. Raymond Moryama

PÉTER TAMÁS

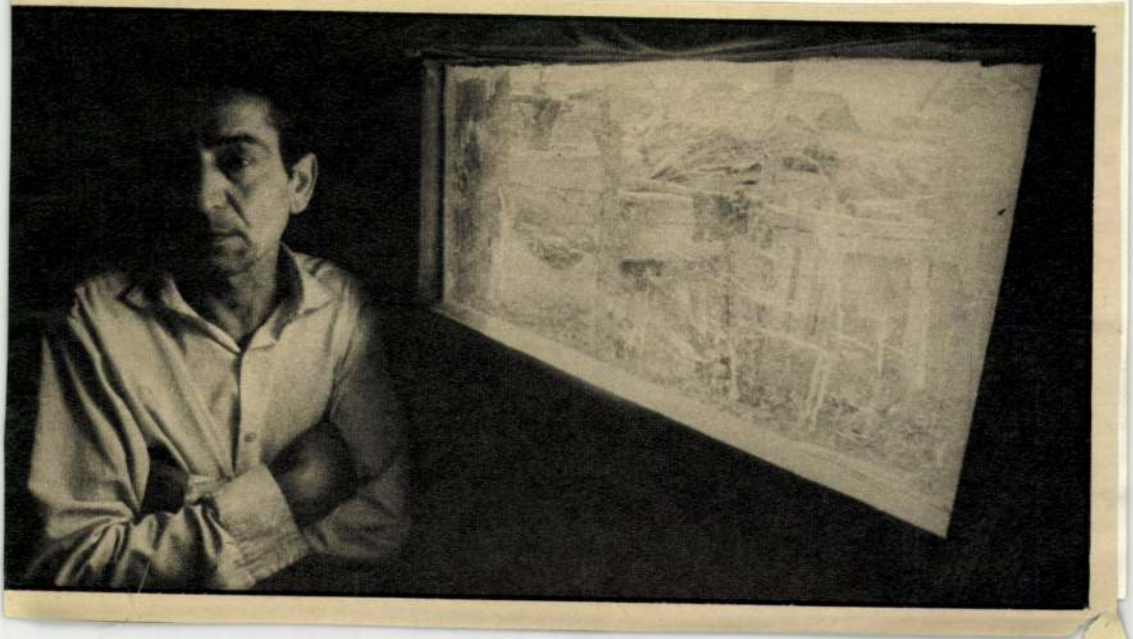

FÉNER TAMÁS

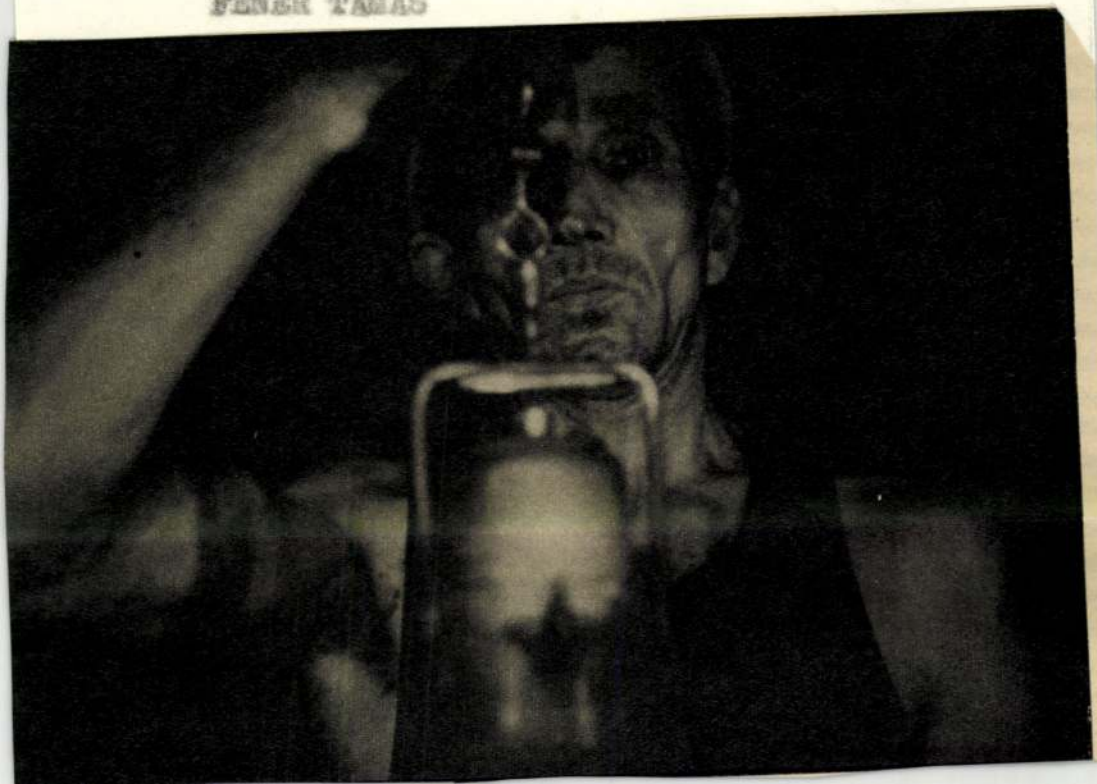

FÉNER TAMÁS

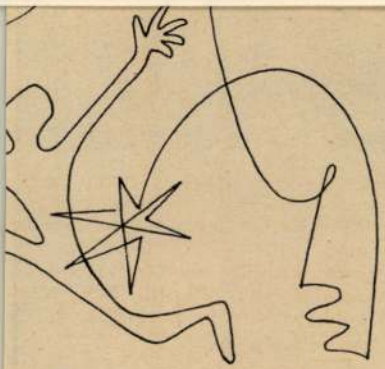

JFÓRIÁSNAK

égi gyönyörűség!" — írtad —
ínjátékok!" — S ha csúfos tragédiák?
gy pirosan leveti magát
k öngyilkos-dühű csillag!

FÉNER TAMÁS

veredett őszbe, az ifjúság seregeit keresi, hogy továbbadhassa az őrségbotot.

Tele a tavasz öregekkel. Szép, egyenes tartású öregekkel tele ez a bolondos tavasz. Útra készülődés előtti nagy rendezgetés ez a házban. Tanúk nemzedéke, kemény történelmi idők férfiai értek életcsúcsra, a legveszélyesebb korban: mikor túl sokat tudnak a világról már ahhoz, hogy nyugton üljenek a tavaszban, az ifjúság évadán.

Nem tudom, mások érzik-e öregeink sereglését ebben a májusolásban. Úgy érzem, sok minden múlik azon, hogy szavukra, tartásukra miként figyelünk.

EGY EL

„Micsoda
„szent sz
Ahog

FÉNER TAMÁS

FARKAS ÁRPÁD
(Sepsiszentgyörgy)

Öregember nem vénember

Milyen szépek a tavaszi
így májusba fordultán, mi
vészelték már az évszak
szívre, zsigerekre uszuló roha-
mait, miután ismét *kibírtak* egy
újjáéledést, és részeg bódulattal
kóválygotak a zöld sátrai alatt;
hej, tisztes öregurak, milyen ru-
galmasan hajlik a kézcsókra
ilyenkor véncsont derekatok, s ti,
vén stricik, kiknek csókolnivaló
ifjú bokára villan szemetek sar-
ka — nyugalom, csak nyugalom.

Az ősz költővel üldögéltünk itt egyik sarkán a világnak, a márvány bűnösen tiszta és szelíd mesterrel, kit a Hellászról felejtettek itt az istenek (jaj, de nagyon ide a mocsokba felejtették!), s olyan hatalmasak vagyunk most mi ketten, amint a szerelemről beszélgetünk — szenvedéllyel én, bölcs nosztalgiával ő —, mint kik együtt ették volna az istenek ebédelét. Ej, de szerelmes lett kegyelmed, Károly bátyám, amióta a kultúrhistória széptevés-eszté-

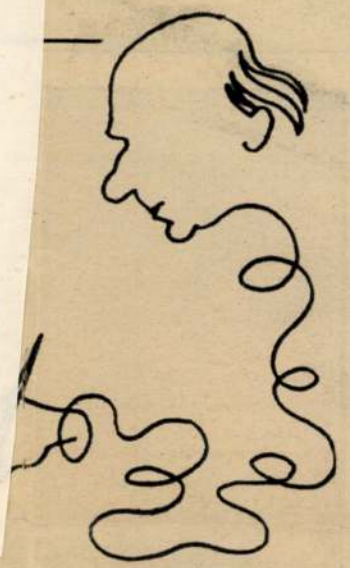

megsimogattam a tengert.
És? — Felkelt,
hátára vett, elvágtatott!

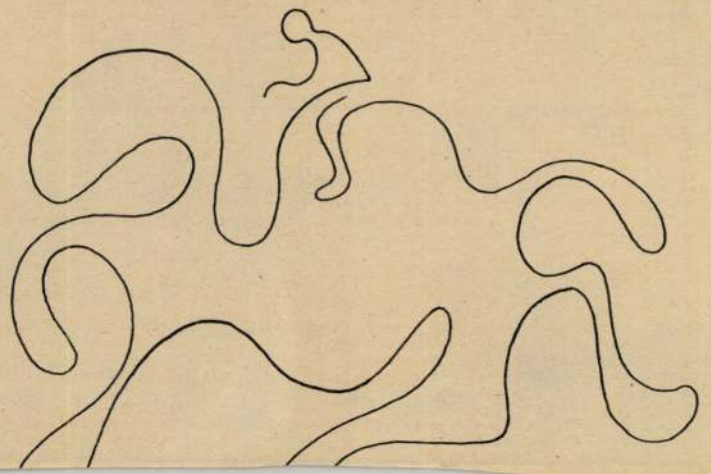

FÉNER Tamás fotóművész

FÉNER TAMÁS Balázs Béla-díjas fotóművész színes felvételeiből nyílt meg kiállítás Szegeden, a Bartók Béla Művelődési Központban. A képek bányászokat, sebészorvosokat, üvegfúvókat, festő- és szobrászművészeket, színészeket ábrázolnak munkájuk közben.

Népszabadság 1983. aug. 9.

Fényer Tamás

Magyar fotókiállítások Párizsban

Párizs egyik legszebb régi palotájában, a Hotel de Sensban két magyar fényképkiállítás nyílt meg. Az egyik tárlat a magyar fotóművészet 1900 és 1945 közötti történetét, a másik pedig *Fényer* Tamás négy képsorozatát mutatja be.

A fotótörténeti kiállításon három teremben mintegy százötven kép szemlélteti a magyar fotóművészet fejlődését és különböző irányzatait. Egyebek között láthatók Székely Aladár híres író- és művészportréi, André Kertész és Müllner János képriportjai, az avantgardista fotóművészet két nagy mestere: Moholy-Nagy László és Pécsi József felvételei, a Kassák Lajos ösztönzésére kibontakozott szociofotó-irányzat, vagyis a szociális problémák feltárására törekvő irányzat képviselőinek, Sugár Katának, Kálmán Katának és Langer Klárának a képei, továbbá Vadas Ernő és Escher Károly zsánerképei és képriportjai.

Magyar Nemzet
1984. XI. 24.

Féner Tamás

Érdemes Mária

FÉNER TAMÁS

fotóművész, a Film Színház Muzsika szerkesztősége művészeti szerkesztője;

Magyar Nemzet 198

Féner Tamás

Történt valami Mr. Fenerrel? — tudakolta izgatottan legutóbbi telefonbeszélgetésünkkor az amszterdami fotógaléria igazgatója. — Kiállítást akarok csinálni itt a képeiből, de nem adott még mindig határozott választ a felkérésemre. Ugye, nincsen semmi baj?

— Baj? Nem hiszem. Biztosan dolgozik — válaszoltam, s az igazgató úr valószínűleg még ma sem érti, hogy ugyan miért akadályozna egy fotóművészt a munkájában, ha egy jónevű galéria önálló tárlatra kéri fel. Pedig hát félreértésről szó sincsen, ha Féner Tamás dolgozik, azaz ha egy téma fotografálásával el van foglalva, igazán nincsen ideje holmi levelezgetésre, képnagyításokra, keretezések, csomagolások intézésére, ne adj Isten, utazása is. Ily frivol dolgokkal akkor ő nem foglalkozik. „Mit, hogy Amszterdam?

FÉNER TAMÁS (fotó)

SZÉKELY András: Tárlat Tatán és Tatabányán. = Fotóművészet, 1985/4. 12.p.

Kézenfekvő Féner Tamás munkáira utalni. Ma már nyilvánvaló, hogy ez az életmű a *valamit vállaló* ember szemléltetését tűzte ki — tudatosan vagy öntudatlanul — célul. Féner hősei mindig olyan bányászok voltak, akik a mélybe szálltak, olyan pilóták, akik magasba, olyan cigányok, akik nem kvarcórát árulnak a piacon, és olyan zsidók, akik ezt mintegy főfoglalkozásként teszik. Új sorozata azonban nélkülözi az embert, első pillantásra foltok és vonalak dekoratív, majdhogynem absztrakt hálózata *(Ez volt a gázgyár)*. Valójában azonban ez éppolyan emberábrázoló mű, mint a Van Gogh megfestette bakancs, amelynek láthatatlan viselőjéről Heidegger egész tanulmányt írt. A nehéz kétkezi munkát vállaló ember előtt tiszteleg Féner e sorozzattal, amelyen az ember úgy van jelen, akár Pompejiben: a láva hőjétől elpárolgó testek formáját megőrizte az izzó anyag, s a XIX. századi ásatók gipsszel kiönthették az alakokat. Ám e végsőket vonagló ókoriak igazi emlékezethordozói nem a naturalista gipszönténvszobrok, hanem a lávaüregek

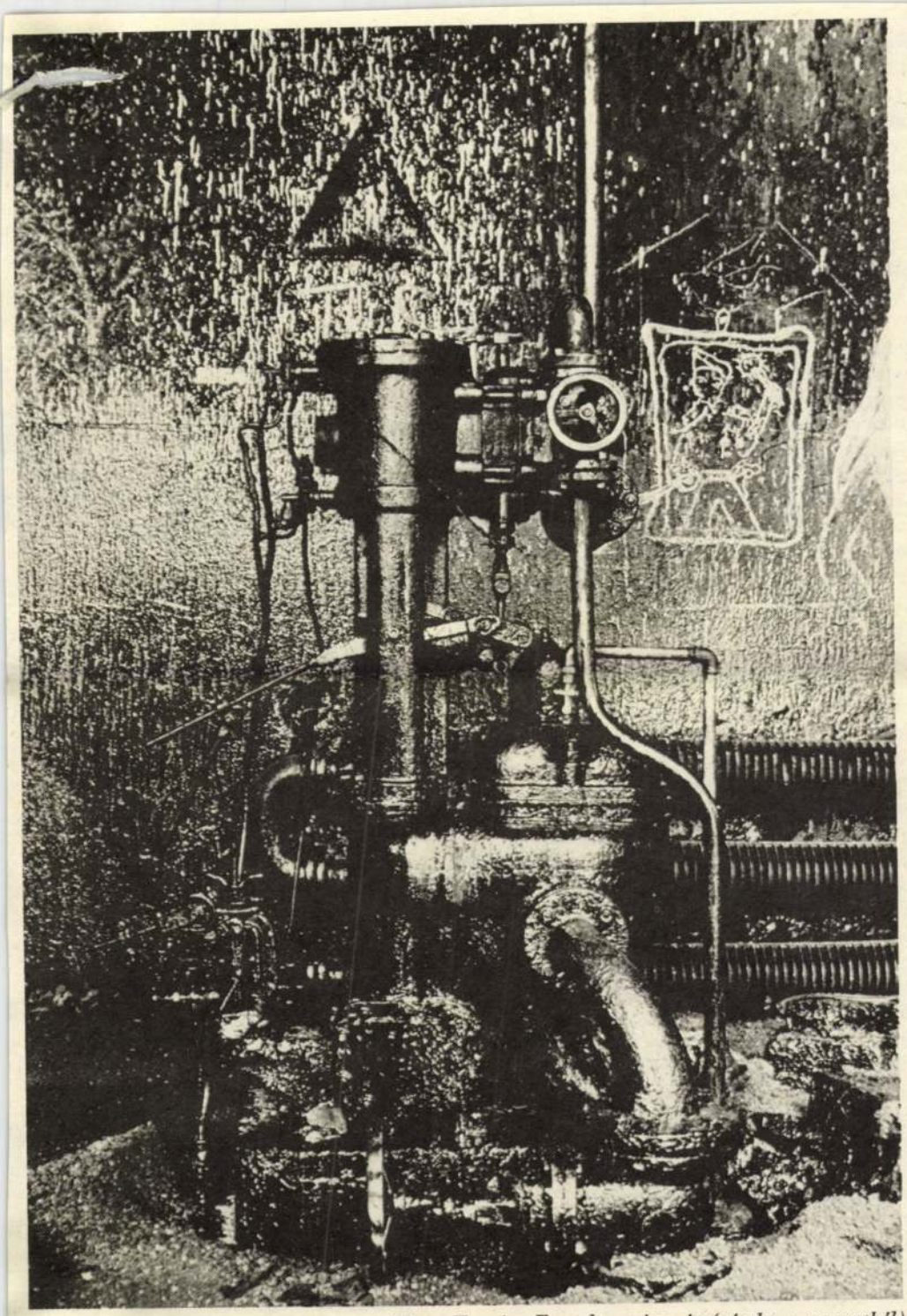

Féner Tamás : Ez volt a gázgyár (részlet a sorozatból)

Ha egy tárlat kétévenként ismétlődik, akkor azt biennálénak hívják. Hogy a tatai várban és a tatabányai Úttörő és Ifjúsági Házban megrendezett kiállítást rendezői Országos Fotótárlatnak nevezik, az bizonyos üdvös óvatosságra vall. A jövő lehetőségei nem feltételenül derűsek, ki tudja, mi lesz két év múlva? No, nem földrengés vagy világháború, csak épp az eddigi tárlatokat — igaz, ritkábban — az Ernst Múzeumban, a Nemzeti Galériában és a Műcsarnokban rendezték, most pedig a jelek szerint nem akadt megfelelő helyiség. Mert Tata és Tatabánya ugyan nincs nagyon messze Budapesttől, egymáshoz meg éppenséggel közel vannak, de ez az autósok nyelvén értendő így. Gyalogos állampolgár a MÁV és a Volán segítségével hat-nyolc órát is rá kell szánjon a megtekintésre, ha Budapestről, és nem valamely vidéki városból indul. (Igaz viszont, hogy nagyjából azok érdeklődnek az ilyen tárlat iránt, akiknek kocsijuk is van...) Ám tegyük hozzá: az se biztató jel, hogy a katalógusban nincs színes kép. Végvári Lajos felhívja a figyelmet arra, hogy „a fekete-fehér fotográfia népszerűsége ismét fokozódott, ami nem csupán a gazdasági helyzettel magyarázható, hanem azzal a felismeréssel is, hogy az ilyen technikával készült képek jobban alakíthatók a szerző szándéka szerint" (idézet a katalógusból), valamint negyedszázada még fotóesztétikai kézikönyvben azt lehetett olvasni, hogy a fotó művészete a színes világ fekete-fehér tükrözése, mégis: igen sok képnek szerves eleme a szín. Persze, ha számításba vesszük, hogy szinte minden film és tévéadás színes, ám a film- és tévéújságoknak egy színes borítóra se telik, nincs miről panaszkodni. Nem is panasszal, dicsekvéssel kezdeném a beszámolót, mint „anyalapjára büszke tollforgató. Jó néhány sorozat köszönt vissza kedves ismerősként: ezt úgy értem, hogy Keleti Éva képszerkesztői ügyszeretetét dicsérve az *Új Tükör*ben jelent meg nyomtatásban. Közismert, hogy e műfaj nem tartozik a főszerkesztők kedvencei közé, különösen akkor nem, ha szellemében távol áll attól, amit a szó hétköznapi értelmében „szép"-nek mondanak. Ennek a hetilapnak

Fémer Tamás

Fotóminiszteri galéria

Magyar Nemzet 1984. 12 A.

FÉNER TAMÁS (fotó)

Féner Tamás fotómüvész gyüjteményes kiállitása Párizsban a Magyar napokon, 1984.nov.

Fotóművészet, 1985.1.sz. 55.p.

Fehér Tamás

Tanácskozik az európai kultúrák
fórum

Népszava 1985. X. 22

Fémer Tamás

Képző- és Iparművészeti Lektorátus díja

Nagyrave 1985. VIII. 16.

A Miskolci Galéria meghívja Önt

Féner Tamás

fotoművész kiállításának megnyitására

1974. október 4-én, pénteken este 6 órára
a Miskolci Galériába

A kiállítást megnyitja:
DR. VÉGVÁRI LAJOS művészettörténész

BMi 74

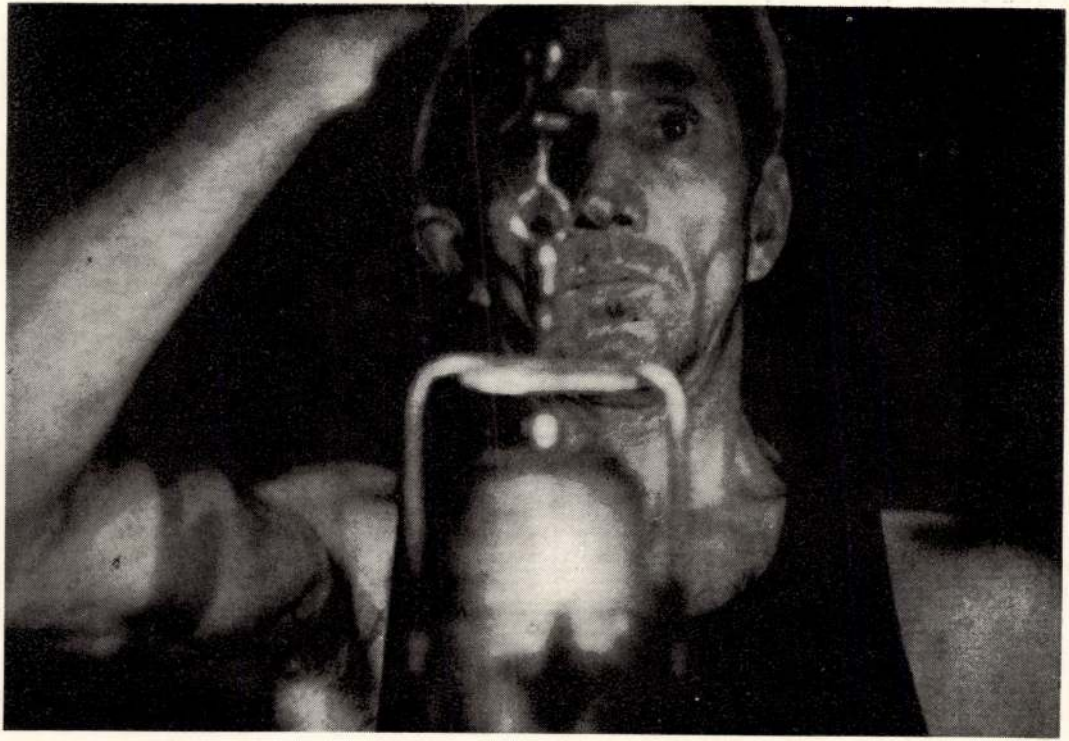

Féner Tamás

A Helikon Galériában Karátson Gábor Faust-illusztrációi március 5.-ig,

a Studió Galériában Bittenbinder János kiállitása fenruár 15.-től,

Féner Tamás fotóművész kiállitása a Magyar Munkásmozgalmi Muzeumban február 17.-től,

Renner Kálmán érmeinek kiállitása a Mednyánszky Teremben február 16.-tól,

Ridovics László festőművész kiállitása a miskolci Szőnyi Teremben február 16-tól tekinthető meg, -közli a kulturális eseményeket ismertető rovat. Élet és Irodalom, Bp. 1978. febr. 11. XXII.évf. 6. sz. 8. lap.

Féner Tamás 1

Mint a közelmúltban a vasutasokról készített sorozatának, most is a *Munkásmozgalmi Múzeum* a színtere *Féner Tamás 1400°* című tárlatának. És mint annak idején, most is szenvedélyes vitákat váltott ki a vendégkönyv lapjain ez az egyéni hangvételű vállalkozás. Előző anyaga fekete-fehér volt, ennek megfelelően dokumentumszerűbb. Mostani összeállítása viszont színes, és ez szemmel láthatóan a témaválasztásából következik szervesen. A továbbiakban pedig visszahat a kivitelezésmódra (helyszíni felvételekre, laboratóriumi előhívásra) egyaránt.

Magyar F

Wagner:F

Szín- és fényittas felvételeit — kis méreteik ellenére is — *a sokalakos munkásábrázoláshoz, a monumentális festészet* szépen komponált munkajeleneteihez hasonlítanám. A művész áttételes látomása, vallomása ez a nehézipari munkáról, a munkásságról. Olyan — olykor lírai, olykor patetikusan szárnyaló —, akár a költészetben az óda.

Féner Tamás 2

Bevezetésül az összképet láttatja igen filmszerűen: a középkori katedrálishoz hasonló, monumentális üzemcsarnokot, ablakain beömlő sugárnyalábokkal, avagy gyertyalángszerűen lobogó tűznyelveivel. Aztán következnek fokozatosan a tárgyi és emberi közelképek. Az előző hasonlatnál maradva: olyanok a munkások fehér azbesztkesztyűikben, kötényeikben, mint valami szárnyas angyalok. Verejtéktől csillogó, meztelen felsőtesttel pedig akár az egykori szentek szobrai. Az egyik felvételen még gótikus ablakrozettára emlékeztető vasszerkezet is fölbukkan. A *Csepeli Acélműben* megörökített színes sorozat olyan, *akár a munka és a munkásosztály himnusza.* Méltán kapott tehát helyet a Munkásmozgalmi Múzeum emeleti teremsorában.

Wagner István

Magyar H

Wagner:B

Féner Tamás fotomüvész

A Mücsarnokban rendezett kiállitását február 5.-én nyitják meg, -közli a lap.

Élet és Irodalom, Bp. 1972. jan. 29.
XVI. évf. 5. sz. 2. lap

Féner Tamás

Tomaj Zsuzsa: "Fertődi pillanatok" cimmel beszámol a Győri Filharmonikus Zenekar fertődi hangversenyéről.
A riportot a müvész képekkel illusztrálta: A fertődi koncert dirigense, Sándor János /négy felvételen/ A környezetet adó kastély, A szólista, Tarján Ferenc, A közönség.

Film Szinház Muzsika, Bp. 1972. juli. 1.
XVI. évf. 27. sz. 16-17. lap.

Féner Tamás

Áprily Lajos: "A biboros" c. müvét mutatták be a Gyulai Várszinházban.
A müvész hat képet készitett a drámai mü bemutatásáról: A havasi fejsze összecsap a fejedelmi karddal, A fejedelem és tanácsadója, A fejedelmi tanács fogadja a török szultán követét, Gurnik Ilona, a mü egyik szereplője, Iványi József az előadás befejező jelenetében és a Várudvar. A szinészek, Miszlay István rendezővel.

Film Szinház Muzsika, Bp. 1972. juli. 8.
XVI. évf. 28. sz. 16-17. lap.

Féner Tamás

"Zene, nyolctól" cimmel ir q müvész a szombathelyi zeneiskoláról, melynek életét öt képen örökiti meg a "Teleobjektiv" c. rovatban:
Reggel a zeneiskolában, Harsona-duó a pincében, a tanárnő Tardy Anikó, A zongoratanárnő, Csorba Róza ritmussal, dallammal segiti növendékét, A "nagy" zenekar koncert mestere, S.ándor János hegedüórát ad, Féltőn, szinte átöleli kis tanitványát, kis hangszerét Bihari Endre, csellótanár.

Repr. Film Szinház Muzsika, Bp. 1972.ápr.1
XVI. évf. 14. sz. 16-17. lap.

Féner Tamás fotómüvész

A "Teleobjektiv" c. rovat bemutatja a müvész felvételeit, melyek Pécsett, a Janus Pannonius ünnepségekről készültek.
A hat felvétel egyikén Borsos Miklós: Janus Pannonius-t ábrázoló szobormü látható.
Repr.-ók.
A képeket magyarázó szöveget a müvész irta.

Film Szinház Muzsika, Bp. 1972. ápr. 8.
XVI. évf. 15. sz. 17. lap.

Féner Tamás fotomüvész

Tiz év munkásságát, hetvenegy képét mutattak be a Mücsarnokban rendezett kiállitásán.
A lap bemutat öt képet a kiállitásról: Ferenczy Béni, Lőrinc György, Egy hegedü, Harangozó Gyula, Psota Irén és Vass Évát ábrázoló felvételeit.
Repr.-ók.

Film Szinház Muzsika, Bp. 1972. febr. 5.
XVI. évf. 6. sz. 16-17. lap.

Féner Tamás fotomüvész

"Metropolis - Carmen" cimmel a müvész öt képen bemutatja a Carmen és a Metropolis c. előadások táncosait, mely a müvész szövegének illusztrálására is szolgál: Carmen, Bretus Mária és Koronczay László. Carmen, Bretus Mária és Herda János, Metropolis, Stimácz Gabriella és Herda János, Metropolis, Handel Edit és Kuli Ferenc, Metropolis, Herda János és Stimácz Gabriella.

Repr.
Film Szinház Muzsika, Bp. 1972. márc. 18. XVI. évf. 12. sz. 16-17. lap.

Féner Tamás fotómüvész

"Dijak, kitüntetések - 1973" cimmel közli a lap, hogy a müvészt a Balázs Béla-dij II. fokozatával tüntették ki.

Élet és Irodalom, Bp. 1973. ápr. 7.
XVII. évf. 14. sz. 2. lap.

Fényképezte Fényes Tamás

fényképezte az alábbi cikk illusztrációit.

Mezei Ottó: A tér Gyarmathy Tihamér festészetében.

Magy.Ép.műv. 1972.5.sz. 63.l.

FEINER Tamás

kiáll. MNG

ism. ALMÁSI Miklós: Az Üres Város Trükkje.
Feiner Tamás kiállításáról = Fotóművészet, 1989/1, 33–38. ill. rez. C.

XX. 12. 45. u / Mesterek

Féner Tamás 2

aki részt vett a megnyitón, a Magyar Fotoművészek Szövetségének főtitkára és a Fotoművészet főszerkesztője. Berlinben kiállított képeivel a csepeli olvasztárok munkáját mutatja be.

Magyar

Féner Tamás

"Olvasd és add tovább" cimmel hozza a művész képeit, melyek a Rózsa Ferenc és az ellenállási mozgalom emlékére készült film egy-egy jelenetét mutatják be.
A "Teleobjektiv" c. rovat keretében a művész négy felvétele szerepel.
Repr.
A film a Magyar Televizió rendezésében készül.

Film Szinház Muzsika, Bp. 1972. dec. 2.
XVI. évf. 49. sz. 16-17. lap.

Féner Tamás

"A porond ifju müvészei" cimmel
a müvész saját riportját illusztrálja
képeivel:
"A két Kristóf", "A Faludy ugró-csoport",
"A Faludy-csoport tagjának, Faragó Andrásnak felesége a "Népszaporulattal", "Németh Erzsébet, a "Kaucsuklány", "A Hunor-csoport hölgytagjai tizenöt méter magasan, szusszanásnyi szünetben", "A Faludy-ugró-csoport uj szám begyakorlása közben".
Repr.-ók a "Teleobjektiv" c. rovatban.

Film Szinház Muzsika, Bp. 1972. dec. 16.
XVI. évf. 51. sz. 16-17. lap.

Féner Tamás

"4500 perc zene" cimmel Tomaj Zsuzsa riportját hozza a lap, mely a Magyar Hanglemezgyártó Vállalat munkájával kapcsolatos képeket,. a müvész alkotásait mutatja be: "A szép empire diszü orgonánál: Baróti István", "A pannonhalmi Boldogasszony kápolna sekrestyéje" /a felvételek alatt itt dolgozik a zenei rendező és a hangmérnök./ "Az önkontroll pillanata" /Baróti István/ "Lux Erika zongoramüvész", "A csembalónál" Várbiró Judit", "Az oratórium-felvétel legcsendesebb pillanat".
Repr.-ók. Film Szinház Muzsika, Bp. 1972. szept. 9. XVI.évf. 37. sz. 16-17. lap.

Fenér Tamás
fotós

„Csepeli munkások" (repro)

—: Magyarország ma (Fotókiállítás a Vacpalotáb
Nők Lapja, 1975. apr. 12 – 11 oldal

Féner Tamás

"Bartha László mütermében" cimmel a lap bemutatja "A festő világá"-t azokban a felvételekben, melyet Féner Tamás készitett a müvészről:
A négy felvétel közül egyik Bartha László festőmüvész arcképét, egy másik a müvészt munkaközben mütermében mutatja be. A harmadik felvétel a régi kőszegi utcán sétáló müvészt ábrázolja és a negyedik a munkaeszközeit hozza.
Repr. Film Szinház Muzsika, Bp. 1972. szept. 16. XVI. évf. 38. sz. 16-17. lap.

Féner Tamás fotomüvész

"Antigone – Gorsiumban" cimmel a lap bemutatja a müvész fotoriportját, mely ismerteti a győri Kisfaludy Szinház előadásában a gorsiumi romok között bemutatott Sophokles-drámát. A képek: "Kreont - Mester János alakitotta", "Antigone: Balogh Emese", "Előadás közben megeredt az eső. A közönség soraiból senki nem mozdult", A gorsiumi ásatások egyik viszonylag épségben megmaradt lelete.", "Néhányan jelenésükre várva", "A nézőtér és a szinpad látképe".
Repr.-ók.

Film Szinház Muzsika, Bp. 1972. szept. 3o. XVI.évf 4o. sz. 16-17. lap.

Féner Tamás

A Budapesti Művészeti Hetek keretében bemutatkozó Pécsi Balett-együttes szereplését "Vendégjáték" cimmel Mutatja be a "Teleobjektiv" c. rovat.
A művész képei: A balett-együttesből "az ifjabb gen eráció", "Bretus Mária és Hetényi János a Kodály-est Szonátájában", Sztravinszkij Tavaszünnepének szinpada", "Bretus Mária a Tavaszünnepben", "A csodálatos mandarin", és mégegyszer "A Szonáta."
Repr.-ók.

Film Szinház Muzsika, Bp. 1972. okt.21. XVI.évf. 43. sz. 16-17. lap.

Féner Tamás

"Pantomim" c. fotóriportját tiz felvétellel bemutatja a lap: A kolozsvári együttes egyik clown-maszkja, Andrzej Leparski, a wroclavi Gest együttes vezetője, Köllő Miklós, Regős Pál a Commedia XX. vezetője a mandarin maszkjában, Will Spoor holland együttesének egyik művésze, A japán Neo Kyogen együttes előadásából részlet, Köllő Miklós Domino együttesének művészei, Szabadban, A Mag és héj; Dóczy Krisztina, Köllő Miklós, végül A szakmai találkozás a fesztiválon, holland, magyar művészek.

Film Szinház Muzsika, Bp. 1972. juni. 3.
XVI. évf. 23. sz. 16-17. lap.

Féner Tamás

"Hétköznapon a Filmgyárban" cimmel Geszti Pál az ottani munkáról számol be. A riport a készülő dilmekről és szereplőikről ad képet, a fotomüvész az egyes filmekben szereplő müvészek érdekes beállitását örökiti meg: Bodnár Erika, Bulla Elma, Egri Márta, Bán Róbert rendezése, Sára Sándor munka közben, Juhász Jácint és Bencze László jelenete. Kósa Ferenc rendező, Konyorcsik János és a Macskajáték, valamint a Makra c. filmek egy jelenete.
Film Szinház Muzsika, Bp. 1972. juni. 17. XVI. évf. 25. sz. 3-6. lap.

Féner Tamás 1

VI 20.

Csütörtökön a berlini *Magyar Kultúra Házában dr. Gerhard Mertink*, az NDK Kulturális Szövetségének titkára, megnyitotta *Féner Tamás* Balázs Béla-díjas fotoművész kiállítását. A művész,

Ma 70-6

A Magyar Munkásmozgalmi Múzeum megközelíthető
a 16-os és a 116-os autóbusszal
Felhivjuk szives figyelmét, hogy a vár területére
gépkocsival csak külön engedéllyel lehet behajtani

F. k.: dr. Szikossy Ferenc főigazgató

Féner Tamás fényképkiállítása

...ez volt a gyár

1986 október 31 – november 30. Magyar Munkásmozgalmi Múzeum — Budavári Palota A-épület

A MAGYAR MUNKÁSMOZGALMI MÚZEUM
és a
MAGYAR FOTÓMŰVÉSZEK SZÖVETSÉGE

tisztelettel meghívja Önt az

...ez volt a gyár

Féner Tamás

fotóművész

KIÁLLÍTÁSÁNAK MEGNYITÁSÁRA

1986. október 31-én 14 órára

Megnyitja: *Nagy Kálmán*,
az Óbudai Gázgyár művezetője

A kiállítás a Magyar Munkásmozgalmi
Múzeumban (Budavári palota A-épület)
tekinthető meg, november 30-ig

◆

FÉNER TAMÁS

említve + fotó ld. Kassák Lajos

Révész Tamás: Szociófotó 1932-1982

UJ TÜKÖR 1982. XIX. évf. 44. sz. 20-21. o.

gfelelő szem. alapbér: Ft.

nkaidő: hónap.

-tól -ig.

ngedély kelte, száma:

jöv. adó és községfejl. hozzájár. kerül

.....

megbizó

A MAGYAR NEMZETI GALÉRIA ÉS A SZÉCHENYI KIADÓ
MEGHÍVJA ÖNT **FÉNER TAMÁS** FOTÓMŰVÉSZ

S.P.Q.R.

CÍMŰ KIÁLLÍTÁSÁNAK MEGNYITÓJÁRA
1988. NOVEMBER 15-ÉN, KEDDEN, 16 ÓRÁRA

A KIÁLLÍTÁST **BERECZKY LORÁND**
A MAGYAR NEMZETI GALÉRIA FŐIGAZGATÓJA NYITJA MEG
BUDAVÁRI PALOTA C ÉPÜLET, III. EMELET

S. NY.

A Budapest Galéria tisztelettel meghívja Önt

FÉNER TAMÁS FOTÓMŰVÉSZ

MÁS / KÉP / MÁS — BUDAPEST

Válogatott képek 1964–1998

c. kiállításának megnyitójára a Budapest Kiállítóterembe
(Budapest V., Szabad sajtó út 5.)
1998. november 12-én (csütörtök) 17 órakor.

A kiállítást megnyitja

ZSIGMOND ATTILA
a Budapest Galéria igazgatója
és
PURZELD TAMÁS
fényképezőgép műszerész, fotográfus

A kiállítás megtekinthető 1998. december 13-ig, hétfő kivételével naponta 10–18 óráig.

A kiállítás és a katalógus a Nemzeti Kulturális Alap, a Nikon Kft., a Kodak Kft.,
a Magyar Mediaprint Szakkiadó Kft., a Colorfoto Professional színes labor
és a Magyar Fejlesztési Bank Rt. támogatásával jött létre.

UTAK ÉS UTASOK

❶ Csepelen, a II. Rákóczi Ferenc úton, a Szent István út és a Szent Imre tér között a befelé vezető oldalt lezárták, a forgalmat a Kossuth Lajos utcába terelik el. Erre járnak a BKV-autóbuszok is a Szent Imre tér felé. A Szent István úton, a HÉV-átjárónál az építkezés miatt kikapcsolták a jelzőlámpákat.

❷ A Pusztaszeri úton, a Szemlő-hegyi-barlangtól a Törökvész út felé vezető belső sávot szakaszosan felbontották.

❸ A Dózsa György úton tart a csatornaépítés. A Peterdy utca és Dembinszky utca közötti belső sávot zárták le a Thököly út felé.

● A Victor Hugo utcában, a Pannónia és a Hegedűs Gyula utca között csatornát építenek, emiatt a 15-ös autóbuszok a Balzac utcán át, a 133-asok pedig a Gogol utcán át kerülnek, a Csanády utcai megállót nem érintik.

● A Bartók Béla úton, a Szent Gellért tér előtt a közúti forgalom befelé csak egy sávon haladhat, a 7-es autóbuszokat a sínekre terelték rá a gyorsabb előrejutás érdekében. A téren a Móricz Zsigmond körtér felé egy sávban, a Budafoki út felé két sávban haladhat a forgalom.

● A közvilágítási lámpákat javítják, munkagép okoz útszűkületet a Szentendrei úton, a csillaghegyi elágazásnál – a Czetz János köznél –, a kifelé vezető oldalon 10-12 óráig, valamint a Bécsi úton, a Laborc utca után, a városközpont irányában 13-15 óráig.

● Az Attila úton, a Mikó utca után, a Moszkva tér felé vezető oldalon a külső sávot elkerítették a járműforgalom elől.

● A IX. kerületben a Czuczor utcába nem lehet behajtani. A Lónyay utca a Közraktár utca felől a Zsil vagy az Erkel utcán át érhető el.

● Zuglóban, a Csertő utcában, az Ormánság utcánál, a Füredi utca felé vezető oldalon leszűkül az útpálya.

● A Fogarasi út Róna utca utáni szakaszán a külső sávot elkerítették a Kerepesi út felé vezető oldalon.

● A XVII. kerületben, a Csabai úton, a Vanília utcától, a Péceli úton pedig a Nápoly utcától a kifelé vezető oldalon több helyen útszűkületen kell áthajtaniuk.

Forrás: Fővinform

A várhatóan leginkább zavaró útakadályok

Forrás: Fővinform NÉPSZABADSÁG-grafika

budapest@nepszabadsag.hu

Az olvasók vonala

Keressenek bennünket Budapesttel kapcsolatos kérdéseikkel, lakóhelyi problémáikkal. Megpróbálunk segíteni, és beszámolunk arról, hogy mi történt telefonjaik nyomán. Cikkeinkről szóló észrevételeiket is szívesen fogadjuk. Munkatársunk délelőtt tizenegy és délután négy óra között várja hívásaikat. Telefonszámunk: **436-4653.** Fax: **388-6038.** Rovatunk e-mail címe: **budapest@nepszabadsag.hu**

Ma *Csákvári Géza* várja hívásaikat.

BUDAPEST LEVEGŐMINŐSÉGE MA

Az Országos Meteorológiai Szolgálat előrejelzése alapján*

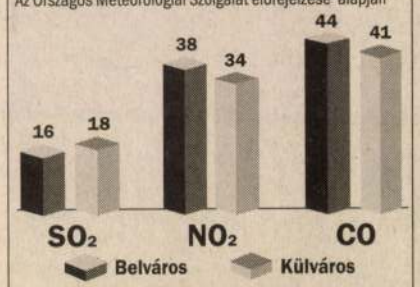

a hidegfrontnak köszönhetően általában gyengén, a nagy forgalmú belvárosi csomópontok környékén **mérsékelten szennyezett** a főváros levegője. A következő napokban a változékony, többször szeles idő hatására kedvező marad a levegő minősége Budapesten.

A minősítés négy fokozata: **alacsonyan, mérsékelten, közepesen, erősen szennyezett.**

* Előrejelzés a napi átlagokra a levegőminőségi határérték százalékában.

Elégedettek-e az áramfogyasztók?

A villamos energiát használó fogyasztók 1996 és 2001 közötti időszakban tavaly voltak a legelégedettebbek a szolgáltatás minőségével, ugyanakkor az árak megítélése rontja az eredményt – derül ki a Magyar Energia Hivatal (MEH) által készített felmérésből, amelyet a közelmúltban adott hírül az *MTI*.

Tavaly az átlagos elégedettségi mutató – az árakat is beleértve – 70,5 pont volt, a maximálisan elérhető 100-ból, míg ez 1996-ban átlagosan még csak 65,7 pontos elégedettségi mutatót értek el. A felmérés egyik kritikus pontja egyébként a szolgáltatás árának megítélése. A felmérés szerint az árak és tarifák nélkül mért szolgáltatási teljesítmény átlagosan 5 ponttal magasabb volt 2001-ben, míg ez a szám 2000-ben 6,1 pont volt. A jelentés szerint azonban az országos átlag egyértelműen növekvő trendje mögött az egyes áramszolgáltató társaságok szolgáltatásával való fogyasztói elégedettség viszonylag hektikusan változó trendjei húzódnak meg.

A vizsgált időszakban (1996–2001) összességében a legmagasabb javulást a Budapesti Elektromos Művek (Elmű) Rt. mutatta 9,7 ponttal. A javulás annak is betudható, hogy ez a társaság indult a legalacsonyabb elégedettségi mutatóval. Az Elmű – az 1999-es évet kivéve – folyamatosan növelte a fogyasztók elégedettségét, 2001-ben a mutató értéke azonban az előző évhez viszonyítva kis mértékben romlott. A mutatószám 1996-ban 60,5 pont, 2000-ben 70,7 pont, míg 2001-ben 70,2 pont volt.

A 2001-es rangsort egyébként az Észak-magyarországi Áramszolgáltató (Émász) Rt. vezeti. Ez volt az egyetlen olyan áramszolgáltató, amelynek mutatója 2000-ig egyszer sem csökkent. Az Émász 2001. évi kismértékű, 0,5 pontos csökkenés ellenére is megőrizte a rangsor élén elfoglalt pozícióját. A mutatószám 1996-ban 66,3 pont, 2000-ben 72,9 pont, míg 2001-ben 72,4 pont volt.

A rangsor végén álló Tiszántúli Áramszolgáltató (Titász) Rt. mutatójának lassú növekedése 2000-ben megállt, 2001-ben azonban fogyasztóinak elégedettsége ismét javult. A mutatószám 1996-ban 65,1 pont, 2000-ben 66,5 pont, míg 2001-ben 68,8 pont volt.

SZOLGÁLTATÁS
KÖZMŰ • TELEFÓNIA • KÖZÜZEM

Budapesti Elektromos Művek (Elmű) Rt. (XIII., Váci út 72–74.), **telecentrum (ügyfélszolgálat),** illetve **hibabejelentő:** (06-40) 38-38-38; 238-38-38 • **Elmű-dolgozók azonosítására szolgáló zöldszám:** (06-80) 200-338 • **Elmű Rt., mérőállás bejelentése:** (06-80) 202-938 • **Fővárosi Csatornázási Művek (FCSM) Rt., ügyfélforgalmi iroda:** XIII., Dózsa György út 154., 340-5393, 359-0328, 350-8879 • **FCSM Rt., központi ügyelet** (éjjel-nappali bejelentés): VIII., Kerepesi út 21., 333-1314, 455-4200 • **Fővárosi Gázművek (Főgáz) Rt., diszpécserközpont:** 477-1111/13-00, 13-10-es mellékek • **Főgáz Rt., fogyasztóienergia-tanácsadó központ:** VI., Andrássy út 64., 353-0892 • **Budapesti Távhőszolgáltató (Főtáv) Rt., központi ügyelet:** 206-1666, zöldszám: (06-80) 200-101 • **Fővárosi Vízművek Rt., diszpécserszolgálat:** 350-2777, zöldszám: (06-80) 200-333 **vízművek, ügyfélszolgálat:** 465-2776 • **Fővárosi Közterület-fenntartó (FKF) Rt.,** központi szám: 459-6700, 459-6800 **FKF Rt., központi ügyelet:** 459-6750, 459-6850 (fax) • **FKF Rt., ügyfélszolgálati iroda:** 459-6760, 459-6770 • **Fővárosi Településtisztasági és Környezetvédelmi (FTSZV) Kft.** (V., Hercegprímás utca 11.) ügyfélszolgálati zöldszám: (06-80) 55-00-55 • **FTSZV, cséri üzem** (XVIII., Ipacsfa utca 19.): 290-9168, **FTSZV, rákospalotai üzem** (XV., Károlyi Sándor utca 166.): 307-6410 • **FTSZV, nagytétényi üzem** (XXII., Nagytétényi utca 366.): 207-2889, **Matáv Rt., telefonos ügyfélszolgálati zöldszám:** (06-80) 292-909 • **Matáv Rt., ingyenes telefonos ügyfélkapcsolat:** 1212.

Az Elmű-kisbusz menetrendje

A Budapesti Elektromos Művek (Elmű) Rt. az ügyfélkapcsolatok javítása érdekében a fogyasztói irodáktól távol eső területek lakosai számára hozta létre mozgó ügyfélszolgálatát. A hivatalos irodának berendezett kisbusz minden héten azonos időben keresi fel ugyanazt a kilenc agglomerációs, Pest megyei települést, ahol a készpénzbefizetéssel járó ügyek kivételével minden egyéb fogyasztói kérést, kérdést és problémát a helyszínen azonnal el lehet intézni.

Az utazgatásokat az agglomerációs településeken élőknek megspóroló busz rendszeresen járt útvonala érinti Szobot (megállás: Szent Imre utca 12.; hétfő: dél és délután két óra óra között), Dabast (Március 15. tér; szerda: 12.15–14.15), Szigethalmot (Kossuth Lajos utca 10.; szerda: délelőtt kilenctől tizenegyig), Vecsést (Szent István tér 1.; kedd: 12.30–14.30), Biatorbágyot (Baross Gábor út 2/A; péntek: 9.30–11.30), Törökbálintot (Bajcsy-Zsilinszky út 8.; péntek: déluán egy és három óra között), Zsámbékot (Rácváros út 2–4.; csütörtök: 9.30–11.30) – e helyeken a polgármesteri hivatalok előtti parkolókban áll meg –, valamint Nagymarost (Fő tér 5., művelődési ház előtt; hétfő: 9.30–11.30) és Üllőt (Templom tér 3., az orvosi rendelő előtti rész; kedd: 9.30–11.30). *(K. A. I.)*

Új kéményszabványok

A január elsejétől hatályos európai uniós kéményszabványokról és az új fogalmakról kérdeztük Kocsis Attilát, a Fővárosi Kéményseprő-ipari Kft. műszaki igazgatóját.

Az uniós szabványrendszerrel, amellett, hogy szigorodnak a kéményekkel szembeni követelmények, új alapfogalmakat is meg kell szoknunk. Az újabb típusú tüzelőberendezések égéstermék-elvezetői már nem illethetők kémény névvel. A mérgező anyagok elvezető csöveit összefoglalva égéstermék-elvezető berendezésnek hívjuk.

– *Mire figyeljenek azok, akik most építenek családi házat?*

– Az égéstermék-elvezetéssel, a fűtési rendszer megtervezésével és kivitelezésével az épületgépészek foglalkoznak, hiszen az építészek elsősorban a kémények esztétikájára koncentrálnak. Mivel életveszélyes lehet a technikailag nem megfelelő fűtési rendszer, fontos, hogy szakemberre bízzuk a tervezést és a kivitelezést. De figyelmet kell fordítani az égéstermék-elvezetők rendszeres ellenőrzésére is.

B. B.

Egy márka, két címke, más adatok

Sokaknak feltűnt Budapesten, hogy a Dunakanyarból származó Bükkös ásványvíz címkéjén a korábbi 1,5 literes palackokon feltüntetett 1,5 literes mennyiség helyett 1,25 liter szerepel. Ez a változás azonban nem a palack méretét érinti, hanem a vízét, amelyből a gyártó a korábbi 1,5 literes palackokba 1,25 litert tölt. Ezt a változást a Bükkös Ásványvíz Kft. ügyvezetője, *Kovács Ferenc* indoklása szerint a nátriumtartalom csökkentése tette szükségessé. Az eladott 212 millió liter víz 96 százalékát ugyanis a vendéglátóhelyek vásárolják, és a nátriumtartalom csökkentésével a gyártó a vendéglátóhelyek igényeit kívánja kielégíteni. Az ásványvíz nátriumtartalmát a Bükkös Ásványvíz Kft. 1999-ben 1000 milligrammról 800 milligrammra csökkentette, majd 2001-ben 600 milligrammra. Ezt a változást a címkén is feltüntették. Az ásványvíz nátriumtartalmának további csökkentése azonban nem lehetséges, mert a víz ásványi anyag-összetétele ezt nem teszi lehetővé.

ÉLJEN
M

FÉNER TAMÁS

Nyaktól lefelé már csak autók látszanak

– állítja Féner Tamás fotóművész, aki egyre kevésbé szereti Budapestet

Egy album, amely arról mesél, hogy egy fotóművész miképpen távolodik el szülővárosától, Budapesttől. Féner Tamás legújabb könyve szép, szomorú dokumentum egy olyan városról, ahol, ahogy ő mondja: ma már mindenki bezárkózik, fél, és amely különben sem látszik az autóktól.

– Bizonyára rengeteg emléke van Budapestről.

– Van néhány. A Király utcában laktunk, emlékszem az utca hangulatára és a lépcsőházunkat borító kobaltkék csempékre. Emlékszem arra, hogy a tízes villamos helyén a háború alatt sínautóbuszok jártak, és ezeket szerettük, mert be lehetett ülni a vezető bácsi mellé a bal oldalra. Azért a bal oldalra, mert akkoriban még fordítva volt a közlekedés. A sínautóbusz ülései igazi bőrből voltak, és nyáron annyira felforrósodtak, hogy rövidnadrágban alig lehetett ráülni, mert égette a combunkat. Emlékszem aztán az állatkertre, ahová mindig volt bérletem. De arra is, hogy a háború után alig maradt ott állat, és én akkortájt tanultam biciklizni, ám mivel kövér és ügyetlen kisgyerek voltam, biciklivel együtt beestem a pingvinek egykori ketrecébe. Aztán az is eszembe jut, hogy az indiántanyánk is az ottani, szabadtéri színpad alatt volt, és egyszer, miközben éppen ott játszottunk, elkezdődött az előadás, mi meg nem mertünk kimászni a színpad alól, úgyhogy késő este keveredtünk haza, és ebből elég nagy balhé lett. És emlékszem arra is, hogy a Széchenyi fürdőben feltűnt egy Laboch Gerald nevű slágerénekes, aki az uszoda éttermében lépett fel délidőben, de mivel akkor még nem volt erősítő, olyan fémtölcsérbe énekelt, amilyet az amerikai filmek szerint a filmrendezők használtak a hőskorban. Nem volt pénzünk arra, hogy bemenjünk az étterembe, ezért ültünk a medence szélén, és egy-egy önmelegítős amerikai katonai konzervet kanalazva hallgattuk a felejthetetlen Laboch Geraldot.

– Furcsa emlékképek, de inkább azokra az élményekre gondoltam, amelyek a nemrégiben megjelent Az idő, a tér és a forma című, Budapestről szóló albumának helyszíneihez kötik. Az óbudai gázgyárhoz, a külvárosi villamossínekhez, a lepusztultságukban is gyönyörű régi bérházakhoz...

– Az igaz, hogy ezek is a múltam helyszínei, de hogy ezek pont ilyenek, az a véletlen műve. Nem a lepusztultság emlékeit gyűjtöm. A Mátyás tér sarkán található pléhkrisztussal akkor találkoztam, amikor a barátom közelben lévő kovácsműhelyébe jártam. Az Epreskerttel meg akkor, amikor szobrász barátaimat látogattam. A bérházakban ismerőseim laktak, a gázgyárat meg azért fényképeztem, mert az ipari csoda, és nekem örök fájdalmam, hogy Magyarországon az ipari építészet emlékei érdektelenek, és az ipari műemlékvédelem sem fontos senkinek. Pedig ezek ugyanúgy hozzátartoznak egy kultúrához, mint a képzőművészeti alkotások.

– Mindig fényképezőgéppel jár?

– Nem. A helyszíneket megjegyzem, aztán ha úgy hozza az élet, elindulok, és lefotografálom őket. Van egy sorozatom a budapesti zsidóságról, amely könyvként is megjelent ...És beszéld el fiadnak címmel, valamint kiállítás formájában is körbejárta a világot. Ez például úgy készült, hogy gyermekkorom helyszíneit akartam fotografálni, de rájöttem, hogy azokat az utcákat ma már nem lehet lefényképezni, mert nyaktól lefelé nincs utca. Nyaktól lefelé autók vannak. Csakhogy közben összetalálkoztam régen látott ismerősökkel, akik behívtak üzletükbe, később otthonukba, meséltek és emlékeztek, így aztán egyre beljebb kerültem a történetbe. Pedig én csak bizonyos házakra, budapesti utcarészletekre voltam kíváncsi.

– Abban igaza van, hogy nyaktól lefelé már csak autók vannak, de ha azok nem állnának ott, akkor sem lenne jobb a helyzet, mert a falakat mellmagasságban beborítják a falfirkák. Budapest kíméletlenül kitetovált város lett.

– Ez tényleg riasztó, de valahol talán érthető is. Nem elfogadható, de az oka megmagyarázható. Ebben a fasírozottvilágban – szándékosan nem hamburgert mondok – mindenki leváltható, kicserélhető, így senki sem érzi, hogy fontos volna, vagy hogy odafigyelnének rá. Ezért jelet akar hagyni. Ha nem tud konstruálni, akkor destruál.

– A város gazdái jobban figyelnek az épületekre?

– Nem. Itt megmaradt néhány száz nagyon jó épület, de ezeket vagy nem becsülik meg, vagy átalakítják, vagy meghamisítják. Amelyek viszont mostanában készülnek, azok többségükben nagyon korrekt épületek, de nem jó házak. Érdektelenek. Az építészet harmadvonalában dolgozó szakemberek tervezik, kivitelezik őket. Jobb építészekre és jobb anyagokra nincs pénz. Ami máshol rozsdamentes acélból készül, itt rozsdamentes acélra színezett műanyagból. Márpedig ami nem első osztályú szellemi és technikai minőség, az óhatatlanul lepusztul.

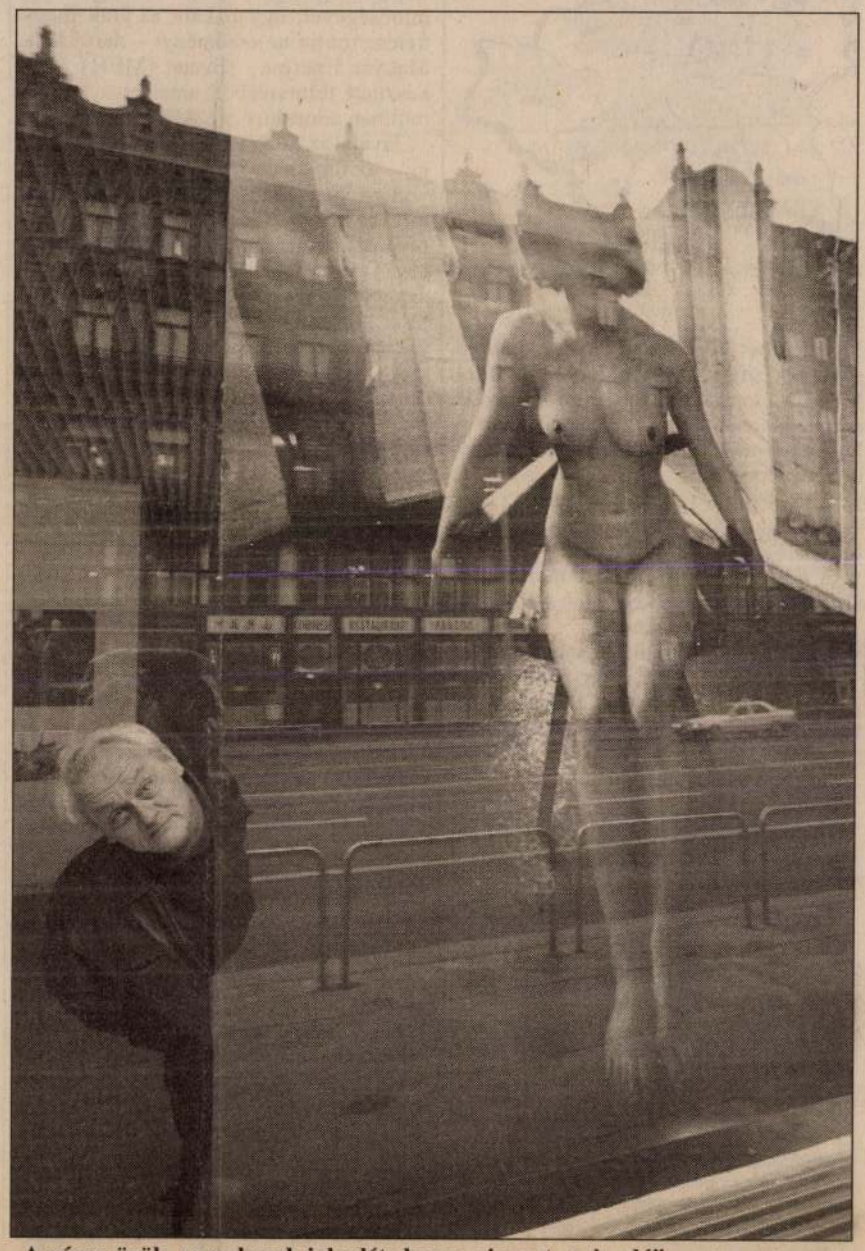

„A város örök, az emberek jelenléte benne viszont mulandó" FOTÓ: TEKNÓS MIKLÓS

– Sajnos elég lassan. A napokban átadott, cekkeres néniknek tervezett csiricsáré Disneyland, a Lehel téri piac, vagy az Andrássy út legújabb döbbenete, az építészet Terror Háza még nagyon sokáig fogja riogatni a főváros lakóit.

– A Lehel téri piac: rossz vicc. A Terror Házával kapcsolatban pedig az a véleményem, hogy bár a szándékot értem, ellenesztétikával viszont nagyon nehéz hatni, és nem tudom, van-e joga bárkinek egy nagyjából épségben maradt, a világörökségre pályázó városképi elemet így megroncsolni. Szerintem ez erősen morális kérdés.

– Egyébként nem szereti a budapesti embereket?

– Miért kérdezi?

– Mert képeiről elegánsan lefelejtette őket. Az említett könyv Budapestről szól, de a képeken jóformán egyetlen ember sincs.

– Mert azt mondom, hogy a város örök, az emberek jelenléte benne viszont mulandó. Esetleges. Egyszer éppen Rómában voltam, amikor valamiféle választásokat tartottak, számunkra talán lényegtelen volt ezek tétje, viszont az ott élőknek nagyon fontos, és akkor rájöttem, az olasz demokrácia olyan, mint egy obszidián szobor: rá lehet csinálni, de azt lemossa az eső, és ott marad a mű. A város is pontosan ilyen.

– A fotóalbumot lapozgatva az embernek olyan érzése támad, mintha az első kockákon még szeretné ezt a várost, aztán egyre inkább eltávolodna tőle. A mesés hangulatú régi bérházakat geometrikus város- és utcarészletek követik, később még ezek is afféle absztrakt festményekké kenődnek szét.

– Valóban így van. Az egymást követő sorozatok képei egyre töredezettebbek. Egyre kevésbé lehet rajtuk felismerni a helyszíneket. Jól látja, ma már nem szeretem Budapestet. Egyebek mellett azért a hangulatáért sem, ami miatt ezt az albumot még egyszer nem tudnám elkészíteni.

– Ezt hogyan érti?

– Úgy, hogy itt ma már, egyébként teljesen érthető módon, mindenki bezárkózik. Bezárták a kapukat, mert félnek az emberek. Élek egy városban, ahol mindenki fél. Egyébként én is. Ez a város becsukódott mindenki előtt. Az ember végigmegy a Teréz körúton, leszúrhatják vagy becsinálhat, és nem tud bemenni sehová segítséget kérni, mert a kapuk zárva vannak. Én szeretném szeretni ezt a várost, csak nem hagyja.

Trencsényi Zoltán

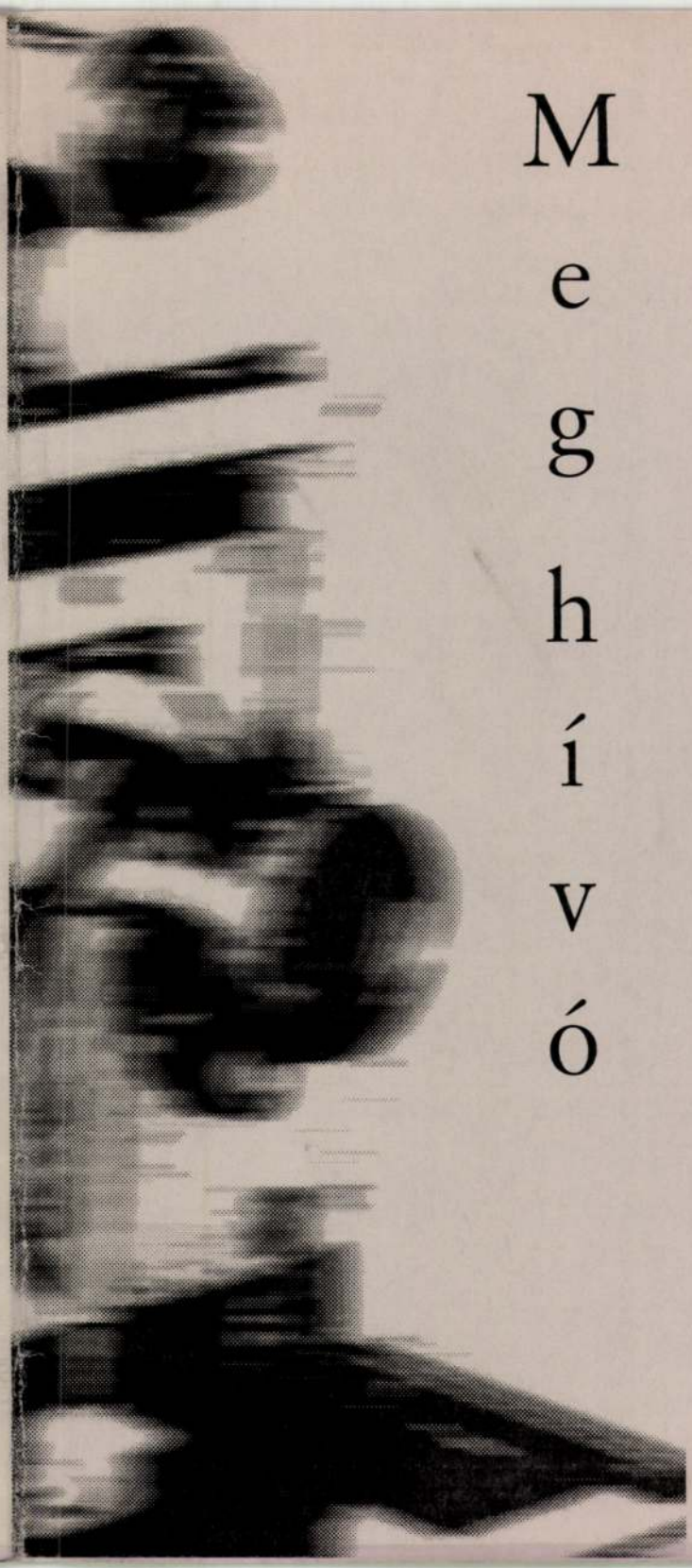

Meghívó

Szabad szemmel

a Népszabadság Oktatási Központ fotókiállítása a Műegyetemi Napokon

Idén a 3. fotóriporter évfolyam végez a Népszabadság Oktatási Központban. Az első két tanév hallgatói részben már pályakezdők, részben még helyüket keresik a szakmában: próbálkoznak mindenütt, a természetfotózástól a sportfotón keresztül a reklámig. Akad köztük olyan, akinek már önálló kiállítása volt, vagy akinek munkáit rendszeresen közlik magazinok, szaklapok.

Az idei évfolyam hallgatói egyelőre még csak „kóstolgatják" a szakmát: az első komoly megmérettetés; a gyakorlati idő és a vizsgamunka elkészítése még előttük áll, mégis vannak közöttük olyanok, akiknek képei a szigorú zsűri értékítélete szerint is megállják a helyüket az első közös bemutatkozáson.

A három évfolyam legjobb képeiből összeállított tárlaton részben a korábbi vizsgamunkák riportfotóival, másrészt a „szabadon választott" gyakorlatokkal ismerkedhetnek meg a látogatók.

A kiállítást a II. Műegyetemi Napok keretében **2000. február 29-én 14 órakor** a BME Leporelló temében Rózsa Gyula, esztéta a Népszabadság lapigazgatója nyitja meg.

Mindenkit szeretettel várunk:

Féner Tamás
fotóművész

Markovics Ferenc
fotóművész

Márványi Ágnes
oktatási központ vezető

Stollár Imola

Bozóki Anita

Schüller Judit

A kiállítás résztvevői:

Borbély Péter
Cser Dániel
Domaniczky Tivadar
Fuszek Gábor
Fülöp Márta
Kállai György
Maklári Péter
Mátyus Andrea
Mayer András
Mohos András
Orosházi Diana
Orosz Péter
Orosz Sophie
Pálhegyi Dániel
Perness Norbert
Pozsonyi Zita
Réthey P. Tamás
Szabó András
Szerényi Albert Gábor
Török Bálint
Váraljai Erzsébet
Venter Attila

A kiállítás megtekinthető 2000. 03.04-ig, hétköznapokon 9-től 17 óráig a BME Leporelló termében (K. ép. I./69.)

A Nemzeti Kulturális Örökség Minisztériuma,
az InterArt Fesztiválközpont
és a Magyar Fotográfusok Háza

tisztelettel meghívja Önt és barátait

A Pécsi József fotográfiai ösztöndíjasok

Ádám József

Bartis Attila

Molnár Zoltán

Vancsó Zoltán

kiállításának megnyitójára
2000. március 8-án, délelőtt 11 órára

A kiállítást megnyitja
Fényer Tamás fotóművész

A kiállítás megtekinthető március 26-ig
minden nap 14 és 18 óra között

1065 Budapest, Nagymező utca 20.
Telefon: 302-44-96
e-mail: maimano@matavnet.hu

Magyar Fotográfusok Háza szakmai támogatói

Nemzeti Kulturális Alapprogram
Soros Alapítvány
Fenyő János Alapítvány
Siemens
Westel 900 Mobil Távközlési Rt.
Nemzeti Kulturális Örökség Minisztériuma
AGFA Hungária Kft.
Fujifilm Magyarország Kft.
Nikon Kft.
Kodak Magyarország Kft.
Fővárosi Idegenforgalmi Alap
Juventus Rádió
Canon Kft.
Dr. Ladányi Jenőné örököse
AB-Aegon Általános Biztosító Rt.
Olympus Kft.
Reafotó Kft.
Tripont Kft.
Inter-Európa Bank
Fotex 2000 Fotószolgáltatási Kft.
Zsigmond Vilmos / Cam 35 Kft.
Forte Fotokémia Rt.
Pannonia Hotels
Artfoto Studio

A ház újjáépítésének támogatói

Terézvárosi Önkormányzat
Nemzeti Kulturális Örökség Minisztériuma
Nemzeti Kulturális Alapprogram
Országos Műemlékvédelmi Hivatal
Műemlékfelügyeleti Igazgatóság
Budapest Bank Budapestért Alapítvány
Özv. Pécsi Józsefné

Önarckép kaktusszal (1932) – a Magyar Fotográfiai Múzeum tulajdona

- Pécsi József 1889–1956

- Ádám József
- Bartis Attila
- Molnár Zoltán
- Vancsó Zoltán

Pécsi József fotográfiai ösztöndíj

Ádám József

Bartis Attila

Molnár Zoltán

Vancsó Zoltán

ÁDÁM JÓZSEF

1970-BEN SZÜLETETT NYÍREGYHÁZÁN

CÍM NÉLKÜL, 1999

TANULMÁNYOK

1991 végzett a Budapesti Kirakatrendező és Dekoratőrképző Szakmunkásképző Iskolában
1998 diplomázott a Magyar Képzőművészeti Főiskola intermédia szakán

EGYÉNI KIÁLLÍTÁSOK

1993 Elektrografikák, Csokonai Művelődési Ház, Budapest
1994 Intermedial Object #1, Magyar Képzőművészeti Főiskola, Budapest
1998 Fotorália, fotomanugráf, Bolt Galéria, Budapest

CSOPORTOS KIÁLLÍTÁSOK (VÁLOGATÁS)

1993 Elektrografikák az „Árnyékkötők" csoporttal, Újpest, Újvidék, Coesfeld
„Images of Europe" fotópályázat, Amszterdam
1994 II. Nemzetközi kiállítás főiskolások munkáiból, Pozsony
Fiatal Fotósok 90, Budapest, Miskolc, Szeged
1995 Hallein, Kelta Múzeum,
Katharina Sieverding növendékeinek kiállítása
1997 „Flusser után szabadon",
C3 Kulturális és Kommunikációs Központ, Budapest
1998 I. Fotóhét, Iparművészeti Múzeum, Budapest
„Panorama", Varsói Művészeti Akadémia, Varsó
Inter/Media/Művészet, Ernst Múzeum, Budapest, Trieszt
„Germinations X.", Athén, Antwerpen
1999 Dick Higgins emlékkiállítás, Ernst Múzeum, Budapest
„Új szerzemények", ICA, Dunaújváros

TANULMÁNYUTAK, ÖSZTÖNDÍJAK

1995 Nyári Akadémia, Salzburg, Katharina Sieverding osztálya (a Soros Alapítvány támogatásával)
1996 Nyári Akadémia, Salzburg, Katharina Sieverding osztálya (a KulturKontakt támogatásával)
1997 Germinations X., Birmingham
1998 Ludwig Alapítvány ösztöndíja (USA tanulmányút)

BARTIS ATTILA

1968-BAN SZÜLETETT MAROSVÁSÁRHELYEN
1984 ÓTA ÉL BUDAPESTEN. ÍRÓ ÉS FOTÓMŰVÉSZ.

MORCSÁNYI GÉZA, 1999

DÍJAK, ÖSZTÖNDÍJAK

1995 Móricz Zsigmond irodalmi ösztöndíj
1996 NKA irodalmi ösztöndíj
1997 Soros irodalmi ösztöndíj
1997 Déry Tibor díj
1998 Pécsi József ösztöndíj
1999 NKA irodalmi ösztöndíj
1999 Hajnóczy Péter Irodalmi ösztöndíj

KÖNYVEK

1995 A séta (regény) JAK-Balassi Kiadó
1998 A kéklő pára (novellák) Magvető Kiadó

FORDÍTÁS

1999 Der Spaziergang (A séta) Suhrkamp Verlag

VÁLOGATOTT KIÁLLÍTÁSOK

1996 Az Engelhard-hagyaték, Dorottya Galéria, Budapest
1996 13 portré, Frankfurti Könyvvásár, Frankfurt
1998 Photo Pygmalion, Vintage Galéria, Budapest
1999 Az Engelhard-hagyaték, Literaturhaus, Frankfurt

MOLNÁR ZOLTÁN

1973-BAN SZÜLETETT BUDAPESTEN

ISZTAMBUL, 1999

TANULMÁNYOK

1997 részt vett a Tescani nemzetközi fotográfiai alkotótáborban (Románia)
1998 diploma a Magyar Iparművészeti Főiskolán

ÖSZTÖNDÍJAK

1993 Escher Károly Fotóművészeti ösztöndíj
1998 Pécsi József ösztöndíj

VÁLOGATOTT KIÁLLÍTÁSOK

1994 Nagymaros, Colmar
TAM-TAM Galéria, Budapest
1995 Nyíregyháza, Eger, Szentendre
1996 Color Fest, Almássy tér, Budapest
TAM-TAM Galéria, Budapest
Rét Galéria, Budapest
1997 Jazz Galéria, Budafok
Profil Galéria, Pozsony
Alter Fest, Marosvásárhely
1999 Jazz Galéria, Budafok

VANCSÓ ZOLTÁN

1972-BEN SZÜLETETT

BARCELONA, 1998

1991 Budapesti Piarista Gimnázium
1993 6.sz. Szakmunkásképző Intézet, fotó szak (a szakma kiváló tanulója)
1993 a 168 óra című hetilap számára készít fotókat
1995 Fiatalok Fotóművészeti Stúdiójának vendéghallgatója
1996 a FFS rendes tagja
1998 Pécsi József ösztöndíjas

CSOPORTOS KIÁLLÍTÁSOK

1992 1993, 1995 Budapesti Vizuális Hónap
1993 Magyar Fotográfia, Budapest
1995 Pozsonyi Fotóhónap
1995 Országos Fotóbiennálé, Ernst Múzeum
1995 Közgáz Aula (FFS)
1995 1996 Tam-Tam Galéria (FFS)
1996 Tölgyfa Galéria (FFS)
1997 Pécsi Fotóhónap (FFS)

ÖNÁLLÓ KIÁLLÍTÁSOK

1994 XVIII. ker. Önkormányzat, Budapest
1995 Galéria 11, Budapest
1995 FÉK Galéria, Felsőgöd (Mucsy Szilviával)
1996 Csokonai Művelődési Ház, Budapest (Varga Gáborral)
1996 RÉT Galéria, Budapest
1996 Cirkogejzír mozi, Budapest
1997 Miskolci Galéria
1997 Francia Intézet (Szilágyi Lenkével)
1997 Nyíregyházi Művelődési Ház
1998 Tölgyfa Galéria, Budapest
1999 Accademia D'Ungheria, Róma

EGYÉB PUBLIKÁCIÓK

Szellemkép folyóirat 1993/1, 1995/1-2, 1996/3-4
Fotográfia 1997/8 (Október)

Féner Tamás

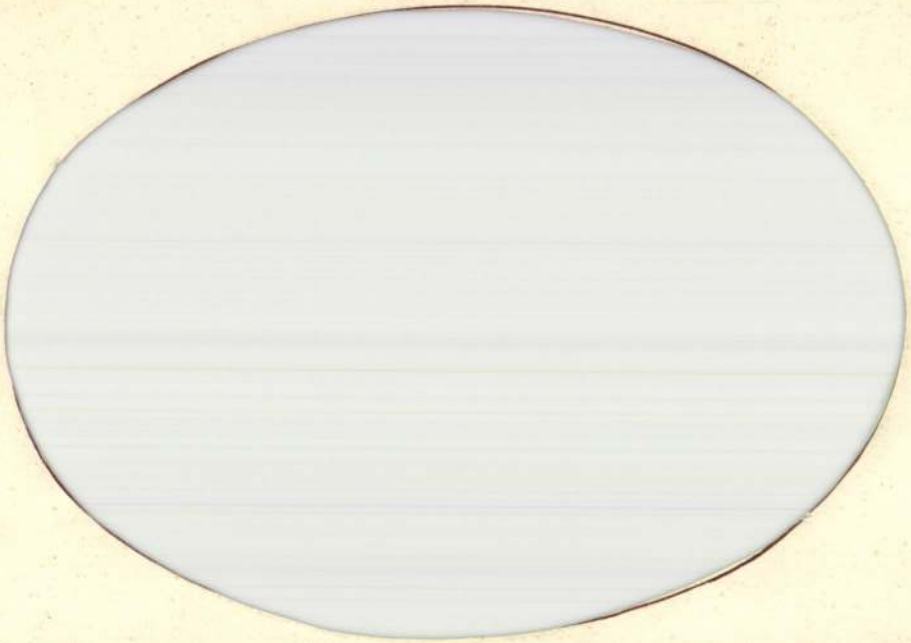

ÉS BESZÉLD EL FIADNAK...

Féner Tamás fotókiállítása

a magyarországi zsidók életéről

NÉPRAJZI MÚZEUM, 1983. április 19.—augusztus 15.

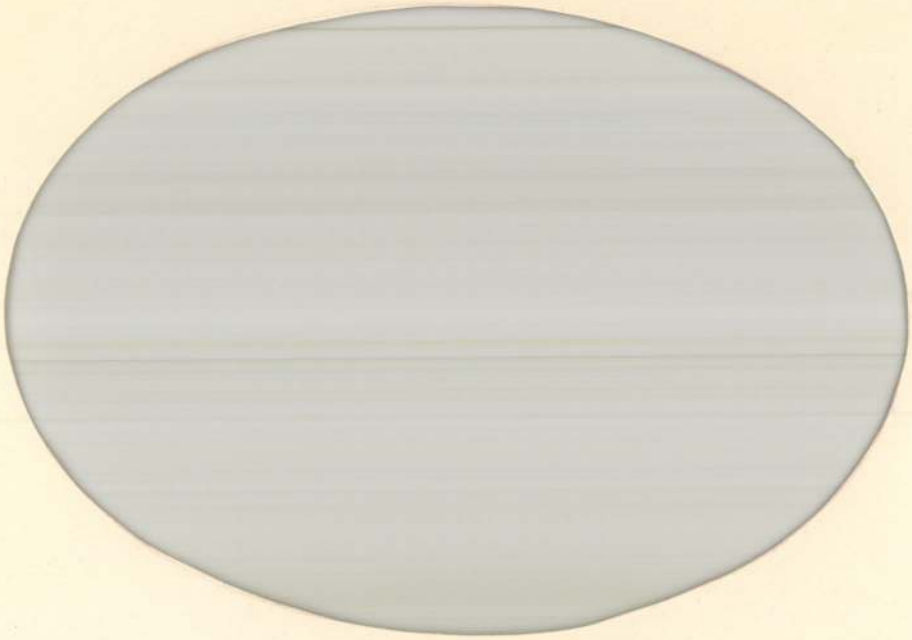

A katalógust tervezte: Kerényi János
A fotókat nagyította: Simon György
A kiállítást tervezte és rendezte: Nagy Istvánné
A kiállítást kivitelezte: a Néprajzi Múzeum Kiállításrendező Csoportja
Szakértő: Lőwy Tamás

ÉS BESZÉLD EL FIADNAK...

Féner Tamás fotókiállítása a magyarországi zsidók életéről

NÉPRAJZI MÚZEUM, 1983. április 19.—augusztus 15.

Előszó

„A fotós: különleges turista, az antropológus szélsőséges válfaja, aki elmegy a bennszülöttekhez, s azután beszámol egzotikus szokásairól, furcsa holmijaikról . . .” — mondja Susan SONTAG a fényképezésről írott egyik esszéjében. E kijelentést bizonyos fenntartásokkal el lehet fogadni általában is a fényképezésről, mint napjainkban immár társadalmivá vált jelenségről, a tudatosan választott és vállalt szempontokat követő művészi fényképezésnél pedig különösen.

Hogyne kínálkozott volna kézenfekvőnek az idézet FÉNER Tamás esetében, aki már nem először mutatja be egy-egy általa birtokba vett és fényképei segítségével számunkra is megismerhető „új világ” képét. Féner univerzumai — gondoljunk csak eddigi kiállításaira — a cigányokról, kohászokról, repülőkről készült fényképeire például — nem földrajziérte lemben egzotikusak, ám a hétköznapitól mindenképpen eltérőek. Mint „antropológushoz” illik, az ember köré építi világait. Az anyaggal küzdő, az anyagon úrrá lévő ember érdekelte leginkább a szó elsődleges és metaforikus értelmében véve egyaránt: fényképezőgépének lencséje korábban az ember és a világ közti viszony egyedi és egyszeri megjelenési formájaként emelte át a hétköznapi folyamatok mozzanatait a művészi általánosítás síkjára. Ez alkalommal a megismerés másik módszere, amely az általános felől mutat az egyedi felé, érvényesül és a fotóművész érdeklődésének középpontjába voltaképpen az emberi élet fordulói, hétköznapjai és ünnepei mintegy antropológiai-filozófiai kérdésfeltevésként kerülnek be. E feltoluló általános kérdésekre egyszerre esztétikailag és etnográfiailag konkrét válaszok a hazai zsidóság itt látható életképei.

A judaisztikában járatlan vagy járatos néző számára is a több évezredes kulturális hagyomány, a zsidó vallási szokások rétegei mint távoli és ismeretlen világok ma már minden bizonnyal felfedezésre váró területek. Az elmúlt évszázadokban és évtizedekben, a zsidók üldöztetése miatt érzett kollektív lelkiismeret-furdalás, nemkülönben az előítéletek mindmind hozzájárultak a zsidó szokásoknak csak mint furcsaságoknak az elképzeléséhez. Legjobb, ha szembenézünk e meglepő és különös dolgok vonzásával-taszításával. Ezt a lehetőséget — legalábbis a műfaj szabta keretek között — adja meg e kiállítás.

A bemutató első tematikus egysége az „átmeneti rítusok”, azaz az emberi élet fordulói köré csoportosul. Csaknem minden kultúra kidolgozta azokat az egyszerűbb vagy bonyolultabb szertartásokat, amelyek szimbolikus formában az adott közösség és az egyén viszonyát, az életnek a társadalom szempontjából kitüntetett helyzetváltozásait intézményes keretek között pontosan kijelölik. Születés, ifjúvá avatás, házasság, halál: az emberi élet biológiai ritmusa és társadalmi funkciói együttesen alakították ki e tagolást, amely a helyi és történelmi változások dacára csaknem egyetemesnek és mindenesetre maradandónak tűnik.

Előszó

A legtöbb fénykép a zsidó ünnepekről készült. Ezek az ősrégi ünnepek is a hiedelmekhez, évszakokhoz igazodva, történeti vagy mondabeli események emlékét felidézve tagolják és rendezik az időt. A zsidó kalendárium kiindulópontja a világ teremtése. Az Ószövetség istene a teremtés hetedik napján megpihent, ennek emlékére szentelik meg a zsidók a hét hetedik napját, a szombatot. A naptári ünnepek — az újév, engesztelő nap, sátoros ünnep, Eszter böjtje, a hetek ünnepe és mások időpontjai — minthogy a zsidó időszámítás egységei a holdhónapok és holdévek — nem kötődnek a mi időszámításunk hónapjai szerint pontosan azonos dátumokhoz. Az ünnepi előírásokhoz, szertartásokhoz és kellékeikhez még a beavatottak számára is érdekes vallás és művelődéstörténeti fejtegetéseket lehetne fűzni, amelyek beleérző készségünket bizonyíthatnák, sőt fokozhatnák is. Mindenesetre nem árt, ha tudjuk, hogy a kosszarvból készült kürt, a SOFÁR nemcsak a legrégibb zsidó hangszer, hanem történetileg is az emberiség egyik legősibb primitív zeneszerszáma, amely egyébként számos zsidó kultikus gyakorlathoz ma is hozzátartozik, az újév ünneplésétől a temetésig, a baj elhárításától az eső kéréséig. Engesztelő állatáldozatra nemcsak a zsidóság körében kerül sor — mint ahogy ezt a szokást Engesztelő nap előestéjének jelképes kakas-áldozata máig fenntartotta — hanem számos más vallásban is. Mégsem véletlen az, hogy a „bűnbak" fogalmát az egész világ átvette a zsidóságtól, amelyet Mózes III. 16. fejezetében még nemcsak az Úrnak, hanem a pusztai démon Ázázelnek is fel kellett áldozni.

Közép-Kelet Európában, ahol a II. világháborúig az európai zsidóság legjobban szervezett nagy közösségei működtek, a vallásgyakorlat az archaikus vonások mellett az utóbbi néhány évszázadban sajátos, helyi elemekkel is bővült. Mózes születésének és halálának évfordulóján az adott közösség egyházi tisztségviselői, azaz a Szentegylet tagjai böjtöltek, napszálltával lakomára gyűltek és új tagokat illetve vezetőket is ekkor választottak. Így történt ez nemcsak Lengyelországban, Ukrajnában, Romániában, hanem így van ez mind a mai napig Magyarországon is.

Magától értetődik, hogy az eleven gyakorlat mindenkor hatott a környezetre és vett is át elemeket abból a társadalmi-művelődési közegből, melybe belefoglaltatott. A magyar és a magyarországi zsidó népélet kölcsönhatásait a hiedelmeken és szokásokon kívül a folklór más műfajaiban is megfigyelhetjük. Nem csupán az ótestamentumi tárgyú vallásos elbeszélések, hanem a CHAD GÁDJA című láncmese és rokonainak magyar változatai is zsidó eredetűek. A SZÓL A KAKAS MÁR magyarnak tudott dallama minden kétséget kizáróan a zsidó folklórból származik, s ilyen ihletésű a VOLT-E AZ ÖKÖRNEK SZARVA? játékdalunk. Így azután az is érthető, hogy a nagykanizsai Szentegylet jegyzőkönyvének szegélydíszei a magyar népi hímzések motívumaival rokonok, amelyek viszont az általános európai diszítménykincsbe is beletartoznak; hogy a szertartások kellékei között nemcsak a korabeli ötvösmű-

Előszó

vészet remekei találhatóak meg, hanem a magyar népi faragások technikájára emlékeztető tóramutató pálcát is ismerünk, a lengyel népművészet papírkivágásainak módszereit is viszontlátjuk néhány faliképen. A példák és utalások további folytatását azokra a még megírandó szakkönyvekre bízzuk, amelyek halaszthatatlan feladata immár, hogy minél nagyobb közönséggel ismertessék meg a legismeretlenebb hazai közösség és vallás legsajátosabb, olykor évezredeken átmentett hagyományait.

A hagyományok, rítusok ismerete megkönnyíti az ünnepekről készült fényképek megértését, de ez nem feltétlen követelmény.

Az ünnepek mellett bepillanthatunk a zsidó hétköznapokba is. A reggeli ima, a sakter, a tanítás, egyaránt más-más oldalai azoknak a hétköznapoknak, amelyeket akár régiesebb, akár modernebb keretek között zajlik is, sokszorosan átszőnek az évezredek alatt kikovácsolódott és megőrzött hiedelemrendszer kötelékei.

A különféle kultúrák létezésmódját a vizuális bemutatás, a rajz, festmény, a fénykép, film újabban a televízió rögzíti élményszerűen, személyesen és felismerhetően. Akármennyire is stilizál a képzőművészet, REMBRANDT aranyszínű, fény-árnyékos ótestamentumi figurái és kortársi rabbi-képei többet árulnak el a zsidók életéről, mint mondjuk SPINOZA filozófiai rendszere. Még akkor is döbbenetes, egyszerre félelmetes és különös a zsidó tematika a vizuális bemutatásban, ha maga az ember nem is jelenik meg, csak hitének és életének kellékeit látjuk. Klasszikus példánk lehet erre a 17. század nagy németalföldi festője, Jacob van RUISDAEL drezdai ZSIDÓ TEMETŐje, amelyről tudjuk, hogy az úgynevezett „tökéletes képszerűség" esztétikai módszerének jegyeit hordozza. De a most látható fényképeken más az ábrázolás technikája. A kiállítás látnivalói talán egy újfajta „tökéletes fényképszerűség" esztétikájának megfogalmazásához visznek közelebb.

A kiállítás száznégy képének mindegyike, mintha riportképekről lenne szó, dokumentatív módon realista. Csakhogy ez a realista alaptónus képről képre változóan más és más árnyalattal vegyül: a skála nemcsak a hideg távolságtartástól a tárgyilagosságig, a szürkék, kékesbarnák megannyi változatáig terjed ki, hanem a megértő-beleérző azonosulástól, az emelkedett ünnepélyességig a barnásvöröstől a sárgáspirosakig sok mindent magába foglal még. A technikai készség, a szerkeszteni tudás, amelyeket bűvész módjára váltogat FÉNER, voltaképpen nem „látszanak" ugyanakkor nagyon is jelen vannak. Nem látszanak, mert nem a kép „ellenére" használják azokat és mindegyik kompozícióin megmutatkoznak, minthogy a legellesettebb pillanat is képileg megszerkesztve tűnik elő. A kiállításon belül a komponáltság a látvány szerteágazó sokfélesége ellenére — hiszen találunk itt portrét, csoportképet, tárgyfotót, a fények és árnyékok játékára épített fényképfelvételt — igen feszes. A kisebb-nagyobb tematikus egységeket két vagy több tagból álló fotó-etűdök egymáshoz kapcsolódó füzére állítja elénk. A festőiség igen jól megfér a már-már ironizáló hangvétellel olykor ugyanazon a ké-

Előszó

pen is. Az érzelmek és hangulatok kifejezésére oly érzékeny művész mégis ellent tud állni saját tehetsége és a téma vonzásának: mindkettővel tud és mer ökonomikusan bánni. A legobjektívebb felvételbe is vegyül egy oldottabb árnyalat, a legszürrealistább képkivágásban is van valóságosan felismerhető elem.

A kiemelésnek, a stilizálásnak a tárgy megjelenítésének finom és bonyolultan összetett módozatai Féner alkotói pályájának kiteljesedéséről tanúskodnak. Mint minden költői üzenet, az ő fényképei is többféle jelentésréteggel bírnak s a gazdag mondanivalót szolgáló stílus is árnyaltan sokoldalú. A kiállítás megnyíltával immár ránk bízatik, hogy meglátjuk-e mindazt, amit FÉNER TAMÁS optikája kikeresett és újjá teremtett a világból.

VEREBÉLYI KINCSŐ

Féner Tamás munkássága

KÖNYV

Kőszeg
1976. Dercsényi Dezső bevezetőjével (Corvina)
Hétköznap
1979. Vitányi Iván bevezetőjével (Corvina)

FILM

„Az a bizonyos pillanat" portréfilm Féner Tamásról, 1973.
R.: Schiffer Pál op.: Andor Tamás
„Bányászfilm" 1974 MTV
R.-op: Féner Tamás

KIÁLLÍTÁS (egyéni kiállítások eredeti bemutatói)

1969 Fészek
1971 Műcsarnok
1974 Miskolc
1976 Magyar Munkásmozgalmi Múzeum
1978 „14000" Magyar Munkásmozgalmi Múzeum
1981 „Tükörrepülés" Műcsarnok

KÜLFÖLDI EGYÉNI KIÁLLÍTÁS

1972 Varsó
1979 Berlin

BIBLIOGRÁFIA (kivonatos)

Rozgonyi Iván: Maszkok a négyzeten Fotóművészet, 1969.
Bernáth Aurél: Féner Tamás portréiról, Foto 1969.
Bereczky Loránd: Gondolatok Féner Tamás kiállításáról. Fotóművészet 1972.
Rózsa Gyula: Múzsa nélkül. Rádió, 1972.
Bojár Iván: Kiállításról kiállításra. Magyar Hírlap 1972.
Marthy Barna: Féner Tamás tárlatán. Nők Lapja, 1972.
Fekete Judit: Féner Tamás fotókiállítása. Magyar Nemzet, 1972.
MGP: Féner Tamás fotókiállítása. Színház, 1972.
Zay László: Angyal, emberek. Fotó, 1972.
Lelkes István: Fotókiállítás a Műcsarnokban. Népszava, 1972.
Gera Mihály: Féner-portré. Fotóművészet, 1973.
B. I. G.: Bányászfilm. Magyar Hírlap, 1974.
Gera Mihály: Az ellensúly. Fotóművészet, 1975.

Féner Tamás munkássága

Vekerdi László: A mai munka fényképei. Fotóművészet, 1976.
Benedek István Gábor: Munkásábrázolás, vitával. Magyar Hírlap, 1976.
(f. j.): Kincskeresők. Ország-Világ, 1976.
Fekete Judit: Munkások fényben és árnyékban. Magyar Nemzet, 1976.
Rózsa Gyula: Féner Tamás brigádnaplója. Népszabadság, 1976.
Tasnádi Attila: Féner Tamás. Népszava, 1976.
Alföldi Jenő: Bányászsisakok a Várpalotában. Fotó, 1976.
Beszélgetések a sorozatról. Fotóművészet, 1977.
Fábián László: 1400°. Fotóművészet, 1978.
Bojár Iván: A személyiség hőfoka — beszélgetés. Fotó, 1978.
Sarkantyú Mihály: 1400°. Népszava, 1978.
Illés Jenő: Fénnyel írt vallomások. Lobogó, 1978.
(Benedek) Csepel hétköznap. Ország-Világ, 1978.
Rózsa Gyula: 1400°. Népszabadság, 1978.
Segesdi György: 1400°, Féner Tamás kiállítása. Film Színház Muzsika, 1978.
Vitányi Iván: Hétköznap. Új Tükör, 1979.
Sándor Géza: Fotóművészet és Közművelődés. Petőfi Népe, 1979.
Bodri Ferenc: Hétköznap. Tolna megyei Népújság, 1979.
Hajdú Éva: Hétköznap. Féner Tamás fotóalbuma. Magyar Nemzet, 1979.
(t.): Tükörrepülés. Ország-Világ, 1980.
Virág F. Éva: Tükörrepülés. Magyar Hírlap, 1980.
Fáber András: Kaland és allegória. Fotóművészet, 1981.
E. L.: Fotó- és műgyűjtés. Magyar Nemzet, 1981.
Molnár Zsolt: Meghitt forrás — Bartókról. Napjaink, 1981.
Fábián László: A boldogság modell. Magyar Hírek, 1981.
Székely András: Himnusz a munkához. Új Tükör, 1981.
Carole Naggar: Dictionnaire des photographes. Paris, 1982. Seui
Salamon Hugó: Beszélgetés Féner Tamás fotóművésszel. Új Forrás, 1982.

Képek jegyzéke

A bölcsőtől a koporsóig

A KÖRÜLMETÉLÉS (brit)
1. A mohél, aki körülmetéli az újszülöttet, és eszközei (2 kép)
2. Circumcisio
3. Névadás

A FÉRFIVÁ AVATÁS (bár-micvó)
4. A törvény fia (bár-micvá)
5. A fiú először olvassa a közösség előtt a tórát (2 kép)
6. Férvivá avatás után

ESKÜVŐ
7. Engesztelő ima az esküvő előtt
8. Egy korty az áldás borából
9. A lakoma minden fogása alkalom az áldásra (2 kép)

TEMETÉS
10. Halotti anyakönyv
11. A bölcsek sírja
12. Ravatalozóban. Az asszony, aki betépi a gyászolók ruháját (2 kép)
13. A gyöngyösi rabbi temetése
14. Rabbik viszik a koporsót
15. Ássák a sírt
16. Ortodox és neológ rabbik (2 kép)
17. Miskolcon a templom udvarán ravataloznak
18. Temetés után. Rituális kézmosás (2 kép)

Ünnepek

A SZOMBAT
19. Péntek este, mielőtt feljön az első csillag
20. Gyertyagyújtás előtt
21. Zsinagógában a női karzat
22. Ortodox imaházban (2 kép)
23. Mikor megállapítják, hogy a szombat már elvált a hétköznapoktól: havdálá
24. Zsinagóga Közép-Európában, Óbudán

ÚJÉV (Rós Hassónó)
25. Már megnyílt a frigyszekrény
26. Mielőtt a sófár megszólal
27. A kendővel letakart sófár fölött
28. Sófár-fúvás
29. Újévkor a kohanita — a jeruzsálemi szentélyszolgálók leszármazottja — kéri az áldást

HOSSZÚNAP (Jóm Kippur)
30. A hosszúnap előestéje (Kól Nidre)
31. A tóraolvasó asztalnál
32. Ima a halottakért (mazkir)
33. Az emlékező

SÁTOROS ÜNNEP (Szukkot)
34. Az ünnepi csokor — pálmaág, mirtusz, szomorú fűz, citrus — és a sátor (2 kép)
35. A sátorban egy pohár bor, a sivatagi vándorlás emlékére

A TÓRA-ADÁS ÖRÖMÜNNEPE (S...a) Szimchat Tóra
36. A papírzászlókon: „Örvendezzetek és ujjongjatok a tóraadás örömünnepén"
37. Az örvendezők

Képek jegyzéke

38. Minden tórát hétszer körülhordanak az imaházban

ZÁJIN ÁDÁR

39. Ádár hónap 7-én — Mózes születési és halálozási évfordulóján — a Szent Egylet (Chevra Kaddista) gyűlést tart
40. Az Egylet vezetői
41. Gyűlés után az ortodox imaházban
42—43—44. Az ortodox hitközség főrabbija (5 kép)
45. „Az adakozás megment az elmúlástól"
46. Lakoma

ESZTER BÖJTJE (Purim)

47. Este a templom előtt
48. Délelőtt a gyerekek megelevenítik Eszter könyvét
49. Eszter könyve: a Megilla
50. A templomban

EMLÉKEZÉS AZ EGYIPTOMI KIVONULÁSRA (Peszach)

51. Reggeli ima a pászkagyárban
52. A rituális felügyelő; tüzes követ dobnak a vízbe (2 kép)
53—54—55—56. A peszach első estéje a széder; az őrködés éjszakája. Erre az alkalomra a pesti ortodoxok maguk sütik az „őrzött pászká"-t.
57. Ellenőrzik a kész pászkákat
58. Készül az ünnepi vacsora
59. Széder a zsinagógában
60. „Ez a szegénység kenyere"
61. Az étkezés a szertartás része
62. A gyerek kérdésére: „Miben különbözik ezen éjszaka..." — az öregek a Haggadából olvassák fel a választ (2 kép)
63. Széder otthon (2 kép)

SZENTÉLY GYÁSZNAPJA (Tisa b'àv)

64. A templomi szentély elpusztításának évfordulóján: ima a földön ülve

Hétköznapok

REGGELI IMA

65. Templomba menet
66. Tóraolvasás
67. A könyörgő ima gesztusa

A METSZŐNÉL

68. Útban a metszőhöz
69. A metsző
70. A baromfivágás
71. A metsző megvizsgálja, tollfosztó asszony leperzseli a vágott baromfit (2. kép)

TANÍTÁS

72. Templomablakban — templomudvaron (2. kép)
73. Hittanórán (2. kép)
74. A gimnáziumban — szünetben
75. Az osztályban — a fák újévének ünnepe
76. Próba a chanukka ünnepségre
77. Ballagás (2. kép)
78. A tóra szövege fölött
79. Tanulók
80. A rabbiképző kapujában
81. A képzőben: növendékek és az igazgató (2 kép)
82. Rabbit avatnak
83. A rabbinikus áldás (2 kép)
84. Bál a Goldmark teremben
85. Tánc

Resumé

Thomas Féner's present exhibition topically concems with present-day life of Jews in Hungary.

The exhibition's first unit deals with "transition rites" that is the turning points of human life. Birth, initiation into adolescence, marriage, death: biological rhythm and social functions of human life collectively brought forth this distribution, wich in spite of historical and local changes, seems to be nearly universal and by all means ever lasting.

Most of the photos have Jewish holidays for their theme. Some interesting and instructive expoundings pertaining to the history of culture and religion might be added to the holiday regulations, ritual ceremonies, and their requisites as it is common knowledge that a great many elements in the universal history of culture derive from Jewish culture.

In Central-Eastern-Europe, where up to World War II. some of the best organized large communities of European Jewy had worked worship has in the course of the past few centuries become enriched over and above the archaic traits with specific and local elements. Familiarity with tradions and rites facilitates the understanding, of photos made of holidays but it is no unconditional requirement. Though the photos have been taken during the last two years and in this way they are documents of Jewish worship in Hungary, they are not were illustrations of regulations but they rather demonstrate the specific outword forms of universal human life situations. In addition to holidays, we are offered a glimpse into Jewish weekdays, which, whether they move in a more archaic or more modern framework, are manyfold interwoven by bonds of an ancient belief-system.

The pictures of the exhibition as if they were report-photos are realistic in a documentary manner. However this realistic basic-tone gains inriching shades depending on the variety of pictures. Within the exhibition the compositon-image is tight in spite of its excessive multeity. As a result of accentuation stylization and the composite ways of representation Thomas Féner's photos become saturated with manyfold sense layers, which are vell conveyed by his richly modulated style.

Resumé

Die Ausstellung Tamás Féner's befasst sich mit dem heutigen Leben der Juden in Ungarn.

Der erste Teil zeigt die sogenannte „Übergangsriten", d. h. die Wendepunkte des menshlichen Lebens. Geburt, Einweihung der Jugendlichen, Hochzeit, Tod: diese Einteilung wurde vom biologischen Rhytmus und von den gesellschaftlichen Funktionen des menschlichen Lebens ausgestaltet. Sie scheint trotz lokalen und historischen Änderungen universell und für alle Fälle unvergänglich zu sein.

Die meisten Fotos stellen die jüdischen Feste dar. Man könnte zu den feierlichen Vorschriften, Ritualen interessante und lehrreiche Erörterungen hinfügen: wir wissen ja, wie viele Elemente der allgemeinen Kulturgeschichte aus der jüdischen Kultur hergekommen sind.

In Ostmitteleuropa, wo bis dem zweiten Weltkrieg die best organisierten Gemeinschaften des europäischen Judentums lebten, wurde die Religionspraxis — neben ihren archaischen Zügen — in den letzten Jahrhunderten mit eigentümlichen lokalen Farben bereichert.

Die Kenntniss der Tradition und der Riten erleichtert das Verstehen der Fotos, die die Feste darstellen, aber sie ist gar nicht unentbehrlich. Die Aufnahmen wurden in den letzten zwei Jahren gemacht, dadurch sind sie auch Dokumente der heutigen jüdischen Religionsübung. Sie sind aber doch nicht nur kühle Illustrationen der Religionsvorschriften, sondern eher Darstellungen allgemeinmenschlicher Lebenssituationen in ihren eigentümlichen Erscheinungsformen.

Durch die Ausstellung können wir nicht nur die Feiertage sondern auch die Wochentage des judischen Lebens kennenlernen, die in mehr oder weniger altertümlichen oder in moderneren Form vor sich gehen, aber immer mit den Fasern einer archaistischen Glaubenswelt durchgewoben sind.

Die Fotos sind wie Reportagen realistisch. Dieser Realismus ändert sich aber immer wieder, bei fast jedem Foto finden wir noch weitere Nuancen. Trotz ihrer Vielseitigkeit ist die Komposition der Ausstellung wohl gespannt. Féner's Fotos verfügen über mehrschichtige Bedeutungen, die durch Ausheben, Stilisieren und komplexe Darstellungsmethoden wohl zur Geltung kommen.

He was born in Budapest in 1938. After maturity he began to work as assistant for the magazine "Film-Theatre-Music", where he has been working ever since, lately picture-editor.

During the first fiften years in the foreground of his activity portrayal of the life of artists, ballet, callisthenics and portraits of artists themselves. He has taken part mainly in one-man rather than group exhibitions. His first two exhibitions comprised his photos about arts and the following included sociographic photoseries. These series investigated the socioartistic perspectives of a sociographically prompted photographic art as well as the problems of building up photographic series. This is his seventh individual exhibition. He has extensively contributed to several books on cultural-, theatrical-, and dancing life, has published two albums of his own and has directed a cartoon film about the life of miners. He has accepted invitations to a large number of exhibitions and lectures in foreign countries. For some years he gave lectures at the School of Journalists. He is the general editor of the phototheoretical quarterly "Photographic Art" and at presents holds the post of general secretary of the Association of Hungarian Photoartists.

Geboren in Budapest 1938. Nach dem Abitur fang er seine Tätigkeit als Pressefotografpraktikant in der Redaktion des Journals „Film — Színház — Muzsika" (Film — Teater — Musik) an, heute ist er Bildredakteur bei demselben Journal. Im Vordergrund seine Interesse stand in den ersten 15 Jahren das künstlerische Leben, die Künstlerporträts, vor allem aber die Darstellung des Balletts, der Orchestik. Er hat nur an wenigen Gruppenausstellungen teilgenommen, hauptsächlich hat er individuell ausgestellt. Seine erste und zweite Ausstellung wurden den schon genannten Kunstund Künstlerdarstellungen, die nächsten den soziographischen Themen gewidmet. In diesen, letzten Foto-Serien hat er seine Forschungen über die gesellschaftlichen und künstlerischen Möglichkeiten des soziographischen Fotos, und über den Aufbau der Fotoserien demonstriert. Die hiesige Ausstellung ist Féner's siebten Auftritt vor der Öffentlichkeit. Mehrere Bücher über das ungarische Theater- und Orchestikwesen sind mit Féner's Fotos illustriert herausgegeben worden. Er arbeitete auch als Filmregisseur, er hat ein Film über das Bergmannsleben gedreht. Zwei selbständige Bände hat er bis heute herausgegeben. Féner wurde mehrmal, in verschiedene Länder engeladet, um Ausstellungen zu veranstallten bzw. Vorträge zu halten. Einige Jahre lang war er Professor an der Hochschule für Journalistik. Er ist Hauptschriftleiter der Zeitschrift „Fotóművészet" (Fotokunst) und Generalsekretär des Verbandes der ungarischen Fotokünstler.

30.-

Néprajzi Múzeum

Budapest V., Kossuth Lajos tér 12.

Kossuth Nyomda

Kedves Látogatónk !

Féner Tamás fotómüvész itt bemutatott fotóira előjegyzést veszünk fel.
A müvész kézjegyével ellátott számozott müalkotások a Fotómüvészeti Galériában /Bp. V. Váci utca 7./ megvásárolhatók.

Irányár: 30 x 40 -es méretben 800,- Ft.

A kép elkészülte után értesiteni fogjuk, ezért kérjük, hogy az alábbiakat kitölteni szivesked-jék.

Fotó cime : .....
.....
.....

Megrendelő

neve: .....

cime: .....

telefonja: .....

Budapest V., Váci u. 7. 1052
Telefon: 183-005

Gesztor:
FŐVÁROSI FOTÓ VÁLLALAT
Budapest VII., Tanács krt. 23.

Kedves Látogatónk!

Péter Tamás fotóművész ide bemutatott fotóira
alkalmanként vételkényszer nélkül.
A művész kézjegyével ellátott eredeti mű-
alkotások a Fotóművészeti Galériában (5p. V.
Vácut utca 7.) megvásárolhatók.

Irányár: 30 x 40 cm méretben 800,- Ft.

A kép elkészítője után érdeklődni szeretné-
kéréjük, írja ki adatlapunk kitöltésével szívesked-
jék.

Fotó címe : .....

.....

.....

Megrendelő

neve: .....

címe: .....

telefonja: .....

A Budapest Galéria tisztelettel meghívja Önt

FÉNER TAMÁS FOTÓMŰVÉSZ

MÁS / KÉP / MÁS — BUDAPEST

Válogatott képek 1964–1998

c. kiállításának megnyitójára a Budapest Kiállítóterembe
(Budapest V., Szabad sajtó út 5.)
1998. november 12-én (csütörtök) 17 órakor.

A kiállítást megnyitja

ZSIGMOND ATTILA
a Budapest Galéria igazgatója
és
PURZELD TAMÁS
fényképezőgép műszerész, fotográfus

A kiállítás megtekinthető 1998. december 13-ig, hétfő kivételével naponta 10–18 óráig.

A kiállítás és a katalógus a Nemzeti Kulturális Alap, a Nikon Kft., a Kodak Kft.,
a Magyar Mediaprint Szakkiadó Kft., a Colorfoto Professional színes labor
és a Magyar Fejlesztési Bank Rt. támogatásával jött létre.

UTAK ÉS UTASOK

❶ Csepelen, a II. Rákóczi Ferenc úton, a Szent István út és a Szent Imre tér között a befelé vezető oldalt lezárták, a forgalmat a Kossuth Lajos utcába terelik el. Erre járnak a BKV-autóbuszok is a Szent Imre tér felé. A Szent István úton, a HÉV-átjárónál az építkezés miatt kikapcsolták a jelzőlámpákat.

❷ A Pusztaszeri úton, a Szemlő-hegyi-barlangtól a Törökvész út felé vezető belső sávot szakaszosan felbontották.

❸ A Dózsa György úton tart a csatornaépítés. A Peterdy utca és Dembinszky utca közötti belső sávot zárták le a Thököly út felé.

● A Victor Hugo utcában, a Pannónia és a Hegedűs Gyula utca között csatornát építenek, emiatt a 15-ös autóbuszok a Balzac utcán át, a 133-asok pedig a Gogol utcán át kerülnek, a Csanády utcai megállót nem érintik.

● A Bartók Béla úton, a Szent Gellért tér előtt a közúti forgalom befelé csak egy sávon haladhat, a 7-es autóbuszokat a sínekre terelték rá a gyorsabb előrejutás érdekében. A téren a Móricz Zsigmond körtér felé egy sávban, a Budafoki út felé két sávban haladhat a forgalom.

● A közvilágítási lámpákat javítják, munkagép okoz útszűkületet a Szentendrei úton, a csillaghegyi elágazásnál – a Czetz János köznél –, a kifelé vezető oldalon 10-12 óráig, valamint a Bécsi úton, a Laborc utca után, a városközpont irányában 13-15 óráig.

● Az Attila úton, a Mikó utca után, a Moszkva tér felé vezető oldalon a külső sávot elkerítették a járműforgalom elől.

● A IX. kerületben a Czuczor utcába nem lehet behajtani. A Lónyay utca a Közraktár utca felől a Zsil vagy az Erkel utcán át érhető el.

● Zuglóban, a Csertő utcában, az Ormánság utcánál, a Füredi utca felé vezető oldalon leszűkül az útpálya.

● A Fogarasi út Róna utca utáni szakaszán a külső sávot elkerítették a Kerepesi út felé vezető oldalon.

● A XVII. kerületben, a Csabai úton, a Vanília utcától, a Péceli úton pedig a Nápoly utcától a kifelé vezető oldalon több helyen útszűkületen kell áthajtaniuk.

Forrás: Fővinform

A várhatóan leginkább zavaró útakadályok

Forrás: Fővinform NÉPSZABADSÁG-grafika

budapest@nepszabadsag.hu

Az olvasók vonala

Keressenek bennünket Budapesttel kapcsolatos kérdéseikkel, lakóhelyi problémáikkal. Megpróbálunk segíteni, és beszámolunk arról, hogy mi történt telefonjaik nyomán. Cikkeinkről szóló [illegible]

BUDAPEST LEVEGŐMINŐSÉGE MA

Az Országos Meteorológiai Szolgálat előrejelzése alapján*

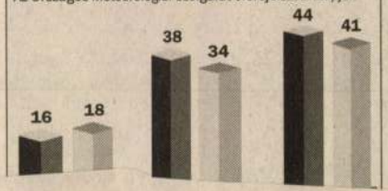

Elégedettek-e az áramfogyasztók?

A villamos energiát használó fogyasztók 1996 és 2001 közötti időszakban tavaly voltak a legelégedettebbek a szolgáltatás minőségével, ugyanakkor az árak megítélése rontja az eredményt – derül ki a Magyar Energia Hivatal (MEH) által készített felmérésből, amelyet a közelmúltban adott hírül az *MTI*.

Tavaly az átlagos elégedettségi mutató – az árakat is beleértve – 70,5 pont volt, a maximálisan elérhető 100-ból, míg ez 1996-ban átlagosan még csak 65,7 pontos elégedettségi mutatót értek el. A felmérés egyik kritikus pontja egyébként a szolgáltatás árának megítélése. A felmérés szerint az árak és tarifák nélkül mért szolgáltatási teljesítmény átlagosan 5 ponttal magasabb volt 2001-ben, míg ez a szám 2000-ben 6,1 pont volt. A jelentés szerint azonban az országos átlag egyértelműen növekvő trendje mögött az egyes áramszolgáltató társaságok szolgáltatásával való fogyasztói elégedettség viszonylag hektikusan változó trendjei húzódnak meg.

A vizsgált időszakban (1996–2001) összességében a legmagasabb javulást a Budapesti Elektromos Művek (Elmű) Rt. mutatta 9,7 ponttal. A javulás annak is betudható, hogy ez a társaság indult a legalacsonyabb elégedettségi mutatóval. Az Elmű – az 1999-es évet kivéve – folyamatosan növelte a fogyasztók elégedettségét, 2001-ben a mutató értéke azonban az előző évhez viszonyítva kis mértékben romlott. A mutatószám 1996-ban 60,5 pont, 2000-ben 70,7 pont, míg 2001-ben 70,2 pont volt.

A 2001-es rangsort egyébként az Észak-magyarországi Áramszolgáltató (Émász) Rt. vezeti. Ez volt az egyetlen olyan áramszolgáltató, amelynek mutatója 2000-ig egyszer sem csökkent. Az Émász 2001. évi kismértékű, 0,5 pontos csökkenés ellenére is megőrizte [illegible] Gábor út 2/A; péntek: 9.30–

SZOLGÁLTATÁS

KÖZMŰ • TELEFÓNIA • KÖZÜZEM

Budapesti Elektromos Művek (Elmű) Rt. (XIII., Váci út 72–74.), **telecentrum (ügyfélszolgálat),** illetve **hibabejelentő:** (06-40) 38-38-38; 238-38-38 • **Elmű-dolgozók azonosítására szolgáló zöldszám:** (06-80) 200-338 • **Elmű Rt., mérőállás bejelentése:** (06-80) 202-938 • **Fővárosi Csatornázási Művek (FCSM) Rt., ügyfélforgalmi iroda:** XIII., Dózsa György út 154., 340-5393, 359-0328, 350-8879 • **FCSM Rt., központi ügyelet** (éjjel-nappali bejelentés): VIII., Kerepesi út 21., 333-1314, 455-4200 • **Fővárosi Gázművek (Főgáz) Rt., diszpécserközpont:** 477-1111/13-00, 13-10-es mellékek • **Főgáz Rt., fogyasztóienergia-tanácsadó központ:** VI., Andrássy út 64., 353-0892 • **Budapesti Távhőszolgáltató (Főtáv) Rt., központi ügyelet:** 206-1666, zöldszám: (06-80) 200-101 • **Fővárosi Vízművek Rt., diszpécserszolgálat:** 350-2777, zöldszám: (06-80) 200-333 **vízművek, ügyfélszolgálat:** 465-2776 • **Fővárosi Közterület-fenntartó (FKF) Rt.,** központi szám: 459-6700, 459-6800 **FKF Rt., központi ügyelet:** 459-6750, 459-6850 (fax) • **FKF Rt., ügyfélszolgálati iroda:** 459-6760, 459-6770 • **Fővárosi Településtisztasági és Környezetvédelmi (FTSZV) Kft.** (V., Hercegprímás utca 11.) ügyfélszolgálati zöldszám: (06-80) 55-00-55 • **FTSZV, cséri üzem** (XVIII., Ipacsfa utca 19.): 290-9168, **FTSZV, rákospalotai üzem** (XV., Károlyi Sándor utca 166.): 307-6410 • **FTSZV, nagytétényi üzem** (XXII., Nagytétényi utca 366.): 207-2889, **Matáv Rt., telefonos ügyfélszolgálati zöldszám:** (06-80) 292-909 • **Matáv Rt., ingyenes telefonos ügyfélkapcsolat:** 1212.

Az Elmű-kisbusz menetrendje

A Budapesti Elektromos Művek (Elmű) Rt. az ügyfélkapcsolatok javítása érdekében a fogyasztói irodáktól távol eső területek lakosai számára hozta létre mozgó ügyfélszolgálatát. A hivatalos irodának berendezett kisbusz minden héten azonos időben keresi fel ugyanazt a kilenc agglomerációs, Pest megyei települést, ahol a készpénzbefizetéssel járó ügyek kivételével minden egyéb fogyasztói kérést, kérdést és problémát a helyszínen azonnal el lehet intézni.

Az utazgatásokat az agglomerációs településeken élőknek megspóroló busz rendszeresen járt útvonala érinti Szobot (megállás: Szent Imre utca 12.; hétfő: dél és délután két óra óra között), Dabast (Március 15. tér; szerda: 12.15–14.15), Szigethalmot (Kossuth Lajos utca 10.; szerda: délelőtt kilenctől tizenegyig), Vecsést (Szent István tér 1.; kedd: 12.30–14.30), Biatorbágyot (Ba-

Új kéményszabványok

A január elsejétől hatályos európai uniós kéményszabványokról és az új fogalmakról kérdeztük Kocsis Attilát, a Fővárosi Kéményseprőipari Kft. műszaki igazgatóját.

Az uniós szabványrendszerrel, amellett, hogy szigorodnak a kéményekkel szembeni követelmények, új alapfogalmakat is meg kell szoknunk. Az újabb típusú tüzelőberendezések égéstermék-elvezetői már nem illethetők kémény névvel. A mérgező anyagok elvezető csöveit összefoglalva égéstermék-elvezető berendezésnek hívjuk.

– Mire figyeljenek azok, akik most építenek családi házat?

– Az égéstermék-elvezetéssel, a fűtési rendszer megtervezésével [illegible]

Labochi Geraldot.

– Furcsa emlékképek, de inkább azokra az élménykére gondolunk, amelyek a nemrégiben megjelent Az idő, a tér és a forma című, Budapesttől szóló albumunk helyszínelnez kötik. Az óbudai gázgyárhoz, a kültvárosi villamosstnekhez, a

Márpedig ami nem első osztályú szellemi és technikai minőség, az óhatatlanul lepuszttul.

– Sajnos elég lassan. A napokban átadott, celkéres nntinek tervezett csúrté Disneyland, a Lehel téri piac, vagy az Andrássy út legújabb dobbene-

nagyon jó épület, de ezeket vagy nem becsülik meg, vagy átalakítják, vagy

– Nem. Itt megmaradt néhány szász zik, kivitelezik őket. Jobb építészekre és jobb anyagokra nincs pénz. Ami másfelől rozsdamentes acélból készül, itt rozsda-

– A város gazdáit jobban figyelnek az épületekre?

konstruálni, akkor destruál.

Ezért jelet akar hagyni. Ha nem tud

nában készülnek, azok többségükben

nagyon korrekt épületek, de nem jó ha-

zak. Érdekelelenek. Az építészet harmadvonalában dolgozó szakemberek terve-

Terencsényi Zoltán

Féner Tamás

Nyaktól lefelé már csak autók látszanak

– állítja Féner Tamás fotóművész, aki egyre kevésbé szereti Budapestet

Egy album, amely arról mesél, hogy egy fotóművész miképpen távolodik el szülővárosától, Budapesttől. Féner Tamás legújabb könyve szép, szomorú dokumentum egy olyan városról, ahol, ahogy ő mondja: ma már mindenki bezárkózik, fél, és amely különben sem látszik az autóktól.

– Bizonyára rengeteg emléke van Budapesttől.

– Van néhány. A Király utcában laktunk, emlékszem az utca hangulatára és a lépcsőházunkat borító kobaltkék csempékre. Emlékszem arra, hogy a tízes villamos helyén a háború alatt sínautóbuszok jártak, és ezeket szerettük, mert be lehetett ülni a vezető bácsi mellé a bal oldalra. Azért a bal oldalra, mert akkoriban még fordítva volt a közlekedés. A sínautóbusz ülései igazi bőrből voltak, és nyáron annyira felforrósodtak, hogy rövidnadrágban alig lehetett ráülni, mert égette a combunkat. Emlékszem aztán az állatkertre, ahová mindig volt bérletem. De arra is, hogy a háború után alig maradt ott állat, és én akkortájt tanultam biciklizni, ám mivel kövér és ügyetlen kisgyerek voltam, biciklivel együtt beestem a pingvinek egykori ketrecébe. Aztán az is eszembe jut, hogy az indiántanyánk is az ottani, szabadtéri színpad alatt volt, és egyszer, miközben éppen ott játszottunk, elkezdődött az előadás, mi meg nem mertünk kimászni a színpad alól, úgyhogy késő este keveredtünk haza, és ebből elég nagy balhé lett. És emlékszem arra is, hogy a Széchenyi fürdőben feltűnt egy Laboch Gerald nevű slágerénekes, aki az uszoda éttermében lépett fel délidőben, de mivel akkor még nem volt erősítő, olyan fémtölcsérbe énekelt, amilyet az amerikai filmek szerint a filmrendezők használtak a hőskorban. Nem volt pénzünk arra, hogy bemenjünk az étterembe, ezért ültünk a medence szélén, és egy-egy önmelegítős amerikai katonai konzervet kanalazva hallgattuk a felejthetetlen

lepusztultságukban is gyönyörű régi bérházakhoz...

– Az igaz, hogy ezek is a múltam helyszínei, de hogy ezek pont ilyenek, az a véletlen műve. Nem a lepusztultság emlékeit gyűjtöm. A Mátyás tér sarkán található pléhkrisztussal akkor találkoztam, amikor a barátom közelben lévő kovácsműhelyébe jártam. Az Epreskerttel meg akkor, amikor szobrász barátaimat látogattam. A bérházakban ismerőseim laktak, a gázgyárat meg azért fényképeztem, mert az ipari csoda, és nekem örök fájdalmam, hogy Magyarországon az ipari építészet emlékei érdektelenek, és az ipari műemlékvédelem sem fontos senkinek. Pedig ezek ugyanúgy hozzátartoznak egy kultúrához, mint a képzőművészeti alkotások.

– Mindig fényképezőgéppel jár?

– Nem. A helyszíneket megjegyzem, aztán ha úgy hozza az élet, elindulok, és lefotografálom őket. Van egy sorozatom a budapesti zsidóságról, amely könyvként is megjelent ...És beszéld el fiadnak címmel, valamint kiállítás formájában is körbejárta a világot. Ez például úgy készült, hogy gyermekkorom helyszíneit akartam fotografálni, de rájöttem, hogy azokat az utcákat ma már nem lehet lefényképezni, mert nyaktól lefelé nincs utca. Nyaktól lefelé autók vannak. Csakhogy közben összetalálkoztam régen látott ismerősökkel, akik behívtak üzletükbe, később otthonukba, meséltek és emlékeztek, így aztán egyre beljebb kerültem a történetbe. Pedig én csak bizonyos házakra, budapesti utcarészletekre voltam kíváncsi.

– Abban igaza van, hogy nyaktól lefelé már csak autók vannak, de ha azok nem állnának ott, akkor sem lenne jobb a helyzet, mert a falakat mellmagasságban beborítják a falfirkák. Budapest kíméletlenül kitetovált város lett.

– Ez tényleg riasztó, de valahol talán érthető is. Nem elfogadható, de az oka megmagyarázható. Ebben a fasírozottvilágban – szándékosan nem hamburgert mondok – mindenki leváltható, kicserélhető, így senki sem érzi, hogy fontos volna, vagy hogy odafigyelnének rá.

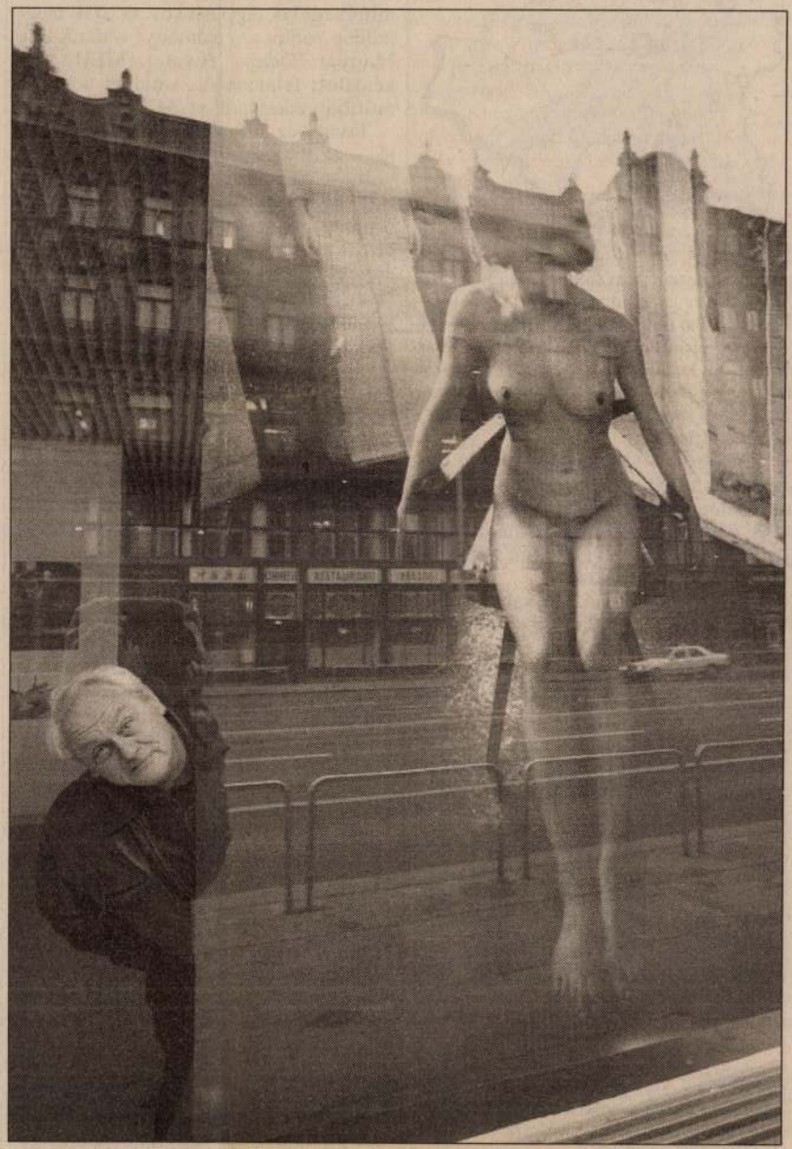

„A város örök, az emberek jelenléte benne viszont mulandó" FOTÓ: TEKNŐS MIKLÓS

meghamisítják. Amelyek viszont mosta- mentes acélra színezett műanyagból

te, az építészet Terror Háza még nagyon sokáig fogja riogatni a főváros lakóit.

– A Lehel téri piac: rossz vicc. A Terror Házával kapcsolatban pedig az a véleményem, hogy bár a szándékot értem, ellenesztétikával viszont nagyon nehéz hatni, és nem tudom, van-e joga bárkinek egy nagyjából épségben maradt, a világörökségre pályázó városképi elemet így megroncsolni. Szerintem ez erősen morális kérdés.

– Egyébként nem szereti a budapesti embereket?

– Miért kérdezi?

– Mert képeiről elegánsan lefelejtette őket. Az említett könyv Budapestről szól, de a képeken jóformán egyetlen ember sincs.

– Mert azt mondom, hogy a város örök, az emberek jelenléte benne viszont mulandó. Esetleges. Egyszer éppen Rómában voltam, amikor valamiféle választásokat tartottak, számunkra talán lényegtelen volt ezek tétje, viszont az ott élőknek nagyon fontos, és akkor rájöttem, az olasz demokrácia olyan, mint egy obszidián szobor: rá lehet csinálni, de azt lemossa az eső, és ott marad a mű. A város is pontosan ilyen.

– A fotóalbumot lapozgatva az embernek olyan érzése támad, mintha az első kockákon még szeretné ezt a várost, aztán egyre inkább eltávolodna tőle. A mesés hangulatú régi bérházakat geometrikus város- és utcarészletek követik, később még ezek is afféle absztrakt festményekké kenődnek szét.

– Valóban így van. Az egymást követő sorozatok képei egyre töredezettebbek. Egyre kevésbé lehet rajtuk felismerni a helyszíneket. Jól látja, ma már nem szeretem Budapestet. Egyebek mellett azért a hangulatáért sem, ami miatt ezt az albumot még egyszer nem tudnám elkészíteni.

– Ezt hogyan érti?

– Úgy, hogy itt ma már, egyébként teljesen érthető módon, mindenki bezárkózik. Bezárták a kapukat, mert félnek az emberek. Élek egy városban, ahol

FÉNER Tamás

Fotóművészet 1988.4.sz.

Családi pótlék mint adu ász

A gyermektámogatási rendszer átalakítására vonatkozó kormányzati szándékokat megismerve indokoltnak tűnik számba venni azokat a következményeket és kockázatokat, amelyekkel e törvényjavaslat elfogadása esetén a döntéshozóknak, a szociális szakmának és a gyermekeket nevelő állampolgároknak szembe kell nézniük. Az alábbiakban e számbavételt szándékozik elvégezni a Szociális Szakmai Szövetség – a szociális szakmában dolgozók és oktatók egyesületeit tömörítő szervezet –, amelynek egyik legfontosabb feladata éppen az, hogy rendszeresen értékelje, megfelelően működnek-e a szociális intézmények, védik-e a leszakadókat, segítik-e felzárkózásukat, és szót emeljen, ha veszélyeztetve látja a szociális munka alapértékeit vagy a szakma etikai normáit.

Ha elkészítenénk a „szerencsétlen sorsú" szociális intézmények rangsorát, a családi pótlék listavezető lehetne. A családi pótlék ma szűken feleannyit ér, mint tíz évvel ezelőtt, sőt az egy-két gyermeket nevelő családoknál még ennél is jóval kevesebbet. Elosztása nem hatékony, nem igazságos, sérti a családok méltóságát; ráadásul drágán, sok adminisztrációval történik. E diszfunkcionális rendszer megváltoztatása – a gyermektámogatások összegének növelése, a családi pótlék igazoláshoz kötésének megszüntetése és újra állampolgári joggá tétele – örömmel üdvözlendő szándék. Vizsgáljuk meg tehát, hogy az Országgyűlésnek benyújtott törvényjavaslat valóban ebbe az irányba mutat-e.

Lássuk az első kérdést: valóban növekszik-e 1999-től a gyermektámogatások összege, és a törvény garantálja-e a támogatások reálértékének megőrzését? Válaszunk: nem. A családi pótlék mértéke várhatóan nem emelkedik: 1999-ben is ugyanannyi lesz, amennyi 1997 októberében volt, és az emelésről továbbra is évente dönt az Országgyűlés. Nincs szó olyan mechanizmusról, amely a családi pótlékot legalább az infláció mértékében emelné, és gondoskodna reálértékének megőrzéséről. Azok esetében, akik megfelelő nagyságú adózó jövedelemmel rendelkeznek, a gyermekek után járó adókedvezmény részben ellensúlyozza a családi pótlék értékében elszenvedett veszteséget. Ez azonban azt jelenti, hogy a kedvezmény összege alig magasabb az adókedvezménynél, de juttatási feltételei sokkal szigorúbbak és korlátozhatják a család autonómiáját.

Második kérdésünk: 1999-től valóban állampolgári jogon lehet-e majd családi pótlékhoz jutni? A gyermek hatéves koráig – igen. Ezt követően azonban a törvényjavaslat szerint ismét csak bizonyos feltétel teljesítése esetén kapnának a családok támogatást: ezentúl nem jövedelemigazolást kell benyújtaniuk, hanem „biztosítaniuk kell a gyermek tankötelezettségének teljesítését". A Bokros-csomag egyik legtöbbet kifogásolt része volt, hogy a családnak, ha családi pótlékot akart kapni, bizonyítania kellett, hogy gyermeke nem hiányzik az iskolából. Ez a rendelkezés a gyermekjóléti szolgálatot arra kényszerítette, hogy a szülőket feljelentse, ami a szolgálat és a szülők közötti bizalmi kapcsolatot tette tönkre. Ez a rendelkezés a gyermekjóléti szolgálatot arra kényszerítette, hogy a szülőket feljelentse, ami a szolgálat és a szülők közötti bizalmi kapcsolatot tette tönkre. A törvényszöveg azonban nem tisztázza, hogy mi is tekinthető problémának: mit jelent a tankötelezettség teljesítése, illetve nem teljesítése. A gyermekjóléti szolgálatnak ezután ezt a rosszul definiált problémát nyolc napon belül meg kellene oldania. Az efféle elvárásoknak aligha lehet eleget tenni. A széles körben szerzett szakmai tapasztalatok azt mutatják, hogy az iskoláztatási nehézségek mögött többnyire rendkívül sokrétű okok húzódnak meg, amelyek megoldása is bonyolult és hosszú időt vesz igénybe. De megoldhatatlannak bizonyulhat olyan probléma is, amelynek kiváltó oka igen egyszerű, elhárítása pedig igen kézenfekvő lenne, csak éppen nincs rá pénz (például ha a közlekedés olyan rossz, hogy egy-egy faluból a tél beálltával nem lehet eljutni a másikba). Ha a gyermekjóléti szolgálatnak nem sikerül megoldania a problémát, a jegyző el fogja rendelni a gyermek védelembe vételét, korlátozza a szülő vagyonkezelői jogát, illetve részletes elszámolásokat igényelhet. A törvényjavaslat alapján teljes ellátatlanság fenyegeti mindazokat, akik 14 éves korukban befejezik az általános iskolát, és nem tanulnak tovább, vagy lemorzsolódnak a középiskolákból, a szakképzésből, ugyanúgy [illegible] értelmében hagy, s ezután ismét csak pontosan meg nem határozott indokok alapján lehetővé teszi a gyermeki és szülői jogok súlyos korlátozását, végső soron pedig jogcímet teremthet a gyermek állami gondozásba vételére. A szociális szakmában dolgozók elkötelezettségét ismerve, nincs okunk feltételezni, hogy az új törvény hatályba lépése nyomán rendszeressé válik a családok zaklatása, és a gyermekjóléti szolgálat tagjai visszaélnek hatalmukkal. De azért nem árt tudni, hogy a törvény – ha az Országgyűlés jelenlegi formájában elfogadja – ezt lehetővé fogja tenni, ami a szociális szakmában dolgozókat megoldhatatlan dilemma elé állíthatja: vagy a törvényt nem hajtják végre, vagy a szakma – írásban is lefektetett – etikai normáival kerülnek szembe.

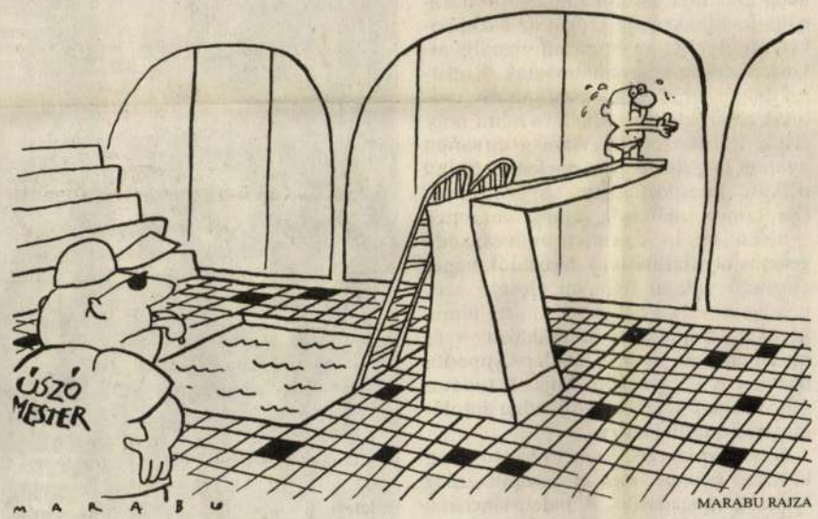

MARABÚ RAJZA

Azt ajánljuk a törvényhozóknak, hogy mielőtt döntenek, tegyék fel maguknak a kérdést: a gyermekellátási rendszernek milyen értékrend alapján és milyen célok szolgálatában kell állnia? Megengedhető-e és lehetséges-e, hogy a családok támogatása mellett egyúttal a „rendesen dolgozó" adófizető állampolgár a rend védelmének eszköze is legyen? Ez a felfogás idegen az európai gyakorlattól. Az Európa Tanács ajánlása szerint a családi juttatásokat minden gyermek számára – feltétel nélkül – biztosítani kell, és különösen kedvező ellátást kell nyújtani az alacsony jövedelmű családoknak. Arra pedig csupán elvétve akad európai példa – mi csak Romániáról tudunk –, hogy a családi pótlék iskoláztatási támogatás formáját öltve a család jutalmazásának vagy büntetésének eszközévé váljon, és így ne csupán jóléti, hanem rendvédelmi célokat is szolgáljon.

Tegyék fel maguknak a kérdést: van-e olyan ok, ami miatt ne emelhetne törvényerőre a magyar parlament egy olyan családipótlék-rendszert, amely összhangban áll azoknak az európai országoknak a jogelveivel, amelyek közé tartozni törekszünk? Egy ilyen rendszer nem tehet különbséget – legfeljebb pozitív diszkrimináció formájában – a gyermekek között. Olyan családipótlék-rendszer volna kívánatos, amelynek értékállóságát törvény biztosítja, és olyan adórendszer, amelynek kedvezményei – például a negatív jövedelemadó valamilyen formájában – az [illegible]

Egymástól félve

POPPER PÉTER

Nincs nagyobb támadás az élet méltósága ellen, mint a félelem. Különösen az értelmetlen félelem, amely abból fakad, hogy a polgárember egyre kevésbé tudja tevékenységének következményeit kiszámítani.

Nálunk már régen kiment a divatból az erkölcsi halál. Egykori ügynökök, mai simlisek, keresztapák unokaöccsei tanítanak tisztességet vezetői piedesztáljukról, s a lesunyt fejű polgárnak csak néha adatik meg az öröm, hogy látva lássa, amint összevizelik magukat. Az sem meglepetés, ha némelyik (csak némelyik!) joghézag-kihasználó, ahogy Pesten mondják, „vonalra játszó" vállalkozó vagy pénzember mögött becsukódik a karcer ajtaja, anélkül, hogy társadalmi értékeket veszélyeztetve, másokat megkárosítva személyes haszonra tett volna szert. Sőt az is megtörténik, hogy a sajtószabadságban bizakodó ellenzéki ízű lapokat, folyóiratokat, műsorokat a pénzügyi lehetőségek ügyes kihasználásával s némi jogi csavarintással minden további nélkül megfojtanak.

A társadalmi méretű szorongás magától értetődően növekszik akkor, ha senki sem tudhatja biztosan, hogy ma éppen mi számít deliktumnak és mi nem, sőt erről – némi államférfiúi biztatásra – maguk a rendőri és bírói tanult szakemberek is diametrálisan eltérő módon vélekednek és ítélnek.

Prominens államférfiaink nap mint nap bizonygatják politikai erejüket, koncepcióik nagyszerűségét, azt, hogy a nemzet többsége mögöttük sorakozik, majd újra meg újra megint azt, hogy milyen hatalmasak és elszántak és kőkemények. Ez a kormány nem tekinti a nemzet részének az ellenzékieket, sőt háborúban áll velük, semmi értéket nem lát bennük, nyilvánvaló, hogy végleges vesztüket tartaná kívánatosnak. Javaslataikon arrogáns fölényességgel túllép, kérdéseikre valós választ nem ad. Ehelyett a túlontúl jól ismert szómágia receptjét alkalmazzák. A szómágiára szoktatott ember onnét tudja, hogy milyen világban él, hogy megmondják neki. A fasizmusban tudomására hozták, hogy ő felsőbbrendű ember. Elhitte. A szocializmusban azért hitt, mert Sztálin megmondta, hogy ami van, az szocializmus, hiába forgolódott angliai sírjában Marx. Jelenleg azért hiszi, hogy polgárként él egy polgári világban, mert napon-

Féner kiállított művei

TAMÁS

Figyelem, évek, most már évtizedek óta figyelem, hogy mi a titka Féner munkásságának. Nem könnyű tetten érni, formulázni túlzások és semmitmondások nélkül. Gondolom, ez önmagában is minősít, és nem csak engem. A tematikája például széttartó, pályakanyarjai sokkolóak. Mindig van egy kereső foglalkozása – ez többnyire szerkesztőségi tisztség és nagy tekintélyt szerez neki –, s aztán szinte ettől függetlenül, olykor tüntetően függetlenül előáll egy életműdarabbal. A népszerű színházi fotós cigánysorozatot készített, és bányász-szociofotókat állított ki. A társasági lap művészeti szerkesztője csepeli olvasztár-ciklust mutatott be, természetesen a munkásmozgalmi múzeumban.

Ez a hatvanas meg a hetvenes évek története, amikor még nem volt sikk a cigánytéma, és amikor még a bányász-olvasztár képeken a nem feltétlenül szociográfusi mélységet kérték számon. De mellőzhetjük az elsőségdíjazást és az ellenállás-mitológiát, a Féner-műveknek – jó volna ezt észrevenni – nincsen rá szükségük. Ha eddig nem, most, a Budapest Galériában, Féner Tamás gyűjteményes-válogató kiállításán. Ahol az állhatatos állhatatlanság teljes pompájában mutatkozik meg. Vannak fotográfusok – a huszadik században különösen sok erre a példa –, akik egész életükre megtalálják a feladatukat egyetlen téma körében, vagy legfeljebb három-négy korszakváltással vonulnak be a művészettörténetbe. Féner, miként ez az igazán impozáns katalógusból ellenőrizhető, úgy kétévenként, négyévenként állt elő egy-egy sokkolóan új gondolattal, szüzsével, szociológiai jelentéssel. Hogy a színházfényképezés édes szabályaival betelvén egyszer csak elkezdte a festetlenül igaz életet, a fénytelenül kemény színházi munkát fotografálni, az érthető volt, ha sokkoló volt is akkor, a hatvanas évtized végén. Balettmunkásai, törődött zenészgéniuszai megrendítőek ma, emberöltő elteltével is, sokadszori nyilvánosságra kerülésük után is a belvárosi kiállításon.

A kemény hétköznapok megjelenítésébe mindig belelop valami apró vigaszt.

Még az egyéb művészportrék – főképp képzőművész-fotográfiák – is többé-kevésbé logikusan következtek a pályaindulásból. Hanem amikor cigányok és szénbányászbrigádok után olajbányászok, vasasok és nyugdíjba vonuló vasutasok meg gőzmozdonyok jelentek meg a Féner-kiállításokon, szakma és publikum egyaránt kapkodta (ingatta, olykor az erősebb érzelmektől: rázta) a fejét. Féner pedig fokozni tudta: vadászrepülőket énekelt meg, katonai tematikus pályázatok során éveken át hozta el a fényképezés kis- és nagyezüstjeit, aztán egy kiállítás és egy még sikeresebb könyv révén felfedeztette a világgal a magyarországi zsidó hitéletet. Kemény, tudatos, sportnyelven szólva állóképes volt. Azt ugyanis már akkor mindenki tudta róla – a Féner-irodalom egyébként is folyamatosan köztudottá tette –, hogy a sikersorozatok mögött ráfordított évek vannak. Együtt töltött évek, strapás évek, azonosulásévek. Ez egyébként szívmelengető történetek nélkül is leolvasható a képekről: melegüzemi munkásokat, körülmetélést végző híveket és fejjel lefelé repülő pilótatisztet csak az fényképezhet ilyen hitelesen, aki *résztvevő*. Aki vagy részt vesz magában a cselekményben, vagy annyira jelen van már, hogy az igazi résztvevők elviselik, maguk közé valónak tudják.

Ez a fényképező gyönyörű próbatétele: az elkerülhetetlen egyidejűség. Hősköltemény és bohózatot írni, pillanatot megfesteni és szoborba mintázni, realista filmet forgatni köztudottan *utána* is lehet, sőt többnyire csak később lehet hitelesen és sűrítve. A fotográfus a helyszínen sűrít. A jelenléttől azonban még nem lesz etikailag is feltétlenül résztvevő, erre éppen elég elrettentéssel szolgálnak a világsajtó szakmai erkölcsöt, sőt általános emberi moralitást feszegető bravúrképei, amelyeket jelenlévők csináltak, egyidejűleg, hideg, gyilkos tárgyszerűséggel. De messzire lendültünk mondanivalónkhoz képest. Mondanivalónk annyi, hogy ma már senkit sem érdekelnek a készítés műhelyadatai, a képciklusok műszaki dokumentációi: az, hogy Féner milyen minőségben töltött éppen elég időt munkásöltözőkben és péntek esti zsinagógákban, a képciklusaiból derül ki. Maradva egyelőre az etikai megközelítésnél: hiánytalanul érti és megérteti az embercsoportokat és az embert, látja és láttatja tragikus óráit és kisimuló perceit, és ez a hitel összekapcsolja a széleken lévő jelenségeket is.

Kérdés most már – még mindig kérdés –, hogy ezek a derék emberi tulajdonságok miként válnak egységes képi világgá, s ha azzá válnak, milyen is ez a lefényképezett és kinagyított világ. Hiszen egyfelől látni való, hogy Féner – mint korának szuverén elhatározású és nem doktriner alkotói általában – használja és kihasználja azokat az eszközöket, amelyeket az évszázad vizuális alkotásai eddig készre halmoztak. Konstruktivista tanulságok, nonfiguratív csábítás, neorealista emlékek és némi popartos, felfokozott tárgyiasság egyaránt nyomot hagytak a gyárképeken, a figura nélküli kompozíciókon, a portrékon. (Képcímek, aláírások sajnos nincsenek – talán ez az egyetlen művészkedő gesztus a kiállításon.) Másfelől végig érezhető valami finoman eloszló azonosság, amely a nagyon széttartó témaköröket, műfajokat, technikákat – és most már az egymástól távoli pályaperiódusokat is – egységbe vonja. A tudatosan válogatott, tehát tagolt, tehát antológiaszerű kiállításon is.

Féner tapintatos. Nem gyöngéd, még kevésbé gyenge, nem megszépítő, még kevésbé megédesítő. A balett-táncosnő embertelen kimerültségét, a munkában megrokkant mozdonyvezető görbe tartását, az élete végén megbénult Ferenczy Béni kifosztott tétlenségét egy pillanatig sem titkolja, sőt. De a kemény hétköznapok megjelenítésébe mindig belelop valami apró vigaszt. Valamit, ami elviselhetővé tesz, és a befogadást is megkönnyíti. A zsúfolt, sokszor szegényes hitéleti környezetet egy felcsillanó tóramutató, a romos gyárat a hulló, puha hóesés magasztosítja fel, emeli meg – de nem is mindig tárgyak és részmotívumok, olykor csak fények, színek, szakmai gesztusok a kegyelem hordozói. A martinmunkás félmeztelen, hibátlan alakjára úgy von csillogást a veríték, mint a barokk szentek szenvedéshez már-már kedvet csináló szobraira a táncos mozdulat és a fényes festék. A képzőművész meghagyott és megbocsátott – nem leleplezett, nem karikírozott – pózaival tompítja a keserves pálya valódi küzdelmeit. Apró teatralitással. Mert Féner ugyan nyilatkozott arról, hogy kiállítani csak eleve kiállításra készített munkákat hajlandó, de ez nem zárja ki sok eszköze közül az egykori színházi képriportok hatásmechanizmusát sem.

Ilyesfajta nagyrealizmus az övé, a valóságot kendőzetlenül, de mindig elfogadhatóan megragadó fotográfia. Móricz Zsigmond Boldog emberének őszinteséggel és szeretettel teli realizmusa, e századi orosz realista regényírók (talán Leonyid Leonov Orosz erdőjének) realizmusa. És akárhogyan forgatjuk, totális. Tematikai figyelme csak látványosan széttartó, korántsem teljes, s mégiscsak hajlunk arra az önáltatásra, hogy a szigorú balettmesterek és a gyári udvarosok végletei között harmincöt évünk teljes valóságát láttuk.

Rózsa Gyula

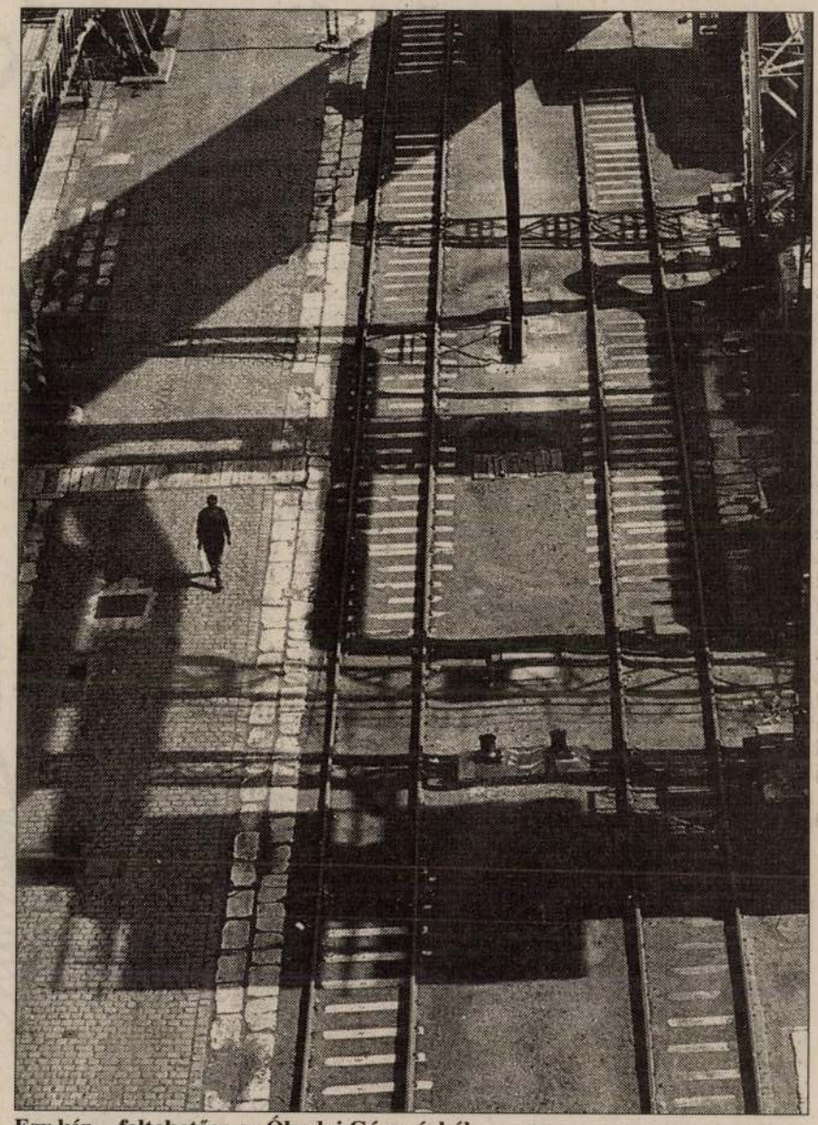

Egy kép – feltehetően az Óbudai Gázgyárból

TÍMÁR PÉTER

Pusztába kiáltott szó

Féner Tamás kiállítása a Fotóművészeti Galériában

Sok éve alkotó, kiállítások sorát, megjelent könyveket maga mögött tudó ember új képeiről önmagukban, összefüggéseket, a változás ívét nem keresve beszélni haszontalan dolog lenne. Különösen így van ez Féner Tamás esetében, akinek ráadásul nemcsak fotográfusi tevékenysége volt olyan következetes, hogy ennek okán akár az átlagos tárlatlátogató is biztos ítélettel sorolta a társadalmi problémák iránt fogékony és jó értelemben véve „elkötelezett" alkotók közé, hanem közéleti, szakmaszervező, irányító szerepvállalása is.

Ez utóbbi persze csak szűkebb szakmai körökben ismert, és — sajnos — egy annál is kisebb körben elismert, mégsem tévedhetek túl nagyot, ha feltételezem, hogy ha meg lehet tölteni pozitív tartalommal a „szocialista művész" címen előállított sémát, akkor Féner Tamás ezt — az általam ismert magyar fotográfusok közül a legteljesebben — megtette. Sikamlós dolog ilyesmit leírni, hiszen ki ne tudna sorolni példákat az elmúlt negyven év művészettörténetéből (meglehet, korábbról is), amikor a minél nagyobb pártosság a minél rosszabb művészek egyetlen, de annál ígéretesebb lehetősége volt a hivatalos fennmaradásra. Féner esete azonban nem *az* az eset.

Azért kívánkozott ez ide, mert mi olyannyira megszoktuk Féner Tamást olyannak, amilyen (volt), hogy legelőször is a bevált közhelyeinket kapjuk elő a mű és a művész megmérésére.

Lehet, persze, hogy csak én erőltetem ezt a dolgot. Kétségtelen ugyanis, hogy mindenkinek joga érdeklődését, művészetét időnként más irányba fordítani, és inkább az lenne a furcsa, ha ezzel a jogával valaki nem élne. Másrészt meg társadalmi okokból is, az egyéb irányzatok túlfutásának hatására is és egynémely fotótechnikai fejlesztések eredményeként megnőtt az ázsiója annak a fajta *egyszerű* fotónak, ami lehetőleg minél élesebb, tónusosabb, tartalmában pedig sokkal inkább az elsődleges jelentések dominálnak, mint a másodlagosak, a konnotátum. Ezek a fotók inkább dokumentatív jellegűek és nem nagyon alkalmasak a napi politikai célokért lelkesíteni, de, gondolom, ettől még lehetnek fontosak.

No most Féner Tamás, aki igen hosszú időn át a fényképezés technikai lehetőségeinek szélsőségeit kereste, akkor véve elő a kamerát, amikor más esetleg már rég eltette volna, joggal vágyhatott megint úgy fotografálni, hogy képén a fű fű legyen, és ne szemcse. (A folytonosság persze megvan. Csak kivárta megint, hogy sötét legyen.)

A pálfordulásnak azonban nyomósabb okai is lehetnek. Féner nem az az ember, aki a kerítésen át fotografál. Nem sok embert ismerek a kortársak közül, akik ilyen szoros, személyes kapcsolatba kerülnének modelljeikkel, évekkel túlnyúlóan a fényképezés aktusán is. Ez a szakma egyébként sem csak testi értelemben vetkőztetős. Az emberek gyakran legbelsőbb titkaikat is felfedik a fotográfus előtt. Akár néhány órai ismeretség után is. Hová fokozódhat ez sok hónapos közös munka alatt, pláne ha olyan körökben forog a fényképész, ahol a messziről jöttség nimbusza veszi körül? Késő este az évekkel azelőtt fotografált s az azóta lezuhant pilóta özvegyének zokogását hallgatni a telefonban nem akármilyen lelki teher. Idővel megtelik az ember hátizsákja, és akkor már nagyon nehéz vinni.

... Drága magyar-tanárnőm, az Eötvös gimnáziumban, valószínűleg nem szívelte volna, ha dolgozatomnak ilyen hosszú bevezetőt írok. Ha valaki ezt a Hortobágy kiállítást ismeretlenül megnézte, nemigen hihetné, hogy ezek a képek bárkit a szakma szorult helyzetére figyelmeztethetnének. Leszámítva esetleg azt, hogy manapság már egy profi labor is ki mer adni a kezéből olyan kifogásolható kópiát, mint ezek között némelyik, és olyan ember is kénytelen átvenni azokat, mint Féner Tamás, aki pedig ebbéli rigorózusságáról messze földön híres volt. A minden irányból való szorongatottságunkban lassan a technikai ellátottságunk színvonala is mélyen az elviselhető alá süllyed. De hogy Vadas József — a vendégkönyvi bejegyzések alapján — botránykiállításnak minősíti ezt a bemutatót,* nem ebben gyökerezik. Hanem abban, hogy tárlatlátogató közönségünk egyszerűbb gondolkodású fele nehezen tűri, hogy nincsenek tekintettel vér- és szenzációszomjukra. Valóban bosszantó, hogy míg az éjszakai tévéhíradóban olykor a kifröccsenő agyvelőt is látni, ezen a tárlaton semmi nem történik. Hogy itt áll az idő. De ha belegondolunk, a kiállítást akár történelmi leckének is felfoghatjuk. Az ember múltjából csak egy hajszálvékony időszakasz az, amire a robbanásszerű fejlődés jellemző. Az is csak a Föld néhány részén. Ha az emberré válástól máig az átlagot nézzük, a nem történés a jellemző. Ha a föld keletkezésétől indulunk, ebben az átlagban talán benne sem lesz az ember. A Hortobágy semmijének — füvének, havának, napsütésének — súlya van. Mert az állandóságot képviseli sokszáz éve, és ennek az állandóságnak — számomra — nimbusza van. Állandóságot mondok, de folytonosságot értek alatta. Azt mondják, a freskó időtálló. De csak addig, míg a vakolatot le nem kalapálják, a házat össze nem dűtik. Ezzel a munkával nagyobb részt már elkészültünk. A hegyet, ha nem tudtuk elhordani, eltakartuk házzal. A Hortobágy eddig szerencsésnek bizonyult. Igaz, némi idegenforgalmi kurválkodással, de valamit még megtartott magából.

Nekem meggyőződésem, hogy ez a kiállítás nem politizál. Hogy nem rohan neki semmiféle csikósromantikának. Hogy nem pellengérezi ki a bajainkat megszépí-

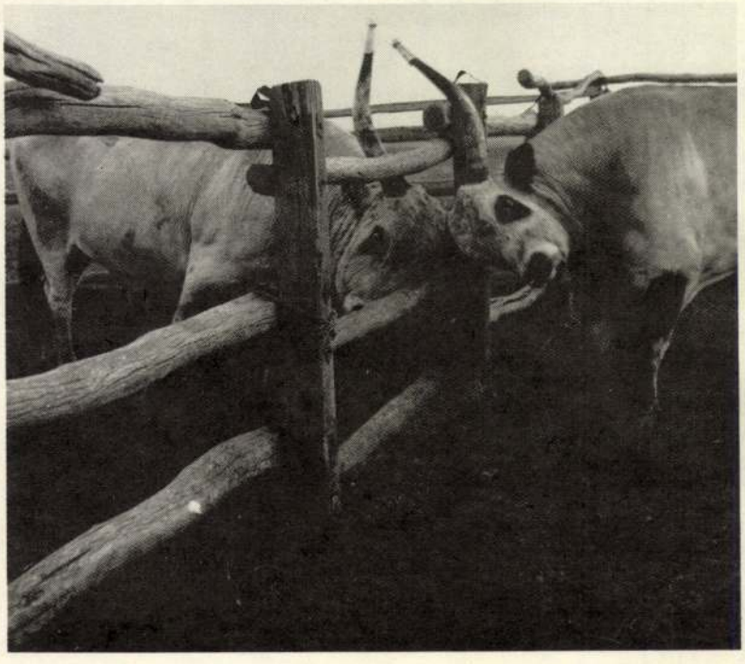

* Élet és Irodalom, 1988. május 13.

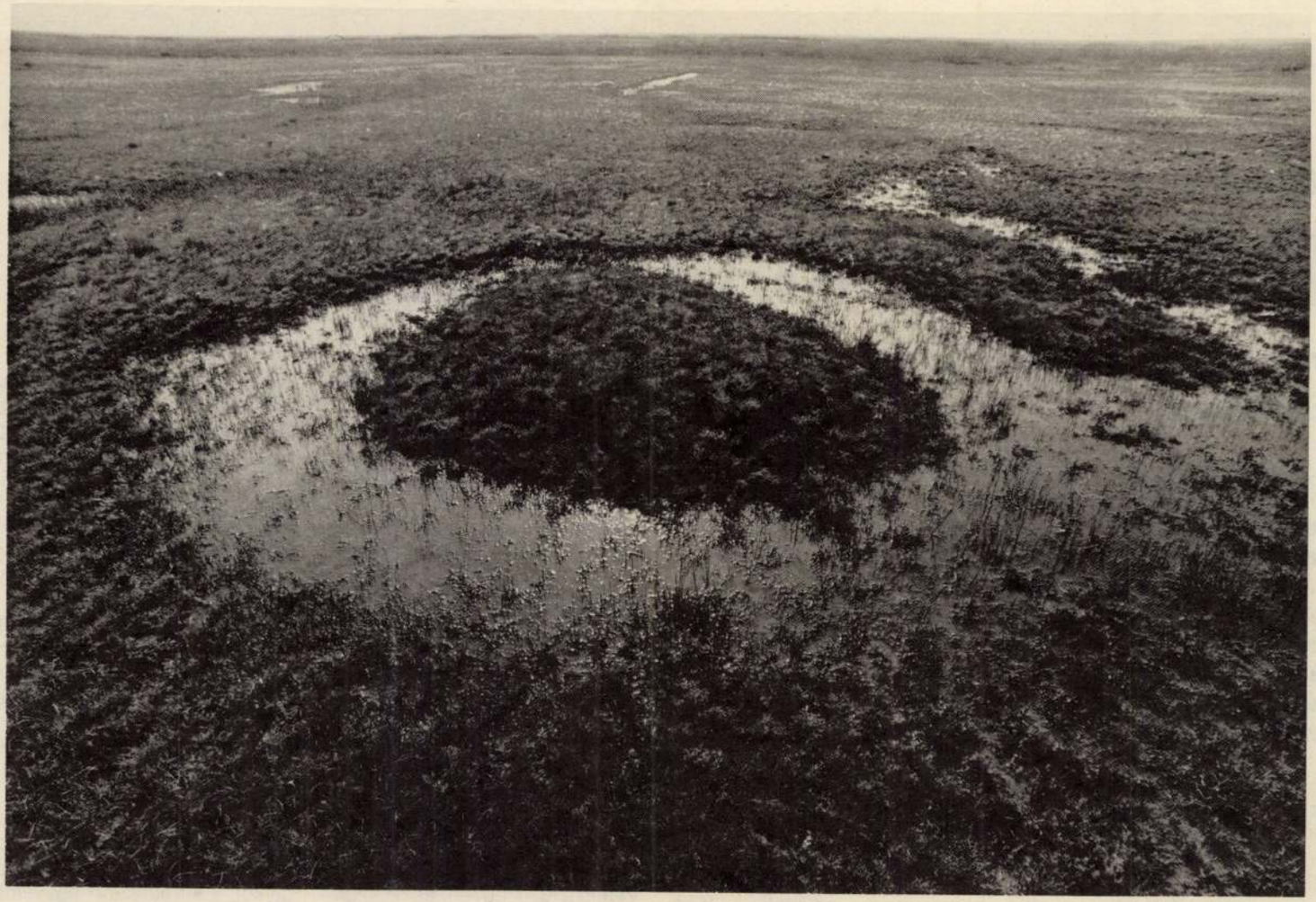

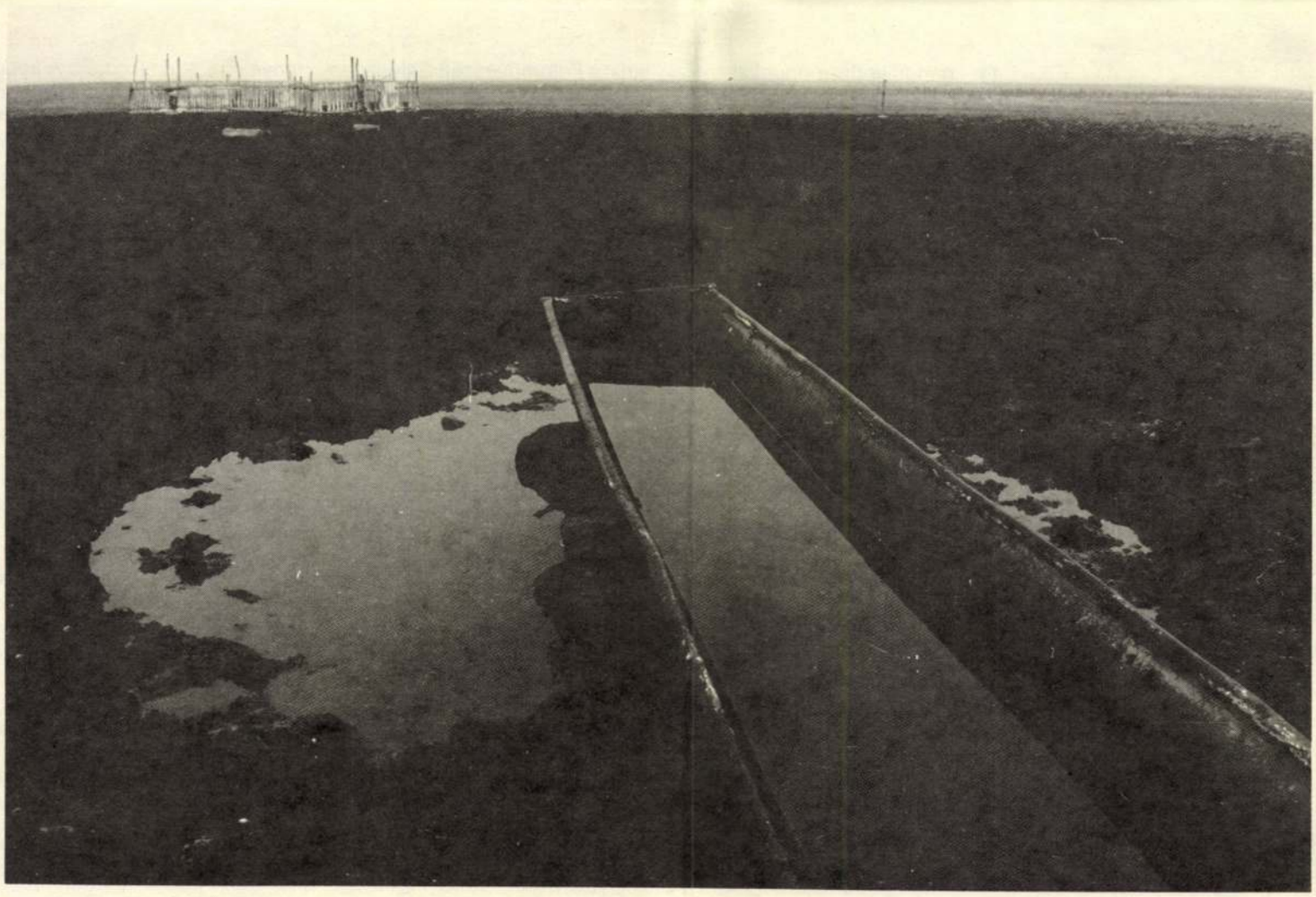

tő gondolkodásmódunkat. Ez csak beidegződés. Hogyha a Féner fotografál, akkor abban biztosan valami ilyesmit kell keresni... Itt a dolog sokkal visszafogottabb. Mert ha azt mutatják, ami régen is volt még most is, akkor az ember arra is gondol, ami régen volt, de most már nincsen. És hogy jó-e, hogy nincsen. Hogy lehetne-e. A Tabánra. Óbudára. A temetőre, ami helyén a Kongresszusi Központ épült. A Duna-kanyarra. De ez nem a képekben van. Hanem a mi közép-kelet-európai agyunkban. A képeken a fű füvet jelent, a síkság síkságot.

Azt, hogy képzőművészeti fotóhasználat, másra értik, de számomra itt is arról van szó. Abban az értelemben, hogy a dolgok itt is önmagukra mutatnak vissza. Önmagukra, de a dolgok lelkének mélységéig. Az ember nézi a képet, és az az érzése támad, hogy megértett valamit a tájból. Az az el nem hanyagolható apróság, hogy biológiai lények vagyunk, örökre biztosítja, hogy a természet soha nem lehet érdektelen számunkra. A mindenkori természet-kép legalább úgy jellemzi a társadalmat, mint a száz főre jutó telefonok, autók, infarktusok száma. Hogy ez a tárlat a Fotóművészeti Galériában sokak számára idegenül hatott, arról árulkodik, hogy messzire kerültünk a természettől.

Féner képei — első pillantásra — igen egyszerűek. A képeken alig van valami. Fű, hó, vagy az sem, ahogy az évszak diktálja. Egy kis víz, pár jószág, egy karám, az ember keze nyoma. De mert kevés dolog van, mindennek nagyon a helyén kell lenni. A fotográfus ezt a csatát nem szenzációkkal és elsöprő emberi gesztusokkal, hanem a beállítás millimétereivel, a nap vonulásának másodperceivel, a tónusok leheletnyi adagolásával vívta meg. Féner régtől fogva nagyon tudatosan építkezik a fénnyel. Az ő esetében a világítás mindig adottságként jelentkezik, értve ezen azt, hogy nincsen világosító apparátus, ami nélkül mondjuk a filmezés elképzelhetetlen. Különleges képességet igényel, hogy a meglévő lehetőségeket rendre úgy tudja kiaknázni, hogy a fényeffektusok éppoly jelentősek a képein, mint a többi momentum, amelyből az egész összeáll. Ez az előélet bőséggel felvértezte Fénert, hogy itt, a szabadban — tehát valamelyest egyszerűbb körülmények között — a fények fölött uralkodjék. A képek jelentős részének bús-borongós megvilágítását — szerintem — hiba volna valamiféle kritikaként magyarázni. Számomra ez az intimitást sugallja, a kora estét, amikor dolgunk nagyobb részét elvégeztük már, és végre ketten maradtunk, a Puszta meg én. Van egy pár pillanat, nappal és éjszaka közt, amikor nem protestál az ember, hanem beleborzong, hogy megérintette valami a mulandóságból és az örökkévalóságból. Ezek nem szomorú dolgok. Ezek komoly dolgok. De mert fényképészünk a dramaturgiához is ért, meg esendő ember is, ide fotografált két öntudatos csirkét. Az egyik fekete a képen, a másik fehér. Nagyon mennek, és, gondolom, soká fognak odaérni. A szép szarvú, jámbor marhák a karámban meg csak nézik, hogy ez a két bolond turista hogy keveredett ide. Hogy Féner Tamás a természetet szereti, a többi képből is látszik. Ebből az is kiviláglik, hogy a tárlatlátogató közönséget is kedveli. És feloldja kicsit a feszültséget, gondolván, hogy a tárlatról vacsorálni megyünk, és jobb szeretünk könnyű szívvel asztalhoz ülni.

Fényer Tamás 1

— *Van, aki azt állítja: Féner Tamás legújabb kiállítása célt tévesztett. Ön szerint mi az igazság, hiszen a Budavári Palotába felköltözött Magyar Munkásmozgalmi Múzeum mindent megtett, hogy kiemelkedő környezetet teremtsen fotói számára.*

— Ha egészen pontos választ vár, inkább azt mondanám, munkásképeimet nem kíséri megér-

Magyar Hirlap 1976/21/6

Benedek: Munkásábrázolás/ vitával

Féner Tamás 2

tés. Nyersebben: sokan félreértettek. És ehhez a jeles környezetnek, a figyelmes bemutatásnak semmi köze. A közönség egy része a kiállítás indítékát és a sorozatok mondanivalóját rosszul, hibásan magyarázza.

— Ön csaknem két évtizede a Film Színház Muzsika fotoriportere. Színészekről, írókról készült portréit, a Pécsi Balett tevékenységét bemutató képeit kiállította a Műcsarnok. Számos jelentős hazai és külföldi pályázatot nyert, 1972-ben kitüntették a Balázs Béla-díjjal. Ráadásul nemcsak ön forgatott filmet a bányászokról, hanem önről is készült egy tévéfilm, amely bepillantást adott munkamódszerébe. Mindezt csak azért bocsátottam előre, hogy indokoljam: a közönség kivételes tehetségű művészként ismerte meg. Következésképp aligha elképzelhető, hogy mostani kiállításáról hiányozna az egyéni szemlélet, a hőseivel való azonosulás.

Magyar Hirlap 1976/21/6

Féner Tamás 3

— Négy szociográfikus indíteku sorozatot állítottam ki. Egy híján száz képben mondom el a feketevölgyi aknában dolgozó Cserhalmi brigád életét, a kömlői olajbányászok és a csepeli vasasok küzdelmét a földdel, a fémmel, továbbá azt, miként kezdődik és fejeződik be egy nyugdíjba készülő mozdonyvezető utolsó munkanapja. Régi módszeremhez aligha lehettem hűtlen, hiszen tegnap is, holnap is az embernek és munkájának kapcsolata, konfliktusa érdekelt és foglalkoztat, a vállalt feladat megoldásának egyéni és közösségi gondja, öröme. Erről szóltam, ha balett-táncosokat fényképeztem és ezt fogalmaztam meg, amikor festők, írók arcélét adtam vissza a fotópapíron. A munkáról, a teljesítmény varázsáról beszéltem azokon a bizonyos művészfotókon is, amelyeket most romantikus hevülettel kérnek számon tőlem a nézők.

— *Nyilván a kiállítás vendégkönyvére utal. Valaki azt írta: „Egy kicsit kétségbeejtő, hogy 1976-ban, a Magyar Fotoszövetség*

Magyar hirlap .1976/21 6

Féner Tamás 4

pezéregyénisége ilyen álhumánus micsodákat csináljon."

— Igen. De miért nem folytatja? Ugyanez a kéz jegyezte be hogy szerinte utasításra dolgozom. Másik névtelen bírálóm kerek perec szemembe vágja, hogy 1958-ban bizony nem gondolta volna, hogy egyáltalán láthat még ilyen kiállítást.

— *Vagyis, az ön munkásábrázolása többekben azt a képzetet keltette, hogy engedményeket tett a sematizmus javára, semmitmondó helyzeteket rögzít, sőt (egyébként ez is olvasható a vendégkönyvben) témaválasztása egyenesen hamis.*

Magyar Hirlap 1976/21/6

Fk.: Péterffy Attila

FMNYV d. t. 5248

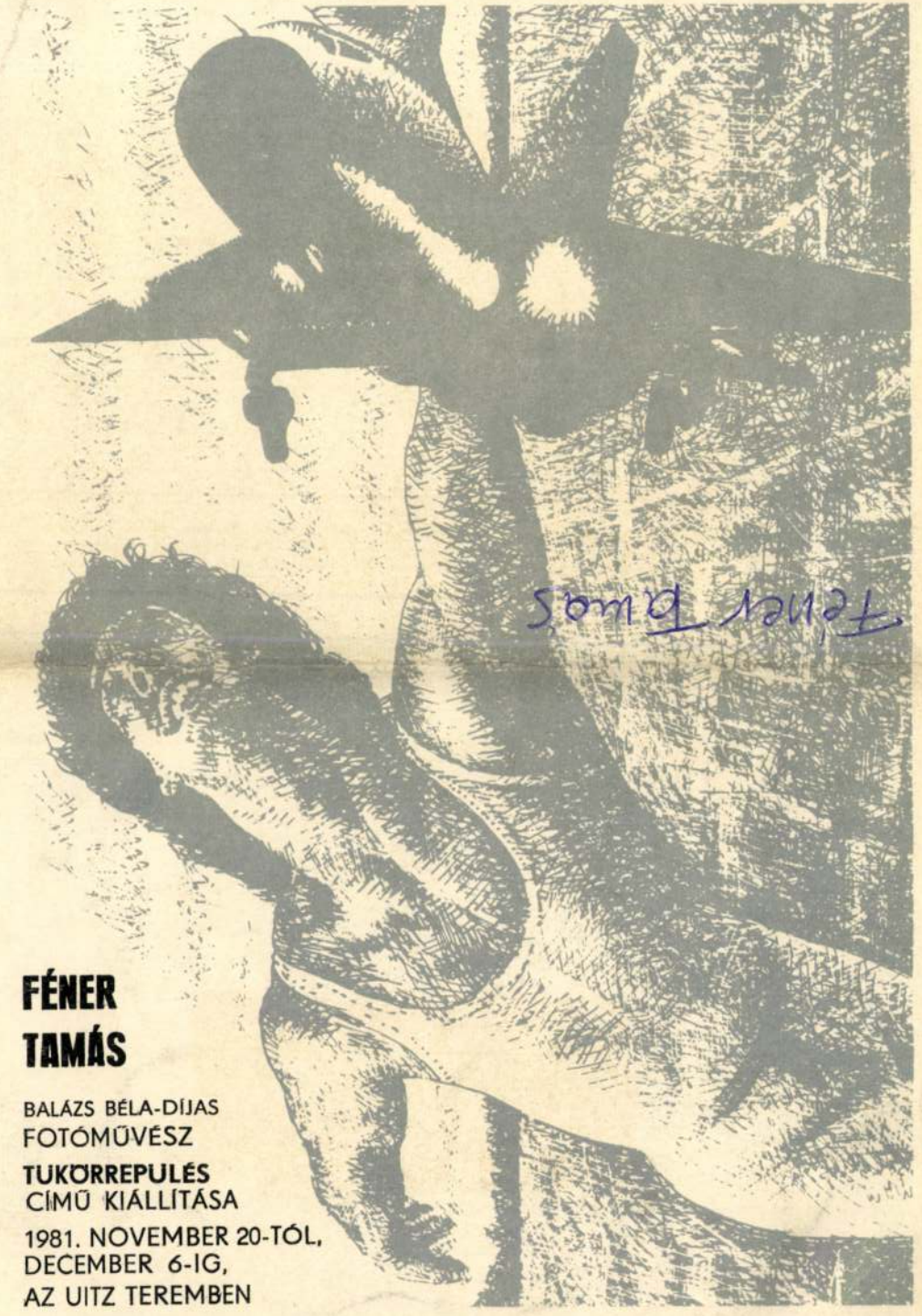

FÉNER TAMÁS

BALÁZS BÉLA-DÍJAS
FOTÓMŰVÉSZ

TÜKÖRREPÜLÉS
CÍMŰ KIÁLLÍTÁSA

1981. NOVEMBER 20-TÓL,
DECEMBER 6-IG,
AZ UITZ TEREMBEN

A BARTÓK BÉLA MŰVELŐDÉSI KÖZPONT

SOK SZERETETTEL MEGHÍVJA ÖNT ÉS CSALÁDJÁT

FÉNER TAMÁS

BALÁZS BÉLA-DÍJAS FOTÓMŰVÉSZ

TÜKÖRREPULÉS

CÍMŰ

KIÁLLÍTÁSÁRA

AZ

UITZ TEREMBE

MEGNYITJA:

FEHÉRI BÉLA

az MSZMP városi bizottság titkára

1981. NOVEMBER 20-ÁN, 18 ÓRAKOR

MEGTEKINTHETŐ:

1981. NOVEMBER 20-TÓL, DECEMBER 6-IG,

NAPONTA: 11–19 ÓRÁIG – SZÜNNAP: HÉTFŐ

FÉNER TAMÁS KÉPEI ELÉ

Két égő kéz elmerül / Menny-messzeségben (Vasko Popa)

Noha nemigen létezhet emberi élet tét nélkül, minden esetre léteznek olyan emberi életek, amelyek tétje nagyobb, sőt, többszöröse a mindennapinak, a megszokottnak. És mondjuk-e, ez a tét értékében megemeli, vonzásában megerősíti, távlataiban kitágítja azokat. Feledésbe merülnek, elbagatellizálódnak a lét alapkérdései: a fekvő mester betegségbe sorvadt arca fölött tárgyremekek glorifikálják az alkotó életet, nem is eredetükkel, de szellemi közösségükkel azonosítva azt.

Így, ilyen puritán egyszerűséggel és mégis végig játszva a filozófikus gondolkodás rafináció-regisztereit, töpreng el Féner Tamás az alkotás veszélyhelyzetein, a kényszerű regeneráció feszültségein, a figyelemösszpontosítás szorításain – és megbocsátható önzéssel önmagára is gondol. Megbocsátható, mert hasonló pályát jár végig, csakhát van annyi önfegyelme, művészi intelligenciája, hogy fölvevőgépét sose fordítsa maga felé: vagyis, hogy az általa becserkészett világ normáit ne ő szabja meg, de egyenesen annak formáit fogadja el önmagára is érvényeseknek.

Vér és tűz, vörös és fehér izzás, mélysötét és tájékoztató fény határozza meg ennek a világnak az arcát, ám ezek –Féner tudomása és vallomása szerint – sosem fékezhetetlen erők, inkább valóban orientációs mozzanatok a létezés hogyanja felé. Mert, ugye, kiderült, hogy dehogy is esik itt szó a miértről, Féner a boldog ember nagyvonalúságával teszi föl kertelés nélkül a mikéntet.

Veszély és boldogság? Hétköznapi létünk racionalizmusa tiltakozik az efféle ellentétek együttlétezése miatt. De hiszen Féner éppen arról a nagyobb tétről beszél, ebben az egyetlen óriás-mondatban, amely ezeknek az életeknek más távlatokat szab, határaikat – térben, időben – kijjebb tolja. Képletesen és valóságosan. A festő, a szobrász, a színház művésze részévé válik alkotásának és az nyomban időgépként kezd el működni. A bányász, az üvegfúvó az anyagba hatol be, a pilótát gépe emeli át egy tágabb valóságba. Mindez hogyan is valósulhatna meg kockázat nélkül.

És mégis, hadd szóljunk inkább a fényképező kockázatáról. (Most talán hanyagoljuk el azokat a nem éppen szokványos helyzeteket, amelyekben a fölvételek készültek.) Arról a kockázatról beszélek, amit – például – a Féner-i alkotó magtartása jelent. Az intellektus kockázatáról egy olyan környezetben, amelyben az egy domináns intellektus-képpel ellentétes irányban mozog. Egy környezetben, ahol hovatovább az intellektus a rossz kedv analogonja lesz. Ez a fényképező meg – a maga szemérmes módján – veszélyt és boldogságot házasít. Miként abban a pillanatban is, amikor ezt szándékosan megteszi.

És hadd szóljunk a színes fényképezés kockázatáról. Arról hogy érkezik a vád (hatásvadász), jön a dicséret (festő). Mert éppen az vész el, ami a lényeg: Féner Tamás fényképező művész, aki tökéletesen ismeri anyagát és eszközeit. A hangsúly a fényképezőn van.

FÁBIÁN LÁSZLÓ

Féner Tamás 5

— Végeredményben örülnöm kellene, hogy képeim érzelmeket váltanak ki a nézőkből, még ha a véleményük nem is egyezik az enyémmel. Sohasem féltem attól, hogy vitatkozzam; a vita vállalása nélkül céltalanul vennék fényképezőgépet a kezembe. Csakhogy most úgy vélem, nem a fotóimról, hanem másról van szó. Meggyőződésem ugyanis,

KÉT KERÉKEN

A

Magyar Hirlap 1976/21/6

Féner Tamás

6

Magyar Hirlap 1976/21/6

hoz aligha méltó módon, bádoglavórban mosdik és újságpapírból eszi a szalonnát. Mert ne feledjük: képei ezt is bemutatják. Napjainkban azonban (gondoljon csak a történelmi irodalomra) szokásba jött a deheroizálás. Am túl a divaton, az emberek ige-

felszabadulásunk után gyorsult meg. A nemzetközi együttműködésben — ezen belül elsősorban a magyar—szovjet tímföld—alumínium egyezményben — rejlő lehetőségeket felismertük és hasznosítani is tudtuk. A feljlődést hívén tükrözi az egy főre jutó hazai alumíniumfelhasználás alakulása: míg 1940-ben 30 dkg volt, 1950-re elérte az 1, 1975-ben pedig a 13 kg-ot, s ezzel megelőztük Nagy-Britanniát, Olaszországot és Svájcot. Közben a felhasználás szerkezete is változott, nőtt az építőipar, a mezőgazdaság és a vegyipar részaránya.

— Melyek lesznek az iparfejlesz-

Féner Tamás 7

— Lám, újra belebotlunk a sematikus közgondolkodásba: innen eredhet a vád is, miszerint ön „felső" megrendelésre dolgozik.

— Úgy fest a dolog, hogy arra a művészre, aki ma a fizikai munka alkotó szépségét hirdeti, könnyen — és nem is kevesen — rásüthetik az elmarasztalás bélyegét. Nem mintha bárki előtt is elpirulnék, hogy elkötelezett

ipari. Tröszt bővíti alumínium készárugyártását, galliumtermelését (Ajka), alumíniumszulfát gyártását (Mosonmagyaróvár) és speciális timföldtermelését (Almásfüzítő).

— Az V. ötéves tervidőszak fejlesztésének eredményeként javulni fog a hazai alumíniumfeldolgozók alapanyag-, illetve félgyártmányellátása, ezen keresztül pedig *a fogyasztók növekvő igényeinek kielégítése.*

Világszerte hódít a műanyag. Nálunk is évről évre több és több műanyagot használnak. Hogyan alakul műanyagiparunk a következő időszakban?

— A műanyagoknak népgazdaságunk fejlődésében rendkívül nagy szerepe van. Első kérdésében rejtve az *a tévhit* is benne volt, hogy országunk nyersanya-

Magyar hirlap 1976/21/6

FÉNER TAMÁS
NÉPSZABADSÁG
36 2001. VI. 7.

Féner-rokonok és üzletfelek

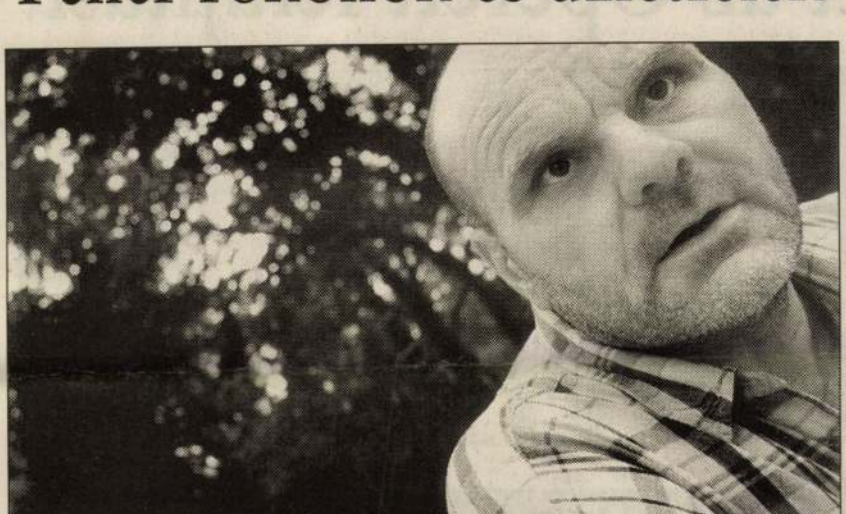

Kovács Lajos Féner Tamás fotóján

MUNKATÁRSUNKTÓL

Rokonaim, barátaim és üzletfeleim címmel nyílt kiállítása Féner Tamás fotóművésznek a Magyar Fotográfusok Háza Nagy Kiállítótermében, közismertebb nevén: a Mai Manó Házban (VI. kerület, Nagymező utca 20.). A megközelítőleg ötven fotón szerepel – többek között – Almási Miklós esztéta, Göncz Árpád, Kákosy László egyiptológus, Jancsó Miklós filmrendező, Kincses Károly fotótörténész, Kovács Lajos színész, Vásáry Tamás zongoraművész és Volf Katalin balettművész. A képeket július 11-ig, hétköznap délután kettő és este hét óra között, hét végén és ünnepnapon délelőtt tizenegytől este hétig lehet megnézni. A tárlatból különleges ízelítőt kapnak az érdeklődők, ha felkeresik a Népszabadság Online Galériáját a www.nepszabadsag.hu internetes oldalon.

tt az Operett felújítása

FOTÓ: KOVÁCS BENCE

milliárd forintot fordított az állam és a főváros. *Homolya László,* az átépítés létesítményi főmérnöke elmondta lapunknak, hogy körülbelül háromszázezer mé-

látogathatják a felújított házat, megtekinthetik az Operett relikviáit. A külföldi vendégeknek segítség a nézőtéren, hogy a színpad fölé angol és német nyelvű tol-

• **Féner Tamás fotóművész** Arcmás című albumának bemutatóját szerdán tartották Budapesten, a Magyar Nemzeti Galériában. *(mti)*

HIRDETÉS

Magyar Hírlap
2002. nov. 14.

A Te, de a magyar tudomány szem
a könyvedet befejezd.[3] Mert az az érz
befejezheted, nem tudom nem lenne-e
lemásoltatásához hozzáfogni, hogy az
legyen.

Amint mondottam, mi készséggel
egyelőre még cimről, terjedelemről s
körül b. elül 10 % lenne az eladás arányában,
és az előleg, 300 eladott példány ut
bolti árat megközelitően sem tudom
közelitőleg sem ismerem.

A könyvedet megállapodás esetén
mely most egy nagy illusztrált Mich
kább képeskönyv. Itt jönne Kerényi

Levelek

GYALOG – MAGYARORSZÁGRÓL

ÚTKÖZBEN

Szeretem az Őrség szabadabb tájait, nehezen váltam meg tőlük. Átléptem Zalába, ami sokszor megmelegített már, de másként. Mert Zala nagyon más.

Találkoztam valakivel, aki életének első felét Vasban, a másodikat Zalában töltötte. Volt hát módja a hasonlítgatásra. Igaz, egyebet sem tett. „Az Őrségben, ha valakinek döglődött a tehene, szomszédai egész biztos átmentek hozzá – segíteni. De mentek akkor is, amikor megdöglött. És ittak arra, hogy »szegény János, megdöglött a tehene«. Itt, Lövőn, örülnek neki. Hál' istennek, hogy megdöglött..."

A másik, amit sokan emlegetnek, hogy itt csak szerdán van élesztő a boltban. Nem értettem. Hová tűnik csütörtökre? És Vasban? Odaát mindennap árulnak, de Zalalövőn csakis szerdán. „Szólnak érte?" – kérdeztem. „Nem. Belenyugszanak, mint mindenbe... Az egyik kátéesz vezetője kormánykitüntetést kapott, és nagy ünneplés közepette kilencezer forinttal vonult nyugdíjba. Rá két hétre, májusban megjelent a helyi újság cikke ugyanarról a kátéeszről. Hogy a szakmunkásoknak alig 2500-3000 forint nyugdíj jut, aki pedig megberetválta a pénzüket, azt kitüntette a kormány. A helybeliek szociális foglalkoztatónak csúfolják a kátéeszt, olyan alacsonyak a fizetések."

Pedig hát Zalalövő nem akármilyen hely volt. Negyvenkilencig két szállodát, tizenkét vendéglőt, sőt egy kávéházat is eltartott a *város*. Iparos- és kereskedőközpont volt. A második világháború áldozatainak emléktábláján 108 keresztény és 110 zsidó magyar neve szerepel. Az utóbbiakból, akárcsak a szállodákból, vagy a kávéházból hírmondó sem maradt.

Üres házak hányják le magukról a vakolatot, olyan egykedvűen, ahogy az özvegyasszonyok vetkőznek esténként. Egyiket, a Petőfi Sándor utca 119-es számút, hosszú percekig néztem. Mennyi szépség és micsoda arányosság pusztul majd vele, ha nem jön, s meg nem menti valaki.

De miért jönne? Mi csábítsa ide? Még az a kemping is gallyra ment, amit Czinege Lajos sofőrje kapott. „Meghalt a felesége, kérem, s ő maga nyilván nem bír vele. El akarta adni, de nem vette meg senki. Azóta felveri a gaz, s ott áll huszonöt faház gazdátlanul. Pedig micsoda gyönyörű helyen van!"

Gyönyörű helyen van a Lövő melletti tó is. De erről csak az tudhat, aki idevaló. Sehol egy tábla, ami odairányítaná az idegent. Tábla csak a tó partján van, de ott aztán dögivel. Az érkezőt először az fogadja, hogy „fürödni tilos!" aztán pár lépéssel odébb, hogy „horgászni tilos!". S ha figyelmesen tekergeti tovább a nyakát, észreveheti azt is, hogy „csónakázni tilos!".

Pedig ezt mind szabad – alig néhány méterrel odébb.

A helyiek már észre sem veszik a feliratokat. Azt viszont nem tudják felfogni, hogy az egyetlen mentőcsónakot őrző lakat kulcsa miért a szakszervezeti bizalminál van, s hogy az csakis az elnök engedélyével adható ki.

Képzeljük el az ügymenetet, mikor valaki fuldokolni kezd a vízben...

És amikor fuldokolni kezd a parton?

Mintha kinn is, benn is szégyellnének szólni saját érdekükben. Ezért lehet a kulcs bízvást a szakszervezetnél.

A gyülekezési törvény megvitatására Zalalövőn tizennyolcan verődtek össze. Abból is három pap volt. Amikor az előadó úgy kezdte, hogy „kedves elvtársak", az egyik felekezet képviselője ki akart menni a teremből, mondván: „Nem minket vártak ide." A másik azzal csitította, ha Losonczi Pál a szombathelyi megyéspüspököt elvtársazhatta, egy plébános ne legyen finnyás.

Maradtak hát. Pihentek legalább.

A környék papjai szaladgálnak eleget napközben. A szentpéteri katolikus tisztelendő tizenegy falut lát el igével, áldozati ostyával, utolsó kenettel, mikor mire van szükség. Mindehhez kapott egy szolgálati Trabantot, s hogy ne legyen baj, mikor kiszáll a kocsiból, vásárolt hozzá egy gumicsizmát. E kettő át kell, hogy vigye a legháborgóbb sártengeren is.

Aki manapság falusi plébános Magyarországon, csak elhivatottságból lehet az. Bár akad közöttük száműzött is.

HORVÁTH PÉTER felvételei

KEDVES ASSZONYOM!

Válaszoljon őszintén: ha megpillant kocsijából egy falutáblát, melyen az olvasható, hogy „Salomvár", megállna-e? Ugye nem. Én sem. Ezért más gyalogmenetben a világ. Akkor minden göröngy fontos, mert éppoly része a hazának, mint egy hegy vagy egy izgalmas folyókanyar. S utóbb a göröngyről is kiderülhet, hogy drágakövet rejtett, bár addig senki nem vette észre.

Ha nem álltam volna meg Salomváron, szegényebb ember lennék. Elkerültem volna történelmünk különös és szégyenletes epizódjainak krónikásait. Azokat az embereket, akiknek érzelmei és emlékezete olyasmiket is megőrzött, ami kimaradt bizonyos könyvekből.

Gondolná, Asszonyom, hogy e falutáblára Gertrudis meggyilkolásának következményei éppúgy felírhatók, mint egy kardforgató püspök előélete, vagy az első nyilas képviselő elképesztő kalandjai? Belátja végre, milyen fölöslegesek a kaptafára készült útikönyvek? Az emberekre kell figyelni, s ha olyan hangot üt meg velük, három bedekkerre valót mesélnek magának, csak győzze hallgatni.

Itt van mindjárt az Eitner fiú története. Őse még egyszerű sümegi cipészmester volt. Ő alapította Magyarországon az első inasiskolát, legalábbis az elsők egyikét. Nehéz megmondani, mert még senki nem írta meg a hazai inasoktatás történetét, miközben a munkásmozgalom históriája tucatnyi szerző által újult meg, s avult el azonmód. Arról valahogy mindegyikünk megfeledkezett, hogy a munkásnak, mielőtt a kezébe vette a szerszámot, majd a röpiratokat, inasnak is kellett lennie...

Minderre csak azért térek ki, mert az itt következő történetnek is hiányzik egy lényeges kelléke: a *magyarázat*, melyet legtöbbször a gyermekkor rejteget. Csakhogy Eitner Ákos gyermekségére nincs élő emlékező.

Elmondták róla viszont, hogy kitűnő gazda volt, s nagyon megbecsülte embereit. Nemcsak szóban. Tízéves szolgálat után ezüstórát ajándékozott nekik, tizenöt év után egy öltözet ruhát, s ha húsz esztendőt töltöttek szolgálatában, felöltöztette az egész családot.

Miért lett mégis nyilas? Sőt, az első nyilas képviselők egyike? Senki nem érti.

„Különös nép lakik erre. Mindig az ellenzéki jelöltre szavaztak. Rákosi is az volt még negyvenhétben, s a zalaiak rá voksoltak. Fontos, nehéz időkben viszont meghúzódtak. Utánanéztem a régi iratok között, bizony, a Rákóczi-szabadságharc idején itt egyetlen kuruc sem akadt. És negyvennyolc harcaiban sem vett részt senki, se egyik, se másik oldalon. Kivéve Sági Mihályt, aki a falu plébánosa volt, s utóbb, felszentelt váci püspökként, az oroszokkal vívott csatában esett el 1849-ben."

Vajon miért rejtegették évekig a világháború után Eitner Ákost a cselédei? Kint a hegyen egy ház alatti veremben élt, oda vitték neki az ennivalót, miközben égre-földre keresték mindenütt. Volt a cselédek közt egy régi kommunista is, ott evett alig néhány méterre az „úrtól", mégse tudta meg, hogy a bujkáló nyilas ugyanazt kanalazza, amit ő. Egy éjszaka titokban behozták Zalaszentgyörgyre, ahol szeretője lakott, meg közös gyermekük. Két hónapig maradt, aztán a parádéskocsis érte ment, és kiszöktette a határon. Ha Bicsák, a tizenkilences kommunista, akinek aztán bujkálnia kellett, s boltos-

kapcsán azért szükséges ez a kitérő, mert művészi magatartását akarom az ellentétek felvillantásával érzékeltetni. Sóvárgás pálma után? A fenyvesek tövében előhívott tekercsből kipréselt konzervnosztalgia? Ugyan! *Ez* a Róma maga is „észak fok, titok, idegenség". Itt a délszaki növény is „fenyő" a szó Jean Paul-i értelmében. Arra jó, hogy tövében álmaink pálmája háborítatlanul élje az ideálok hernyó nem rágta tökéletes életét. Kigyűjtöttem a képanyag flóráját. Jól érzi itt magát a babér, mert az éles levelek szuronyokként tudják védeni a fal elmohosodott, elfelejtett szökőkútját. Megél a borostyán (vagy talán unokatestvére az ampelopsis?), mert a kövek hézagaiban maga is tovább tágíthatja az elmúlást. Van egy szép pineánk is, alatta a falon egy lőrésnyílás a Szent Péter-kupolára irányít egy képzeletbeli távcsöves puskát. A tűlevelű fa amorf sötét zászlóként baljós szellemhatalmak erőfölényét hirdeti. A legszebb és egyben egyetlen igazi pálma Féner sorozatában egy néptelen váróhelyiségben, dézsában áll és mintha még őt is szégyellné megörökítője: a tükröződő üveg eltestetleníti. A rámintázódó barokk palota és az alatta parkoló gépkocsi súlyától, színétől fosztja meg.

Az emberekkel is valami hasonló történik. A katalógust előkészítő beszélgetéseken a fotográfus váltig állította, hogy felvételein ember pedig nincs. Nemcsak a zajos és pelenkamosó, a tülkölő és páváskodó déli ember hiányzik a képről, nemcsak a De Sica filmjeiből, Ettore Roesler-Franz akvarelljeiből, Moravia könyveiből ismert ciociarók és ciociarák kerülik el a lencse látómezejét, hanem az emberi nem an sich. Mint rejtvények sikeres megfejtői, úgy ujjongtam, amikor mégis találni véltem két, ennek ellentmondani látszó felvételt. Az egyiken ablaknyílás-párban egy kislány és egy kalapos férfi látszik. Féner ingatta a fejét és tüzetesebb vizsgálatra intett. Hát igen. Bábuk azok, papírmasé a húsuk, rongy a ruhájuk. És a cipőboltjelenet? Ott csak valódi az eladó, a vásárló és a számlázó? Valódiak. Az isten mentsen meg, hogy melléjük zárjanak. Bábubban vannak jelen, mint a két csali marionett a másikon. Hogy a képzőművészeti analógiasor teljes legyen, azért egy stílusra mégis emlékeztetnek. Az itáliai avantgárd legérdekesebb, legtárstalanabb vonulatára, a szürrealizmus előfutáraira. Ideális perspektíva, néptelenség, antik torzó: De Chirico, Carrà, Morandi világa kísért. Az ember itt bábu lesz és a bábu emberien szomorú, humánus lelkes lény. Vesztettem.

Féner viszont olyan hangulatot nyert Róma lidércnyomásos megjelenítésével, amely a látványfotózás történetében azt hiszem páratlan. Zeneesztétikai fogalom a *csend*. A csend, amely akusztikai összefüggésben hangzóértékű. Féner hűvös, pálmátlan, ember nélküli Róma-vedutái, a jól ismert házak különös szögben lefotózott és ily módon elvarázsolt homlokzatai, a kőtöredékek összefüggéseiből kiragadott példázatai: vizuális csendek. „Amiről nem lehet beszélni, arról hallgatni kell" – mondja a filozófus. Amit nem lehet megmutatni, arról fordítsuk el tekintetünket. A történelem diszkvalifikálása a műemlék közhelycsontváza. Az ember meghamisítása az exponálógomb által lenyomott és mozdulatában megmerevített ember kiárusítása. Azt hiszem, Fénernek nagyon fontos az emberiség megszentelte Róma – azért nem fedi föl. Nagyon szereti az embert, azért nem fényképezi. Fizikán túli – metafizikus ez a fényképészet.

P. SZÜCS JULIANNA

VITA A MUNKANÉLKÜLISÉGRŐL

Talán a számok a legmegdöbbentőbbek. Jelenleg tizenhétezer köztük a hivatalosan bejegyzett. Többségük Borsodban, Szabolcsban, Szolnok és Baranya megyében él. Van köztük idősebb szakmunkás, pályakezdő és értelmiségi. Van családos és egyedül élő, városi és tanyán lakó. Munkanélküliek. Róluk, illetve az új elveken alapuló munkaerő-gazdálkodásról készített és bocsátott társadalmi vitára tanulmányt az Állami Bér- és Munkaügyi Hivatal, melynek főosztályvezetőjével, *dr. Rózsa Józseffel* beszélgettünk.

– Tisztázzuk: kiket nevezünk munkanélkülinek ma Magyarországon?

– Akik saját vagy a munkáltató hibájából veszítik el az állásukat, akik újonnan vagy újra lépnek a munkaerőpiacra és azok, akik öregségi vagy rokkantnyugdíj, esetleg *gyes* mellett kívánnak elhelyezkedni.

– Az eddigi megoldások tudatosan messze estek a munkanélküli-segélytől. Hogyan váltak be ezek?

– Tudatosan választottuk az átképzés sokféle formáját, az újrakezdést és az új munkahelyeket teremtő beruházások támogatását. A szerkezetváltás azonban még nem indult meg. A munkanélküliek csekély hányada származik a leépítésből, a termelés korszerűsítéséből. A többség helyzete szorosan összefügg az oktatás, a szociál- és a társadalompolitika, a lakásgazdálkodás, a településfejlesztés gondjaival, tehát nem szorosan vett munkaügyi lépésekkel. Ez azt jelenti, hogy változatosabb megoldások kellenek, a részmunkaidős foglalkoztatástól akár a munkanélküli-segélyig.

– Kiken segít majd ez?

– Elképzelésünk szerint az első lépcsőben azok lennének rá jogosultak, akik kimondottan a szerkezetváltás miatt szorultak ki a foglalkoztatásból. Számukra eddig is létezett a meghosszabbított felmondási idő alatti és az elhelyezkedési támogatás, ami *kvázi* munkanélküli-segély volt, hiszen munkavégzés nélkül folyósította a költségvetés a kereset száz százalékát. Ezt tömeges méretekben már nem bírná el a foglalkoztatási alap. Ezért e módozat helyébe lépne a munkanélküli-segély; értékét úgy alakítanánk ki, hogy ne ez legyen a legvonzóbb megoldás. Csupán az átmeneti helyzet áthidalására adjon biztonságot, majd a különféle képzési, átképzési formák segítségével az egyén munkába állhasson.

– A hivatalosan bejegyzett tizenhétezer munkanélküliből egyelőre csak kilencszázan vették igénybe az elhelyezkedési támogatást. Mi történik a többiekkel?

– A segély folyósítása hosszú távon nem kapcsolódhat ahhoz, hogyan lett valakiből munkanélküli. A családi pótlékot sem aszerint adják, akarták-e a gyerek születését vagy nem. Ha a szerkezetváltás eredményt hoz, fokozatosan bővíthető lenne a segélyre jogosultak köre. Átválthatna egy – a világon mindenütt használt – biztosítási rendszerre. Ez a szisztéma önkéntes vagy kötelező alapon adaptálható lenne, és a befolyt összeget – a költségvetésből elkülönítve – felhasználhatnánk a kiterjesztett munkanélküli-segély finanszírozására.

– A munkanélküliség miatt többen alkotmánymódosítást sürgetnek, hiszen a munkához való jog, a képesség szerinti munkavégzés joga és kötelessége ma kissé furcsán hangzik.

– Mi is megvitattuk ezt a kérdést, és eddig nem találtunk olyan megfogalmazást, ami a lényeget kifejezi, ugyanakkor nem tartalmaz túl sok „DE"-t. A munkához való jog deklarálásáról nem lenne célszerű lemondani, hiszen ezzel az állam ez irányú felelősségét iktatnánk ki, és lemondanánk a teljes foglalkoztatás társadalmi céljáról. Gondolom, nagy vita várható erről is.

– Melyek a tanulmány leginkább vitatható elemei?

– Az, hogy vajon elkerülhető-e, megelőzhető-e a tömeges munkanélküliség. Sokan vannak azon a véleményen, hogy kisebb kompromisszumokkal még „elkenhetnénk" a problémát. Én ezt nem tartom célszerűnek. Ha a munkanélküliség a gazdaságból indul ki, akkor a megoldást is ott kell keresni és nem hárítható át más területekre, mondjuk a szociálpolitikára. Ugyanakkor a problémát – a maga összetettségében – összkormányzati szinten kell kezelni, tehát úgy, hogy minden érintett tárca kivegye belőle a részét. Nem hiszem, hogy a munkanélküliség megoldható az oktatásügy mellőzésével, a szociálpolitika és még egy sor terület megkerülésével.

* * *

A vitaanyag természetesen eljutott a szakszervezetekhez is. Véleményükről *Garzó Lillát*, a SZOT Foglalkoztatáspolitikai Tanácsának titkárát kérdeztük:

– Dilemmánk volt az anyaggal kapcsolatban; most dolgozzuk ki ugyanis a témáról önálló szakszervezeti koncepciónkat, amely egészen más megközelítésben vizsgálja a munkanélküliséget, így következtetései is eltérőek. A vitaanyagról beérkezett ágazati és megyei véleményeket összesítettük: majd minden kérdésben eltérőek. A kétlépcsős munkanélküli-segély, valamint az újbóli elhelyezhetőség feltételeinek szigorítása váltotta ki a legnagyobb vitát. Természetes, hogy az ÁBMH nem nyilatkozhat a többi érintett tárca nevében, ám ha a koncepció nem összkormányzati jellegű, fennáll a veszélye, hogy állandó korrekcióra szoruló, felemás megoldások születnek. Annyira, hogy a vita közepette kaptunk egy új anyagot a munkanélküli-segélyről, ami már más feltételekkel tárgyalja a problémát. Például: kiterjeszti a segélyt a pályakezdőkre. Talán meglepő, de az a véleményem: a pályakezdő fiatalokat valóban csak a legvégső esetben szabad segélyezni, mert ez az életforma ebben az életkorban és élethelyzetben a legveszélyesebb. Inkább adjuk oda a segélyt a vállalaton keresztül keresetként.

– Mi az önök elképzelése?

– Szerintünk az egész munkajognak – kezdve az alkotmánnyal – változnia kell, a szociálpolitikának, az ár- és bérpolitikának is alkalmazkodnia kell a munkanélküliség jelenlétéhez. Nem lehet az ezzel járó összes terhet az egyénre hárítani, és azt mondani: majd ha elveszíti az állását, akkor keresünk másikat, ha nem találunk, akkor várjon. Ugyanígy elfogadhatatlan a kétlépcsős segély. Az első lépcsőben a költségvetés finanszíroz, mégpedig a tervek szerint nem túl jó feltételekkel. A másodikban jönne a biztosítási rendszer. Úgy gondolom, hogy ennél sokkal áttekinthetőbb, de differenciáltabb megoldás kell. Ha az ÁBMH koncepcióját vesszük figyelembe, a költségvetés állandó szigorításokra kényszerül majd: magától értetődően korlátokat állít, és eleve kizár egyeseket a kedvezményekből. Ehelyett – szerintem – a foglalkoztatás köré ki kell építeni a szociálpolitikai hátteret, a gondozóhálózatot, azt a munkaügyi rendszert, amely azokban az országokban már működik, ahol a munkanélküliség régi probléma. Nem szabad szemérmesen kezelni a jelenséget. Ki kell építeni a biztosítási rendszert, amely egy keresetarányos segélyt tesz lehetővé, erre épülhetne egy szociális segélyrendszer az előbbi lejárta után. Széles társadalmi vita és közmegegyezés kell arról is, kit tekintünk munkanélkülinek, mit jelent az, hogy valaki aktívan keres munkát, kinek, meddig és milyen színvonalú ellátás járjon. Amíg nem tömeges a munkanélküliség, felkészülhetnénk erre anyagilag.

– A biztosítási rendszer bevezetése ellen az a fő érv: nehéz eldönteni, milyen forrásból származzon a biztosítási alap.

– Úgy gondolom, az elkülönített biztosítási alapba ugyanúgy be kell vonni a vállalatokat, mint az egyént, de nem befizetéssel, hanem például az adóterhek csökkentésével. A jövedelemadó vagy a társadalombiztosítási járulék egy részét erre a célra lehetne fordítani. Végül is a költségvetésnek mindegy, hogy az adókeretből von-e le, vagy más részből, hiszen a foglalkoztatási alapot is a költségvetés finanszírozza. Így tisztábbak lennének az anyagi viszonyok, és az egységes biztosítási rendszer lehetővé tenné az egyértelműbb segélyezési mechanizmust is. Szerintem tehát, az egyén aktivitását kell segíteni – széles körű, rugalmas átképzési, újrakezdési lehetőségekkel.

– Feltűnő, hogy az elhelyezhetőség feltételei szigorodnak, s egy elfogadhatatlan állás is rákényszeríthető a munkát keresőre. A régi átlagkeresetének majd a feléért, akár háromórás napi utazással – az alapképzettségnek megfelelő helyet találva – papírjaira rákerül a pecsét: elhelyezhető. Erről mi a véleménye?

– A biztosítási alapú segély arra is jó, hogy az egyén, amíg a segélye tart, a maga képességei, körülményei, elképzelései szerinti munkát kereshet. Elfogadhatatlan, hogy az elhelyezhetőség feltételei az egyén rovására szigorodjanak. Mi nem akarunk felelőtlenül követelőzni, de nem tudjuk elfogadni az ÁBMH javaslatát.

KOMORNIK VERA

Féner Tamás S. P. Q. R. című kiállítása november 15-től megtekinthető a Magyar Nemzeti Galériában

ROMA METAFISICA

Jean Paul azért vágyott *északra,* mert a fenyvesek tövében érezte leginkább hiányát a pálmának, a mediterraneo boldogságának. Az európai kultúrában a *dél* – a limesen túliaknak különösképp – némi kárpótlás az elveszett édenért. *A dél* valami testmeleg és közösségi, valami szerves és vidám erő. Ember mindenütt. Altdorfer jóvoltából staffázs figura nélküli tájat már a XVI. század elején festettek *északon.* Itáliában még a macchiaiuolik pipacsmezein is nélkülözhetetlen a nép, a popolo, ha máshogy nem, legalább egy kéregető koldus formájában. Ahol az utcasarkon még csak nem is kéregetnek – lásd Piero della Francesca és Francesco di Giorgio ideális városvízióit –, ott már nem is képről van szó. Azok „perspektívák", festők álmai az építészetről vagy építészeti álmok festményben elbeszélve.

Féner Tamás Róma-felvételei

O Fenes Margit

textil

1924–26.

Ennisk 1930. 83. l.

Népszabadság 2003. november 13. Féner Tamás

Albumbemutató a kőtárban

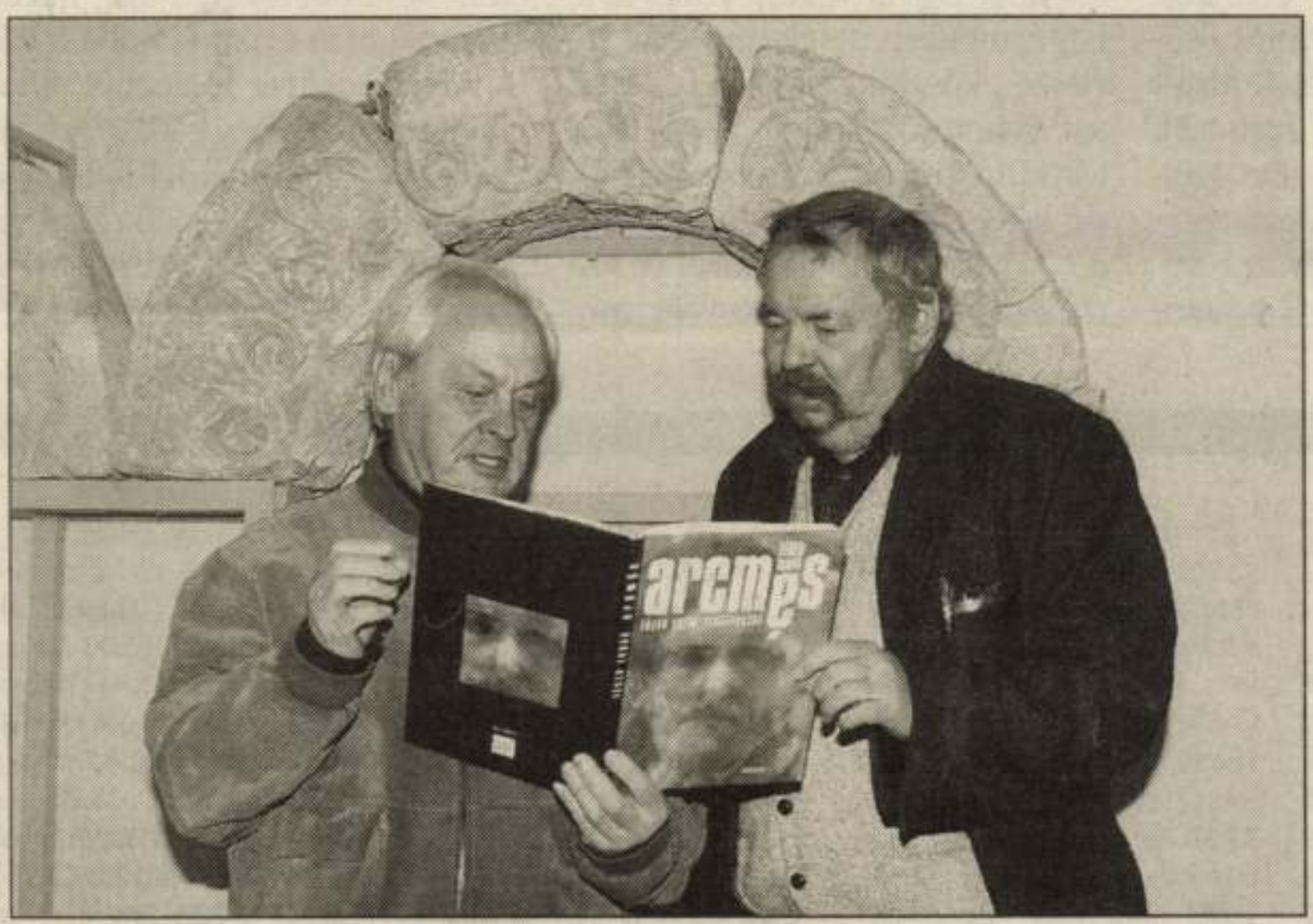

FOTÓ: MTI – SOÓS LAJOS

Féner Tamás fotóművész Arcmás című albumát mutatták be szerdán a Magyar Nemzeti Galéria középkori kőtárában. A képen a fotóművész és Lázár Ervin, aki a könyv előszavát írta

ság legfeljebb
találhatunk.
ób háziállatu-
ideg ellen egy
a szerint tíznél
óval védhetik
Úgymint eső-
a 14 600 forint
7395 forintért,
érért. De kedd-
ag, légáteresz-
ért, nyáron vé-
l közel ugyan-

vehetünk, de ha megelégszünk a kínaiaknál kapható, selyemmel szegett, szivárványszín műszál takaróval, három-négyezerből megússzuk. A román árusoktól ellenben barna, sziámi vörös és fehér színekben megkomponált tigriseset, kőszáli sasost vagy rózsást vehetünk. Amennyiben beletörődünk, hogy szerény érdeklődő kérdésünkre – „mennyiért adja?" – több háztömb körül és számos utca hosszán követnek minket. 49. **10.45** Teleshop **11.40** Kastélyszálló. 19.: A bajnok. **Mozidélután: 12.40** J. W. Coop, a rodeó királya. Amerikai western-film **14.55** Kapcsoltam **15.25** Charlie – majom a családban. 63.: Charlie új barátot szerez **16.30** Jakupcsek. Közéleti talk-show **17.30** Betty, a csúnya lány 2. – Ecomoda. 189. **18.30** Tények **19.05** Aktív **19.30** Hárman párban **20.00** Két apának mennyi a fele? **22.15** Folytassa, Claudia! **23.15** Jó estét, Magyarország! **24.00** TotalCar (ism.) **0.30** Veled is megtörténhet. Társas lo-lo. Amerikai film

tehetségesen alkuszik, hogy az egész család rá bízta a beszerzést.

Igazi, márkás, drága terméket is lehet persze venni, szaküzletben, garanciával. Látásból én is ismerek embereket, akik másmilyennel nem érik be, noha a lakásukban sosincs huszonöt foknál hidegebb, úgyhogy akár egy skót kockás gyapjúpléddel is kibírnák a telet, megfázás nélkül. Ámde gyanítom, hogy a buszsofőr és társai jóval többen lehetnek.

TV-MŰSOR

38 Ag-
o-kelte
10.05
nák az
0 Déli
13.05
13.55
oségek
15.10
Éles-
műsor
tka. 5.
írozók
képek
Híradó

91. **17.20** Jeannie, a háziszellem. 104. **17.50** Deep Space Nine. 97. **18.45** Szeretünk, Raymond. 16. **19.15** Férjek gyöngye. 31. **19.45** Egy rém rendes család. 141. **20.15** A harc törvénye. 7. **21.10** A helyszínelők. 54. **22.00** Sírhant Művek. 9. **23.05** Jerry Springer. 42. **23.55** Kéjfél **1.00** Dream sequence. 9. **1.35** Az emlékmás. 22. **2.25** SMS-chat

DUNA TV

5.30 Gazdakör **5.45–8.20** Indul a nap – Reggeli hírmagazin **8.20** széd. Amit a nap híreiről tudni kell **10.00** Arc-élek. Vita az életünkről **11.00** Délidő... **Benne:** Hírek **13.00** Hírpercek **13.05** Motorolaj **13.20** Kisfilm **13.45** Közvetlen ajánlat **14.00** Hírpercek **14.05** Kisfilm **14.45** Közvetlen ajánlat **15.00** Hírpercek **15.05** Sport **16.00** Hírpercek **16.05** Interaktív játék **17.00** Hírek **17.05** Autóközlekedés **17.35** Interaktív játék **18.00** Hírpercek **18.05** Kisfilm **18.35** Közszolgálati műsor **19.00** Ma este. **Benne:** Híradó. Összefüggések **20.00** Egyenes beszéd. Amit a nap híreiről tudni kell **21.00** Hírpercek

Ø Fenes Marton

Ötv.

l.

Kőmagyötvi.

988. sz.

Fenescher (Fenesser) Pál

ötös

L. megirva

Szendrey-Szentiványi

478. l.

December 16-án. + Budapesten
án.

10½ - 24½ - 2
H-t.

48. Ereklyemuz.

n alakban
juk gróf Bethlen Józsefet, ki jobbkezében
odmaniczky Frigyes és a kardjára támaszko-
másy Dénes közeledik és egy megsebesült hu-
ard, csákó és kulacs hever. A háttérben
tt egy másik nyargal, jobbrá pedig a sátor
zárok egyike a markotányosnőt szorongatja.

3 cm.
etije után.
rczi emlékek muzeumából (107/95. No XI).
-iki 14985 sz. leirat alapjá (159/96).

a 414-é

3)

L. 414 fcámos, amelyet e helyett
Kell venni

VII. 73.

392.

A kiadvány hiteléül:

min. irodatiszt.

ől megvásárolt 800 négyszögöl terü-
k törlesztésére, első részletül
lár után 1937 évi március hó 31-től
zésére 400 pengőt, összesen tehát
ngőt a Pesti Magyar Kereskedelmi
dapest, IV.Károly király-u.2./ Buda-
.-án. A miniszter h e l y e t t :
itkár.
:

Fenescher Pál

ötvös

krónikaíró

XVI–XVII. sz

l.

Korrespondenzblatt

1910. 172. l.

Fenescher (Fenesser) Simon

L megirva ötvös

Szendrey - Szentiványi

478. 1.

637. *A branyiszkói cs*

Abban a pillanatban sz
hegyre felvivő kanyargó ösv
ágyúütegek védelme alatt,
haladnak fölfelé, kiknek lol
Magyarország címere ékesí
h'don átmenő honvédektől t
fönt pedig, az orom tövéb
csapatai küzdenek a szurony
kel, kik az osztrákokat állom
ták. A csata színhelyét, a ho
közelében, kinek lovai kissé
tisztet vezet egy közlegény,

Vászon, méretei 64·3 : 90
100 K. — Vétetett a gr. Kr
A megszerzésére vonatkozó ac
lelt. sznál. — Átvétetett 1895 ár
jegyzék 84. — Az átvételt tu
8-iki 14895 sz. leirat (159–96).

Fenescher (Fenesser) Tamás

(alias Gruss)

ötvös

L. megrova

Szendrey-Szentiványi

478. l.

neretlen festő.

ázadból.

ta.

mlélhető, a midőn a magas
ényen, a jobbról elhelyezett
Guyon Rikhárd honvédei
ogóit Szűz Mária képe és
ti és a midőn a korlátos
alra, tűz pusztítja az erdőt,
n elterülő lapályon, Deym
szegezve támadó honvédek-
isaikból már-már kiszorítot-
l az előtérben, a parancsnok
odább vannak, megsebesült
a hold világítja meg.

m. — Lelt. sz. 637. — Értéke
ith-féle ereklyemúzeumból. —
atokat l. a 62. lapon az 593
rilis 23-án (107–95). — Átvételi
domásul vette az 1896 április

Fenesi I s t v á n, ötvöslegény. 1639-ben Kolozsvárt dolgozott.

Szádeczky Lajos dr.: Iparfejlődés és a czéhek története Magyarországon. Budapest, 1913. II. 138, 140. l.

110

Fenesi István

ötvöslegény

L.

Szendrey-Szentiványi

478. l.

637 - 640 Ismeretlen festő.
A XIX. századból.

637. A branyiszkói csata.

Abban a pillanatban szer

III magas hegyre felv~~ezető~~ irő honvédei haladnak fölfelé, a jobbr~~a~~ ó elhel ~~zek~~ lobogóit szüz Mária képe és Magyaro átmenő honvédektől balra, tüz pusztitja terülő lapályon, Deym csapatai küzdenek a az osztrákokat állomásaikból már-már kis ~~lágitja meg és~~ az előtérben, a parancs~~ot~~ no kissé odább ~~vannak~~, megsebesült tisztet

Vászon, méretei 64.3: 90 c
Az 1848/9-iki szabadsághai
Atvétetett az 1896: IV. 8-

63-

904:V.4.

Fenesi István

Kolozsvári ötvöslegény

1639.

c. l.

Szádeczky: Turfejl.

II 138. l.

140. l.

ZOMBOR

TELEFON: 116.

T.

Europa Könyvkiadó vállalat

Budapest

V. Rothamere 12

II. 2

Fenesy János kőfaragó MDK

1457-ben Konrád kőfaragó legényeként dolgozott.

256.o.

Entz Géza: Művészek és mesterek az erdélyi gótikában.

KelemenEml. 249-264.o.

Fenesi Márton

L. otvös megírva

Szendrey-Szultiványi

478. l.

48. Erelykemuz.

Lés a midőn

...lélhető, a midőn a

kanyargó ösvényen) ~~[illegible]~~ Guyon Rikhárd
yezett ágyuütegek védelme alatt, ~~A vité~~ kiknes
szág czimere ékesiti. A korlátos hidon
az erdőt, fönt pedig, az orom tövében el-
szuronyszegezve támadó honvédekkel, kik
zoritották. A csata szinhelyét, a hol ~~[illegible]~~
~~[illegible]~~ közelében, kinek lovai
vezet egy közlegény, a hold világítja meg.

m.
czi emlékek muzeumából (107/95. No. 84).
iki 14985 sz. leirat alapján (159/96).

(73)

394

Fenessi Márton

1599 ben céhmester
Kolozsvárt

No kolötöcch 17. l.

Fenesi Mihály

ötvös

L megírva

Szendrey - Szentiváný

478.1.

638. *Hentzi Henrik halá*

Buda várának a Viziváro
védek, a császáriak heves kü
mászván, jobbról a nemzeti szí
míg fönt, a házakon innen,
a ki leeresztett jobb kezében k
veszélyeztetett pontja felé mu
egy osztrák tiszt fogja be k
tetején már a tricolor lobog
apró házak látszanak.

Bádoglemez, méretei 67 : 8
Értéke 60 K. — Vétetett a gr.
ból. — A megszerzésére vonatko
az 593 lelt. sznál. — Átvétetett 1
Átvételi jegyzék 2. — Az átvéte
április 8-iki 14895 sz. leirat (159

Fenesi vár

Bunyitay Vincze:

A váradi püspökség
tört. (Nagyvárad
II. k.) 1883. 309—
308—314. l.

ének kora középkori településtörténe-
Magyar történet /3.kiadás/ I.kötet
.o. 299,474 l.és Karácsonyi János:
ad közepéig. 1901. II.kötet 244 ... l.
és a temetőre vonatkozó adatok az
itatio canonica-k jegyzőkönyveiből
Tolnaynak nevezett Folnay apát nevé-
ny.muzeumi főigazgató ur volt szives

Az apátság alapitására és a templom
ok. Az apátság történetére vonatkozó
r. Széchényi Miklós gróf:A Szent
i apátság története.Budapest 1901.
d története XII.B.kötet,Elenyészett
lszentelésről megemlékező oklevél
s Régészeti Füzetek III./1865/ év-
ispánról szóló oklevél a Zalai Ok-
található. Az 1592-ben végzett becs-
i kötetében 331 l.

Fenesser, l. Fenescher

L.

Szentmiklóy - Szentiványi

478. l.

Átutalás megvonva

643. *Táborozás 1849-l*

Az előtérben szemléll
búsul egy kövön ülő és jol
százados, ki könyöklő balj
nejének arczképét szemléli,
vörösgalléros fehér köpen
gálati jelvényt visel, de a l
dön hever. A háttérben há
míg jobbról, négy leszerel
közlegény van. Jelzése al
11. Juli 1849«.

Vászon, méretei 30 : 37·2
60 K. — Vétetett a gr. Kr
A megszerzésére vonatkozó a
lelt. sznál. — Átvétetett 1895 á
jegyzék 177. — Az átvételt
8-iki 14895 sz. leirat (159–96

Ferenczy Bálint

ötvös

Nagyszeben

XVI. sz.

52-52478.l

Fenich János, pozsonyi ötvös V. 90. 118. l.

Mur Kot Ert

Ez azonos

Jenich (Jenig)

János ötvössel

Pozsony 1634-41.

Fenich János

Sajtóhiba

Fenikh Márton
ötvös Magyarországon
Könnagyötv. 238. l.

1326 **Martinus (Merten) Fenikh,** e. 1574—1577. (Jegye számára itt nincs hely a táblán, inkább az A : I,26. számú olvashatatlan jegy helyén, de előfordulási éve szerint ide kellett soroznom. — *An der Tafel ist hier kein Raum für seine Marke, eher an der Stelle der unlesbaren A : I,26 ; doch chronologisch muß er hier eingereiht werden.)*

Könyvalakú óra aranyozott réztokja, az órás nevével. — *Verg. Kupfergehäuse einer Uhr in Buchform. Am Uhrwerk :* „MICHAEL WOLFF HERRMANSTADT 1576."

Ráth-Múzeum, Bp.

L n V Marke

9,520.000 arany pengőt

sorsolnak ki.
Felülmúlhatatlan nyerési esélyei vannak a m. kir. osztálysorsjátéknak, melyet más játékmód még csak megközelítőleg sem nyujthat.

Minden második sorsjegy nyer.

A sorsjegyek hivatalos szt. ára:	Egész **28** pengő	Fél **14** pengő	Negyed **7** pengő

a mellékelt megrendelőlapon történhet. Nagyrabecsült vevőinknek ...nal megküldjük a hivatalos nyereményjegyzéket és a nyereményeket ...ert szigorú pontossággal és titoktartás mellett fizetjük ki.
...k, hogy a kiválasztott szerencseszámokat azonnal, de legkésőbb **f. é. április**
...k megrendelni sziveskedjék, mert az I. osztály húzása már f. é. április hó ...odik és a sorsjegyek igen hamar elkelnek. Azon reményben, hogy Önt is ...s ügyfeleink között láthatjuk, vagyunk b. megrendelése vártában

kiváló tisztelettel

Schwalm és Tsa Bankháza

a m. kir. osztálysorsjáték főárusítói

Budapest, VIII., Rákóczi-út 51, Telefon: 1-413-93

nová Fenikh Márton

ötv.

l.

Kőmagyötvi

1326. n.

Délmagyarország
1996. 03. 28

„Ha minden lesz, már mi nem leszünk"

Fenesi Péter, a kalandozó festőművész

Mindegy, hogy kamion oldala, vagy táblakép... (Fotó: Révész Róbert)

Az is bolond, aki ma festővé lesz Magyarországon – időszerűsíthetnénk szabadon Csokonai Vitéz Mihály szavait. Ám nehéz eldönteni, hogy mit gondolunk arról a festőről, aki nem éri be az alkotással, de önálló galériát nyit – mecénások nélkül. Fenesi Péter a vajdasági Pirosról érkezett néhány éve Szegedre, időközben felcsapott kamionfestőnek, néhány hónapja pedig megnyitotta a Fenesi Galériát egy belvárosi légópincében. A félreértések elkerülése végett: anyagi értelemben nem tartozik a gazdagok közé

● ***Mi okoz nagyobb örömet, kamiont vagy táblaképet festeni?***

– Hozzátehetnéd még: vagy kerámiát készíteni, merthogy ezzel is foglalkozom. Számomra azonban teljesen mindegy, a stílus és a formák dinamikája a lényeg. Egy ősi közmondás szerint „ruháink szerint fogadnak bennünket az emberek, de eszünk szerint kísérnek ki". A képzőművészeti alkotásokat is úgy veszik meg, hogy mit ábrázol, mi van a képen, ám a környezetünkben lévő művel mindig a szerint zajlik a folyamatos kommunikáció, hogy milyen belső energiatöbblet rejlik benne. A modern művészetben a stílusok egyes képzőművészeti elemek dominanciáján alapultak. Én magam nem azt tarom fontosnak, hogy valamelyik létező stílusban alkossak folyamatosan, hanem azt, hogy minden stílusban megtanuljak alkotni és a stílus által létrehozott tudást elsajátítsam. Ezzel, hogy különböző stílusokban dolgoztam, tudatosult bennem, hogy a figyelem szintje a fontos. A figyelem állandóságának megtartása. A csúcs pedig az, ha figyelmünk változásának, változtatásának ritmusát meg tudjuk festeni vagy szoborba tudjuk önteni.

● ***Elnézést a profán kérdésért, de nem őrültség a mai gazdasági körülmények között galériát nyitni?***

– A falumban, Piroson van egy mondás: „ha minden lesz, már mi nem leszünk". Ha az embernek nincs mit enni, akkor éhes, ha már kultúra sincs, akkor szegény. Nem szabad várni a kedvező feltételek alakulására, hanem nyüzsögni kell, próbálkozni. Magyarország most már szabad, s ez a legfontosabb feltétel. Az irigységet és a jobbágymentalitást dinamikus összefogásnak kell felváltania, ha az Európai Közösséghez való csatlakozás után is kultúrnemzetként szeretnénk megmaradni.

● ***Az eszmékkel azért némiképp ellenkezik a realitás, a mai kultúraellenes légkör...***

– Mindezek ellenére további terveim vannak, hiszen művészbarátaim és mecénások segítségével idén két programot is szeretnék szervezni. Az egyik az „Erotika a szegedi képzőművészetben" című kiállítás, a másik pedig az absztrakció és a népművészet kapcsolatát boncolgató tárlat.

T. V.

FENESI Péter

bizottság az adatokra várt, addig az alpolgármester, s javaslatára a polgármester lépett. A budapesti Vektortól „lefaxolt" szerződéstervezetet a szegedi városvezetők változtatás nélkül elfogadták, azt a polgármester aláírásával hitelesítette. Az önkormányzatok és az állam privatizációs szervezeti közötti „pénzszerző harcban" Szegedet – másik 47 önkormányzathoz hasonlóan – a Vektor képviselte.

A Vektor név· először a Hungar Hotels-ügy kapcsán bukkant föl a Torony alatt. „Jól adta el a részvényeinket" – mondta a vagyonkezelő iroda vezetője. De a dunaújvárosi sikeres per is jó ajánlólevélnek bizonyult. Tehát megköttetett a szegedi önkormányzat és a Vektor között a *8 százalékos sikerdíjas szerződés.* A Vektor – homályos „kapcsolatainak" is köszönhetően – februárban peren kívüli egyezséggel kifacsart az ÁPV Rt.-ből 7,5 milliárd forintot. Ebből a legnagyobb falatot, 1,47 milliárdot Szeged kapta.

Az önkormányzat

pénzt kaszált,

felzúdulást aratott. Az elégedetlenség oka: az eljárás módja és több, lassanként napvilágra kerülő részlete. Most, utólag, második nekifutásra, talán a nyilvánosság nyomására *a jogi bizottság is határozatban jelentette ki, hogy* – bár az ÁPV Rt.-vel kötött ügyletek érvényesek – *Sándor képviselő (SZDSZ)* –, a szerződés azon „részletén" átsiklottak a város „pénzszerző" vezetői, hogy ha az OTP után igen, akkor a Matáv és a Pick esetében az ÁPV Rt. *miért nem fizetett kamatot.* E három szerződés alapján a városnak járó pénzt január 30-ig kellett átutalni, de nem az önkormányzat, hanem a Vektor számlájára. Ez ugyanúgy *sérti a város érdekeit,* mint az, hogy e három társasággal kapcsolatos minden követeléséről lemondott a város. Ráadásul az átutalás nem határidőre, s csak részletekben érkezett a Vektor számlájára, ezért (több 10 millió forint) *késedelmi kamat járna.* Aztán: *a Vektor megbízási szerződése 3 évre szólt,* ezért a jogi bizottság értelmezése szerint *a „sikerdíj" vagy csak a szerződés lejártakor, vagy az önkormányzat 2,5 milliárdos követelésének behajtásakor jár a bróker cégnek, de akkor sem készpénzben,* hanem részvény vagy üzletrész formájában. Vagyis joggal kifogásolható, hogy a Vektor saját hasznának készpénz formájú, sőt áfával megnövelt összegű – *több mint 100 millió forint – „lecsippentése"* után utalta át az önkormányzat számlájára a városnak járó „kárpótlást".

Az önkormányzat vezetői hosszú hetekig nem rendelkeztek arról – folytatta mondandóját Nagy képviselő –, mi legyen a „kárpótlásként" kapott pénzzel, majd az alnak a tulajdonosa az önkormányzat, de azt egy hónapig a Vektor „kezelte". Ám a 28 napig valahol elfekvő pénzt itt, *Szegeden is jól be lehetett volna fektetni.* Információnk szerint 20-30 millió forinttal többet fialt volna – nekünk.

A „milliárdos akciót" sokan

sokféleképpen értelmezték

és minősítették. A városfejlesztési és tulajdonosi bizottság elnöke úgy fogalmazott, hogy „nem esett jól ez az eljárás, de – a közgyűlést ismerve – *csak ezzel a trükkel volt egyben tartható,* így fejlesztésre fordítható *ez az összeg".* A Básthy alpolgármester tanácsadójaként is emlegetett dr. Munz úgy véli, „nem eltitkolták, csak nem mondták meg a város vezetői, a képviselők pedig nem kérdezték, az önkormányzat követeléseinek behajtásával hol tart". „Ebben az esetben nem 'keletkezett jog', hanem régi követelés behajtásának módjáról rendelkeztek, ezért az ügy a szervezeti és működési szabályzat 50 milliós határába se ütközik." Az eset jelentőségének érzékeltetésére azt említette, hogy *ha egy polgár 52 millió forintos helyi adótartozását fizetné be a hivatal pénztárába, akkor se hívnák össze a közgyűlést.*

Az *elvarratlan szálak* közé tartozik, hogy a Vektor gyarapítania vagyonát. Ezért merül fel a kérdés: *vagyonügyben ki kit vezet,* illetve a polgármesteri hivatal alkalmas-e az értékpapírok, az üzletrészek és ingatlanvagyon kezelésére. E célra több önkormányzat – így például Pécs és Szolnok – valamelyik bankkal társulva saját céget hozott létre. Szegeden a „megkeresések" egy része eleve komolytalan – mondta a vagyonkezelő iroda vezetője –, ezek az irattárban landolnak. A közgyűlés illetékes bizottságához akkor jut egy ügy, ha az tulajdonosi, beruházási, felújítási és értékesítési jellegű, s döntést, állásfoglalást igényel. Az önkormányzat vagyonának kezelésére Veres Károlyné irodavezető szerint a keze alatt dolgozó 38 szakember alkotta gárda is alkalmas lehet. A gond az – fogalmazott Juhász Antal bizottsági elnök –, hogy a hivatali eljárások során keletkezett ügyekkel az iroda keresi és dolgoztatja a testületet. Ám a bizottság határozatait akadozva, kapkodva, esetlegesen hajtja végre. *A bizottság tagjai hosszan sorolhatnák a példákat, melyik ügyben hogyan akarta „megvezetni" őket a hivatal.* „Aztán meg – fakadt ki a bizottsági elnök – úgy nem lehet gazdálkodni, hogy azt sem tudom, mekkora a város vagyona! *Szeged vagyonügyei* – legyintett –: *félmegoldások."*

Újszászi Ilona

menni mondjuk egy üzletbe, nem tudja hová tenni, lakatolni a biciklijét. Kér-

• Tiltakoznak az érdekképviseletek

Fenk József, építész; szül. 1843-ban, megh. 1897-ben. Budapesten működött.

Építő Ipar. 1901. 141. l. — *Vas. Ujs.* 1897. 853. l.

FENNES2 László emlék

Szeged, Mórahalom, N. tpl. 1933.

Szeged, 1995/7-12. 102-103.

A hozzáférés szempontjából alapvető kérdés, hogy szerepel-e a hungarika anyag a gyűjtemény katalógusaiban. Elkülönítve szerepel-e, vagy a gyűjtemény általános katalógusaiba beolvasztva. A továbbiakban rendkívül fontos, hogy ez a hozzáférés csak a helyszínen vagy esetleg távolból is biztosítható. Ennek vannak hagyományos formái, mint az általános nyomtatott katalógusok pl. a British Museum könyvtárának (London), a Bibliothèque Nationale (Paris) nyomtatványainak katalógusa; és a speciálisan hungarika katalógusok, pl. Jügelt, Karl-Heinz: Hungarica-Auswahl-Katalog der Universitätsbibliothek Jena. Weimar, 1961; vagy a Londoni Egyetem Kelet-európai Intézetében található hungarika anyag katalógusa, Czigány Lóránt: English books, prints, maps, periodicals etc. relating to Hungary collected by Béla Iványi Grünwald. Apharnstong 1967. stb.

Az európai könyvtárak katalógusainak számítógépesítése az 1970-es és 1980-as évektől öltött jelentős méreteket. Helyenként retrospektív gépi feldolgozásra is sor került. Többségében az új szerzemények az ezt követő időszaktól férhetők hozzá a számítógépes rendszerekben. Ez azt jelenti, hogy a számítógépes hálózatok fejlődésével gyakorlatilag bárhonnan elérhetővé válnak.

katonaság állt sorfalat, tüzérséggel együtt. A halottas házban megjelent a király, s valamennyi Bécsben időző főherczeg és főherczegnő, a közös miniszterek, az osztrák miniszterek, Jósika Samu báró, a Bécsben levő nagykövetek, követek, katonai attasék, stb. A koporsót, az elhunytnak végrendeletében kifejezett kívánsága szerint Ausztria-Magyarország tengerészeti hadi lobogója takarta. A Votiv-templomban történt gyászszertartas alatt a katonaság sortüzet adott. A halottat Pólába szállították s ott helyezték örök nyugalomra.

Elhunytak még a közelebbi napokban: Ludányi Bay Gábor, kir. itélőtáblai biró, 47 éves korában, Debreczenben. — Lacza József, nyug. kuriai biró, 68 éves, Győrött. — Tihanyi Ferencz, Nógrádmegyének 11 éven át főjegyzője, hosszas betegség után, Balassa-Gyarmaton, 57 éves korában. — Scherter Gyula, a budapesti VII. ker. polgári leányiskola tanára, Budapesten. — Kecskés Mihály, tanár, 54 éves, Szepes-Ófalun. — Müller Dániel, bánffyhunyadi kir. közjegyző, 65 éves korában. — Urményi Gaál M. Pál, nyug. kir. javító-intézeti igazgató, életének 52-ik évében, Székes-Fehérvárott. — Loeszl József, az Esterházy herczegi uradalom nyug. erdőmestere, 76 éves korában, Kaposváron. — Szilárd János, nyug. primási uradalmi fölügyelő, 67 éves, Szölgyén-Hidegvölgyön. — Gerber Frigyes, a salgótarjáni kőszénbányatársulat bányaigazgatója, Budapesten. — Tóth István, népiskolai tanító és ipariskolai igazgató, 55 éves korában, Nagy-Kanizsán. — Altenburger Károly, fővárosi főmérnök, 34 éves korában. — Fenk József, műépítő, 54 éves korában, Budapesten. — Saphir Ede, a «Styx» czimű budapesti német élczlap szerkesztője, unokaöcscse a hires német humorista Saphirnak, 63 éves korában, Budapesten. — Országh-Guthy Jenő, megyei közigazgatási joggyakornok, 26 éves korában, Sátoralja-Ujhelyen. Az elhunyt fiatalember Guthy Benő fővárosi ügyvéd fia volt. — Scheftsik Mihály, volt gyógyszertár-tulajdonos, 70 éves korában, Dunaföldváron. — Bentsik Laczika, dr. Bentsik László fővárosi ügyvéd és neje, Sáfár Rozália 14 hónapos fiacskája, Mező-Turon. — Mészöly Péter, földbirtokos és megyebizottsági tag, Sár-Bogárdon, 61 éves korában. Nagy számú rokonság és résztvevő közönség kisérte örök nyugalomra. — Klazer Gyula, ügyvéd, megyei törvényhatósági bizottsági tag, takarékpénztári ügyész, 53 éves korában, Marczaliban.

Szőke Jánosné, szül. Kandó Róza, nagy kiterjedésű család és rokonság tisztelt matrónája, kiben Tóth Lőrincz veterán tudósunk is sógornőjét gyászolja, 72 éves korában, Budapesten. — Matolcsay Károlyné, szül. Schreiber Kornélia, a zilahi polgári leányiskola igazgatója, tanítónői működésének tizenötödik évében, Zilahon. — Galgói Rácz Ida, 67 éves korában, Bethlenben. — Balassa Bálintné, szül. Máthé Anna, Máthé István hegedümüvész testvére, Szentesen, élte 49-ik évében. — Özv. Lászlófalvi Erdőgh Györgyné, szül. Rosty Anna, 74 éves korában, Székesfehérváron. — Özv. Hatsek Adolfné, lapszerkesztő neje, 43 éves, Budapesten. — Morzsányi Laura, Morzsányi Károly fővárosi bizottsági tag és neje, szül. Greisz Laura leánykája, Budapesten.

SAKKJÁTÉK.

2038. számu feladvány. Corrias A.-tól.

SÖTÉT.

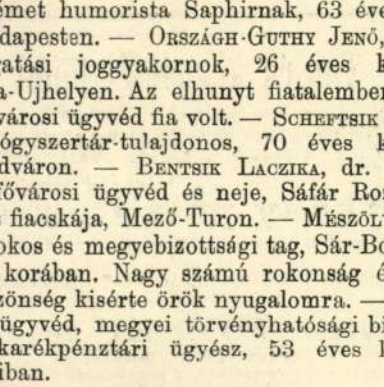

VILÁGOS.

Világos indúl s a harmadik lépésre matot mond.

A 2026. számu feladvány megfejtése Glater J.-től.

Világos.	*Sötét.*	*Világos.*	*a.*	*Sötét.*
1. Fc2—d1	... Ke6—d5 (a)	1. ...	...	... Ke6—f5 (b)
2. Fd1—b3	... Kd5—e6	2. Hc8—e7 +	...	Kf5—e6
3. Bc4—c5 mat.		3. Bc4—e4 mat.		

b.		*c.*		
1. ...	... Hh7—f6 (c)	1. ...	...	... f2—f1
2. He8—c7 +	... Ke6—f5	2. Fd1—g4 +	...	Ke6—d5
3. Hc8—e7 mat.		3. Hc6—b6 mat.		

Helyesen fejtették meg: *Budapesten:* K. J. és F. H. — Andorfi S. — Kovács J. — *Sárospatakon:* Gérecz Károly. — *Csomonyán:* Németh Péter. — *Nagy-Gájon:* Báró D. E. — *Grébenben:* Kováts Ferencz. — *Zsérczen:* Ronga Károly. — *A pesti sakk-kör.*

Szerkesztői mondanivalók.

Z. L. Lőgyapotot mindenütt gyártanak, de a katonai czélokra u. m. ágyú- és lőfegyver-töltényekhez való lőgyapot gyártásának titkát csakis Anglia birja. Minden egyéb lőgyapot vagyis füstnélküli lőpor bizonyos idő alatt használhatlanná válik.

N. K. V—a. Latour-Baillet gróf, az új osztrák kultuszminiszter az 1848. október 6-ikán Bécsben megölt hasonnevü hadügyminiszter unokája, 1848. október 5-én született.

Haza vágyom. Vétkezés. Emlékkönyvbe. Az első elég jól kezdődik, de csakhamar ellapul, a harmadik versszak már prózának is gyönge. A *Vétkezés* el van nyújtva, s a mellett affektálva mondja el a Petőfire emlékeztető gondolatot. Az emlékversek szót sem érdemelnek.

Hull a virág, hull a csillag. Kijavítva közölhető volna. Főleg a harmadik és negyedik versszak szorul átdolgozásra. «A hangok lágy fuvalma», hogy szállhat sirba? Világosabban kell kifejezni a negyedik versszakban lappangó gondolatot is. Még egy megjegyzésünk van. Szerző is, mint sok más, az «uralja» szót hibásan használja. Ez nem azt teszi, hogy uralkodik valamin vagy valami fölött, hanem azt, hogy valakit úrnak néz, urnak tart, hódol valakinek; mint a hogy Kisfaludy Sándor használja:

«Adja Isten, hogy a magyart
A fél világ uralja.»

KÉPTALÁNY.

A «Vasárnapi Ujság» 48-ik számában közölt képtalány megfejtése: *Kétszer ad az, ki hamar nyujtja, mit adni akar.*

Felelős szerkesztő: **Nagy Miklós.**
(L. Egyetem-tér 6. szám.)

Foulard-selymet 60 krtól 3 forint 35 krig méterenként — japáni, chinai, stb. a legjobb mintázattal és szinekben, u. m. fekete, fehér és szines **Henneberg-selymet** 45 krtól 14 frt 65 krig méterenkint; sima, csikos, koczkázott, mintázott damasztot stb. (mintegy 240 különböző minőségben, 2000 szin és mintázattal stb.) megrendelt árukat **postabér és vámmentesen házhoz szállitva,** valamint **mintákat postafordultával küld: Henneberg G. (cs. és k. udv.szállitó) selyemgyárai Zürichben.** Svájczba czimzett levelekre 10 kros, és levelező-lapokra 5 kros bélyeg ragasztandó. Magyar nyelven irt megrendelések pontosan elintéztetnek. 7061

Gummiáruk, betegápolási czikkek *sérvkötők (óvszerek* F. Berguerand párisi gyárostól) legelőnyösebben beszerezhetők *Polgár Sándor* egyetemi kötszerésznél, Bpest, Erzsébet-körut 50. 7346

Ha **jó** kiszolgálásban akar részesülni, csakis a közkedveltségü **régi hirnevü**
gróf Keglevich István utd
cég **cognac**-ját vásárolja, mely *, **, ***, **Extra,** **** és **V. S. O.** kitünő minőségeiben **mindenütt** kapható. 74

Czimbalmok a legjobb hanggal és szerkezettel a legjutányosabban kaphatók **Jegesi Géza,** czimbalomkészitőnél. **Budapest, Nefelejts-utcza 43.** 7259

A Kossuth Lajos-utczai
Késmárky és Illés-féle
diszműárúházba 7432
naponként a legdivatosabb ujdonságok érkeznek. A Kerepesi-úti bazárban a **Karácsonyi játékárú kiállitás** szintén elkészült, melynek megtekintére a mélyen tisztelt közönség figyelmébe ajánltatik.

VAJDA PÁL
székes-főv. polgári iskolai rendes tanár
„Szépirásiskolá"-ja
VIII. ker., József-körút 31/b sz.
Biztos és alapos kiképzést nyujt
főrangú és előkelő családok
gyermekei részére (esetleg saját lakásukon)
a magyar, német szépirás és rondirásból.
Paedagógiai képzettségem és e téren általában ismert jó hirnevem — a n. é. szülőknek — biztositékot nyujtanak, hogy a legszigorubb követelményeknek is megfelelni képes vagyok. 7392

A BŰVÉSZET KÖNYVE.

IRTA

TOLNAI SIMON

Előszóval ellátta

TÓTH BÉLA.

★

Rendkivül érdekes könyv jelent meg fenti czim alatt a könyvpiaczon. A 17 ivnyi vaskos kötet tartalmát nagyban emeli ama 400 drb rajz, mely a műben előfordul. Rendkivül megkönnyitik a mutatványok kivitelét a rajzok pontos készitése. Sőt a mutatványok megkönnyitésére egy-egy nehezebb mutatvány 4—5 rajzban van megmagyarázva. Mindazon titokzatos csodák, melyeket az indus fakirok, a perzsa mágusok s a hirneves európai bűvészek, mint Herrmann tanár, Bergher Fox, L'homme Masqué, Márián Bellocini, stb. stb. produkáltak, meg vannak magyarázva ezen könyvben s ugyanazokat bárki is előadhatja, de ettől eltekintve páratlanul érdekes és tanulságos olvasmányt képez mindenki számára. A Spiritizmussal külön fejezetben foglalkozik. Bátran mondhatjuk, hogy a ki ezt a könyvet elolvassa, nem lesz spiritiszta. Kézzel foghatóan be van bizonyitva, hogy je ennek meg a «szellemek», a «szellemkezek lenyomatai». Chumberland, Bastian stb. hires spiritiszták mutatványai le vannak irva úgy, hogy bárki azonnal elő is adhatja mindenféle szellemek segitsége nélkül. — Megrendelhető szerzőnél:

TOLNAI SIMON-nál Budapesten, VII. Kertész-utcza 35. sz.,
valamint minden könyvkereskedőnél. 7421
Füzve 2 frt 50 kr., diszkötésben 3 frt.

A Franklin-Társulat
Budapesti Czim- és Lakjegyzéke
(X. évfolyam), *megbizható, hivatalos adatok alapján készül és ez év végén jelenik meg.*
A bővitett tartalom daczára ***a könyv ára, vászonkötésben, most is csak 6 frt lesz.***
Figyelmeztetjük a közönséget, hogy e régi, bevált könyvet hasonló kiadványnyal össze ne téveszsze.
A kiadóhivatal — hová a lakás bejelentések és egyéb közlemények intézendők — **IV., egyetem-utcza 4.**

Elismerő nyilatkozat
a Salvator-forrás igazgatóságának
Eperjesen.

Dr. Eisel Adolf közegészségügyi tanácsos és helybeli orvos úr, **vesebajom** ellen, mely nehéz és fájdalmas betegségben évek óta szenvedtem, a **Salvator-forrás** használatát ajánlotta. Ezen ásványviz ivása által oly nagymérvü enyhülést és javulást tapasztaltam, hogy hasonló bántalmakban szenvedők érdekében ezennel nyilvánitás czéljából közlöm ez ásványvizzel elért kitünő sikert.

A **Salvator** ásványviz tényleg **elősegiti a veseköveknek eltávolitását,** miután ezeket feloldja és ennek folytatólagos használata ennélfogva képződésüket megakadályozza. A Salvator-forrás a vesekövek által keletkezett **vese- és hólyaghurut** ellen is nagyon jótékony hatásunak bizonyult.

Kiváló tisztelettel
Redange József
cs. és kir. nyug. táblai igazgató.
7462 **Laibach.**

A Zoltán-féle **Egy üveg ára 1 frt.**
csukamájolaj
használatban a legjobb,
mert sem kellemetlen szaga, sem rossz ize nincsen, s ugy a gyermekek, mint a felnőttek szivesen veszik be. Főraktár: **Zoltán Béla** gyógyszertára **Budapest, V., Széchenyi-tér és Nagykorona-utcza sarok.** 7401

Raktár:
Budapest, Kristóf-tér és Váczi-utcza sarkán.
Gyártmányok:
Alpacca-ezüst, china-ezüst és alpaccából:
u. m. étszerek, asztalteritékek minden kivitelben; gyertya- és gyufa-tartók, teakannák, tea-szürők, magánházak, szállodák, vendéglők és kávéházak részére.
Kelengye-casetták.
Szabadalmazott 7424
tiszta nikkel főző-edények.
Képes árjegyzék kívánatra ingyen.

A női szépség

emelésére, tökéletesitésére és fentartására legkitünőbb, teljesen ártalmatlan, vegytiszta és zsirmentes készitmény a 7360
Margit Crême.
Rövid idő alatt szüntet szeplőt, májfoltot, pattanást, bőratkát (mitesser) és minden más bőrbajt. Kisimitja a ránczokat és himlőhelyeket, még koros egyéneknek is üde bájos arczszint kölcsönöz, ára 50 kr., nagy 1 forint.
Margit hölgypor 60 kr, 3 szinben. **Margit szappan** 35 kr. **Margit fogpép** (Zahnpasta) 50 kr.
Készitő FÖLDES gyógyszertára,
Aradon Deák Ferencz-utcza 11. sz,
Főraktár: **Török József gyógyszertára,** Budapesten Király-utcza 12.

A NAGY KRACH!

New-York és **London** az európai szárazföldet sem kiméltek meg s egy nagy ezüstárugyár indittatva érezte magát egész készletét — a munkadij csekély megtéritése mellett — elajándékozni. Én vagyok felhatalmazva ezen megbizást eszközölni. **Én** tehát minden embernek adom az alant felsorolt tárgyakat pusztán **6 frt 60 kr.** megtéritése mellett és pedig:

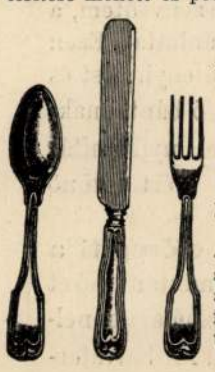

6 drb legfin. **asztalkést** val.ang. pengével,
6 « amer. **szab. ezüst villát** egy drbból,
6 « « « « **evőkanalat,**
12 « « « « **kávékanalat,**
1 « « « « **levesmerőkanál**
1 « « « « **tejmerőkanalat,**
2 « « « « **tojástartót,**
6 « angol **Victoriatálczát,**
2 « pompás **asztali-gyertyatartót,**
1 « **teaszürőt,**
1 « legfinomabb **czukorszórót,**
e 44 drb összesen csak 6 frt 60 kr.

Az összes fenti **44** tárgy ezelőtt 40 frtba került és most ezen minimális árért, **6 frt 60 kr..ért** kaphatók az amerikai szab. ezüst egy teljesen fehér fém, mely ezüst szinét 25 éven át megtartja, miért is jótállva lesz. Legjobb bizonyitékául, hogy ezen hirdetés

nem szélhámosság

ezennel nyilvánosan kötelezem magamat mindenkinek azt, ha az áru nem felel meg, kifogás nélkül a pénzt visszaszármaztatni. Senki se mulaszsza el a kedvező alkalmat, ezen remek garniturát megszerezni, a mely különösen ajánlatos
Karácsonyi és ujévi,
ünnepi-, nász- és alkalmi ajándékul és jobb háztartások részére. 7454

Kapható csak HIRSCHBERG A.-nál
az egyesült amerikai szabad. ezüstáruk gyára főképviselőségénél,
Bécs, II., Rembrandstrasse 19/7. Telefon 7114.

Szétküldés a vidékre utánvéttel, vagy az összeg előleges beküldése mellett. — **Tisztitó-por hozzá 10 kr. Csupán a melletti védjegygyel valódi.** (Egészségi érc.)
Kivonat az elismerő levelekből:
Becses evőeszközküldeményét megkaptam, melylyel nagyon meg vagyok elégedve és kérem még egy olyan garniturát, 14 drb. amerik. szab. ezüstből utánv. küldeni.
Bozovics, Kr.-Szörénym. 18/7. 896.
Keresztes S. főszolgabiró.
«Az első küldeménynyel nagyon meg vagyok elégedve, kérek még egy garniturát.
Kalocsa: **Majorosy János,** kanonok.
«A küldeményt vettem, nagyon meg vagyok elégedve, kérek még egy küldeményt 6 frt 60 krért.
Kolozsvár. **Bánffy** báró ő excell.

7426

Csemege méz
finom valódi virágméz *5 kilós* bádogkanna *3 forint* postán bérmentve.
Kovács Sándor
méhészete 7420
Nagy-Becskerek Nr. 50.

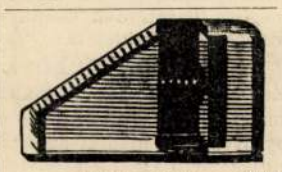

Uj javitott 7324
Accord czitera,
a melyen bárki, tanitó és a kóta ismerete nélkül egy óra alatt játszani megtanulhat. Ennek a pompás hangszernek 20 húrja, 3 manuálója és fölségesen szép, erős hangja van. Ára 1 frt 75 kr., porto és láda 50 kr., 2 darab 3 forint 25 kr., porto és láda 80 kr. utánvét mellett. Megrendeléseket elfogad **Suhr Henrik, Neuenrade, Westfalen.**

Hirdetések felvétetnek a kiadó-hivatalban.

Millenniumi nagy éremmel kitüntetve.
DEHMAL KÁROLY
Zongora-gyáros és kölcsönző intézet.

BUDAPEST, 7464
IV., Károly-körut 20. sz.
Zongorák, pianinok és rövid zongorák dús választékban, használt zongorák eladása.
Javitások és hangolások olcsón eszközöltetnek.

Igyatok mindnyájan
Höng-féle Bécsi-Zab-Cacaot
a reggelihez **legjobb gyermektáp** 2/4 kg. 70. kr.
Próbacsomag 30 kr.
Minden gyógyszertárban és jobb füszerüzletben kapható.
Nagybani elárusitás: 7450
Höng Georg, Bécs, VI., Matroseng. 9.

A modern vegyészet hatalmas haladása és az ebből származó számtalan cosmetikus készitmények sem voltak képesek a 30 éven át bevált
Dr. Lengiel Frigyes-féle
Nyirfabalzsamot
elnyomni, a legjobb bizonyiték tehát, hogy itt egy valódi, a természet által nyujtott szépitőszerről van szó. Ezen nyirfabalzsam egy sajátságos 30 évi gyakorlati vegyi eljárás alapján praeparáltatik és csak azután jön forgalomba. Ezen folyadék hatása, hogy a **bőr felső hámjait lassankint lehántja és ez által az alsó tisztitott bőr flatal szinben és üdeségben jön napvilágra, megszüntet mindennemü kiütést, szeplőt, vörös foltokat és anyafoltokat, simitja a ránczosbőrt és a himlőhelyeket lass nkint teljesen eloszlatja és az arozbőrnek üde és egészséges szint kölcsönöz.**
Egy korsó ára használati utasitással együtt **1 frt 50 kr.**
A nyirfabalzsam hatásának megtagadására Dr. Lengiel Frigyes-féle 7466
Benzoe szappan
ajánlatos. Egy darab ára **60** és **35** kr. Raktáron minden jobb gyógytárban. Főraktár Magyarország részére **Török József** gyógyszerésznél Budapest, Király-utcza 12.

Magyar kir. államvasutak.

169,436. szám.

Az osztrák-magyar valamint osztrák-magyar-boszna személydijszabások uj kiadása.

A magyar kir. államvasutak igazgatóságától vett értesülés szerint az osztrák-magyar és az osztrák-magyar-boszna-herczegovinai közvetlen személyforgalomban 1898. évi január hó 1-ével új dijszabások lépnek életbe, melyeket az 1896. évi junius hó 1-től érvényes megfelelő személydijszabások érvényen kivül helyeztetnek.
Az uj dijszabások a részes vasutaknál 1—1 koronáért kaphatók.
Budapest, 1897. november hó 26-án.
Az igazgatóság.
(Utánnyomás nem dijaztatik.)

PARFÜMERIE LOHSE
Edelveilchen
a legpompásabb ibolyaillat, hasonló a frissen leszakasztott ibolyáéhoz: **illatszer — szappan — arczpor — pipere-viz** 7068 **brillantine — illatpárnák.**
Gustav Lohse, BERLIN W.
45/46 Jägerstrasse 45/46
kir. udvari szállitó.
Kapható valamennyi illatszerészet-, diszmüárú, gyógyfüszerészet- és gyógyszertárban, valamint minden fodrászüzletben Ausztria-Magyarországon.

Prof. Nothnagel
azt mondja: Kitünően hat **csúz, köszvény, zsába** és más hasonló **rheumatikus** fájdalmaknál **a Gaultheria-olajtok** belsőleg, a **Gaultheria-szesz** külsőleg. **Hatása feltétlenül biztos.** Ára mindegyiknek 1—1 forint. A **Cocain-pastillából** néhány darab megszünteti a garat- és gégehurutot, köhögést és rekedtséget. Ára egy doboznak 75 kr. Kapható **Hazslinszky** Sándor-téri gyógyszertárában, Bpesten. 7419

Tessék kisérletet tenni

és meg fog győződni, hogy **patkányok és pocegerek** kiirtására minden körülmények közt legbiztosabb a **László József gyógyszerész által feltalált**
patkány pusztitó-szer.
Bámulatos hatását és biztos sikerét ezernyi ezer elismerő nyilatkozat bizonyitja.
Ara 1 doboznak 1 frt, 6 doboznak 5 frt, használati utasitással. — Kapható:
LÁSZLÓ JÓZSEF gyógyszerésznél
Maros-Ujvár (Erdély). 7458
Budapesti főraktár: **Egger-féle gyógyszertár a «Nádorhoz.» Váczi-körut 17.**

«Megváltó» gyógyszertára Puj, Erdély Hunyadmegye.
Ha szereti gyermekét,
használja a kitünőnek elismert
Kárpáti
egészségi gyermek-tápkávét.
Kapható a legtöbb gyógyszertárban s minden nagyobb kereskedésben.
1 doboz ára 18 krajczár.
Budapesti főraktár: 7290
EGGER-féle gyógyszertára «Nádorhoz».

Köhögés, rekedtség és elnyálkásodás ellen legjobb hatásu szer a
RÉTHY-féle pemetefű-czukorka,
mely ezen bajokat gyorsan megszünteti. Kapható minden gyógyszertárban. Egy doboz ára **30 kr,** 5 dobozzal **1 frt 50 krért** bérmentve küld 7264
Réthy Béla
gyógyszerész Békés-Csabán.
Csak akkor valódi, ha minden doboz fenekén aláirásom látható.

Réthy Béla gyógyszerész

Czerny-féle
Keleti rózsatej
oly meglepően üde, tiszta,
fiatalos arczbőrt
szerez, mely semmi más szer által el nem érhető; kitünő hatásu **májfolt, szeplő, pörsenések, bőratka, nem szép arczvörösség** s a bőr minden tisztátalansága ellen, megszünteti a sárga vagy barna arczszint s egyaránt alkalmas minden testrészre.
Ára 1 frt. **Balzsamszappan hozzá 30 kr.**
Törvényesen védett, lelkiismeretesen megvizsgált és valódi minőségben kapható 7416
ANTON J. CZERNY, Bécs.
XVIII. Carl Ludwigstrasse 6. (saját házában).
Szétküldés utánvétellel. Prospektus **ingyen és bérmentve.** Raktárak a nagyobb gyógyszertárakban és illatszerüzletekben.
Vezérképviselőség és magyarországi főraktár **Budapesten TORÖK JÓZSEF** gyógyszertárában.

A lorántházi templom
Dorfkirche in Lorántháza
Arch.: J. Brenner

A tiszta román szentély félkörös diadalívvel kapcsolódik a főhajóhoz és zárja le azt. A diadalívet a Séllyey-címer díszíti; Vörös szobrászművész pompás alkotása. A templom berendezettségében az egyöntetűség uralkodik. Csak egy oltára, főoltára van, amelynél a tervező, miként a templomnál, szintén leegyszerűsített formákkal dolgozik és ekként kellemesen illeszkedik bele a templom belső együttesébe. A szószék, keresztelő kút is mind csak fokozzák azt a harmonikus hatást, amelyet a templom belseje a szemlélőben ébreszt.

Ekként a templom belső elgondolása harmonikusan hozzáilleszkedik annak külső felépítéséhez és ezzel elérte a tervező azt, hogy műve egységes és a maga leegyszerűsített mivolta mellett is művészileg hat.

Az egész templomon érezzük az építtető alapítványtevőnek azt a szándékát, hogy a templommal nemcsak Istennek hajlékot, de a magyar művészetnek is értéket kívánt adni.

A tervező ezt a nemes szándékot megértette és művével kétségtelenül gazdagította azoknak a templomoknak sorát, amelyek nemcsak épületek, hanem maradandó értékek és magasztos rendeltetésüket nemes külsejükkel is kifejezésre juttatják.

Dr. Fára József

Templom a szegedi Móravárosban
Kirche in Szeged
Arch.: L. Fennesz

A szegedi Móravárosi templom

Tervezte: Fennesz László

Nagy divat az, hogy a mai életből kinőtt és immáron szóhoz jutó fiatalabb építészgeneráció gondolkodását hibáztatni. A szemrehányásoknak, a felrótt bűnöknek se szeri, se száma. Felesleges felsorolni ezeket: hiszen van-e aki azokat nem hallotta — nem olvasta? Lelketlenek vagyunk és tunyák, mert nem akarjuk a reánk bízott — nagy ritkán és inkább a véletlenek folytán reánk bízott! — munkákat részletformák káoszában forgácsolni. Utánzók vagyunk és nincsen fantáziánk, mert korunk stílusával haladunk! Nem tiszteljük a multat, mert nem utánozzuk azt szolgailag! (E két hibánk közül az egyik ellentmond a másiknak!) És különösen bűnösek vagyunk akkor, amikor a mai formát reáborítjuk mindennemű épületünkre: gyárra és turbinacsarnokra egyaránt! A kétezeréves kereszténység egyházát öntsük a kétezeréve bevált formákba — és a maiba csak a minap feltalált turbinák házát öltöztethetjük! Nem érezzük át a hely hangulatát, a környezet stílusát, nem akarunk alkalmazkodni annak adottságaihoz. Ez a bűnlajstromnak egy apróka része, amely a Móravárosi templom során jut az eszünkbe! Mert a sors különös iróniája folytán ez a szerény kis templom éppen szemközt épült a Móravárosi kálvária kápolnával, ezzel a barokknak szánt építménnyel, melyet Lechner Ödön tervezett és a királybiztosság építtetett Hazánk és a Nagyvilág Adományaiból 1879-ben. A két egyházi épületet világok választják el!

Lechner Ödön eklektikus építészeti felfogásából kifolyólag fantasztikus térkompozíciót alkotott: a barokk minden gazdagságát reápazarolta erre a külvárosi templomocskára: gerezdes kupola, négyszögből nyolcszögbe ugró gazdag sisakos toronypár, régi pesti kálvária ívelt lépcsőmotívuma: mint a kálváriahegy feljárata s alatta gazdag bejárat a kápolnába. Nagy fáradság eredménye, odaadó munka gyümölcse e szinte tobzódó kompozíció. Kétségtelen

A templom belseje

H.M.: A szegedi Móravárosi templom képekkel és alaprajzzal 356-58.

Tér és Forma 1934. 12. 27.

A Szeged-Móravárosi templom oldalnézete és alaprajza

művészi szándékok fűtötték a mestert. De az alkotás a kor egész szelleme szerint önmagáért való... a kápolna architekturája semminemű belső összefüggésben nem áll a környezetével s annak sajátos adottságaival Épp úgy épülhetett volna Kismartonban vagy Linzben. Nem nőtt ki a földből, a táj emberi mivoltából.

Az új plébániatemplom legfőbb sajátossága megindító egyszerűsége, igénytelensége. Azért épült, hogy csarnokába, egy szimpla terembe összegyűjtse a hívőket, akiknek szükséglete összejönni, hogy Istenhez imádkozzanak, hogy a szentmisén részt vegyenek, hogy az Úr szavát meghallgassák! Evangéliumi a templom: Én mindenütt ott vagyok, ahol ketten-hárman összejöttök, hogy reám emlékezzetek.

Ismert ellenvetés: a templom tükrözze az égi birodalom fényességét — a barokk, a jezsuita templomépítés elve ez. Az ősi, az igaz kereszténység számára, a bensőséges hit számára azonban az Isten dicsősége az evangéliumi szavakban van meg s nem abban a pompában, amelyet emberi eszközökkel alkotunk! Ennek felismerése szól Fennesz templomából!

S hogy ez így van azt bizonyítja, egy Szegedről jött kis írás, melyben ezt olvassuk: „Az egyházközség vezető-

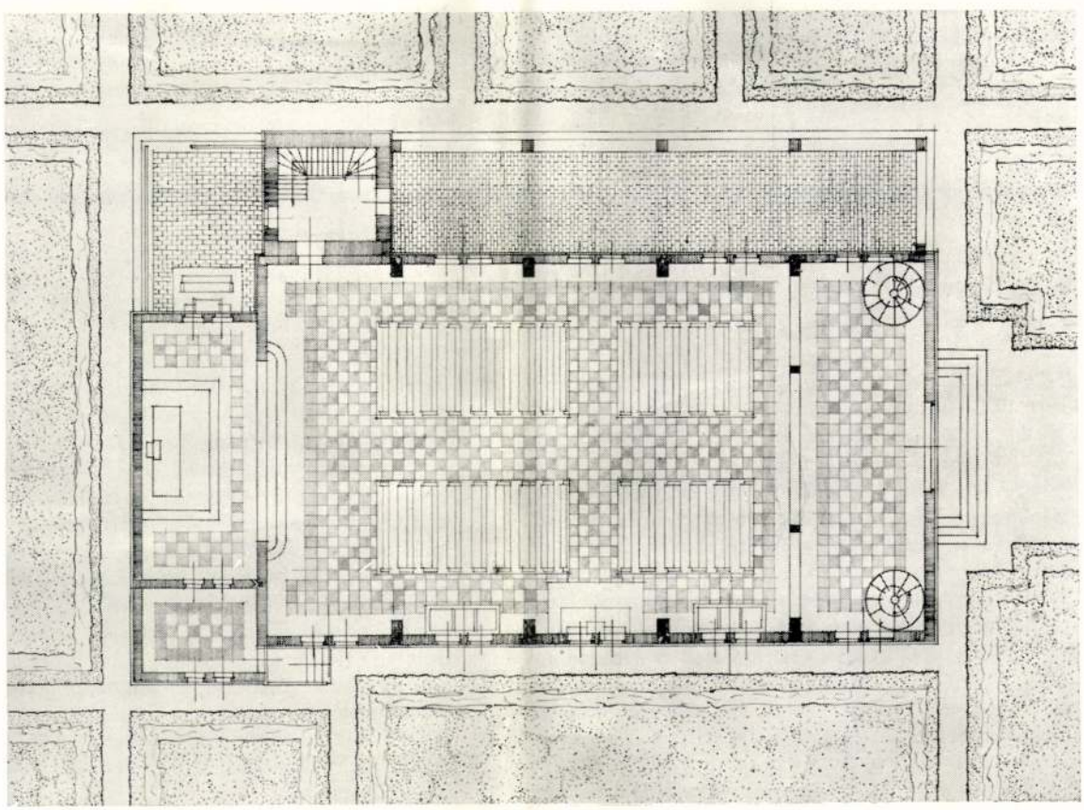

A Szeged - móravárosi templom a karzat felé nézve

ségének nagy lelki örömére szolgálhat, hogy a nagy áldozatok nem hiában történtek, mert Móraváros egy szerű népe őszintén szereti templomát..."
Ezt bizonyítja különben az, amit ugyanott olvashatunk a régi barokknak nevezett kálvária kápolnáról: „A világháború kitörése után nem javították a kápolnát s így annak összes boltozatai átáztak, az esővíz lecsurgott a kápolna belsejébe." Az egész kápolnát át kellett építeni... Vajjon nem jellemző-e az, hogy ugyanaz az egyházközség, amely rövid létezése során megépítette a maga új templomát, a régi kápolna fenntartását nem tartotta szívügyének? Nincs-e ebben kifejezve az, hogy a kálvária kápolna pompájához nem fűzték érzelmi szálak?

H. M.

ÚJ KÖNYVEK

SZEGED TEMPLOMAI. Tunyogi-Csapó János reálgimnáziuma 1933—34. évi értesítőjének függeléke. Szeged, 1934. 44. oldal. Gaál Dezső rajzaival, fametszeteivel és aquarelljeivel.

Egy egészen újszerű kiadmány: egy magánközépiskola diákjai kezébe az év végén nemcsak a kalkulusok táblázatait és a tanórák statisztikáját nyomja, hanem egy mutatós könyvet ad nekik arról a városról, ahol tanultak, annak a városnak templomairól! Határozott kultúrcselekedet, amelyről meg kell emlékezni — annak dacára, hogy a könyv talán nem egészen mai formájú — inkább háborúelőtti arculatú: ilyenek a széles, második színben nyomott lapkeretezések, ilyenek a rajzok, metszetek, vízfestmények. A táblák technikája, mint látszik, a legváltozatosabb s dícséri a művész sokoldalúságát. Ez azonban nem válik a könyvnek hasznára: mert az elveszi könyvjellegét, könyvszerű grafikai egységét. A gondolat akkor nyerne igazán tökéletes megvalósulást, hogyha illusztrátora művészi egységet formálna és pedig nemcsak a mellékletekből, — azokat egyetlen technikában adván elő, — hanem a mellékletekből és a szépen nyomott oldalakból! Mégegyszer: a gondolat remek, kultúrát árul el, — kultúra felvirágoztató szándékú — de megvalósításában a legközelebbi alkalomkor még egy lépéssel tovább kellene jutnia: az egységes könyvhöz! S reméljük, hogy a kiadó és rajzolóművész megértik azt, hogy ez a bírálat nem akar rosszalás lenni, hanem ellenkezőleg az általuk elgondolt szép célt kívánja szolgálni, mai szintűvé tenni, legyen a legközelebbi kötet ne csak elgondolásában és szándékában, hanem megvalósításában is egy igazi kultúrcselekedet! Vivant sequentes!

B. V.

Fennesz László

épitesz

Lásd

A.

Csikvári hegyed

Várm. troc. 102. l.

III.

1939

3

T.

EUROPA

film-, könyv-, lapterjesztő és könyvkiadó rt.

Budapest, V.,

Rothermere-utca 12. III. 2.

Fennesz László
épitém
l.
MMÉEÉvk
1934. 203. l.

aradi kir. adóhivatalnál
t igazoló nyugta. Az évi
összege mintegy 3000

zifa szállitás.)
őtábla, kir. főügyészség,
g és kir. ügyészség
helyiségeinek fütésére
összesen 1424·8 köbm.
fa szállitására a maros-

szolgál s a tárgyak mintái ugyanott
hetők. Szállitási határidő 1909. okt
Az ajánlatok a városi tanács iktató
augusztus 6-án d. e 10 ó
tandók be. Biztositék az összeg 5
összeg az odaitéléstől számitott 8
városi házipénztárnál leteendő.

Rabélelmezések

7 Kartoffel-Kraut mányának pol
telep vezérképv

Osenbaum Izidor Légszesz-, vizv
csatornázási v

árlejtés fog tartatni. Bánatpénzül
-a teendő le. A feltételek a kir.
I. jegyzői irodájában megtekint-

a. (Mész- és cement-
) Nyiregyháza város tanácsa
lást hirdet az 1909. szeptember
augusztus 31-ig terjedő idő alatt
ész, portland- és román-cement
A szükséglet a mészből mintegy
cementből mintegy 100 mm. éven-
nlatok 200 k bánatpénzzel ellátva
u s 14-én d. e. 11 óráig adandók
polgármesteréhez. A szállitási fel-
osi mérnöki hivatalnál megszerez-

é n s z á l l i t á s.) A Csanád vár-
lstván közkórház igazgatósága az
telére szükséges 1000—1600 q.
szén szállitására árlejtést hirdet.
1 k bélyeggel ellátott ajánlatok
u s 10-én d. e. 9 óráig a kórház
nál Makón nyujtandók be.
házi ruhanemüek szálli-
zoinokdoboka vármegyei Rudolf-
sebészeti osztályának felszerelési
nytárgyalás utján biztositja. Szálli-
cok, pokróctakarók, lepedők, férfi-
, betegköpenyegek és nadrágok,
itő boncköpenyegek, műtőkötények,
ények. Az általános és részletes
ajánlati minta a kórházi gondnoki

január 1-től december 3
szükséges 590·70 köbm.
cser vagy bükk tüzifa szá
az árlejtés a szegedi kir.
igazgatójánál a u g u s z
órakor fog megtartatni. B
összeg 5%-a bármely
és a nyugta az ajánlath
tételek és az ajánlati min
tábla segédhivatali igaz
hetők.

Bácsalmás. (T ü z i f a s
almási kir. járásbiróság
helyiségei fütésére az 19
140 köbm. bükk hasábfa
tása végett a u g u s z t
órakor versenytárgyalás
bíróság vezetőjénél. Az
bánatpénz cimén 75 ko
kir. adóhivatalnál igazs
helyezését igazoló nyugta
t u s 27-én déli 12 ór
járásbiróság vezetőjénél k
a kir. járásbiróság I-sö
megtekinthetők.

Kaposvár. (T á p i n t
l e t e k s z á l l i t á s a
nevelő-tápintézete által hir
zett ajánlatok elfogadhat
tápintézetének igazgatós
1 től 1910 augusztus 3
szerek, iró és tanszerek

MAGYAR MÉRNÖK- ÉS ÉPÍTÉSZ- EGYLET

Budapest, IV., Reáltanoda-u. 13-15. Telefon: 185-330.

Fennesz László

MEGHÍVÓ

A MAGYAR MÉRNÖK- ÉS ÉPÍTÉSZ- EGYLET
A MŰ- ÉS KÖZÉPÍTÉSI SZAKOSZTÁLYOK

működő bizottságának f. évi szeptember hó 5-én hétfőn délután ½ 7 órakor kezdődő ülésére, melynek tárgya:

FENNESZ LÁSZLÓ

ismertetése a Hadirokkantak Országos Nemzeti Szövetsége székházának tervpályázatáról.

Ülés után vacsora a Gellért szállóban.

A szakosztályok elnöksége.

BUDAPEST 938 SZEP 2 HL 4 HL

KÉSZPÉNZZEL BÉRMENTESITVE

NYOMTATVÁNY.

Nagyméltóságú
Méltóságos
Nagyságos

Műemlékek Országos Bizottsága

_____ úrnak

BUDAPEST

IX. Rákos u. 11.

BUDAPEST,

_____ ker. _____ utca _____ szám.

Mérnökök Nyomdája, Budapest.

Fennesz László

XI. Nagyboldog-
asszony utja 9/b
Tel. 257-279.

Fennesz László okl. épitész, tanár, II. Budakeszi-út 6/c 157-288

Bptávb 1940 szept. –
– 1942. jan.

Fenner László

Építész

l.

Bp Építőm. Ypartest. VI. Eok

1936. 14. l

28 PENGŐ

BOLTI ÁR HELYETT

16 PENGŐÉRT

kaphatja meg a kiállitáson dr. Kogutowicz Károly egyetemi tanár DUNÁNTUL ÉS KISALFÖLD IRÁSBAN ÉS KÉPBEN cimü pompás müvét.

A felnőtt ebből ismerheti meg a Dunántul gyönyörü tájait, a serdült ifjuságnak hasznos hazafias olvasmány. A fenti kedvezményt megkapja akkor is, ha a könyvet közvetlenül a Földrajzi Intézettől (Szeged) rendeli meg. A rendeléssel jogot szerez arra is, hogy a közeljövőben megjelenő II. kötetet is hasonló áron kaphassa meg.

Kérjen részletfizetési kedvezményt.

Egyetemi Földrajzi Intézet
Szeged, Zerge ucca 19. sz.

ABLAKA GYÖRGY, SZEGED, KÁLVÁRIA-U.

Fennesz László

építész

felső építőipari rts. tanár

mil. 1903. Temesvár-

laód

Ki-Kicsoda?

205. l.

NYOMTATVÁNY

úrnak

Budapest

AZ ORSZÁGOS MAGYAR RÉGÉSZETI
ÉS MŰVÉSZETTÖRTÉNETI TÁRSULAT
és
A MAGYAR-OLASZ TÁRSASÁG

tisztelettel meghívja

L. VAN PUYVELDE

a belga művészeti múzeumok igazgatójának,
liègei egyetemi tanárnak

folyó hó 28-án (csütörtökön) délután ½6 órakor
a Magyar Tudományos Akadémia előadótermében

Rubens et l'influence italienne

címmel tartandó előadására.

(Vetített képekkel)

GEREVICH TIBOR
az Orsz. Magy. Régészeti és
Művészettört. Társulat elnöke

FABINYI TIHAMÉR
a Magyar-Olasz Társaság
elnöke

Fennesz László

1. D. Györgyi Nyomagépiktőm I 1935. kvetnet

22. C.

1687. IRÓSZEKRÉNY, dió- és gyökérfa
Barockstil.

1688. SECRETAIRE, mahagónifa, bronz
beschläge. Empirestil.

1689. IRÓSZEKRÉNY, diófa, bronzvere
beschläge. XVIII. Jh.

1690. NAGY KÉTAJTÓS SZEKRÉNY,
rában. — Grosser zweitüriger Schr

1691. SZALONSZEKRÉNY ETAGÉRR
lappal. Bécs, 1870 k. — Salonschr
Intarsia und Marmorplatte. Wien,

1692. SECRETAIRE, mahagóni fa. Nén
meyer.

1693. ALACSONY IRÓSZEKRÉNY, di
Nussholz, mit vier Laden. Biedern

1694. ÜVEGSZEKRÉNY, gazdagon fa
schrank, reich geschnitzt an den

1695. NÉGYSZÖGÜ KIHUZHATÓ AS
Viereckiger Ausziehtisch, Nussholz

disszel, renaissance tagozással. Tirol, XVII. sz. — Zwei-
Renaissance Profilierung. Tirol, XVII. Jh.

EKRÉNY, faragott rokokódisszel. XVIII. sz. — Niedri-
okokoschnitzerei. XVIII. Jh.

ső része üveges. Bidermeyer. — Etagenschrank, Nussholz,

uszleveles disszel. XVII. sz. stilusában. — Vitrine, mit
s XVII. Jh.

ifa, kétajtós, két nőhermás disszel. Empirestilus. — Nied-
mit Hermen. Empirestil.

Louis XVI. stilusu bronzverettel. Louis XVI. stilus. —
Louis XVI. Bronzebeschläge. Stil Louis XVI.

ivegajtóval, bronzplakettel. Empirestilus. — Salonschrank
lakett. Empirestil.

agonifa, bronzverettel, üvegajtóval. Empirestilus. —
, mit Glastür und Bronzebeschläge. Empirestil.

aiselongue, mit Leinenüberzug.

tett fa. Louis XVI. stilus. — Zweitüriger Schrank, weiss

Fennesz László
épitész

Gentnüeml
57. l.

113535 szám.
904.

Mult évi decemb
tésére értesitem a bizottsá
intézkedésemmel elrendelt u
hivatkozik, az 1897 évi 489
lapján visszatartott 677 fr
E biztositék az 1903 évi 16
felülvizsgálat alapján az 1
kiutalványoztatott. E rende
kor. biztositékkal összefüg

A bizottság emli
kor. biztositék az 1902 évi

Fennesz László, építész; sz.

1903. Temesvárt. A bpesti műegyetemen tanult a építészmérnöki oklevelet 1927. szerezte. Ezután Schoditsch Lajos mellett töltötte gyakorlati évét. 1929. nevezték ki a felsőépítő ipar iskola tanárává.

Tervezte a szeged-moravárosi rk. templomot kormelyt e tervet szerint stílusban, 1934 épült. A fővárosban épített egy ~~épített~~ a Mihály-utcában magán villát. A Bpest ostroma alkalmával erősen terult ~~ter~~ pesti központi papnevelő ujjáépítési munkálatait ~~1946~~ 1946-47. F. tervei szerint végezték

1949. Weidinger Károlyval egyett helyreállította a bpest Petőfi téri gorag templom belsejét

Apponyvára.

A hegyes vidék középte
az előtérben pedig korlátos hi
lében férfi jön át és a mely f
Felirata:

Die Burg App

alól balra: P. Fendi del.
jobbra: Jos. Stöber sc.

Rm., mér. a vl. 7.3: 12

126-9

Fennesz László

mérnöktől

a pesti központi kap-
nevelő~~nek~~ Budapest
ostromakor erősen sé-
rült épületének ujjá-
építési munkálatait
fenti tervez alapján
1947. tavaszán kezdik
meg.

Kopp 300 j:a éves pesti papnövelde

21. 1. 1948

Korona 85 fillér

Sztehlo Ottó

MAGYAR MÉRNÖK- ÉS ÉPITÉSZ-EGYLET

Budapest, IV., Reáltanoda-u. 13-15. Telefon: 185-330.

Fennesz László

Csát Géza

MEGHIVÓ.

A MAGYAR MÉRNÖK- ÉS ÉPÍTÉSZ EGYLET MŰ ÉS KÖZÉPÍTÉSI SZAKOSZTÁLYAI

1940. évi szeptember 23-án, hétfőn d. u. ½ 7 órakor ülést tartanak, melynek tárgya

1. Dr. KISS TIBOR: **Az egyleti kispályázat ismertetése.**
2. FENNÉSZ LÁSZLÓ: **A nagykanizsai pénzügyőri laktanya tervpályázatának ismertetése.**
3. CSÁT GÉZA: **A kassai pályaudvar homlokzatára kiírt tervpályázat ismertetése.**

Ülés előtt 6 órakor a működő bizottság ülést tart.

Ülés után szakosztályi vacsora

A Szakosztályok Elnöksége.

NYOMTATVÁNY.

Nagymétóságú
Méltóságos
Nagyságos

Műemlékek Országos Bizottsága

BUDAPEST

IX. Rákos u. 11.

M. D. K.

FENNESZ László építész

Közúti járműtorgalmi acélvázas létesítmények MNOT 176-57

Kozma Miklóssal

Mnot katalógusa 1958. 235. l.

MDK

Fenesz László épitész
restaurálta az épületet 1946-47-ben

Jajczay J: A 300 éves pesti szeminárium. Vigilia, 1948, 369 l.

M.D.K.

FENNES 2 László építész

Tehergépkocsi fuvarozási darabáru raktár MNOT 170/6-54

Szomolányi Tiborral

~~FHK~~ MNOT katalógusa 1958. 222. l.

megírva Fennesz László

EICHEL ERNŐ: LAKÓSZOBA BÚTORAI

E. EICHEL: WOHNZIMMERMÖBEL — MEUBLES DE SALON — FURNITURE FOR A LIVING ROOM

FENNESZ LÁSZLÓ : MAGÁNVILLA (MIHÁLY-U.)

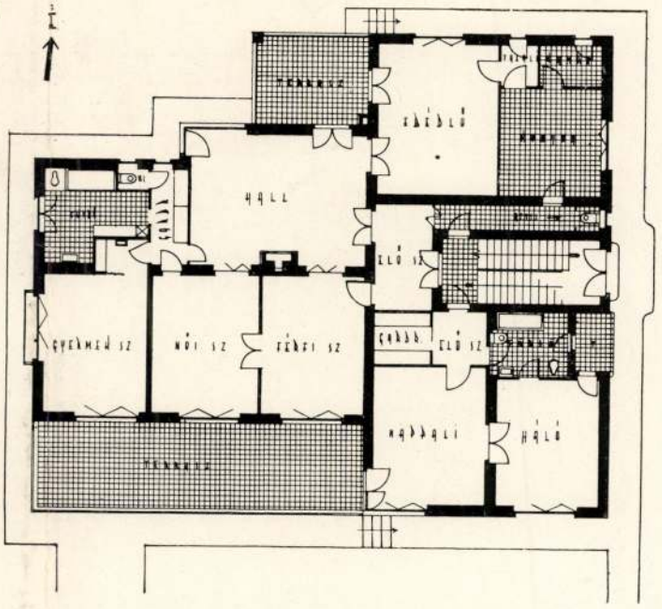

L. FENNESZ : PRIVATVILLA — HOTEL
PARTICULIER — VILLA

Magánvilla.

Görgyi újmagép II 1938.

12. l. képpel és alapr.

MDK

Fennesz László épitész

Gogolák L: Egyházmüv. kiáll. Magy.Nemz.
1948. máj. 9. 6 l.

M.D.K.

Fenyves Károly
építész.

Móraváros templom építője.

Bálint Sándor: Szeged városa, Bp. 1959.

139l.

MDK

Fenesz Leo épitész

Közp. szeminárium Bp.

Vigilia, 1948.jun. XIII. évf. 6. sz.-368.l.- Jajczay János9 A 3oo éves pesti szeminárium.

Fennesz László

MDK

A Petőfi téri görög macedon templom belső terét 1949-ben Fennesz László és Weivhinger Károly tervei szerint helyreállitottak.

245.o.

Borsos - Sódor - Zádor : Budapest. Bp. 1959.

Fennesz László MDK

Gör.kel. görög templom /Petőfi S. tér 2/b. /
Mestere Jung József /1791-1794/
Felszentelték 1801-ben.
1872-74 homlokzatát átalakitották és torony-
sisakjait elkészitették Ybl Miklós tervei szerint

Belül helyreállitotta Fennesz László és
Weichinger Károly, 1949.
Homlokzatát helyreállitották 1953-ban.
Repr. 216. kép.

Zakariás G. Sándor: Budapest.Bp. 1961.
119-120.l.

FENNESZ LÁSZLO épitész

Magyar Nemzet 1990. márc. 24.

— Mély fájdalommal tudatjuk mind-
azokkal, akik ismerték és szerették,
hogy **Fennesz László** építészmérnök-
tanár 87. esztendejében elhunyt. Te-
metése: március 30-án 10 órakor lesz
a Farkasréti temetőben. X

Benjámin
4 Sz Titusz, Leona
5 Cs Simon
6 P Boldizsár
7 Sz Attila
8 V Gyöngyvér
9 H Marcell
10 K Melánia
11 Sz Ágota
12 Cs Ernő
13 P Veronika
14 Sz Bódog
15 V Lóránt
16 H Gusztáv
20 P Fábián, Sebestyén
21 Sz Ágnes
22 V Vince, Artúr
23 H Zelma, Rajmund
24 K Timót
25 Sz Pál
26 Cs Vanda, Paula
27 P Angelika
28 Sz Károly, Karol
29 V Adél
30 H Martina
31 K Marcella

FEBRUÁR

1 Sz Ignác
2 Cs Karolina
3 P Balázs
4 Sz Ráhel
5 V Ágota
6 H Dorottya, Dóra
7 K Tódor
8 Sz Aranka
9 Cs Abigél
10 P Elvira
11 Sz Bertold, Marietta
12 V Lívia, Lídia
13 H Ella, Linda
14 K Bálint
15 Sz Kolos, Georgina
16 Cs Julianna, Lill
17 P Donát
18 Sz Bernadett
19 V Zsuzsanna
20 H Aladár, Álmo
21 K Eleonóra
22 Sz Gerzson
23 Cs Alfréd
24 P Mátyás
25 Sz Géza
26 V Edina
27 H Ákos
28 K Elemér

MDK

Fennesz László, sz. 1903. épitész

...tagfelv.

MMÉE 1930. VI. 13. 140. o.

Fennesz László MDK

épitész a Kamara uj tagja

/.

A Magy.Mérnök és Épitész Egylet Közlönye 1930.164.o.

Fennesz építész-tanár

Épületterve az állami iparoktatási intézetek tanárainak kiáll.-án.

M.934.VI.3.

M. D. K.

FENGLER Antal szobrász

(1694 – 1770)

Bécsben

1745. Lorettom, szervitak, szt. Tádé-oltár, ornamentalis dísz

Aggházy: Barokk szobrászat... Bb. 1959.

I. 192. l

II. 162. l

MDK

Fenszter Samuel, Arad.

festő

Kaposszy János: Épitők, szobrászok, festők és grafikusok Magyarországon 1828-ban. Mív. Ért. 1952. 1. sz. 138 l.

FENSTER Sámule festő

Arad.
Gyoma, ref.t 1805-1813

VÁRADY József: Tiszántúl református templomai. I-II. köt. Debrecen [Sajószentpéter] : Borsodi Református Egyházmegye, 1991 165.

FENT (FEST) Ferenc

GÁT Eszter: Pest-budai zongorakészitők. = Tanulmányok Budapest Multjából XXIII. Bp., 1990 171.p.

MDK

Fent Ilona, kerám.

Iparm. Isk. Évk. 1934-36.

43.1.

Ø Tent Ilona

Kéramikus

1923 – 26

Érinisk 1930. 83. 1.

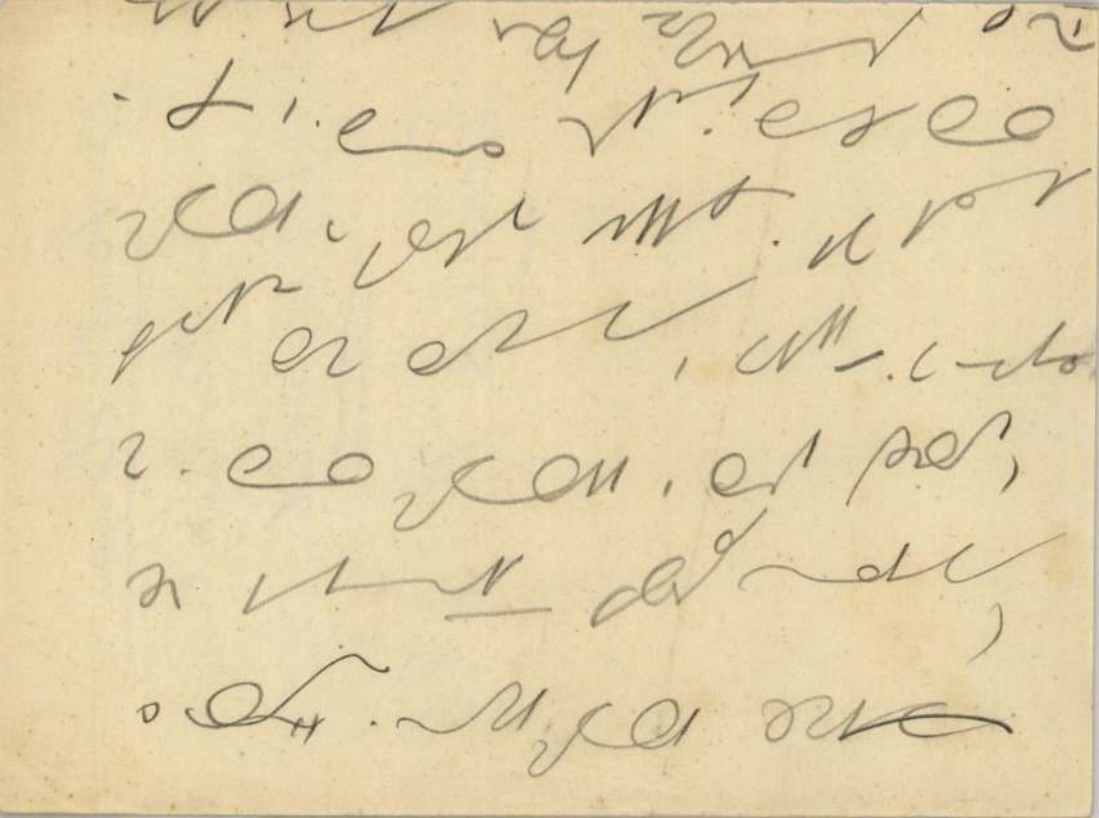

NDK

Fent János

Tabán, akv.

Öregember,"

Tabán, Hadnagy utca, akv.

Akv. és paszt. kiáll. N.Szal. 1932. máj.
6 l.

Fennesz László építész

Szeged, templ.

Tér és Forma, 1934 VII. 356

Szeged

Móravárosi templ. Fennesz L[illegible]

Tér és Forma, 1934 VII. 356

Fent János

44	Tabán	aquarell	40.—
45	Öregember	aquarell	30.—
46	Tabán, Hadnagy-utca	aquarell	50.—

Nemzeti Szalon
Akv past kiáll. 1932 máj-jun.

~~közt~~ néz, egyik lábát logatja ~~s~~ meg a másikát a pádra tette ~~fel.~~ Jobbról a szabadba nyerünk kilátást.

Tollrajz, méretei 14·3 : 13·5 cm.

f) *Cimon és Pero.*

A falhoz lánczolt és földön ülő Cimont ~~Pero~~ leánya, ki gyermekét is magával hozta, bal kezével átkarolta, ~~s~~ jobbjával emlőjét szabaditja meg, hogy ~~atyját~~ ezt táplálhassa. Cimon, ~~leányára néz s testét kendő fedi. Pero pedig~~ térdre ereszkedve és jobbra fordult~~an~~ olyképen van ábrázolva, hogy gyermekét ölében tartja, ~~f~~ ejét kendővel kötötte be s ~~ruhája~~ bő újjú. Jobbra fölül a börtön vasrácsos ablakja látszik.

Tollrajz, méretei 19·5 : 17·5 cm. ~~— 1897 : VII. 60. — 1898 : VII. 60.~~

~~Frohner János hagyománya 1897. — Ltsza 472.~~

2112/905.

Pedig mig

775

ruhát viseb

Pero pedig, ki

— hy lelt sz. 472. — 1905 átvételi jegyzék 473 — 478. — Száma az Orsz. Kiptár sz. nyatban 2107 — 2112. — Frohner János hagyománya 1897.

Kifüggeftésére vonatkozó adatok a Nemz. Muzeum-ban. 1897: VII. 60. — 1898: VII. 60. — 1900: VII. 60. — 1901: VII. 60. — 1903: VII. 60. — 1904: VII. 60. — 1905: VII. 60.

45

446

Feat Jánus

N. Szalon

1931 febr.

akvarell
Hold kelte
a kodajki kálvária hegy

Fent János

Corvin Árnhár

1943

Virágcsendélet (of
Búzakeresztek)

M.D.

FENTZ Franciscus

muratiorum magister

Veszprém

16 sodal

1952)

Művért. Kapossy János: Építők, szobrászok, festők és grafikusok Magyarországon 1828-ban. 135.l.

FENTÓS MIHÁLY, csapómester

Idegen kontárok árasztották el Kőszeg városát.és szürposztót hoztak be a városba.főleg Szombathelyről és ezt a helybeli szabók szívesen vásárolták.1750-ben a kőszegi tanács felhatalmazta Fentős Mihály céhmestert,hogy a házalók portékáit kobozza elés egyben átirattal fordult a tanács Szombathely magisztrátusához is. 571.old 9.jegyz

SZOVÉNY ISTVÁN: A kőszegi céhek küzdelme a kontárok ellen a feudalizmus kései időszakában 567.old.

VASI SZEMLE, Helytörténeti évkönyv, XXI.évf. 1967 4.szám. Szombathely, 1967

Megérő

Fenzer (Fenzerus)

György, Ötvös

Rozsnyó

1700 – 1720

Unkalik J. =

A rima szombatai

ötvöscéh –

Bp. 1919

92. l.

Fenzer (Fenze-
rus) György, ötvös
a ~~1700-ra tajan~~
~~X vill. gr. elejen~~
Roztnyon: 1700-tól
a rimaszombati ötvös
cch. videki tagja volt.

Fenzerus G y ö r g y, ötvös. 1715—1720-ban Rozsnyón dolgozott.

Illéssy János dr.: Magyarországi ötvösök 1732-ben. *Arch. Ért.* 1904. 395. l.

Francesco Albani: Táncoló amorettek
Milano, Képtár

szinte kihajolnak. A mozdulatok símák, előkelőek, választékosak, s a tánc a páros körtáncnak valamelyik változata.

A barokk táncábrázolások körébe vonhatjuk, bár tárgyánál fogva nem tartoznék közéjük, Guido Reninek Atalanta és Hippomenes c. festményét. Az alakok a barokk képplasztikitása a fénynek és árnyéknak rendkívüli ellentétei folytán már-már végletesnek mondhatók, a barokk képszerkesztés átlós tengelyeit hangsúlyozzák. Mozgásuk nyugodt, de annyira telítve vannak barokk pátosszal, s annyira uralkodik rajtuk valami számító önkény, hogy joggal kereshetünk e kompozíció mögött valamely táncot, mint ösztönző előképet.

V.

A XVII. század közepétől a XVIII. közepéig terjedő időszakot bátran nevezhetjük a menuette korának. Népi eredetű tánc, azonban a formája, ahogyan a francia udvarban és innen elterjedve a főúri és polgári szalónokban táncolták, a népi eredetinek már szinte a végletekig elstili-

Fenzerus György

ötvös

1715, 1720 Rozsnyó

Kapnmagyarországi ötvösök 17 l.

Hadsereg:

Német sorgyalogság:

et főhadnagy par
közül egy lábhoz eresztett
áll s három egy csoport
teszi s baljával lefelé for
fejű sassal, rózsával s vi
poillal, hajtókával s gallérr
s czipő. A tölténytáska
nyel körülvett borjú szíjá
Feliratai a kép alatt:

K. K. Deutsche

a jobb sarokban: „9" s
legalól kiépült: „Druc
lung Alois Leykn
Könyomat, vonalkeret
Die k.k. oesterreich'sc
Gezeichnet und lithograp
Ltfa 3584. (fere
4074 (szm

Fenzeri Sámuel
ötvös Rozsnyó

Kőmagyötvj. 320. l.

megvan

1916	Nr. 1909	SF Samuel Fenzeri, e. 1753.
	~~a)~~	Tálca, ellipszis-ker. ~~a~~ lábakon. — *Platte, oval, auf Füßen.*
		Székesegyház, Rozsnyó — *Kathedrale, Rosenau.*
	~~Nr. 1909~~	~~b) Kanalak. — Eßlöffel. — Ca 1790—1800.~~
		~~Igléi Szontágh József, Rozsnyó — Rosenau.~~

T,

Fehér Tamás
fotós

A fotóriport pályázaton díjazott
kép Fehér Tamás műve.

Gpesa Katalin: Az év legjobb éve.
Művészet, 1973. május - 27.oldal

Ferier Tamás
fotós

Ferier Tamás „Akt, szobrokkal"
ciminü müve az élethép a fotog-
rafiaban pályázaton díjat nyert.

Gopcsa Katalin: Az év legjobb képe.
Művészet, 1973. május - 27.oldal

Féner Tamás fotómüvész

"Öt város fotómüvészeinek kiállitása" nyilt meg a Mücsarnokban. München, Prága, Bécs, Koppenhága és Budapest fotómüvészei vettek részt a tárlaton, melyet november 11.-én nyitottak meg.
A.J.:"Két fotókiállitás" cimmel közölt kritikájában elismeréssel ir a müvész ott szereplő müveiről.

Élet és Irodalom, Bp. 1972. nov. 25.
XVI. évf. 48. sz. 13. lap.

Féner Tamás fotómüvész

Levendel Julia: "A Fotómüvészek Szövetségében" cimmel folytatott interjuja során emliti meg a müvészt, mint egyéni kiállitót, de azt nem közli, hogy hol és mikor rendezték meg a müvész kiállitását.

Élet és Irodalom, Bp. 1973. márc. 24.
XVII. évf. 12. sz. 7. lap.

Fényer Tamás
fotóművész

Olajbányászok /:fotó:/

Népszava, 1977. május 7.
6. oldal

Féner Tamás fotója: Olajbányászok

Féner Tamás

fotóművész

— **Féner Tamás** fotóművész munkásportré-kiállítása, a Csepel Művek Munkásotthonában szerdán megnyílt. Sok kép készült a Csepeli Fémmű, Vas- és Acélöntöde, a Cső- és Szerszámgépgyárban.

Munkás-portré kiállitása nyilt
a Csepel Művek Munkásotthonában.

Népszava, 1976. julius 8.

4. oldal.

Féner Tamás

Kiállitás volt a berlini Magyar Kultura Házában.

Magyar Hirlap 1980.3.15.9

Wagner: Gerle M. kerámiái

Féner Tamás

Fotója

"Vizuális művek"- Kortárs,1987 5.sz.

48.Ad.

Féner Tamás

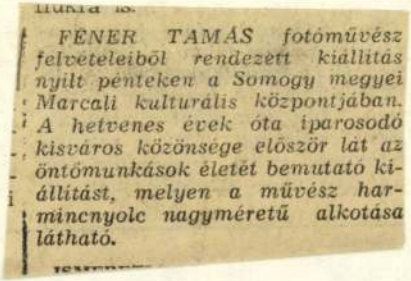

FÉNER TAMÁS fotóművész felvételeiből rendezett kiállítás nyílt pénteken a Somogy megyei Marcali kulturális központjában. A hetvenes évek óta iparosodó kisváros közönsége először lát az öntömunkások életét bemutató kiállítást, melyen a művész harmincnyolc nagyméretű alkotása látható.

Magyar Hirlap 1980/2/2/10

Féner Tamás

Olajbányász a fúrótoronyban

Féner Tamás fotografikája a kiállítás anyagából

Fény

Kastély

Épült. 1812.

Rados Jenő dr.

Magyar Kastélyok

12. l.

Fény

(Torontál vm.)

Mocsonyi – Csávossy –

kastély

Zádor – Rados

226. l.

v á n y

Nép madadság, 1988. márc. 16.

Féner Tamás fotó

Féner Tamás kiállítása

A Magyar Nemzeti Galériában megnyílt Féner Tamás fotóművész kiállítása. A Balázs Béla-díjas érdemes művésznek a tavalyi római ösztöndíjas tanulmányútja során készült fotóciklusa látható a tárlaton. Több mint 70 fekete-fehér felvétel idézi az ókori Róma hangulatát, ősi követ, régi díszkútjait, köztéri alkotásait.

Pillanatkép a tárlatról.
BOROS JENŐ FELVÉTELE

A „Magyar forradalmi művészet" kiállítás nagy sikere Bukarestben

Fényes Adolf.

Bukarest, szeptember 27. (Tudósítónktól.)

„A magyar forradalmi művészet" kiállítás, amelyet egy héttel ezelőtt nyitottak meg Bukarest legelőkelőbb kiállítási csarnokában, a Dalles-teremben, nagy sikernek örvend. Eddig több mint tízezren nézték meg, s a kiállítás aranykönyve a legmagasabb fokú dicsérő jelzőkkel van tele. Nyolcvankilenc festmény, közöttük négy *Munkácsy*-, három *Mednyánszky*-, négy *Derkovits*-kép és sok más kiváló magyar művész alkotása fémjelzi a festmények csarnokát. Hatvanhét szoborban gyönyörködhet Bukarest művészetkedvelő közönsége, s 62 grafikai mű ad ízelítőt a magyar raizolók alkotásairól.

Igen nagy közönségsikere van *Fényes Adolf* festményeinek, *Kisfaludi Stróbl* szobrainak, *Dési Huber István*, *Ék Sándor*, *Pór Bertalan* grafikáinak is.

A lapok jelentős teret szentelnek a kiállítás bemutatásának és értékelésének. A román értelmiség legjelentősebb hetilapja, a *Contemporanul* féloldalas cikkben foglalkozik a kiállítás anyagával és Fényes Adolf *Anya* című művét reprodukálja hasábjain. A kritikus elismerő és dicsérő hangon ír a kiállításról, amely *„méreteiben és felsorakoztatott műveiben kiemelkedik a többi kiállítás közül és hűen reprezentálja a magyar képzőművészet magas fokát."*

A cikk hangsúlyozza, hogy a kiállítás anyaga híven bizonyítja: *„A legnagyobb magyar művészek szoros és elválaszthatatlan kapcsolatát a néppel és a nép törekvéseivel, küzdelmével."* A kiállítás — fejezi be a cikkíró — a nagy művészi élménnyel hozzájárul népeinknek, annak a két népnek a barátságához, amely közös ideálokért, a szocializmusért és a békéért küzd.

Népszabadság
1958 IX-28

munkaterablával lenvegésen javítanak az ilyen betegek állapotán. Mindmáig *megoldatlan rejtély* a súlyos végtag- és törzsbénulással járó sclerosis multiplex és jónéhány elfajulásos degeneratív idegrendszeri betegség.

A gyógyszeripar pótolja a mirigyeket

A belső elválasztású mirigyek működése nagyjában ismeretes. Az agyfüggelék fokozott és csökkent működése tünettanának ismerete tette lehetővé, hogy a hipofizis csökkent működése okozta *törpenövést növekedési hormonnal normalizáljuk.* Kísérleti állatban az agyfüggelék elülső lebenyének diabetogen (cukorbetegséget okozó) hormonjának tartós adagolásával az emberi cukorbajhoz hasonló állapotot hozhatunk létre. Ez *világosságot derített bizonyos fajta cukorbetegségek eredetére.*

A pajzsmirigy fokozott és csökkent működésének következményeit tisztáztuk. A pajzsmirigy túlműködése okozta tüneteket gyógyszeresen és a mirigyszövet

kony segítség, végleges gyógyításuk csak a folyamatban levő kutatások sikerétől várható.

A sebész kése gyógyítja a szívbajt

A szívbetegségek kórtanának megismerését a röntgen, az elektrokardiográf, a szívkatéterezés és a velük kapcsolatos laboratóriumi vizsgálatok tették lehetővé. A digitalis és a sztrofantin gyógyító hatásának eddig határt szabott a szervi betegség. Ezeket a korlátokat *a sebész kése hasította át.* A szív fejlődési rendellenessége, a billentyű-, a szívburok-, sőt újabban a koszorúér-megbetegedés is *műtéttel gyakran gyógyítható.* A megelőzéssel is sok sikert értünk el. Ha az izületi gyulladásos átesett gyermeknek rendszeresen

Az orvostudomány gyors fejlődséget. Ha tekintetbe vesszük, hogy múlt század közepén volt, a legfől században, sőt az utolsó évtizedben szeres és kitartó orvosi kutatómunk lémákkal is megbirkózik. A népek hogy ennek a nemes és áldozatos az alkotómunkához szükséges tartó

Fenyér János

elsősorban a grafika és az illusztráció területén mutat jó készséget a Jozsefvárosi Művelődési Ház képzőművészeti körének jubileumi kiállításán.

Péter Imre: Művelődési házak jubileumi kiállításai.

Népművelés 1970/5 45 old.

Fényes Adolf MDK

Utca vácon, olf.

Nemzeti Szalon 1909.
II. nyiregyházi kiáll.

MDK

Fényes Adolf

Villa az erdő szélén, of.

Őszi tárlat. N. Szal. 1942. okt.

MDK

Fényes Adolf

Lyka: Tájképek és emberképek. Uj Idők, 1899.
V. 32.sz. 706-7 l.

Fényes Adolf

MDK.

Az Orsz. Magy. Képzőművészeti Társulat 1899. évi rendes közgyülésén vett részt.

Műcsarnok, 1899. 215. l.

MDK

Fényes Adolf, festö

Anya és gyermeke.

Mücs.-MKT."A gyermek a müvészetben"kiáll. 1940.II.-II;
Kat. 12.1.

MDK

Fényes Adolf

Szegényember

Festészet és társadalom. Főv. Népmüv. Központ Képzőm. kiáll. 1949. febr.-márc.

MDK

Fényes Adolf

Kisértés, festm.

Mütermekből. Mücsarnok, 1898, okt.20. 95 l.

Fényes Adolf, festő

MDK

A Szolnoki Művésztelep 60 éves. Múltja erősen összefügg fényes Adolf kezdeményezésével. Fényes Szegény emberek sorozata Szolnok és vidéke paraszti világát tükrözi.

Murányi-Kovács Endre: A Szolnoki Művésztelep kamarakiállításán 9. l.

NÉPSZABADSÁG, Bp. 1962. szept. 28.

Fényes Adolf, festöm. MDK

önálló gyüjteményes kiállitás keretében mutatkozott
be 1905.

A Nemz. szal. 400-ik jub. és a KEVE XX-ik kiállitás
1929. febr.

MDK

Fényes Adolf, festő

Tájkép lovasokkal. Olf.v.Jelz.nélk.

Nemz.Sze.Müv.Egy.-Székfv.Képt. és Tört.Muz. uj szerzeményei 1937/38. 1939.máj.-jun. Kat.

MDK

Fényes Adolf

Testvérek, of.

Szinyei Merse Pál Társ. jub.kiáll. 1945. nov.

MDK

Fényes Adolf

Kirándulók, of.

Szinyei Merse Pál Társ. jub. kiáll. 1945. nov.

MDK

Fényes Adolf

Öregasszony, of.

Képzőművészeti kiáll. Szeged. Muzeum. 195o. aug.

MDK

Fényes Adolf

Magányos tanya, of.

Képzőművészeti kiáll.Szeged.Muzeum.1950.aug.

MDK

Fényes Adolf.

Tripoliszi magyar festészeti kiállitás.

Pesti Napló 1939. jun. 17.

MDK.

Fényes Adolf festőművész

A Postatakarékpénztár Aukciójának jun. kiáll.

Képzőművészet, 1929. 21. sz. 144. l.

MDK

Fényes Adolf. festőművész.

Tripoliszi Magyar Festészeti kiállitás

Magyarország, 1939. junius 17. 7.1.

MDK

Fényes Adolf, festöm.

a biblikus szavu természetmesélö, az álmok tájképeinek poétája.

Boross Mihály: „magyar festök cuendélet kiállitása. Képzömüvészet.1932. 48.sz. 67.l.

MDK

Fenyes Adolf, festöm.

Mussolini nagy érdeklödéssel nezte képeit.

Balla Ignác: Több mint háromszázezer lira értékü müvet vásároltak az olaszok a római magyar képzömüv. kiállitáson. -Pesti Hirlap. 1928. jul.3. 4.l.

MDK

Fényes Adolf, festőm.

233. Néma-utca. Repr.

Képzőm.Társ. 1899-1900.téli kiáll.

MDK

Fényes Adolf, festőm.

Néma-utca. Repr.

Műcsarnok. 1899/1900. téli kiáll.

MDK.

Fényes Adolf festőművész:

Római magyar festőművész kiállitás.

Magyar Honvéd. Dátum nélk. ujs.

MDK.

Fényes Adolf festőművész

Szinyei Társaság Jubiláris Kiállitása.

Képzőművészet 1931. 37. sz. 45. l.

M.D.K.

Fényes Adolf

A szolnoki müvésztelepen "...két év óta visszavonultan dolgozik... s az Ernszt-muzeumban fog az idei szezonban kiállitani.." irja Iván Ede: "A szolnoki müvészek" c. cikkében.

Szinházi Élet. Bp. 1918. szept. 8-15. /36. szám VII. évf./ 23-27. l.

Fényes Adolf festőművész

Anya gyermekével

Öregember

Bányavidéki Vándorkiállitások katalógusa 1948

Fényes Adolf festőművész

Bujkáló nap

Budapest székesfőváros képtárának katalógusa.1934.

Fényes Adolf festőművész

Tavaszi borulás

Budapest székesfőváros képtárának katalógusa 1934.

Fényes Adolf festőművész

Táj

Bányavidéki Vándorkiállitások katalógusa 1948

Fényes Adolf festőművész

Tél ab tanyákon

Magyar kiállítás tárgymutatója. Műcsarnok. 1934

Fényes Adolf, festő

MDk

Műveivel szerepel a Prágában is bemutatott „Az Alföld a festészetben" c. kiállításon.

– : Magyar kiállítás sikere Prágában 6. l

Mn. 1962. jún. 24.

NÉPSZABADSÁG

MDK

Fényes Adolf

Csendélet, repr.

A Műcsarnok téli tárlata. Képzőművészet 1929. 16. sz. 2o.l.

Fényes Adolf MDK

Szerepelt a Nemzetközi Munkaügyi Hivatalnak a genfi Musée d'Art et d'Histoire közreműködésével jun 15-től szept. 25 ig rendezett "Művészet és Munka " cimü kiállitáson.

"Babfejtők "

--: Művészet és munka cimü nemzetközi kiállitás

SOMOGYORSZÁG. 1957. jun. 12.

Fényes Adolf MDK

Visszaemlékezés szolnoki tartozkodására.

Gyomai György: Művésztelep.

"SZOLNOKMEGYEI NÉPLAP". 1956. jul. 29.

MDK

Fényes Adolf

Noszlopi Gy: Végvári L. tanulmánya. Magyar Nemzet, 1953. jan. 4. 6.1.

Fényes Adolf MDK

Anyátlan gyermek, ofl.
Iskolás fiu, olf.
Özvegy asszony, olf.
Profil I. olf.
Család, olf.
Műcsarnok 1899. tav. romszetk. kiáll.

Fényes Adolf, festő

MDH

Anya c. képe.

Repr.

Kaposvári Gyula: Hatvanéves a Szolnoki Műveztelep 7. l

NÉPSZABADSÁG

Bp. 1962. máj. 27.

MDK

Fényes Adolf, festő

Egyike azoknak, akik már 1899-ben fáradoztak a Soroksári Művésztelep létrehozásán.

Kaposvári Gyula: Hatvanéves a Soroksári Művésztelep 7. l.

NÉPSZABADSÁG, Bp. 1962. máj. 27.

Fényes Adolf, festő 7 Dk

Testvérek című festményének motívumát dolgozta fel bronzplakettjében Szabó László szobrászművész az évfordulóra.

Kaposvári Gyula: Hatvanéves a Szolnoki Művésztelep 7.1.

NÉPSZABADSÁG, Bp. 1962. máj. 27.

Fényes Adolf, festő M. Dk

A plein air festést nemcsak művelte, hanem 1911-től 14 ig nyári tanfolyamokon tanította is rá a főiskolai festőművész növendékeket.

Kaposvári Gyula: Hatvanéves a Szolnoki Művésztelep 7. l.

Bp. 1962. máj. 27.

NÉPSZABADSÁG

Fényes Adolf festő

MDK

Szegényemberek élete sorozatképeinek a Tisza vidéki aratósztrájkok adták meg alaphangulatát.

Kaposvári Gyula: Harmincéves a Szolnoki Művésztelep

7. l.

NÉPSZABADSÁG

Bp. 1962. máj. 27.

MDK

Fényes Adolf

A barcelonai nemzetk. kiállitáson dijat kapott

Képzőművészet 1929. 24. sz. 223.l.

MDK

Fényes Adolf

Anyátlan gyermek. /A szegény emberek élete
című ciklusból./ Olajf.
Iskolás fiú.Olajf.
Özvegy asszony. /A emberek élete című
ciklusból./ Olajf.

Képzőm.Társ.1899.tav.nemzetk.kiáll.38.l.

MDK

Fényes Adolf

Rrofil I. Olajf.
Család. /A szegény emberek élete cimű ciklusból./ Olajf.

Képzőm.Társ.1899.tav.nemzetk.kiall.38.1.

MDK

Fényes Adolf

Szolnoki táj /1899/

Képzőművészet 1929. 24. sz. 223.l.

Fényes Adolf MDK

Pletyka, olf.

Mücsarnok 1896. ezredéves kiáll.

MDK

Fényes Adolf, festőm.

olasz vonatkozású művel szerepelt, ill. művekkel.

/gy./: A velencei nmk-i kiáll.
Képzőművészet.1930. 32.sz. 165.l.

Fényes Adolf, festő

M Dh

Czigány Tamás megkezdte fényes Adolf művészetét bemutató kisfilmjének felvételeit.

- „Játék az életért"....
- Új Kisfilmek Készülnek

2.1

ESTI HIRLAP, Bp. 1960. nov. 5.

M.D.K.

Feiyes Adolf, festőművész

életművét a Derkovits mellé felsorakozott szocialista tendenciájú festészet keretein belül említi:

D.Fehér Zsuzsa: Mai képzőművészetünk néhány problémájáról.
Művészettörténeti értesitő, 1962.XI.évf.1.sz. 52.old.

MDK

Fényes Adolf, festö

Tél a tanyákon.

Mücs.-Az 1934.évi Magyar Kiáll. 1934.szept.27.-okt.28.
Kat. 9.l.

Fényes Adolf MDK

Tanulmányfej, olf.

S.M. arcképe,

Szerelem, olf.

Csábitás, olf.

Műcsarnok 1898/99. téli kiáll.

Fényes Adolf

Anya, olf.

Műcsarnok 1898/99. téli kiáll.

MDK

Fényes Adolf † 1945 márc. 15.

Rónay Mária közlése

MDK

Fényes Adolf

Képzőművészet 1932. 81.l.

MDK

Fényes Adolf festő

Csendélet mézeskalács szivvel, repr.

Duzzogók, repr.

Fényes Adolf emlékkiáll. MNG 1960. ~~28 l.~~

MDK

Fényes Adolf festő

Napszámos, repr.

Özvegy, repr.

Fényes Adolf emlékkiáll. MNG. 1960.

MDK

Fényes Adolf festő

Falusi szerelmesek, repr.

Vasárnap csendje a földeken, repr.

Fényes Adolf emlékkiáll. MNG. 1960.

MDK

Fényes Adolf festő

Tájkép emeletes házzal, of.

Szolnoki hid, of.

Fényes Adolf emlékkiáll. MNG 196o.

28 l.

MDK

Fényes Adolf festő

Olaszos táj, of.

Falusi ház, of.

Tájkép, of.

Fényes Adolf emlékkiáll. MNG 196o. 29 l.

MDK

Fényes Adolf festő

Hegyi táj, of.

L vétel a keresztről, of.

Kislány, of.

Fényes Adolf emlékkiáll. MNG 196o. 29 l.

MDK

Fónyes Adolf festő

Terefere, of.

Csendélet mézeskalács szivvel, of.

*

Fónyes Adolf emlékkiáll. MNG 196o. 29 l.

MDK

Fényes Adolf festő

Utcarészlet, of.

Masetáj, of.

Fényes Adolf emlékkiáll. MNG 1960. 29 l.

MDK

Fényes Adolf festő

Olasz város, cer.,kréta

Táj, cer.

Fényes Adolf emlékkiáll. MNG 1960. 30 l.

MDK

Fényes Adolf festő

Eső után, kr.

Faluvége, tus

Fényes Adolf emlékkiáll. MNG 1960. 30 l.

MDK

Fényes Adolf festő

Kisvárosi utca, tus

Nő akt, tus

Fényes Adolf emlékkiáll. MNG 1960. 30 l.

MDK

Fényes Adolf festő

Falusi utca, tus

Falu, tus

Fényes Adolf emlékkiáll. MNG 1960. 30 l.

MDK

Fényes Adolf festő

Falu a völgyben, tus

Parasztasszony, kr.

Fényes Adolf emlékkiáll. MNG 1960. 3o l.

Fényes Adolf

1945. március 14-én — húsz esztendeje — húnyt el Fényes Adolf, a legnagyobb magyar realista festőművészek egyike. Kecskeméten született 1867-ben. Jogásznak készült, de csakhamar a budapesti mintarajziskolába lépett át. Majd Weimarban, később Párizsban folytatta tanulmányait. 1894-ben Budapesten állította ki első művét, majd a „Pletyka" és a „Civódás" című képeivel díjakat nyert. 1898-ban a „Szegény emberek" című művével kezdi meg képsorozatát, amelyben a nincstelenek nyomorúságos életét páratlan realizmussal ecseteli.

1903-ban Szolnokra kerül, s a szolnoki művésztelepen színei felélénkülnek (Mákoskalács, Babfejtők, Testvérek.) Krónikánkban Fényes Adolfra emlékezünk, a Mesterre, s életének derűs pillanatait idézzük: bocsássa meg az olvasó, ha művészettörténeti értékelés helyett az élő Fényes Adolf szól hozzánk az anekdóták történetében.

Az egykori Képzőművészeti Egyesület választmányát évről évre egyharmadrészben új tagokkal frissítették fel. Éspedig felerészben művész, felerészben pedig laikus tagokkal. A laikusokat udvarias kifejezéssel „műbarát"-nak hívták, évi tíz forint tagsági díj ellenében.) Amikor összeállították a listát, az egyik választmányi tag felkiáltott:

— Nini! Fényes Adolfot kihagytuk a listából?

Bizony kifelejtették, de hiába nézték végig a művészjelöltek listáját, nem volt kihagyni való ott egy sem. Hosszas tünődés után elhatározták, hogy Fényes Adolfot beszorítják a *laikusok listájába.* Az egyik festőművész meg is okolta bölcsen és politikusan:

— Látjátok, fiúk, ez az igazi recipricitás. A zsüriben mindig szerepel néhány laikus művészképpen, most hát hadd szerepeljen egy művész — *laikusképpen.*

★

A „Fészek" festő és szobrász tagjai kiállításra készültek. A zsüri is elkészült a selejtező munkával, s többek között kénytelenek voltak kihagyni egy különben neves szobrász ezúttal igen gyengére sikerült alkotását.

A szobrász azonban sértett hiúságában addig mesterkedett, amíg valami ravasz fondorlattal mégis sikerült elérnie, hogy az ő művét is kiállítsák.

Fényes Adolfnak, aki akkor a zsüri elnöke volt, nagy meglepetést okozott a megnyitó napján, amikor észrevette, hogy a *„kiselejtezett"* mű ott díszeleg vígan a többi között.

Mit tehetett?

Visszacsinálni már nem lehetett a dolgot. Fényes Adolf titokban egy nagy táblát akasztott a szobor nyakába. A táblán ez a felírás volt:

SZOBOR VAGYOK, DE FÁJOK MINDEN TAGNAK!

Fényes Adolf volt a művészvilág legdiszkrétebb embere. A Fészekben egyszer Pólya Tibor megállította:

— Miért öltöztél ki ilyen ünnepélyesen?

A Mester büszkén válaszolta:

— Vacsorára vagyok hivatalos.

Pólya tovább kíváncsiskodott:

— Hova?

Fényes Adolf tiltakozóan rázta meg fejét:

— Kedves Tiborkám, azt nem mondhatom meg.

A kérdező megsértődve mondta:

— Nekem sem, a jó barátnak?

Fényes Adolf elmosolyodott:

— Még neked sem.

Pólya Tibor hazament. Tíz perc múlva megjelent nála Fényes Adolf. Olyan diszkrét volt, hogy házigazdájával sem közölte, hogy hova hivatalos vacsorára.

★

Fényes Adolf pesti lakásának a szomszédságában élt egy fiatal lányka, aki egész nap skálázott a zongorán. Fényes bácsi türte ezt egy darabig, de azután törte a fejét, hogyan fogjon ki szomszédján, akit nem akart megsérteni.

Egy reggel, amikor a leányka éppen nekikezdett, Fényes Adolf hangosan elkezdte skálázva dalolni saját szerzeményű versét, amely így hangzott:

Skála, skála, mindig skála,
Elég legyen ebből mára!

Ettől kezdve, valahányszor felhangzott a szomszédban a skálázás, Fényes bácsi nyomban rázendített, de most már szépen vontatva:

Ská . . . la . . . ská . . . la
Mind . . .di . . . ig . . . ská . . . la

Az ötletnek meg is lett a hatása. Fényes Adolf olyan művészi tökéletességgel énekelte saját szerzeményét, hogy a leányka ilyenkor mindig abbahagyta a skálázást, s most már ő hallgatta a Mester skáladallamát.

A vége az lett, hogy most már egyikük sem skálázott. Egyszer azután Fényes Adolf levelet kapott a szomszédjától. Csak ez a pár sor volt benne:

Skála, skála, gyönyör skála,
Mért nem hallom ezt én
máma?

★

Amikor a szolnoki művésztelepen élt, egyszer Fényes Adolf kirándult egy távolabb fekvő pusztára, ahol jó barátai laktak. Ezért kocsit fogadott, mert másképpen nem lehetett a pusztára jutni. Délután öt órakor indult el a kocsi Szolnokról, fél hétre már célnál kellett volna lenniök, de sötét este lett, mire a kocsis észrevette, hogy bizony ő alaposan eltévedett.

Vissza kellett fordulniok, míg egy útkereszteződéshez értek. Ott volt egy útjelző tábla.

— Na, János — szólt a művész —, szálljon le és nézze meg, mi van azon a táblán írva.

A kocsis leszállott, odalépett az útjelzőhöz, kivett a zsebéből egy szál gyufát, meggyújtotta, lábujjhegyre ágaskodott és nézte egy ideig a felírást. Mégsem tudott meg semmit.

— Jó lesz tán felmászni, János. Tud-e mászni? — szólt a kocsiról Fényes Adolf.

A kocsis büszkén megpödörte bajuszát:

— Tudok biz én.

Azzal felkúszott a jelzőfa tetejére, megint kivett a zsebéből egy gyufát, nagy nehezen meggyújtotta és nézte a felírást. Azután lejött.

— Na János, elolvasta? — kérdezte a piktor.

A kocsis a feje búbjára tolta kalapját:

— Olvasta a fene — felelte —. Nem tudok én olvasni . . .

★

A művészasztalnál egyszer arról folyt a vita, hogy a „művészet" szó miért nem fedi teljesen a német „Kunst" kifejezést. Néhányan úgy vélték, hogy a „Kunst' szó valójában több értelmű, legalábbis árnyalatilag.

Ezt mások kétségbe vonták. Fényes Adolf tekintélyére volt szükség a vita eldöntéséhez.

— Egyszerű a dolog — mondta Fényes bácsi, a piktura bölcse —, csak egy példára kell gondolni: Egy jó képet megfesteni — művészet; de eladni: — Kunst!

Révész Tibor gyűjtése

...atjuk ...gók ellenfeleit

véd), **Balogh** (Kalocsai Honvéd). A csapat első mérkőzésén Szolnokon 2:0 arányú vereséget szenvedett a Sz. MAV-tól, de a vereség ellenére sem keltett kedvezőtlen benyomásokat. Az edzéseket **Vasvári Péter** vezeti.

A **KISTERENYEI BÁNYÁSZ** hasonló erényekkel rendelkezik, mint a Nagybátonyi Bányász. Az idén azonban összeállítási gondokkal küzd a bányász-együttes, hiszen **Vanya** fedezet, **Tarlósi** jobbösszekötő és **Magyar II.** balösszekötő tényleges katonai szolgálatra vonult be. Ezzel szemben csak egy „erősítés" érkezett: **Orosz** balhátvéd a Salgótarjáni BTC-ből. Az együttes nem rendelkezik tornateremmel, így a felkészülésben is hátrányba került a többiekkel szemben. Első mérkőzésén (amely a pályaválasztói jog felcserélése folytán idegenben került sorra) 3:1 arányú vereséget szenvedett a Martfűi MSE újonc csapatától. Érdekes, hogy eddigi edzője, **Takács Lajos**, a jövőben az intézői tisztséget tölti be, s helyette **Szabó László** lett a szakvezető.

RÓZSÁK!

Remek újdonságok! Gladiolus harminc gyönyörű fajta.

Kérje díjmentes árjegyzékemet.

KOLLER KÁROLY rózsakertészete, Budapest, III., Bécsi út 20 256 sz.

Kosárlabda: NB II-es csapatok villámtornája, a DASE férfi és női, az MVSC férfi és női, az Egri Tanárképző Főiskola férfi, valamint az Egri Dózsa női együttesének részvételével. Eger, Szilágyi Gimnázium tornaterme, 9 óra.

Labdarúgás: NB III-as mérkőzések: Gyöngyösi Spartacus—EVTK Gyöngyös, 15. Hatvani Kinizsi—Statisztika, Hatvan, Kinizsi pálya, 15. Egercsehi Bányász—Debreceni Kinizsi Egercsehi, 15.

Kézilabda: A megyei kézilabda játékvezetők minimumvizsgája. Eger, megyei TS hivatalos helyisége, 10 óra.

Természetjárás: A megyei szövetség munkatúrája a nagyegedi kilátóhoz. Gyülekezés a kilátónál, 10 órakor.

NÉPÚJSÁG

A Magyar Szocialista Munkáspárt Heves megyei Bizottsága és a megyei tanács lapja.

Főszerkesztő: PAPP JÁNOS

Szerkesztőség: Eger, Beloiannisz utca 2. Telefon: 13-67. 13-73. Postafiók: 23

Kiadja: Heves megyei Lapkiadó Vállalat

Felelős kiadó: TÓTH JÓZSEF

Kiadóhivatal: Eger, Bajcsy-Zsilinszky utca 1. Telefon: 34-44 Postafiók: 23

Terjeszti a Magyar Posta. Előfizethető a helyi postahivataloknál és kézbesítőknél.

L. sz.: 25 062.

Heves megyei Nyomda Vállalat, Eger, Bródy Sándor utca 4. Igazgató: Marosán József.

Hol tartózkodnak tengerjáró hajóink?

Hajóink készülődéséről, és a tengerjárók útjairól kértünk tájékoztatást dr. Bélai Józseftől, a KPM hajózási főosztályának vezetőjétől. Mindenekelőtt a téli nemzetközi forgalom iránt érdeklődtünk.

— Merre járnak tengerjáró hajóink?

— A Duna-tengerjáró hajók teljes kihasználtsággal közlekednek, a vízállás is kedvező nekik. 13 hajónk egyike a Balti- és Északi-tenger kikötőit hajózza, a többi pedig az aldunai Réni szovjet kikötő és Közép-Kelet kikötői között közlekedik, szállítják a magyar export-küldeményeket, és a külföldi importárut. A Földközi-tengeren járó hajóink Réni után Sztambul és Izmir török kikötőkben, a szíriai Beirut, Lattakia, az egyesült arab köztársaságbeli Alexandria, Port-Said, esetenként Ciprus, Kréta-sziget, Pireus és más görög kikötők között hajóznak, feljönnek a jugoszláv Rijekához, és az olasz Trieszt kikötőkbe.

— A „Debrecen" éppen Isztambulban, a „Hazám" a Földközi-tenger vizein útban van Budapest felé, a „Tokaj" Kréta szigetén rakodik, a „Badacsony" kisebb javítás miatt Budapesten tartózkodik, a „Csepel" és „Tihany" Várnában horgonyoz, a „Borsod" a szíriai Lattakiában éppen kirakja szállítmányát, a „Szeged" indulásra készen áll Brailából Budapestre, a „Dunaújváros" a vihar elől bemenekült Zante görög sziget kikötőjébe. Két új hajónk, a „Székesfehérvár" és az „Újpest", első útján Beirutba érkezett, és most rakja ki szállítmányát. A „Balaton" Lattakiából úton van Rijeka felé, a Balti-tengeren járó „Duna" hajónk pedig a lengyel Szczecin kikötőből Rotterdamba indul.

— Milyen fejlődést ért el folyami és tengeri hajóiparunk az utóbbi esztendőben?

— A múlt évben igen jelentős volt a fejlődés. A Duna több vontatómotoros uszályt kapott, és megépült a „Táncsics" mintájára, de korszerűbb kivitelben, a legmodernebb motoros személyszállító dunai hajónk, a „Rákóczi". Márciustól már közlekedik Budapest és Esztergom között. A Duna néhány új vízibuszt kapott, és a Balatonra is több új hajó került. Megépült a második nagy balatoni komp, amely ugyancsak Tihany és Szántód között közlekedik. Mint már említettem, tengerjáró hajóparkunk is kettővel gyarapodott: a „Székesfehérvár" és az Újpest" nevű egyenként 1300 tonnás, hatalmas hajókkal.

(V. A.)

...lakásán — vagy egy régi fényképet vagy levelet. Mindhárom ...jelentése után a há... ...ére vonták és

...eddig mintegy négyezer háborús bűnöst kutattak fel és állíttattak bíróság elé.

A hátralevő rövid idő alatt nagy erőfeszítést tesznek dr. Josef Mengelének, a hírhedt auschwitzi haláltábor kísérletező orvosának kézre kerítésére. Sok ezer táborlakó haláláért terheli felelősség. A táborlakók az ördög orvosának nevezték. Gyakran olyan injekciókat adott a páciensenek, amelyek következtében nagy kínok között haltak meg, ő pedig nyugodtan figyelte a haláltusájukat.

Wiesenthal munkatársai éveken át nyomoztak utána Dél-Amerikában. A háború után megállapították, hogy Argentínában tartózkodik. Később pedig Brazílián és Perun át Paraguayba ment. Asunción főváros közelében egy ízben tizenhárom detektív körülvette a német tulajdonban levő Tirol Szállodát. Hatan közülük hangfogós fegyverrel Mengele szobájába hatoltak. Mengelének azonban pizsamában, egyik barátja gépkocsiján, sikerült egérutat nyernie. Üldözői tudják, hogy más háborús bűnösök védelmezik. A közelmúltban egy tűzharcban Wiesenthal egy embere életét vesztette.

Wiesenthal emberei azt is tudják, hogy több ország — köztük Lengyelország, Csehszlovákia és Izrael — nem ismeri el a húszéves elévülési határidőt.

(A jugoszláviai Magyar Szó nyomán)

A NÉPSZABADSÁG KULTURÁLIS MELLÉKLETE

Két életérzés, két egyéniség

Gondolatok Sarkadi Imre műveinek könyvheti kiadásáról

A tavaly tragikus hirtelenséggel elhunyt *Sarkadi Imre életművének javát* nyújtja ez a két kötet; szindarabokat, kisregényeket, novellákat, tizenöt év írói terméséből, *B. Nagy László* összeállításában, s értő, emberimeleg, gondolatgazdag utószavával.

Sarkadi Imre különböző műfajú műveit egyvégtében, egyetlen könyvként lehet olvasnunk, s ez a könyv megrázó, felkavaró élményt nyújt; azok, akik egyidősek voltak vele, egyazon élményeket éltek át, a ma negyvennegyvenöt évesek sokban a magukéra, problémáira ismerhetnek műveiben. Sarkadi Imre mélyen megélte korunkat, bonyolult ellentmondásait, minden szépségét, s minden buktatóját; s ha ő maga össze is omlott végül, írásaiban tanúvallomást tett útjáról.

A két kötetben — első pillantásra — mintha két ember, két író művei kerültek volna együvé. Az egyik író örül népe felemelkedésének, otthonos az egyszerű emberek világában, ismerője a magyar parasztság életének, együttérzéssel és szeretettel kíséri nehéz útján a földosztáskor, az első évek küzdelmeiben, szeretné kiszabadítani szűkösségéből, előítéleteiből, izgatottan és értően figyeli, hogyan nő meg öntudatban, emberségben, tudásban a magyar parasztság, hogyan teszi meg első lépéseit a szövetkezés útján; meleg líraisággal, de a konfliktusokat, nehézségeket s bajokat sem szépítve ábrázolja a harcot a földért, a jólétért, a szocialista életformáért. Az a Sarkadi Imre ez, aki a *Szeptember* csehovian lírai szépségű, s ugyanakkor forróan mai drámáját írta — egyikét azoknak a műveknek, amelyeket érdemes lenne felújítani —, aki *Gál János útját*, a cselédfiúból szövetkezeti vezetővé lett fiatal életét rajzolja részletező kedvvel, aki a *Tanyasi Dúvadban* a hatalomban eltorzult, magányos ember feltörését és bukását tragikus feszültséggel ragadta meg — aki a *Kútban* és sok más kitűnő elbeszélésben is megmutatta, hogy valóságunk új elemeinek egyik kiemelkedő ábrázolója.

S mellette — ott a másik Sarkadi Imre. Ez az író a kínt, a kényelmetlenséget, a szörnyűséget szereti; mintha mindig lelke démonaival viaskodnék, véres eseményeket, az emberi lélek, egyéniség visszahúzó, szennybe ragadó erőit, a társadalom perifériájára kerülteket keresi és ábrázolja; előbb 1947-ig írt mitologikus novelláiban, háborúról szóló írásaiban, azután mind fokozódó erővel, 1956 után az *Oszlopos Simeonban*, a *Bolond és szörnyetegben*. Az újabb magyar irodalomban szinte páratlan tisztánlátással s belső azonosulással festi az üressé és tartalmatlanná váló egyéniséget; az elkényeztetett, sikeres, de élete derekán belsőleg megtört, cinikussá és nihilistává lett értelmiségit, aki életét céltalan ivásba, szeretkezésbe, öncélú rosszaságba fojtja, megdöbbentő világossággal vall róla, hogyan válhat az élet egésze, a munka, a szerelem egyaránt undorrá, megunt, levetendő ruhává. Igaz: legutolsó műveiben, az *Elveszett paradicsomban* és *A gyávában* már leszámolás készülődik evvel az életformával s életérzéssel: az *Elveszett paradicsomban* az apa s egy fiatal lány emberségének, munka- és életkedvének vonzása villantja fel a kibontakozás lehetőségét, az életét elfecsérelt fiatal orvos előtt, s *A gyávában* az életét céltalanul — hazugul élő festő-feleségnek ott az ellenképe: az egészséges, az új-magatartású, a céltudatos Szabó István, a falura készülő gépészmérnök. Két egyéniség s két életérzés harcolt hát Sarkadi Imrében; utolsó éveiben egyre inkább; s ennek a birkózásnak látványa mélyen megrendítő.

Honnan ez a kettősség? Mi húzta lefelé ezt a szépséget sóvárgó, harmóniára áhítozó, új világunkat szerető írót? Az utószó a kettősség gyökerét elsősorban a fasizmus okozta torzulásokban látja. Van igazság ebben a magyarázatban is: Sarkadi sok kiemelkedően igaz írása (mint a *Pokolraszállás*) arra vall, hogy mélyen megélte a fasizmus és a háború roncsoló, emberi viszonylatokat szétszaggató, mocskot és szennyt kavaró, torzító voltát; s emlékei, lidércnyomásként, évtizedekkel utóbb is fel-felbukkannak műveiben. De más dolog szembenézni a szörnyűséggel s ismét más megadni magát neki; más tanulni belőle, s más mindennap vele élni; nem mindenkit roncsolt teljesen szét 1940—44; van, aki helyre tudta állítani magában a harmóniát: új cél szolgálatába tudta állítani tehetségét, intő történelemmé tudta tenni a múltat. Bizonyos: Sarkadi kettősségét más történelmi események is elősegítették: lelkesedéssel s őszinte hittel vetette bele magát 1949-ben a szocialista társadalom építésének szolgálatába, de ez időszak torzulásait is átvette; az *Út a tanyákról* s egynéhány elbeszélésének túlélezett, dühös hangulata a példa rá, hogy az erőszak ábrázolására való hajlama összecsengett az osztályharcot eltorzító gyakorlat egynémely jelenségével. Egyike volt azoknak, akikre 1953, de főleg az 1956-os ellenforradalom a legmélyebben hatott: az egyensúlyát, harmóniáját s célját éppen csak s nagyonis nehezen kiküzdött írót kiforgatja valójából, küzd az elmerülés ellen, de egyre nehezebben talál fogódzót, talán csak élete utolsó éveiben, az ország felpezsdülő élete kezdi egy kissé felemelni; sajnos, már túl későn...

De ezeken az élményeken is átmentek nálunk igen sokan — s mégsem rokkantak így bele. Bizonyos: Sarkadi egészsége, lelki alkata, idegrendszere is hozzájárult összetöréséhez. S még valami: Sarkadi Imre a magyar értelmiségből jött; olvasmányaiban, emlékeiben a legkülönfélébb hatásokkal s indításokkal; gondolatkeresésében helyes és helytelen elegyedett, „harmadik utas" ideológia és marxizmus vegyült. Még amikor a legőszintébben is követte a szocialista eszméket, akkor is maradtak benne fenntartások, tisztázatlanságok; életútja kettőssége tükre egyúttal a két világháború közt kialakult magyar értelmiség furcsa összetételének, sokszor hiábavaló-kiútkeresésének, felemás polgárosodásának s bonyolult kerülőjének a munkásosztályhoz való eljutás útján.

Így történt, hogy bár őszintén hitt a szocializmus felépítése szükségességében, őszintén marxistává igyekezett válni, gondolatrendszerének, neveltetésének ellentmondásai jobban kiütköztek nehezebb időszakokban.

Több kritikus úgy látja, hogy íróilag-művészileg is két Sarkadi Imre van; egy inkább szürrealista, intellektuális, izgatottabb modorú művész, akinek korai novelláiban mutatkozik s akivé későbbi éveiben ismét válik; s az 1949 utáni évek hagyományosan realista Móricz-követője. Magam alapjában nem látok ilyen mértékű eltérést kétfajta írásmódja közt s főleg: nem fedeztem fel szürrealizmust írásaiban; Sarkadi Imre modora alapjában mindvégig azonos; kissé kényelmeskedő, okoskodó, lassú, körülményes elbeszélő, aki a valóság apró tényeit ragadja meg, az élőbeszédet igyekszik lekottázni, de módszerét mindvégig irónia színesíti és szeretet forrósítja; s írói technikája, hangvétele, mondatépítése csaknem ugyanaz. Sarkadi legjobb műveiben a magyar realista próza, a XX. század elején kialakult magyar elbeszélőstílus, művészi ábrázolásmód sikeres továbbfejlesztője, folytatója.

Korán befejezett — de nem harmonikusan kiteljesített — életművet zár hát magába ez a két kötet; kitűnő írások mellett meg nem munkált darabokat is; sok az olyan mű, amelyet nem volt ereje, lendülete befejezni, végigcsiszolni (az utolsó évek novelláinál is lehetett volna olyan szigorú a válogatás, mint a *Verébdűlő* korszakában). Bármennyire nehéz és fájdalmas ez a kortársnak, meg kell mondania: Sarkadi Imre jelentős író, műve érték, de nem lenne helyes túlbecsülni sem, s — amint erre az utóbbi időben nem egy példa van — egyéniségét és művét szinte mintaképül állítani, beszélgetéseit kinyilatkoztatásnak tekinteni, s főleg nem helyes: kettősségét, útjának buktatóit egy egész nemzedék sorsa összegezéseinek tekinteni. Tévedésekkel és eredményekkel, bukásokkal és sikerekkel teli, be nem fejezett írói életút az övé; olyan emberé s olyan íróé, aki napjainkban, élete végén már mintha ismét megtalálta volna harmóniáját, élete értelmét és célját.

Elérkezett az ideje, hogy az utolsó 17 év irodalmi termését még egyszer kritikailag, irodalomtörténetileg megmérjük; s inkább előbb, mint utóbb megírjuk a felszabadulás utáni magyar irodalom történetét. Szinte bizonyos, hogy ebben a megírandó irodalomtörténetben Sarkadi Imre nem egy műve — a *Szeptember* is, de az *Elveszett paradicsom* a drámák közül, a *Gál János útja*, de *A gyáva* is a kisregények közül — s sok novella kiemelkedő helyet kap, egész műve és egész útja pedig egyfajta jelzése egyúttal dokumentuma és ábrázolása életünknek, sikereinknek és családásainknak, visszahúzó erőinknek, de világunk új jelenségeinek is.

Szabolcsi Miklós

HATVANÉVES A SZOLNOKI MŰVÉSZTELEP

Szolnokon a Tisza és Zagyva folyó találkozásánál, a régi szolnoki vár helyén, 60 évvel ezelőtt művészek, művészetszerető emberek sereglettek össze nagy számban a művésztelep megnyitására. Még 1899-ben *Bihari Sándor, Boruth Andor, Fényes Adolf, Hegedüs László, Katona Nándor, Kernstok Károly, Mednyánszky László, Mihalik Dániel, Pongrátz Károly, Szlányi Lajos* és *Vaszary János* festőművészek folyamodnak a kultuszminiszterhez, hogy segítse a szolnoki telep létrejöttét. És 1902 tavaszán megnyílt a több holdas parkban a 12 műterem, s hozzáfoghattak a célkitűzések valóra váltásához. *Fényes Adolf Szegényemberek élete* sorozatképeinek a Tisza vidéki aratósztrájkok adták meg alaphangulatát. A plein air festést nemcsak művelik, hanem 1911-től 1914-ig *Fényes, Szlányi* és *Zombory* nyári tanfolyamokon a főiskolai festőművész-növendékeket arra tanítják is.

Fényes Adolf: Anya.

Fontos szerep várt a Tanácsköztársaság művelődéspolitikájában is a Szolnoki Művésztelepre, de a tervek megvalósítására nem volt már idő. A Tanácsköztársaság bukása után nehezen támadt életre a telep. De 1927-ben, a 25 éves jubileumkor mind a 12 műteremben gazdag művészi anyagban gyönyörködhettek a látogatók.

A második világháború pusztításai ismét lerombolták a művésztelepet, de a felszabadulás után rövidesen megindul a művészeti élet. Megkezdődik a telep újjáépítése is. Egyelőre négy műteremmel, de ma ismét mind a 12 műterem üzemel. *Chiovini Ferenc* mellett, aki 1927-től kezdve tagja a telepnek, *Antal Ilona, Baranyó Sándor, Bokros László, Fazekas Magda, Gácsi Mihály, Meggyes László, Mészáros Lajos* és *Palicz József* festőművész, valamint *Nagy István, Simon Ferenc* és *Szabó László* szobrászművész dolgoznak állandóan a Szolnoki Művésztelepen.

A mostani ünnepségek során műtermi bemutatókon ismerkedhet meg a közönség a szolnoki művészek legújabb munkáival. A *Szolnoki Galéria* nyolc termében pedig a szolnoki múzeum mutatja be a Szolnokon készült festmények javát. Emlékplakett is készült az évfordulóra. *Szabó László* szobrászművész, a telep legfiatalabb tagja *Fényes Adolf Testvérek* című festményének motívumát költötte át bronzba. Ezzel is jelezvén, hogy a Szolnoki Művésztelep művészei megbecsülik a múlt értékes hagyományait. S ha — szerencsére — nincs is már meg az a sáros piactér, a düledező utcasor, ami annyi festőt megihletett, ha eltűntek a kis tanyák is, a nagyvárossá fejlődő Szolnok ipari üzemei, szocialista mezőgazdasága, lüktető élete ma is értékes festői, szobrászi témát kínál minden művésznek, aki benne él a társadalmi haladás sodrásában és szolgálja életünket.

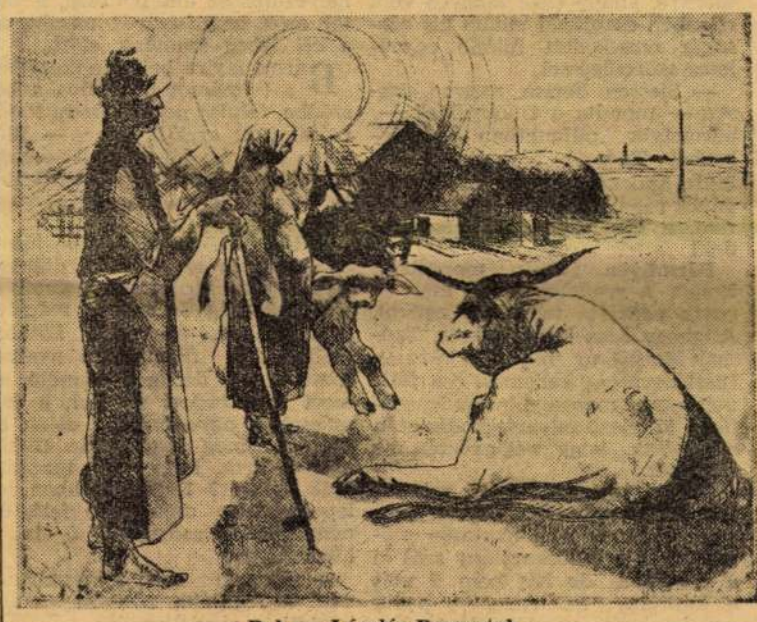

Bokros László: Parasztok.

Kaposvári Gyula

Eddig majdnem negyvenezren tekintették meg a IX. Magyar Képzőművészeti Kiállítást

Változatlanul nagy az érdeklődés a IX. Magyar Képzőművészeti Kiállítás iránt. A látogatók száma, a VIII. nemzeti tárlathoz képest már csaknem megkétszereződött — a 40 000-hez közeledik. Az iskolák diákjai, az üzemek és vállalatok dolgozói csoportosan keresik fel a kiállítást. Figyelemre méltó igény jelentkezett: a látogatók tárlatvezetőt kérnek, hogy alaposabban megismerkedjenek az alkotásokkal, irányzatokkal, stílusokkal. A kiállítás vezetősége eleget tett a kívánságnak, napjában többször művészettörténészek kalauzolják az érdeklődőket.

Gyakran fordulnak meg a kiállításon a SZOT kulturális szakköreinek vezetői és tagjai is, s élénken vitatkoznak egy-egy művön.

A kultúra és a termelés kapcsolatáért

Befejeződött a munkásakadémiák országos értekezlete

(Tudósítónktól.)

Mint már tudósítottunk róla, pénteken és szombaton a vasasszakszervezet központi székházában tartották meg a munkásakadémiák első országos értekezletét. *Bugár Jánosné* bevezető referátuma után a tanácskozás részvevői megvitatták a munkásakadémiák helyzetét és feladatait. A hozzászólók kitértek a munkásakadémiák működésének tartalmi és módszertani kérdéseire.

Dr. Knoll Imre, a TIT budapesti műszaki választmányának tagja elmondta, hogy a Landler Járműjavító Vállalatnál a dolgozók spontán kezdeményezésére 12 előadásos műszaki akadémiát szerveztek 50 fő részvételével. Az akadémiák szervezésében, a tematika összeállításában és valamennyi előadáson részt vettek az üzem gazdasági és politikai vezetői is. Hangsúlyozta, hogy a műszaki előadásokat gazdag világnézeti tartalommal kell megtölteni.

Érdekes példát mondott el *Kóta Kálmán*, a Mezőberényi Pamutszövőgyár kulturális felelőse. Az ő gyárukban például vasipari munkásakadémiát szerveztek azért, hogy a gyár lakatosai, gépkarbantartói megismerkedjenek az új vasipari technikával. Miután ezt a munkások igényelték, a tanfolyam sikerrel zárult, a 20 főnyi csoportnál nem volt lemorzsolódás. A munkásakadémia elvégzése után a hallgatók szocialista brigádot szerveztek s elhatározták, hogy tovább folytatják tanulmányaikat.

Stoll Loránd, a Borsodi Szénbányászati Tröszt főmérnöke a bejáró dolgozók problémáját érintve elmondta, hogy az olyan falvakban, melyekben nagyobb számú bányász él, a vállalat a falu kultúrházában tartja meg a munkásakadémia előadásait. Így sikerült a bejáró munkások között is szervezetten terjeszteni a műveltséget.

Csepregi Győző, a Kaposvári Textilművek főmérnöke ellenezte azt a javaslatot, hogy több kisüzem közösen működtessen egy nagyobb munkásakadémiát. Szerinte így nincs biztosítva az egyes üzemek helyi adottságainak, problémáinak figyelembevétele. Szerinte hasznosabbak a külön-külön szervezett előadássorozatok, még akkor is, ha kevesebb hallgató előtt tartják azokat.

Óvári Miklós, az MSZMP tudományos és kulturális osztályának helyettes vezetője hangsúlyozta, hogy a kultúra és a termelés kapcsolata nem jelenti a munkásakadémiák tematikájának leszűkítését kizárólag műszaki propagandára. Ki kell elégíteni a dolgozók legkülönbözőbb tudományos és kulturális igényeit; az a lényeges, hogy a munkások, a szakmai ismereteken túl, lássák munkájuk értelmét, a nagyobb társadalmi és politikai összefüggéseket.

Gönczi László, az Újszegedi Kender- és Lenszövőgyár munkásakadémiájának társadalmi vezetőségi tagja azokról a feladatokról beszélt, amelyek a társadalmi aktivistákra várnak. Hangsúlyozta, hogy minden kulturális szerv aktív működésének kulcsa a lelkes, odaadó társadalmi vezetés.

Kerekes György pártiskolai tanár szerint az állandó igénykutatás a népművelési aktivisták legfontosabb feladata. Csak ennek ismeretében állítható össze eredményesen az akadémiák tematikája.

A kétnapos tanácskozás *Bugár Jánosné* és *dr. Nagy László* zárszavával ért véget. Mindketten kifejezték meggyőződésüket, hogy az értékes konferencia tovább növeli a munkásakadémiák eredményességét, hatókörét.

KULTURÁLIS HÍREK

A SZÉP MAGYAR KÖNYVEK 1961. könyvkiállítást a könyvklubban szombaton ünnepélyesen megnyitották. A kiállításon — amely június 10-ig tart nyitva — bemutatnak könyvheti újdonságokat, a könyvművészeti versenyen díjat nyert könyveket, több száz más művet, továbbá grafikákat, illusztrációkat.

✸

MSZTYISZLAV ROSZTROPOVICSOT, a neves szovjet gordonkaművészt a Londoni Királyi Zeneakadémia dísztagjává választotta.

✸

KIRITESCU ROMÁN IRÓ SZARKAFÉSZEK című komédiáját mutatja be június 6-án az egri Gárdonyi Géza Színház.

✸

AZ ELNÖK FELESÉGE című olasz filmkomédiát, Pietro Germi rendező alkotását, Silvana Pampaninival a főszerepben június 2-án mutatja be a televízió eredeti bemutatói sorában.

✸

SZERELMI MÚZEUM címmel május 28-án mutatja be az Irodalmi Színpad új műsorát.

✸

HATSZÁZHUSZONHAT HÁBORÚS ÉS KATONAI TÁRGYÚ filmet játszottak a háború befejezése óta Nyugat-Németországban, s köztük csak húsz olyat, amelyik kritikusan szembehelyezkedett a militarizmussal.

A könyvhét első napján

Már a reggeli órákban nagy volt a forgalom a Nemzeti Színház előtti könyvsátornál

HELIKON, 1962

Helikon árnyas ligete az egykori Görögországban a múzsák találkahelye volt. Erre emlékezve rendezte meg először 1814-ben gróf Festetics György a Balaton csücskében a múzsák magyar nyelvű új találkahelyét. A költői szó, a nemes gondolat örökösei feleleventették a szép keszthelyi hagyományt s idén hatodízben rendezték meg a dunántúli középiskolások nagyméretű kulturális seregszemléjét: a költészet, a muzsika, az előadóművészet, a tánc, az ének és az irodalom baráti versenyét, művészi olimpiászát. A Dunántúl 77 iskolájából gyűltek egybe fiúk-lányok, hogy részt vegyenek ezen a művészeti „hattusán".

A versmondók és énekesek, hangszeres szólisták és táncosok műsorait nézve feltűnő volt a személyes jellegű számválasztás, a pallérozott ízlés, akkor is, ha a gyerekek mögött buzgó vagy lelkes pedagógusok irányító tanácsait is megsejthettük.

Megható volt látni-hallani azt a kis zömök csurgói parasztfiút, aki Goethe Prométheuszát mondta a színpadon. Iskolásan szavalt, elfogódottan, de: Goethét!

Úgy mondják, hogy a tavalyelőtti bemutatón még tucatszám dübörögték-harsogták Gyóni Géza *Csak egy éjszakára* című versét. Ma már nyoma sincs az ilyenfajta egyoldalúságnak, a műsor gazdag és változatos, az ifjú előadók a hazai és külföldi klasszikusok és a mai költők egész sorát szólaltatták meg. S egy-két érdekes kezdeményezéssel is meglepték a közönséget: A kőszegi Jurisich Gimnázium irodalmi színpada énekes, táncos, zenés irodalmi összeállításban vitte színre a keszthelyi Helikon történetét. A pécsi Leövey Klára Gimnázium leánynövendékei pedig a táncverseny zsűrijének meglepetésére önálló alkotással indultak: Babits Mihály *A Danaidák* című költeményének dallamát, ritmusát fejezték ki a tánc elemeivel.

Lobog a helikoni láng a szabadtéri színpadon, s a művészeté a fiatal szívekben. Az 1962-es Helikon-ünnepségeket egy visszájára fordított klasszikus mondat jegyében jellemezhetjük: Ahol a múzsák dalolnak, ott hallgatnak a fegyverek.

M. G. P.

Szeretnénk kiérdemelni a budapesti közönség elismerését

Az olasz Opera-staggione igazgatójának sajtónyilatkozata

A júniusban Budapesten vendégszereplő olasz Opera-staggione igazgatója, S. Schinazi szombaton sajtótájékoztatót tartott a Magyar Sajtó Házában. Elmondotta, hogy az operatársulat budapesti szereplését — amelyre a magyar—olasz kulturális kapcsolatok keretében került sor — missziónak szánják. Reméli, hogy ez jó kezdete lesz az olasz és magyar művészek kölcsönös cseréjének. *Örömmel venné, ha Bartók három színpadi alkotását Olaszországban bemutatnák.* Az igazgató a továbbiakban hangsúlyozta, hogy nagyon szeretnék kiérdemelni az igényes budapesti zenei közönség elismerését.

Mind a Nabuccóban, mind pedig a Traviatában a legkiválóbb olasz művészek lépnek majd fel: a Nabucco címszerepében *Dino Dondi*, a *Traviata* címszerepében pedig *Gabriella Tucci* énekel, Alfrédet pedig *Alvigno Misciani* alakítja.

A budapesti előadásokat *Franco Capuana* és *Glanco Curiel* vezényli. A neves szólisták mellett a *genovai Teatro Comunale* ötventagú kórusa mutatkozik be.

Jávor Ottó:

GOMBFOCI

Az intézet igazgatója odaállt az ablakhoz, kezét rátette a fűtőtestre, amely csak langyos volt, ellenben csapjánál vidám kis gőzsugár emelkedett fölfelé egyenletes szörcsögéssel.

— Siessen, kérem, nagyon siessen — mondta a titkárnőnek —, bármelyik pillanatban megérkezhet Tadzsal Mahali úr, az indiai tudományos akadémia nyilvános rendes tagja, és riassza, kérem, a többieket is, intézeti érdek!

Bármilyen fürgén mozgott is Ilonka, a rendelkezésnek csak az egyik pontját tudta teljesíteni. Alighogy kész lett a fekete, Tadzsal Mahali úr már megérkezett. Disztingváltan kellemes, ősz férfi volt, olyan magas, mint az igazgató. A kötelező udvariaskodás után elindultak, hogy végignézzék az intézetet.

Ilonka ugyan próbált valamiféle jelzést adni, hogy nincs minden rendben, csak óvatosan előre, ahogy a hajóskapitány szól le a gépházba, de hát nem ő volt a kapitány, az igazgatót pedig úgy lefoglalta vendége, hogy észre se vette integetését.

A vörös kókuszszőnyeggel borított folyosón mindjárt a kis Kelemen Gézába botlottak, aki a „Férfiak" felírású ajtót igyekezett elérni, ebben azonban megakadályozta az igazgató, aki mint az ihlet percében felvillanó nagyszerű tudományos ötletre, csapott le rá.

— Itt van a mi legfiatalabb munkatársunk! Igen nagy súlyt helyezünk az utánpótlásra, a fiatal erők beállításánál mindig az a cél lebeg szemünk előtt...

Bármennyire belefelejtkezett is a tolmácsot félretolva a beszédbe, feltűnt neki a hindu tudós szórakozott arckifejezése. — Biztosan nem ért jól angolul — gondolta, és rögtön meg is kérdezte: — Folytassam tán franciául vagy oroszul, vagy...

Kelemen Gézának eszébe jutott az ankedota az igazgató diákkori frappáns hirdetéséről, amelyet állítólag még őriznek a megsárgult újságok, és a régi Eötvös-kollégisták: „Bármilyen nyelvet tanítok" — de nem mondta el, mert nem tudott angolul, a tolmácsolás agyoncsapta volna az egészet, meg egyáltalán illik-e célozni arra, hogy az igazgató diák is volt? Legszívesebben lelépett volna ama ajtó felé, de nem tehette, sodródott ő is a könyvtárba.

— Nagyon szép könyvtárunk van, a legújabb nyugati munkákkal is rendelkezünk — irányította a társaságot az igazgató. Az is eszébe jutott, hogy a szép szőke Lili, a könyvtáros, bizonyára megnyeri Tadzsal Mahali tetszését, köztudomású, a negyvenedik szélességi foktól délre csak a szőke nők jönnek számításba a férfiaknál, és Lili hajának színe mindig ilyen volt, valóban természetes. — Az intézet központja, lelke a könyvtár — hajtogatta kétszer is.

— Szép lelkük van — válaszolta gavallérosan a hindu, aki el volt ragadtatva a könyvtártól, Lilitől, mindezzel nagy örömet szerzett az igazgatónak, hiszen valamelyik fogadáson bizonyára meg fogja említeni. — Milyen szép könyvtára van az intézetnek, és az igazgató, nahát, úgy vettem észre, elsőrangú ember.

Ez jól jönne, de miért ne tenné meg, ha csak udvariasságból is.

Egy szempillantással visszaparancsolta a félszegen búcsúzkodni kezdő Kelemen Gézát, elvégre hadd lássák ezek a fiatalok, milyen irigylésre méltó intézetben dolgozhatnak, milyen irányítás mellett, és már azt se bánta, hogy a vendég benyitott a következő szobába.

Az íróasztalnál Borvendég Boldizsár ült félkönyökre eresztett fejjel, és az apróhirdetéseket böngészte az újságból, amiben nem lett volna semmi feltűnő, hiszen az egész intézet tisztában volt Borvendégék lakásproblémájával, hanem a fején, igen, a fején hetykén fülére csapva ott volt a kucsmája. A vedlett bárányborkucsma és Borvendég póza sem volt ismeretlen. Az intézet szilveszteri mulatságain hajnal tájban mindig így szokott ülni fején a kucsmával. — Székely gyerek vagyok — dadogta azzal az önérzettel, ami, ahogy tudományos körökben mondani szokás, adekvát volt a helyzethez.

Borvendég kucsmáját oldalához szorítva, katonásan bemutatkozott, azután, bár senki sem hívta, de ez már aktív lényéből fakadt, csatlakozott a menethez.

Az igazgató, hogy az előbbi incidens okozta esetleges csorbát kiköszörülje, a klubhelyiséghez vezette Tadzsal Mahalit.

— Bár intézetünk kicsi, sokat áldozunk a dolgozók kényelmére.

Kálmán Géza udvariasan ki akarta nyitni az ajtót, de az nem engedett.

— Zárva van — közölte csüggedten, mert átérezte, hogy ez a tény kellemetlenül érinti az igazgatót.

De borúra derű! A homlokráncok máris elsimultak. — Várj, apafej, nyitom! — hangzott belülről, és kitárult az ajtó.

A körülbelül ötven négyzetméter területű helyiségben a fotelok, amelyek pedig az egésznek bizonyos otthonos, ugyanakkor tartózkodóan előkelő légkört adtak, a fal mellett lapultak, durva kezek tolhatták őket oda, középen egy asztal állt, rajta gombok. Az asztal lapjára szabályos futballpályát rajzoltak, két végére ügyes kis kapukat szereltek.

Hárman álltak mellette. Ketten ingujjban, nyilván ők játszottak. Berekit, a gondnokot az igazgató rögtön megismerte. Persze, a nagy sportbarát! — A költségvetésből vettem Lenyáknak, a sakkozónak egy pár meleg harisnyát, olyan fűtetlen termekben kell szegénynek üldögélni, támogassuk a sportot — magyarázgatta tavaly. Most vajon mit fog magyarázni?

S a másik! A hájfejű Lácisz!

A harmadik munkatárs zsebre dugott kézzel az ablakpárkánynak dőlt.

Most jött rá, hogy sem a hindu, sem a tolmács nem tudják, kik ezek.

— A szórakozásra s a sportra különösen sokat adunk — hadarta. Mennyi kifakadást tett az emberi szellemet elbarbárosító sportőrület ellen, s lám, minden szavában igaza volt. Saját munkatársai! Ki hitte volna!

— Kötetlen munkaidő — tért át ismét a nyögésre. Lácisz külső munkatárs, jövőre nem adok neki helyet. Úgy érezte magát, mint a Titanic parancsnoka öt perccel azután, hogy találkoztak a jéghegygyel.

A hindu csak állt. Láthatóan erősen gondolkodott olyan ember módjára, mint aki nem ért valamit, de meg akarja érteni. Összeráncolta homlokát, nagyon komoran nézett.

Az igazgató felett összecsaptak a hullámok. Nem bírta tovább, elhallgatott. Ebben a pillanatban röhögte el magát Borvendég Boldizsár, de mindjárt visszakozott is, így olyan hangot adott, mint a lefolyó, amikor elnyeli a vizet vagy mint a fuldokló utolsó hörpintése.

Nagyon kényelmetlen csend súlyosodott közéjük. De most következett a fordulat. A hájas Lácisz bebizonyította, ismeri az emberi lélek rejtelmes nyitjait. Kedvesen előrehajolt, és a kezében levő műanyag fogkefeszárat, amellyel a játékszabályok értelmében szabad volt pöcölni a gombokat, átnyújtotta a hindu akadémikusnak. Maga is tisztában lévén a cselekedet horderejével, csak annyit tudott felindultságában mondani: — Voilá!

Tadzsal Mahali töprengő arca úgy derült fel, mint akinek végre sikerült tudományos kérdésben dűlőre jutni kollégáival, az asztal fölé hajolt, és türelmetlenül intett az igazgatónak, mire vár még!

Fényes Adolf, festő

Szerepel.

– : Újabb művészeti aukció..... 3.

ESTI HIRLAP Bp. 1463. nov. 26

MDK

Fényes Adolf

Rózsa M.: A Nemzeti Szalon uj palotája. Budapesti Napló 1907. 59. sz.

MDK

Fényes Adolf

A Nemzeti Szalon uj épülete. Vas. Ujs. 1907. 211.l.

Fényes Adolf

„Napszámos" c. képe a békéscsabai megyetörténeti kiállításon.

Említve.

Tiszatáj, 1965. 3. sz. 202. l.

MDK

Fényes Adolf

Szegény emberek élete, festm.

Gonthon: A magy. festműv.tört. A Szépműv. könyve. Bp.1940.

970 l.

MDK

Fényes Adolf, ~~festmrepr~~

Görbe utca, festm.repr.

Genthon: A magy.festmüv.tört. A Szépmüv. könyve. Bp. 1940. 970 l.

Fényes Adolf

MDK

Szinyei Merse Pál jubiláris kiállitás /1945/:

"Kirándolók" o.

""Testvérek" o.

M.Heil Olga-Kiss Dezső-Török Lajos: 1945. utáni művészeti életre vonatkozó adatok.

Művészettörténeti tanulmányok. Bp.1960. 221-250.l.

228.l.

MDK

Fényes Adolf sz. 1867

Szegény emberek

Férfiarckép

Erdő a falu határában

Ernst Muz. 5o. aukc. 1934. dec. 7. 1.

Fényes

Művével szerepel az Ásvérési Csaszot Kerámonyi aukciójáin.

N.Ü. 929. XII. 7.
D.H. 929. XII. 7.

M.D.K.

Fényes Adolf

Festőművész.

Hollós Korvin Lajos: A magyar forradalmi müvészet kiállitása a Mücsarnokban

Népakarat 1957. nov.7. 11.old. 261.szám.

M. D. U

FÉNYES Adolf testő

A magyarországi művészetet tanggaló legújabb műben kiemelve

Gerő László. AXIX. sz. végi kisőeklektikus építészet jelentősége Budapesten Műemlékvédelem 1960. 3. sz. 168. l.

MDK.

Fény es Adolf

Kiállitási hir

Fényszóró 1967 ápr.12.

Fényes Adolf festő

Neve megemlítve.

Kelle Sándor: „A művészi grafika"

Dunántúli Napló. 1954. XI. évf. szept. 11. 4. l.

Fényes Adolf festő M. Dk.

Neve megemlítve - szolnok ápolja emlékét.

Valle Sándor: „Pécs kapszőnyvesztének helyzete"

Dunántúli Napló 1954 XI. évf. szept. 12. 6. l.

M. D. K.

Fényes Adolf, festő

Egy pozsonyi család otthonában levő képéről említés történik

Czailich Elsa: Pressburger Interieurs, Bratislava-Pressburg. 1930. 46. old.

MDK

Fényes Adolf festő

(Dolgozott a kecskeméti művésztelepen.)

Gál Zsuzsa: Alföldi művésztelep.

Orsz. Világ, Bp. 1960. 36. sz. 22. l.

Fényes Adolf

Műv. Kiskönyvt. sor.-ban
értékelés.

Magyar Kemzet
1958 okt. 30.

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Bp. V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

Fényes Adolf

SZOLNOK MEGYEI
NÉPLAP

1967 DEC 12

1021

Vasárnap nyílt a Téli Tárlat

A Damjanich Múzeum immár szép múltra tekintő hagyománya az évenként két izben megrendezett képzőművészeti seregszemle, a Tavaszi és Téli Tárlat. Míg a Tavaszi Tárlat sajátja, hogy csak a Képzőművészek Szövetsége Területi Szervezetének tagjai vehetnek részt a kiállításon, a Téli Tárlatra anyagot küldhetett minden Szolnok megyében élő és dolgozó festő, szobrász és kerámikus. Függetlenül attól, hogy hivatásos alkotó vagy amatőr. A beérkezett anyagot a Képzőművészeti Lektorátus zsüribizottsága válogatta és különböző szempontok szerint ítélte kiállíthatónak, vagy utasította el.

Ez a tárlat tehát azért született, hogy keresztmetszetet adjon megyénk képzőművészetéről, bemutassa azokat a művészeket, akik körülöttünk élnek, s akiknek alkotásait ez a táj, az Alföldnek ez a speciális darabja inspirál munkásságukban.

A Tisza festői vidéke, az Alföld sík határa, s szorosabban véve a Tisza—Zagyva találkozásának közvetlen szomszédunkban fekvő megragadó képe közel százhúsz esztendő óta vonzza a művészeket. A szolnoki művésztelep a legrégibb hagyományokkal rendelkező kolóniánk, s kétségtelen, ennek legerősebb oldala a festészet. A táj vonzása azóta sem csökkent, annak ellenére, hogy a látvány jelentősen változott. Ma már a fákkal körülölelt, elszórt tanyák, poroszkáló lovasszekerek, földbebújt házak mellett a hatalmas síkokban terülő géppel művelt vetéscsíkok, konstruktív, monumentális gazdasági épületek a megváltozott gazdasági élet jellemzik az Alföldet. S a szolnoki festészet történetében sem csak kizárólag a táj ábrázolása volt hangsúlyos, inkább az itt élő emberek viszonyainak, életének kritikus hangú művészi megragadása. Gondoljunk csak *Fényes Adolf* Szegény ember sorozatára, *Szitte Péter* parasztfiguráira, *Aba Novák Vilmos* világról alkotott véleményének groteszk fintorára, vagy tágabb körben mozogva *Tornyai János, Koszta József, Révész Béla* a parasztság életével foglalkozó mélységesen átérzett, kritikus munkásságára.

Ez a parasztsors, ez az életforma gyökerében megváltozott. Ennek az új világnak, a külső és belső változásoknak művészi fogalmazását várjuk mai képzőművészeinktől. Arra a kérdésre várjuk a választ, mit jelent ma alföldi művésznek lenni, melyek azok a megváltozott gondok, problémák, amelyek a ma itt élő képzőművészeket foglalkoztatják az elmúlt nemzedékek művészi problémáival szemben. S azon a szoros körön túl, amelyet megyénk természeti fekvése, az alföldi ember sorsa mutat, tágabb értelemben az egész magyar megváltozott valóság művészi érzékelése és értékelése kell, hogy kiáltó különbséggel szóljon az elmúlt nemzedékek és a mi nemzedékünk művészetéből.

Ma, amikor a hírközlés modern eszközei a legtávolabbi falvakba is eljuttatják a világ politikai és gazdasági eseményeit, természettudományos és technikai eredményeit, ma, amikor minden területen soha nem tapasztalt fejlődést, forrást mutat a világ — nem elégséges a puszta környezet közömbös ábrázolása. Ahhoz, hogy valaki jó művész legyen, a kor hangulatának alapérzésének meg kell mutatkoznia valamilyen áttételes formában művészetében.

El kell döntenünk, hogy ezekre a kérdésekre ad-e választ és milyen mértékben az idei Téli Tárlat. *Kétségtelen, vannak jó alkotások, a művésztelep alkotóitól látunk néhány igazán szép művet. Egészében véve azonban több mondanivalót, frissebb, gazdagabb anyagot várunk képzőművészeinktől.*

Egri Mária

Képzettebbek a szolnoki ökö

Szolnoki MTE—Dimitrov SE 20:0

Vasárnap délelőtt Szolnokon, a Május 1 úti kultúrotthonban mintegy háromszáz néző előtt a két vegyes korcsoportú csapat barátságos mérkőzést vívott. A Szolnoki MTE ökölvívói minden súlycsoportban képzettebbek voltak, technikásabb ökölvívást mutattak be és fölényes győzelmük megérdemelt. Csordás Gábor edző keze alatt nagyon biztatóan fejlődik az utánpótlás.

A mérkőző párok közül néhány tűzbe hozta a közönséget. A Balzsai—Szedlák összecsapáson két jóképességű versenyző színvonalas küzdelmet vívott, értékes Szajkó győzelme Stein felett, jó benyomást keltett Atkári is. A mérkőzéseket felváltva vezette és pontozta Csőke, Sárkány és Domján.

Eredmények, (elől az SzMTE versenyzői): légy: Szénási fokozatosan lendült bele és pontozással győzött Huczik ellen, 2:0. Pehely: Kóródi pontozással győzött a szívós, de sokat szabálytalankodó Gráf ellen, 4:0. Harmat: Zsoldos pontozás-

A karcagi asztaliteniszezők a legügyesebbek

Vasárnap Szolnokon, a Fiumei úti általános iskolában régen látott nagyszámú résztvevővel bonyolították le asztaliteniszben az úttörő olimpia megyei döntőjét. A 13 csapat körmérkőzéssel döntötte el a helyezések sorsát, egyéniben 32 fiú és 19 leány indult.

A mintegy tíz órán át tartó versenyen kiemelkedtek a karcagi általános iskolások, akik tudásukkal a mezőny fölé nőttek és vitathatatlanul a legjobbak a megyében. A verseny szépséghibája volt, hogy a jászberényi és a tiszafüredi járás sportolói nem jelentek meg. A csapatbajnoki mérkőzéseken, amelyek az Európai Liga versenyrendszerében lettek megtartva (egy csapat 2 fiú és 1 leány) az alábbi végeredmény született:

1. Karcag „A", 2. Szolnok „A", 3. Karcag „B", 4. Szolnok járás (Martfű).

Egyéni, fiúk: 1. Varga József (Szolnok, Koltói u.). 2. Beke László (Martfű ált. isk.). 3. Erős Ferenc (Karcag ált. isk.), 4. Vajó János (Karcag). Lányok: 1. Sidó Nóra (Karcag). 2. Harangi Éva (Karcag), 3. Kómár Katalin (Szolnok, Délibáb u.). 4. Nagy Erika (Szolnok, Belolannisz u.).

Az úttörő olimpia országos döntőjében, amely Budapesten e hó 27, 28, 29-én lesz megtartva, a kiírás értelmében Szolnok megyét Varga József, Beke László és Sidó Nóra képviseli.

A totó 49. heti eredménye

1. Mantova—Roma	x	0:0
2. Sampd.—Fiorentina	x	1:1
3. Atalanta—Lanerossi	1	1:0
4. Bologna—Varese	1	1:0
5. Brescia—Milan	2	1:2
6. Inter—Torino	1	1:0
7. Cagliari—Spal	1	2:0
8. Lazio—Venezia	1	2:1
9. Foggia—Pisa	1	2:1
10. Livorno—Lecco	2	0:1
11. Potenza—Monza	x	2:2
12. Padova—Reggina	1	2:0
13. Reggiana—Perugia	1	4:2
+1		
14. Novara—Catania	2	0:1

Lapis jól szerepelt a II. o. női tőrversenyen

Vasárnap a Szolnok megyei vívószövetség II. o. női tőrversenyt rendezett, amelyen tizenhárman indultak. A Szo. MÁV-ból négyen léptek pástra.

Az elődöntőt egy 6-os és egy 7-es csoport vívta. Az

ményesek. Minden találatért nagyszerűen küzdött és egymás után szerezte győzelmeit. A verseny végén az első helyért az igen jóképességű békéscsabai Ferenczivel került szembe.

Végülis holtversenyben

M. D. K

FÉNYES Adolf festő

Szolnokon az egykori Magyar Király Szálló és Étterem vendége volt Egyike azoknak, akik Szolnokon képtár felállítását javasolták

(1960-ban a pesti Szállóban nyílt meg a Damjanich Múzeum Képtára)

Dutka Mária: Budapesti kiállításuk előtt a Szolnoki művésztelepen

Magyar Nemzet 1961. ápr. 23. 9. l.

MDK.

Fényes Adolf festő

"Tiszaparti táj" /olaj/
"Tanulmány" "
"Csendélet" "

Árvavidéki Közlöny 4.sz. 1939. december.

30.l.

MDK

Fényes Adolf

Azon festőművészek közt volt, akik 1899-ben kérték a minisztériumot, hogy "Szolnokon ... való letelepedésüket segitse". A Művésztelep 1902 juniusában nyilt meg.

KAPOSVÁRI GYULA: A szolnoki Művésztelep ügyében.

Szolnokmegyei Néplap. 1956. szept. 28.

M.D.K.

Fényes Adolf, festő

Szerelmes pár c. ceruzarajzát említi

Csengeryné Nagy Zsuzsa: A Magyar Nemzeti Galéria az 1957-58-as években,

A Magyar Nemzeti Galéria Közleményei,

1960. II. sz. 121.old.

Fenyes Adolf
festő

M.D.K.

Méltatás.

Farkas Lóránd: Csók István búcsúztatója
Művészet, 1961, április — 4 lap.

Fényes Adolf festő

említve

Darvas József: Képzőművészetünk időszerű kérdéseiről. Bp. 1954 28

Fényes Adolf, festő MOK

Anya c. képe. Repr.

Possuth Krisztina: Anyák és gyermekek a képzőművészetben 9–11. l.

Család és Iskola, bn. 1460. május XI/5.

Fényes Adolf, festő

Dok

A Könyvklub Szinyei-Fermében
Belmacher Anna előadást tart
Fényes Adolf művészete címmel.
Előadás után a Fényes Adolf filmet
bemutatják a megjelenteknek.

10.

—: Hír

NÉPSZABADSÁG, Bp. 1961. ápr. 27.

Fenyes Adolf festő

M.D.K.

Méltatás.

Pogány Ö. Gábor: Magyar ~~művészeti~~ kiállítás a genfi Museum Rath-ban
Művészet, 1961. április - 23 lap.

M.D.K.

Fényes Adolf

"Illusztrált indulatszavak" cimmel hat képből álló rajzsorozatát hozza a lap.

Magyar Salon, Bp. 1885. jan. 1. II. kötet. 460-461. lap

Fenyes Adolf
festő

M.D.K.

Agárdy Tamás filmrendező
Fenyes Adolf életművéről hí-
resített filmet

Művészeti életünk
Művészet, 1961. április - 40 l.

M. D. K.

FÉNYES Adolf festő

Képe az aukción

Munkácsy, Derkovits, Iványi képek az
áprilisi aukción
Magyar Nemzet 1961. márc. 30. 4. l.

M.D.K.

Fényes Adolf

"Képes mondások" cimmel öt tréfás rajz és "A levélszekrény előtt" c.-el nyolc képből álló tréfás rajzsorozatát hozza a lap.

Magyar Salon, Bp. 1884. aug. 1. I. kötet. 425, 427. lap

M.D.K.

Fényes Adolf

"Arcz és börzejáték" cimmel nyolc képből álló tréfás rajzsorozatát hozza a lap.

Magyar Salon, Bp. 1884. szept. 1. I. kötet
535. lap

M.D.K.

Fényes Adolf

"A logika hatalma" cimmel nyolc képből rajzsorozatát hozza a lap.

Magyar Salon, Bp. 1884. okt. 1. II. kötet. 103. lap

M.D.K.

Fényes Adolf

"Népszerü növénytan" cimmel tréfás rajzsorozat: "Uri tök", „Uborka", "Borvirág" , "Makk" "Trifolium" és "Ártatlan liliom" cimmel.

Magyar Salon, Bp. 1884. nov. 1. II. kötet. 232. lap

Fényes Adolf

MDK

Az elmult fél évben a Nemzeti Galéria több müvét vásárolta meg.

Esti Hirlap. 1958. X. 1.

MDK

Fényes Adolf

Tárlat Kisujszálláson
"Alföld művészete" cim alatt
Fenti művész munkái is kiállitva.

Esti Hirlap 198 sz. 1957. aug.25. 2 old.

Fényes Adolf festő.

Tanulmány. Olajf.

OMKT.1895.tav.

Fényes Adolf festő.

OMKT.1895.tav.

MDK

Fényes Adolf, festö

Alföldi kisváros télen.
Háromkirályok.
Felvidéki táj tavasszal.

Lp.Mücs.-OMKT. Nemz.Képzömüv.kiáll. /Rend.M.Kir.Vall.- és Közokt.Min./ 1933 ápr.19.-Máj.25. Kép.tm. 17.1.

MDK

Fényes Adolf, sz. 1867

Kapáló paraszt

Ernst aukc. 11. 192o. ápr.

8 l.

Fényes Adolf

Festőről cikk

Oelwacher Anna: Fényes Adolf

Élet és Tudomány 1960 évf. 43 sz. 1347. l.

Feinger Adolf

Feldrät [illegible]

Oelmacher Anna: Feinger Adolf

Ehe in Turdonmaley 1960 [illegible] 1347 l.

Fényes Adolf

Festő

Heitler L.: Művészek, művek és műgyűjtők

Jelenkor 965 9 n. 857 l

K é

Név: . . . . . .

Születési év: . . . . . Hely: . . . . .

Hol, mikor és kinél tanult: . . . . . .

Önálló kiállításai: . . . . . .

Mely kiállításokon vett részt: . . . . .

Hol jelentek meg kritikák vagy méltatás

Fejér Adolf „festő"

Szabad Nép

1945. 9. 2. – u. l.

M.D.K.

Feiyes Adolf, festő

nevét, az első szovjet kép-
kiállítás megnyitásakor, a
magyar festészet haladó
hagyományai között említi.
Lotte Révai József.

- Láncz Sándor: A szocialista realizmus művészete 1949-1956.

- Művészettörténeti Értesitő, 1965.XIV.évf. 2.sz.
110. old.

Fenyes Adolf
festő

M.D.K

Szolnokon A színházpártoló egyesület tagjai
között ~~Szolnokon~~ szerepel Fenyes Adolf is.

Káposvári Gyula: Az 50 éves szolnoki színház
Jászkunság, 1962. március – 2 lap

Feriges Adolf
festő

M.D.K

Szolnok művésztelepének első 25 évéről
emlékezik meg.

Chicorini Ferenc: A szolnoki művésztelep életéről
Jászkunság, 1962. június – 51 lap.

M.D.K.

Fényes Adolf

A szolnoki müvész telepen dolgozik, Bécsből érkezett a telepre. Karikaturáját közli a lap.

Megszünt az indiánélet a szolnóki művésztelepen c.
Szinházi Élet. Bp. 1926. aug. 2-8. XVI. évf. 31. sz. 44. lap.

mdk

Fényes Adolf

Ebéd c. festménye a Nemzeti Galériában.

Havas Lujza: Három kiállítás. Magángyűjtemények kincsei a V. Galériában

Népszava 1963 jul. 10 3. l.

MDK

Fényes Adolf

Pletyka,repr., Társulati dij

SzmKT. 5o-155.1.

mak.

Fényes Adolf.

Lipik Slavonia. Párallan gyógyhatásu hévviz. ... Bp 1913. Kunossy ny. 97 x 67 cm. Zöld vilagos és sotétebb barna, sárga, piros, kek szinek. A fürdőhely látképe. Anya gyógyvizzel itatja gyermekét.

Az. O. Sz. K. Grafikai Plakátjai. Bp. 1961.

25. L

Fényes Adolf, festő

M Dk

Kecskeméthez szoros kapcsolatok fűzik.

Horváth József: A hírös város 6. l

Népszabadság, Bp. 1963. jún. 22.

Feniyes Adolf
festő

M.D.V.

Alba Novák Vilmost is mertette meg
Szolnok szépségeivel

B. Supka Magdolna: Szolnok szerepe Alba Novák Vilmos ...
Jászkunság, 1962, junius — 53 lap

M.D.K.

Fenyes Adolf
festő

Méltatás.

Dr. Benyi László
~~Fodor Mihály~~: A szolnoki művésztelep kiállítása a . . . . .
Jászkunság, 1962. december – 169 lap

M.D.K

Fenyes Adolf
festő

Méltatás

Kaposvári Gyula: Pettenhofen szolnoki életéről
jászkunság, 1962. szeptember – 129 lap

Fényes Adolf MDK

Varró leány

Ernst Muzeum 1933. jan. CXXXVI.

M.D.K.

Fényes Adolf

Czigány Tamás készit filmet a művész munkásságáról. A rövidfilmekről szóló ismertetésben "Egy kocka a készülő Fényes Adolf filmből" aláirással a művész egy képének repr.-ja szerepel.

Cs.I.: Rövidfilmrendezőké a szó.
Film Szinház Muzsika. Bp. 1961. febr. 3. V. évf. 5. sz. 18. l.

mdk

Feiniger Adolf festőművész

A Mink Jagja (1907)

Horváth Loltáu: Magyar századforduló 1961

475. l

mdk

Fenyes Adolf festőművész

Munkásképei az 1902. Téli Tárlaton

Horváth Loltán - Magyar századfordulós 1961.

236 l

MDK

Fényes Adolf

Zala György: Művészek lakomája. Műcsarnok. 1898. nov. 20. 16. sz. 144-145. l.

MDK

Fényes Adolf, 1867-

Ölelkezés

Vasárnap délután

Ernst Múz. 43. sukc. 1929. dec. 47. 1.

MDK

Fényes Adolf

Vörösmarty-Album. Művészet, 1904. 140. l.

MDK

Fényes Adolf, festö

Derülés zápor után.

KMTárs.-Szent István kiállitás. 1938. Kat. 9.l.

MXXXXX
MDK

Fényes Adolf, festö.

A falu téli álmát alussza. Olajf.

Mücsarnok. IV.Képzömüv.kiáll. "A Magyr Müvészetért".
1943 máj. 16-30. Kat. 6.1.

MDK

Fényes Adolf, festö

" a magya felfogásából stilizálja a falut".

R. Szörédi Ilona: "A Magyar Müvészetért" kiáll. Mücs. Uj Magyarság. 1943 máj.16. 13.1.

Fényes [Adolf], festő 7 rk

Megemlíti a cikk.

Gerő László: A XIX. sz. végi Kérőeklektikus építészet jelentősége Budapesten 162–175. l

MÜEMLÉKvédelem

Bu. 1960. 3. sz

MDK

Fényes Adolf

Itéljetek! Pesti Napló, 1939. feb.25. 9.l.

MDK

Fényes Adolf

szülőházát Kecskemét városi tanácsa emléktáblával jelöli meg.

Esti Hirlap 34 sz. 1960 febr 10 2 old.

MDK

Fényes Adolf

Szófiában a Nemzeti Képzőművészeti galériában magyar képzőművészeti kiállitás nyilik."Az Alföld müvészete" cimen. Fenti művészünk alkotása is részt vesz.

Esti Hirlap 154 sz. 1959. okt. 29. 2 old.

MDK

Fényes Adolf

Egy legény meg egy leány, of.

Mákoskalács, of.

Szolnoki müv.telep 5.évford. Ernst Muz. kiáll. 1952. máj.

MDK

Fényes Adolf

Csendélet, of.

Magányos tanya, of.

O.

Szolnoki müv.telep 5.évford. Ernst Muz. kiáll. 1952. máj.

MDK

Fényes Adolf

Ivó, rézk.

Falu vége, of.

Szolnoki müv.telep 5.évford. Ernst Muz. kiáll. 1952. máj.

MDK

Fényes Adolf

Napszámos, cer.

Táj templomma, szin. lito.

Szolnoki müv.telep 5.évford. Ernst Muz. kiáll. 1952. máj.

MDK

Fényes Adolf

Parasztasszony, of.

Testvérek, "

Szolnoki műv.telep 5.évford. Ernst Muz. kiáll. 1952. máj.

MDK

Fényes Adolf

Iskolás fiu, of.

Felvidéki táj tavasszal, of.

Szolnoki müv.telep 5.évford. Ernst Muz. kiáll. 1952. máj.

MDK

Fényes Adolf

Téli verőfény, of.

Vázlat, of.

Szolnoki müv.telep 5.évford. Ernst Muz. kiáll. 1952. máj.

MDK

Fényes Adolf, sz. 1867

Szántóföld

Almásy-Teleki 4. müv.aukc. 1940. nov.
14 l.

Fényes Adolf, festő

MTA

Egyike volt Szentendre felfedezőinek.
Megláttá a kedves, szines, harmonikus
kis város festői gondolatát

P. I.: Jegyzetek kiállításokról

12. l

Népszabadság, Bp. 1960. szept. 24

MDK

Fényes Adolf

ezüstérem

Wlassics Gy: Párisi kiáll.kitüntetései. Mücs. 1900. 326-7 l.

MDK

Fényes Adolf

Anya gyermekével

Magy.Művészet 1800-tól. Szépm.Muz. 1949.
12. 1.

M. D. K

FÉNYES Adolf festő

Nedreskárk Varátja volt

Oelmacher Anna. Nedreskárk

bíncsinetatása

Magyar Nemzet 1961. aug. 15. 4. l.

le. D. K.

FÉNYES Adolf festő

Emlékkiállítása a Nemzeti Mú-

zeumban

Magyar Nemzet 1961. dec. 19. 7. l.
20. 9. l.

M. D. K.

FÉNYES Adolf fető

Szokra kecszemétén a Lesbár-parz-
ban

Felavattók Bpesten Dózsa György robrát
..... Országszerte ünnepelték az
alkotmány napját
Magyar Nemzet 1961. aug. 22. 3. l.

MDK

Fényes Adolf

Folyó

Magános lovas

Villa az erdő szélén

Debreceni reprezent. kiáll. 1937. 6 l.

Fényes Adolf
1867-1945

MDK

"Téli kiállitás" /eredeti terv/ 1900.

Magyar Plakát-Történeti Kiállitás. Bp. 1960.
20.1.

Fényes Adolf, Jestő

A Műczarnoktól 1431-ben tagdíjhátralék címén kizárták.

Farkas Zoltán: Elek Artur emlékezete 269. l

Könyvbarát, bp. 1959. június IX/6.

67

Fényes Adolf, festő ▽ ok

Az egykori Japán Kávéház — ma Szinyei — Terem — törzsvendége volt.

—: Kömyv Klub — Szinyei Terem 125. l.

Bp. 1959. március IX/3.

KÖNYVBARÁT

1

M. D. K.

FENYES Adolf festő

műveiből kiállítás nyílik a Magyar Nemzeti Galériában

Magyar Nemzet 1960 (XVI.) 193. sz. 9. l.

M. D. K.

FÉNYES Adolf festő

Weimarban és Párizsban tanult

„Szegény emberek élete" c. ciklus

Anya és gyermeke

Napszámos

Ebéd

Öregember

Magyar Nemzet 1960 (XVI. 15.) 204. sz. 5. l.

Tamás István: Fényes Adolf emlékkiállítása a Nemzeti Galériában. /.

 M. D. K.

FÉNYES Adolf festő

Kisvárosi dicelőtt

1927-ben retrospektív kiállítása az Ernst Múzeumban

Öreg festő a téli tájban

Magyar Nemzet 1960. (XVI.) 204. sz. 5. l.

Tamás István: Fényes Adolf-emlékkiállítás a Nemzeti Galéria

ll. D. K.

FÉNYES Adolf festő

kiegészítő emlékkiállítása.

Kislány (szénrajz) Pest.

Magyar Nemzet 1960 (XVI.) 198. sz. 12. l.

MDK

Fényes Adolf, 1867-1944

Mákoskalács

Magy.művészet 1800-tól. Szépm.Muz. 1949.
11. 1.

MDK

Fényes Adolf, 1867-1944

Falu éjjel

Magy.művészet 1800-tól. Szépm.Muz. 1949.
11. 1.

M.D.Y.

Feinyes Adolf
festő

„Öregasszony feje"
„Szegényember" sorozata
„Pihenő parasztlányai"
„Két tanyai képe

Bényi László: A Szolnoki Galéria
Művészet, 1960. október. – 21 lap

Fenyes Adolf
festő

1945 ben, 15 évvel ezelőtt halt
meg Fenyes Adolf.

Kiállítások. — 28 kap.
Művészet, 1960. szeptember

Feinje Udsef
[illegible]

1945 bis, 15 [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] Feinje Udsef

[illegible] — 25 [illegible] —
[illegible], 1966 [illegible]

MDM

Fényes Adolf, sz. 1867.

Nevető cigányleány, of.

A Pletyka vázlata, of.

Szerelem, of.

M. Studio 2. aukc. 1921. 1o l.

MDK

Fényes Adolf, festö

Öszi sejtelmek.
Hazafelé.
Elmulóban a nyár.

OMKT.-műcsarnok. IV.Nemzeti Képzömüv. kiáll.
BP. ápr. 29.-jun.20. Kat. s.l.

MDK

Fényes Adolf

Esti hangulat

Öreg férfi

100 év festészete. Szalmássy Gal. kiáll. 1948. jan.

MDK

Fényes Adolf [festő]

(Kampler Kálmán tanáraként említve.)

Tóth Ervin: Hajdúböszörmény képzőművészeti múltja és jelene. Alföld, Debrecen, 1959. 1. sz. 109. l.

MDK

Fényes Adolf

Husvét, of.

Magy. Művészetért kiáll. r. Mücs. 1940. febr.
12 l.

MDK

Fényes Adolf

Falusi utcarészlet, of.

Arv.Közl. 1940.dec. 7.rk.sz.96.sulc.

2o 1.

MDK

Fényes Adolf

Uj magy. képzőm. Főv.Képt. vándorkiáll. 1948.jun.
PÖG. bevez.tanulm.

11.1.

MDK

Fényes Adolf

Szolnok a magy.képzőművészetben c. kiállításon vett részt.

Szabad Művészet, 1947, 6-7.sz. 129.l.

Szolnoki hit.

NDK

Fényes Adolf

Komp

Városligeti részlet

Falusi piac

Debreceni reprezent. kiáll. 1937. 6 l.

MDK

Fényes Adolf: Látogatás. repr.

Képzőm.Társ.Téli Kiáll. 1927/28.

MDK

Fényes Adolf: Felvidéki táj tavasszal. repr.

Nemzeti. Képzőm. Kiáll. 1933.

MDK

Fényes Adolf: Vadászok. repr.

Nemz.Képzőm.Kiáll.1933.

Fényes Adolf festő.

Szegény emberek.

A Mübarát 1922.II. 193-198 l.

MDK

Fényes Adolf

A völgy

Tavasz a budai hegyekben

Virágcsendélet

Debreceni reprezent. kiáll. 1937. 6 l.

Fényes Adolf, festő

M Ok

Fényes is, Vaszary is 1867-ben született.
Vaszary „Szolgalegénye" (1902) vagy „Álló parasztlánya" témában is, ábrázolási módjában is szinte pár ja Fényes „Napszám osának". (1901)

Murányi-Kovács Endre: Vaszary János emlékkiállítás a M. Nemzeti Galériában

8. l

NÉPSZABADSÁG, Bp. 1961. márc. 26.

Fényes Adolf, festő

MDL

A fényes Adolf emlékkiállítás alkalmá-
ral bizonyosodott be, hogy helyes az
életmű teljességét bemutatni, legalább
is megközelíteni a teljességet.

Murányi-Kovács Endre: Vaszary János emlékkiállí-
tás a Magyar Nemzeti Galériában

8.e

NÉPSZABADSÁG Bp. 1961. Márc. 26.

Fényes Adolf, festő

Jol.

„Fényes Adolf művészete" címen ezen a héten színes rövidfilmet mutatnak be a nagy művész munkásságáról.

Röviden

6. l

Bp. 1961. márc. 23.

NÉPSZABADSÁG

NÉPSZABADSÁG

MDK

Fényes Adolf

Szentendrei Festők Társ. I.kiáll. N.Szal. 1930.

MDK

Fényes Adolf

Öreg ember

Parasztasszony

Magy.művészet 1800-tól. Szépm.Muz. 1949.

11. 1.

Fényes Adolf

Álló munkás

Magy. művészet 1800-tól. Szépm. Muz. 1949.

12. l.

ADE

Fényes Adolf

Egy legény meg egy leány

Magy. Hvíszet 1800-tól. Szépm. Hus. 1949.

12. 1.

Fényes Adolf

festőművész

Harmadik Nemzeti Képzőművészeti Kiállítás - Műcsarnokban - képével szerepel.
Két finom kis kompozíciója.

Ujság
1935.III.23.

Fényes Adolf

Munkácsy-ének 1. kiállításán az Ernst Múzeumban friss szántása szerepelt.

EK. 929.X.20.

Fényes

Munkácsy-cél II. kiállításán ax

Ernst Múzeumban szerepelt.

Az Est 929. X. 20.

Fényes

Munkácy-céh I. kiállításán az Ernst Múzeumban szerepelt.

M. 929. X. 20.

Fényes Adolf

Munkácsy-cél II. kiállításán az Ernst Múzeumban néhány ismert nagykvalitású képe szerepelt.

MH. 929. X. 20.

Fényes Adolf

Munkácsy-céh II. kiállításán az Ernst Múzeumban szerepelt

Mo. 929. X. 20.

Fényes Adolf

Munkácsy-céh II. kiállításán az Ernst Múzeumban bravúros kis képe szerepelt, öt-hat klasszikus borongós tájképpel is.

NN. 929. X. 20.

Fényes +

Munkácsy-céh kiállításának záróünnepélyén sorsolásra megvettek képét.

PH.929.XI.5.

Fényes Adolf

Munkácsy-cék II. kiállításán az Ernst Múzeumban Szemlőhegyi lé-
tája szerepelt.

Ujság 929. X-20

Fényes Adolf

Művei szerepel a Szentendrei Festők Társasága retrospektív kiállításán a Nemzeti Szalonban.

M. 929. XII. 24.

N.ú. 929. XII. 24.

Fényes

Művével szerepel a debreceni
városháza nagytermében rendezett képzőművészeti
kiállításra.

m. 929. XI. 20.

P.H. 929. XI. 20.

Fényes Adolf

Alkotása szerepelt a szentendrei festők kiállitásán a Nemzeti Szalónban.

U.N.930.III.4.

Fényes Adolf

Alkotásával szerepelt a szentendrei festők első kiáll.-án a Nemzeti Szalónban.

Ujság, 930. III. 2.

Fényes Adolf

Szentendre látképét ábrázoló képe, a szentendre festők kiáll.-án a Nemzeti Szalónban.

P.N.930.III.2.

Fényes Adolf

Alkotásaival szerepelt a szentendrei festők első kiáll.-án a Nemzeti Szalónban.

P.H.930.III.2.

Fényes Adolf

Alkotásaival szerepelt a szentendrei festők kiáll.-án a Nemzeti Szalónban.

N.U.930.III.2.

Fényes Adolf

Alkotásával szerepelt a Szentendrei Festők Társaságának kiállitásán a Nemzeti Szalónban.

N.U.930.III.1.

Fényes Adolf

Alkotásaival szerepelt a Szentendrei Festők Társasága kiáll.-án a Nemzeti Szalónban.

8 O.U.930.III.2.

Fényes Adolf

Alkotásával szerepelt a szentendrei festők kiáll.-án a Nemzeti Szalónban.

M.N.M.930.III.2.

Fényes Adolf

Alkotásai, a Szentendrei Festők kiáll.-án a Nemzeti Szalónban.

B.H.930.III.2.

Fényes Adolf

Műve szerepelt a szentendrei festők kiállitásán a Nemzeti Szalónban.

Est, 930. III. 2.

Fényes Adolf

Alkotásával szerepelt a szentendrei festők bemutatkozó kiállitásán a Nemzeti Szalónban.

E.K.930.III.1.

Fényes Adolf

— **Fényes Adolf kiállitása a Fészek-klubban.** *Fényes* Adolf illusztris festőművész kiállitást rendez a Fészek Művészek Klubjában, kisebb képeiből. A kiállitás csütörtökön nyilik meg, amely nem tagok részére is naponta délután 6—8 óra között tekinthető meg VII., Kertész-utca 36. szám alatt.

N. Ü. 929. XI. 28.

Fényes Adolf, festő

Szolnok múzeuma 13 kiállítást rendez ebben az évben, köztük egyet Fényes Adolf műveiből.

–: Értékes kincsekkel gyarapodott múzeumaink állománya 8.p

NÉPSZABADSÁG, Bp. 1961. febr. 16.

M.D.K.

Fenyes Adolf
festő

Vadász Endrét baráti kapcsolat
fűzte Fenyes Adolfhoz.

Szegi Pálné: Vadász Endre
Művészet, 1961. március – 13 l.

Ferriges Adolf
festő

M.D.K.

Festeni tanította Vadász Endrét.

Szegi Pálné: Vadász Endre
Művészet, 1961. március. – 12 l.

Fényes Adolf festő M.D.K.

Legényekember - sorozatáról:
„Fiatal anya"
„Pestvérek"

Körner É.: Könyvismertetés. Művtört.
Ért. 1954 1 sz. 185

Fényes Adolf festő M.D.K.

említve:

Körner É.: Könyvismertető. Művelt. Ért. 1954 1 sz. 184

Fényes Adolf festő M. D. K.

Szegényember sorozat 1897–1904.
A szolnaki. iszola legkiemelkedőbb
művésze.

Körner É. Könyvismertetés. Műrtört.
Ért. 1954 1 n. 183

Fémyes Adolf, festő

7 Dh

Szolnokon mestere-tanára volt Vörös Gézának.

Murányi-Kovács Endre: Vörös Géza műveinek emlékkiállítása a Műcsarnok kamaratermében 9.l

NÉPSZABADSÁG, Bp. 1961. aug. 20.

MDK

Fényes Adolf, 1867--

Konyhában

Tájkép

Ernst Múz. 30. aukc. 1926. 13.1.

Ferigyes Adolf
festő

M.D.K

„Vasárnap csöndje a földeken"
c. képe.

Bordácsné H. Lenke: A nográdmegyei képzőművészek ősze
tárlata, 1960., 41 l.

Művészet, 1961. február

Ferrijes Adolf
festő

M.D.K.

1900-as években készített plakátot.

Lehőcz Mária
~~Kontha Sándor~~: A magyar plakát alja
Művészet, 1961. felszám

Fenyes Adolf
festő

M.D.K.

Méltatás

Oelmacher Anna: Haig Károly László
Élet és Irodalom, 1961. jan. 27. – 7 lap

Fényes Adolf, festő

704

„Falusi nők a domboldalon" c. képét néhány népművészeti tárggyal együtt Fényes Eaton amerikai magyarságnak ajándékozta Kádár János. Clevelandben Zádor Tibor washingtoni magyar követet adta át az ajándékot.

– : Kádár János levele és ajándéka Fényes Eatonnak 7.l

NÉPSZABADSÁG, 1961. febr. 25.

M.D.K.

Fényes Adolf, festő

egy szép rajzát, mint az 1955-évi kiállításon szereplő újabb szerzeményt, említi

Körner Éva: A Grafikai Osztály 38.-ik kiállítása. Bulletin du Musée Hongrois des Beaux-Arts, 1956. 8.sz. 125. old.

Fényes Adolf: festő

M.D.K.

„Vasárnap délután" c. képét az 1954-évi kiállításon említi:

Redő Ferenc: A Szépművészeti Muzeum 1954-ben. Bulletin du Musée Hongrois des Beaux-Arts, 1955. 6.sz. 110.old.

M.D.K.

Fenyes Adolf
festő

A szolnoki művésztelepen
Chiovini hatással van.

Ecsery Elemér: Chiovini Ferenc
Művészet, 1962. január 31–32 l. – 33. l.

MDK

Kiállitások

Fényes Adolf

Szabad Művészet, 1949. 1.sz.29-30.o.

MDK

Fényes Adolf

Népszava, 1959. jul.8.
Az Alföld festészete

MDK

Műkincsek vásárlása

Fényes Adolf

Népszava 1958. szept. 25.

Fényes Adolf, festő

M.D.K.

„Vedres Márk arcképe" c. festményéről, mint az Új Magyar Képtár 1955-évi gyarapodásáról, említés történik!

Szépművészeti Muzeum 1955-ben. Bulletin du Musée Hongrois des Beaux-Arts, 1956. 8.sz. 129. old.

Fényes Adolf, festő

M.D.K.

„Pletyka" c. képéről az Uj Magyar Képtár 1955-évi restaurálási munkái között említés történik:

A Szépmüvészeti Muzeum 1955-ben. Bulletin du Musée Hongrois des Beaux-Arts, 1956. 8.sz. 131. old.

Fényes Adolf

MDK

festőművész

Fényes Adolf és Szlányi Lajos levele a Közoktatási minisz erhez a Szolnaki Művésztelep nyári iskolájának megnyitása ügyében.
1919. Márc. lo.

59.o.

M.T. Képz. Él. Bp. 1960.

Fényes Adolf MDK

Pór Bertalan ugy emlékszik rá visza mint aki segitette őt direktoriumi munkájában.

144.o.

M.T. Képz. Él. 1960.

MDK

Fényes Adolf

Szegényember

XXVI. Festészet és társadalom.kiáll. Népmüv.Közp. kiáll. 1949.II.

M.D.K.

Fényes Adolf: festő"

„Asztalosinas" c. képe az 1955-évi „Kiemelt-Műtárgy" kiállítás-sorozaton szerepelt.

A Szépművészeti Muzeum 1955-ben. Bulletin du Musée Hongrois des Beaux-Arts, 1956. 8.sz. 131. old.

FÉNYES ADOLF, festő

A Borsod-Miskolci Közművelődési és Múzeum Egyesület 1906 -ban kiállitást rendezett. 1910-ben Egerben indult meg újra a kiállitás-sorozat. Fényes ekkor levelet intézett Balogh Bertalanhoz, a kiállitások szervezőjéhez. 187.old

VARGÁNÉ ZALÁN IRÉN: A Borsod-Miskolci Közművelődési és Múzeum gyesület kialakulása és fejlődése az első világháborúig. 169.old.

A HERMAN OTTÓ MUZEUM ÉVKÖNYVE, X. 1971. Miskolc

FÉNYES ADOLF, festő

1906-és 1910-ben Felvidéki Vándorkiállitások Miskolcon és Sátoraljaújhelyen. Kimagasló festők szerepeltek, mind az akademizmus, mind az új irányzatok képviselői. közül. Fényes is kiállitott. 38.old.

ZSADÁNYI GUIDO: A megyei képzőművészetének helyzete Képtárai és képzőművészeti irodalma 37.old.

A MISKOLCI HERMAN OTTÓ MÚZEUM KÖZLEMÉNYEI /5.
1963.szept. Miskolc, 1963

FÉNYES ADOLF, festő

A Miskolci Herman Ottó Múzeum Képzőművészeti gyüjteményének egyik kiemelkedő darabja Fényesnek: "Asztalos" c. képe. 41. old.

ZSADÁNYI GUIDO: A megyei képzőművészetének helyzete, képtárai és képzőművészeti irodalma 37. old.

A MISKOLCI HERMAN OTTÓ MÚZEUM KÖZLEMÉNYEI, 5. 1963. szept. Miskolc, 1963

FÉNYES ADOLF, festő

1906-és 1910-ben Felvidéki Vándorkiállitások Miskolcon és Sátoraljaújhelyen. Ezekből került a miskolci múzeum képzőművészeti gyüjteményébe Fényesnek: Asztalos c. képe. 38.old.

ZADÁNYI GUIDO: A megye képzőművészetének helyzete, képtárai és képzőművészeti irodalma 37.old.

A MISKOLCI HERMAN OTTÓ MUZEUM KÖZLEMÉNYEI, 5. 1963.szept. Miskolc, 1963

Fényes Adolf

Bemutatott műve:

141. sz. „Zolnoki utca", olaj.

A Nemzeti Sportbizottság és a Magyar Képzőművészek Szabadszakszervezetének kiállítása, Budapest, 1945

Fenyes Adolf
festő

Méltatás

Bényi László: A muskátlis lány és festője.
Nők Lapja, 1968. május – 19 szám.

Fényes Adolf

"A magyar képzőművészet ezer éve" cimmel rendeztek kiállitást Moszkvában a Puskin-muzeumban, a mult évben. Erről emlékezik meg a külföldi müvészettel foglalkozó szovjet folyóirat, az Inosztrannaja Literatura, melynek juniusi száma szines reprodukciókban mutatja be a magyar müvészek alkotásait.
N. Poljakova méltatja a magyar képzőművészetet a lapban, ir az "alföldi iskola" nép- és természetábrázolásáról, valamint a szocialista festészet müvelőiről.
"Tájékozódás" c. rovat közleménye "Magyar festők Moszkvában" cimmel.
Élet és Irodalom, Bp. 1972. juni. 24.
XVI. évf. 26. sz. 6. lap.

Fényes Adolf

A Lotz Károly, Benczúr Gyula és Strobl Alajos által alapított Epreskerti mesteriskolába bontott szárnyat.

Selmeczi Toth János: Epreskert

Népmüvelés 1969/3 40 old

Fényes Adolf

A szolnoki Danyanich Múzeum négy esztendőre tervezett kiállitássorozatának (Gyermekkor - Ifjukor - Férfikor - Öregkor) elsőrészét tavály, a múzeumi hónap idején mutatták be. Itt került kiállitásra Fényes Adolf Gyermekjátékok c. festménye.

Szabó István: Élet és munka - visszapillantás egy szolnoki kiállitásra

Népművelés 1969/9 27 old.

Fényes Adolf

Babfejtők

Népművelés 1969/11 borítólap 48 old

Fényes Adolf

Síró kislány, kréta

Mügyüjtő ,1971. 4. sz. 5o. l.

Fényes Adolf

Millet-rajzokra emlékeztető plain-air naturalizmusu krétarajza van a jelzett gyüjteményben.

Horváth Béla - Adorján Mária gyüjteménye; Migyüjtő, 1971. 4. sz. 53. l.

Fényes Adolf

A mesék, mitoszok kösé menekülve sem lelt vigaszra.

Pogány Ö. G.: Kurucz D. J. művészetéről; Műkűjtő, 1970. l. ó. 35. l.

Fényes Adolf

KIRÁLY Enikő

~~MOJZER Miklós~~: „Gáláns ünnepség" : Rokokó reminiszcenciák a magyar festészetben 1870 és 1920 között. = Művészettörténeti Értesitő, 40,1991,3-4. 135-155.ill. G

Szinyei Merse, Benczur Gyula, Lotz K., Vaszary János, Gulácsy Lajos, Batthyány Gyula, Scheiber Hugó, Fényes Adolf

Fényes Adolf

Szabó Gyula: A XIX. sz. festőnete Mon.
Bp. 1985 /

50 /

Fényes
Magyar Hirde.
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor-u.
Telefon: 188-296, 188-307

ÉLET ÉS IRODALOM

1957 AUG 16

Fényes Adolf: Falusi szerelmesek. (Szénrajz)
A Magyar Nemzeti Galeria tulajdona

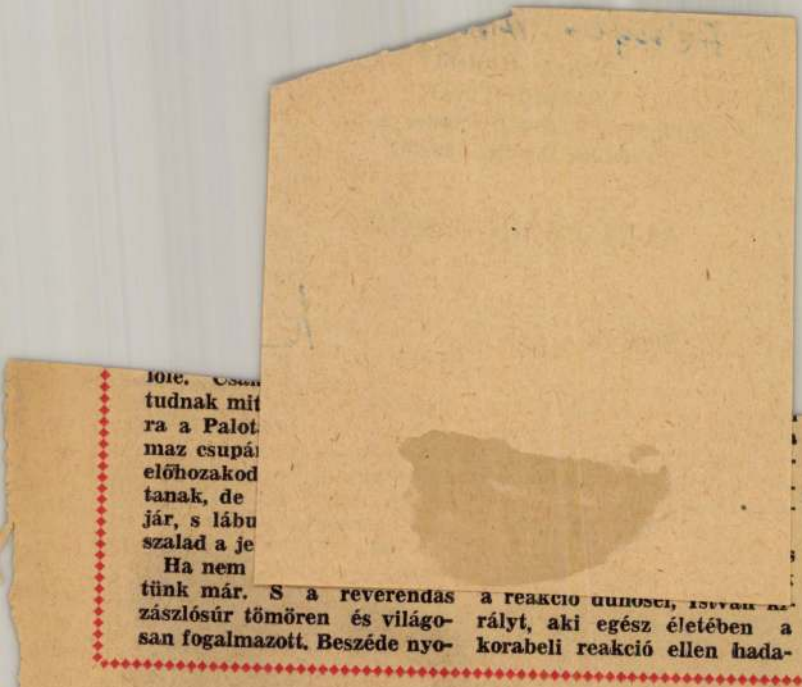

lóle. Csa
tudnak mit
ra a Palot
maz csupá
előhozakod
tanak, de
jár, s lábu
szalad a je
Ha nem
tünk már. S a reverendás
zászlósúr tömören és világosan fogalmazott. Beszéde nyo-

a reakció dühösei, István ki-
rályt, aki egész életében a
korabeli reakció ellen hada-

SZABÓ ISTVÁN:

PAJKOS

Higgadt ütemben kapálgattak kora reggel óta. Ritkán egyenesedtek föl, bár a rendek elég hosszúak voltak, de látszott, hogy mindkettőjük jól megmarkolja a kapanyelet. Aki messzebbről szemlélte őket, azt vélte, talán versenyeznek.

Mintha néma, cinkos egyezség lett volna közöttük: nem beszéltek róla, de állandó, feszes mosollyal a szájukon, serényen nyomultak előre a rendjükben. Pihenés közben sem beszélgettek, inkább a derekukat nyugtatták. Csak egy ízben szólalt meg Köszörűs András, a fiára hunyorítva:

— Na, mit gondolsz? Megleszünk délre?

— Mégcsak az kéne, hogy ne legyünk meg — mondta a fiú.

— Anyádat meg idebolondítjuk az ebéddel?

— Hát aztán? ... Nem árt neki egy kis

Fényes Adolf

„Napszámos", „Anya gyermekével", „Özvegyasszony" stb. műcein a kifejezés egyetlen figurára koncentrálódik.

Aradi Nóra: A socialista képzőműcészet

Története: Budapest, 1970.

431

Témpes Adolf
festő

/1867 - 1945/

Szolnoki művésztelepen dolgozott.

Szegényember sorozata.
„Babfejtők" c. műve.

Magyar műv. tört. 8.21.
Képrőműv. kiad. 1971.

Tényes Adolf
festő

Oelmacher Anna: F. A.

Bp. 1962.

Magyar műv. tört. 8. 1 rad.
Képrőmű v. kiad. 1971.

Fényes Adolf

fiató

Babfejtők, 1904 Repr.

Magyar műv. tört. 8. 19-h.

Képzőműv. Kiad. 1971.

Fényes Adolf

falusi képeit

emliti Király István opponensi véleménye.

Aradi Nóra: A szocialista képzőművészet története c. doktori értekezésének kritikai tája. - Művtört.Ért. 1971. 1.sz. 47-59.l.

5o. l.

Fényes Adolf

Rozi c.

képe szerepel Völgyessy Ferenc gyüjteményében.

Völgyessy Ferenc képei és a szegedi szelsi Zoltán: ~~[illegible]~~ mügyüjtás útja. - Művtört. Ért.1971.1.sz.23-30.1.

27.l.

Fényes Adolf
fas fő

1934-ben nevepelt a Velencei
Biennálén

Patáky: Farkas István 13
Corona 1970.

Fényes Adolf, festő

– Az én múzeumom c. sorozat legújabb kötetében.

V. A.: Népmese sorozat
Magyar Ifjúság, 1970. XI. 20. 17. l.

Fényes Adolf

Esős őszi nap és Templom c. litográfiái a jelzett gyűjteményben. Ezeken kívül ugyanitt: Tisza, Öregasszony-fej.

H.B.: A Nyári-féle gyűjtemény; Műgyűjtő, 1971. 2. sz. 43. l.

Fényes Adolf

nevét említi Bernáth Aurél: Irá-
sok a művészetről. Bp. 1947. 81 l.

Fiola Pál: Vazsony János biográfiája és
bibliográfiája, Kaposvár, 1970.

112 l

Fényes Adolf

Bibliográfia: Eredeti kópajzsok. Művészeti Krónika, 1904. 2. p. 5 l.

Fiola Pál: Vaszary János bibliográfia és bibliográfia, Kaposvár, 1970.

1057

Fényes

Mikor a botrányt elkerülendő Benczurék és Zalaék rákényszerültek, hogy a hivatalos tárgyalatokon egy Rippl Rónait, Ferenczit, Csókot, Fényest, vagy Iványi-Grünwaldot is beengedjenek, akkor legalább valami alig észrevehető, rossz helyekre rakták, mert a rendezés még az ő kezükben volt.

Bálint Lajos: Két aztalitársaság
Látóhatár 1970/7-8 744.

Fényes

A Szinyei Társaság tagja Fényes,Rippl,
Csók,mástrészt Márffy,Berény,Szőnyi magukban
is ezt a sokszinü változatosságot jelentették.

Bálint Lajos:Két asztaltársaság
Látóhatár 1970/7-8 743.

Fényes

Ripp l ,Fényes,Csók,Iványi-Grünwald és a
többiek kiá l l itásai o l yan körökben is ér-
dek l ődést ke l tettek,ame l yek addig csak a
tegnap müvészetében hittek.

Bá l int l ajos:Két aszta l társaság
l átóhatár 1970/7-8 740.

Fényes Adolf

Fiatal művészek jelentkeztek olyanok, mint Szőnyi, Bernáth uj célokkal és eredményekkel és a régebbiek Rippl, Csók, Iványi Grünwald, Fényes Adolf szivesen látják tagokként maguk körében.

Bálint Lajos: Két asztaltársaság
Látóhatár 1970/7-8 742.

Fényes Adolf

"Néhány tanulmányt küldött" a Nemzeti Szalon, -október 15.-én megnyilt- kiállitására, mint a Képzőművészet c. rovat közli.

Otthon, Bp. 1895. október hó. 1.sz.
9o. lap

Fényes Adolf

"Tanulmányfő" /női fej/
"Tanulmányfő" /férfifej/ c. müveit bemutatja a lap.
Repr.-ók.

Otthon, Bp. 1895. április hó
56, 57, lap.

Fényes Adolf

A müvészt a "szegény munkásnép érdekli" -irja Lázár Béla: "Téli tárlat" c. beszámolójában, s egész oldalt szentel a müvész alkotásainak elemzésére. Leirja a szegény családot, amint a meztelen padlóra heveredve költi el szerény ebédjét, a munkásasszonyt, ahogy magához öleli magzatát és a férfit, amint megpihen nehéz munkája közben.

Otthon, Bp. 1901. dec. hó
18-29. lap

Fényes Adolf

"Öreg emberpárjá"-t igen nagy elismeréssel részletezi Lázár Béla: "A tavaszi tárlat" c. beszámolójában, s a müvet nem csak kiemeli, de a kiállitás egyik legkomolyabb alkotásának tartja.

Otthon, Bp. 1900. évf. 6. füzet.
49-60. lap

Fényes Adolf

"Öregasszony" c. festményének repr.-ját bemutatja a lap.

Otthon, Bp. 1903. február hó
61. lap

Fényes

A Tisza és a Zagyva ábrázolásánál a folyók s
szinezésének egyhanguságát kifogásolja Lázár
Béla: "A téli tárlat" c. beszámolójában.

Otthon, Bp. 1903. december hó
33-41. lap

Fényes Adolf

Fiatal parasztasszonyt korsóval ábrázoló festményét bemutatja a lap "Menyecske" cimmel. Repr.

Otthon, Bp. 1903. december hó
54. lap

Fényes Adolf

Anya, o. v. 131 × 132,5 cm

Parasztlány o. v. 79,5 × 61 cm

(M. N. G.)

Jónási Művelődési Központ
kiállítása, Mezőkövesd, 1971

Fényes Adolf

Reggeli napsütés o. v.

47 x 66 cm

(M. N. G.)

Tárlat Művelődési Központ

kiállítása, Mezőkövesd 1971

Fényes Adolf

Varró parasztlány

kép.

Járási Művelődési Központ

kiállítása, Mezőkövesd,

1971

Fényes Adolf

neve emlitve

„Szolnoki Galeria" Nipszava 1972 julius 8
2. old

Fényes Adolf

27 éve halt meg

Mezőtúr 1972 március 14
6. old.

Fényes Adolf, festő

Dolgozott Kolmokon.

— : Hetven éves a kolmoki művéntelep

7.

Népszabadság, Bp. 1972. máj. 6.

Fényes Adolf, festő

Szerepel a nyírbátori múzeumban megnyílt kiállításon.

— : Hír 10.

Népszabadság, Bp. 1972. máj. 27.

Fényes Adolf.

„Szegény emberek élete" c. sorozat
(emlétve)
„Ebéd" (repr.)

Kovács Imre: A magyar szocialista művészet.
Ifjú Kommunista, 1971. dec.

Fényes Adolf

Meghívták és beválasztották a Szinyei Társaság művészi egyesülés tagjai közé.

Bálint Lajos: Két asztaltársaság.

Látóhatár, Budapest, 1971. aug. 743. old.

Fényes.

A velencei kiállításon a magyar teremben szerepelnek művei.

Gerevich Tibor: Az új európai művészet.

Magyar Szemle, 1936. szept. 44. old.

Fényes Adolf

Bálint Aladár a művész munkásságáról publikált tanulmányt.

Révényi Iván: Bálint Aladár
Látóhatár, Bpest, 1971. jún. 545. old.

Fényes Adolf

1899-ben tizenegy festőművésszel közösen írásban folyamodott a kultuszminiszterhez, hogy segítsé a szolnoki telep létrejöttét.

Kaposvári egyula: Lyka Károly írásai a Szolnoki Művésztelepről.

Jánkúnság, 1970. ... 4. 179 old.

Fényes Adolf

tanitványa Aszódi Weil Erzsébet.

Solymár István: Mai magyar rajzművészet, Budapest, 1972.

167

Fényes Adolf

szabadiskolájában Zádor István növendéke volt

Varsányi Pál.

Solymár István: Mai magyar rajzművészet, Budapest, 1972 166

Fényes Adolf.

„Művészek a dohány élvezetéről" c. képkiállítást rendeznek Nyírbátorban, a Magyar Nemzeti Galéria és a helyi múzeum képanyagából, ahol műve is szerepel.

Velet Magyarország, 1972. máj. 12.

Fényes Adolf

Nyírbátorban, a Báthori István Múzeumban máj. 26-án mult meg a dohányzásról szóló kiállítás, melyen műre szerepel.

Kelet Magyarország, 1972. máj. 27.

Fényes Adolf.

A Szegedi Ünnepi Hetek keretében a Szegedi Idegenforgalmi Klubjának III. kiállításán műve szerepelt.

-ód-: Szegedi Ünnepi Hetek,
Népújság Tolna Megye, 1942. aug. 1.

Fényes Adolf

„Művészek a dolgozó élvezetről" címmel alkotásaiból, – valamint hat művész alkotásaiból – a Nemzeti Múzeumban kiállítás nyílt meg.

Magyar Hírlap, 1942. máj. 24.

Fényes Adolf, festő

Megemlítve: [Vita a Magy. festészet a XX. sz.-ban c. könyv szerzőivel.]

Rózsa Gyula: Karácsonyi album – fele

7.

Népszabadság, Bp. 1972. jan. 19.

Fényes Adolf

Kritikai realizmussal alkotott képeinek megfogalmazásához a szegényparasztok sorsán érzett felháborodás révén jutottel.

D. Fehér Lujza és Pogány Ö. Gábor:

Magyar festészet a XX században, Budapest 1971

71

Fényes Adolf

Szegény emberei nek megrázó festészeti szociográfiája már megjelent a századfordulós művészeti alkotások között.

D. Fehér Zsuzsa és Pogány Ö. Gábor: Magyar festészet a XX században, Budapest, 1971

61

Fényes Adolf

műveivel a mozdulatlan állóképet pellemi mozgásban kívánja megragadni.

D. Fehér Zsuzsa és Pogány Ö. Gábor:

Magyar festépet a XX században, Budapest, 1971

81

Fényes Adolf

a valósággal való szembenézés követelménye alól nem kért felmentést.

D. Fehér Zsuzsa és Pogány Ö. Gábor:

Magyar festészet a XX. században, Budapest, 1971

12 l

Fényes Adolf

Közölt színes reprodukció:

8. p. „Boldogtalanok," 1904, olaj, vászon,
86 x 78.5 cm.

D. Fehér Zsuzsa és Pogány Ö. Gábor:

Magyar festészet a XX. században, Budapest,
1971.

Fényes Adolf

Közölt színes reprodukció:

11. sz. „Testvérek", 1906, olaj, vászon,

120.5 × 101 cm.

D. Fekér Zsuzsa és Pogány Ö. Gábor:

Magyar festészet a XX században, Budapest,

1971

FÉNYES ADOLF, festő

A Borsod-Miskolci Közművelődési és Múzeum Egyesület 1906 őszén kiállitást rendezett. 96 művész 196 alkotá sát mutatták be. Fényes is szerepelt müveivel. 186-old

VARGÁNÉ ZALÁN IRÉN: A Borsod-Miskolci Közművelődési és Muzeum Egyesület kialakulása és fejlődése az első világháboruig 169.old.

A HERMAN OTTÓ MUZEUM ÉVKÖNYVE, X. 1971. Miskolc

FÉNYES ADOLF, festő

A Borsod-Miskolci Közművelődési és Múzeum Egyesület 1906 őszén kiállitást rendezett. 96 művész 196 alkotását mutatták be. A bankok is vásároltak. A Múzeum ekkor vette meg Fényes Adolf: Asztalos c. képét, amely képtárának legjelentősebb alkotása. 186. old.

VARGÁNÉ ZALÁN IRÉN: A Borsod-Miskolci Közművelődési és Múzeum Egyesület kialakulása és fejlődése az első világháborúig 169. old.

A HERMAN OTTÓ MUZEUM ÉVKÖNYVE, X. 1971. Miskolc

Fenyes Adolf
festő

Méltatás

Ecsery Elmer Halasi Horváth István
Művészet, 1970 nyáros - 30 kap.

Ferrijes Adolf
festő

Méltatai

Balé Miklós: Jóhai és Orlai Petrich . . .
Művészet, 1970. április - 34 lap

Fernyes Adolf
festő

1934-ben Lehel Ferenc a Nemzeti
Művészetben műveit reprodukálta.

Devényi Iván: Lehel Ferenc 85 éves
Művészet, 1970. junius – 30 kap.

Fanny Loeb
Paris.

1934 - Mrs Leib Fenner & Mrs Loeb
Miss Sattler Miss Rosenberg

2 persons Dom: Leib Fenner 82 rue
Pierre 1er, 16e Phone - 30 Kleb

Fémyes Adolf

Említve

Tüskés Tibor „Szülőföldem szép határa"

Dunántúli Napló, Pécs 1970. jún. 7. 6. l.

Fényes Adolf

[illegible] kezeljel az alábbi tálaton

Ridep gábos: Művészetünk nagy
Loiszata az Ernst Muzeumban

Nyszava 1969 IX. 30

Tényes Adolf

Egyik nincs a szocialista
szoládi ünnep emléklapján
látható

Dél-magyarország 1969 XI. 15

Fényes Adolf, festő

Kernstok Károllyal a Benczur iskolában kötött barátságot. Kernstok hatást gyakorolt reá, ös zehozta a Népszava és más szociáldemokrata vezetőkkel. 439.old

Horváth Béla: Kernstok Károly, 1873-1940 437.old

Komárom Megyei Múzeumok Közleményei. 1. Tata. 1968

FFényes Adolf, fecit

Fényes

1936 juliusában a Fränkel Szalonban megrendezett csoportos kiállitáson részt vett.

Pataky Dénes:Szőnyi 14.old.
Corvina 1971

Fényes Adolf

Komoly értéket képviselő tájképei a kritika elismerését vivták ki, de cimüket, illetve tartalmukat nem ismerteti.
"Hónapról-hónapra c. rovat közleménye a Nemzeti Szalonban rendezett kiállitásról.

Otthon, Bp. 1902. április hó
61. lap

Fényes Adolf

Egyetlen müvet ragad ki a müvész egész kollekciójából Lázár Béla: "Mütárlatok" c. beszámolójában. Egy szegény embert ábrázoló alkotáson az ember tekintetét emeli ki, a szemekből kiáradó fájdalmat, keserüséget, vigasztalanságot.

Otthon, Bp. 19o2. december hó
17-26. lap

Tényes Adolf

emlitve

a Munkácsy-Céh 1932 VI. 18-i
közülése jelentései

Fényes Adolf

Említve

Rénai J. és Szmirnov beszéde
a szovjet festők kiállításán
Magyar Nemzet 1949 X.2.

Fényes Adolf

emlitve a XX. Velencei Biennalén

Az új európai művészet
Magyar Lenule 1936 IX.

Fényes Adolf

említve.

Ünnepélyben részesítették a művészek
a 70-éves Bíró Henriket
Ujság 1936. I. 28.

Fényes Adolf

Utca kora tavasszal

A Szinyei Merse Tár s.
I. Nyári Kiall. Ernst M. 1931

Fényes Adolf

Táj

A Szinyei Merse Tár s.
Nyári Kiall. Ernst M 1931

Feiner Adolf

Noé bárkája

A Szinyei Merse Társ.
I. Nyári Kiáll. Ernst Múz. 1931

Fényes Adolf

Tavak a budai hegyekben

A Szinyei Merse Tár s.
I. Nyári Kiáll. Ernst Múz. 1931

Sényes Adolf

Zivataros idő

A Szinyei Merse Társ.

I. Nyári Kiall. Ernst. M 1931

Henry Adolf

Winterthur

A Sain Ye Merse Tars

1N Jan Wall Ems 1M 1921

Fényes Adolf

"Őszi csend

A Szinyei Merse Tár s.
I. Nyári Kiall. Ernst M 1931

Fényes Adolf

Müvei emlitve

Magyar kiállitás londonban

Magyar Nemzet 1948 1. 4.

Tényes Adolf
festő"

~ Benczúr tanítványa a Mesterisko-
lában.

Telepy Katalin: Benczúr 21.
Corvina 1970.

Témyes Adolf
festő

A MIÉNK-ben a haladó balszárny
egyik vezére volt.

Aknai Tamási Rippl-Rónai József 27.
Corsina 1970.

Fényes Adolf

Stohnoki utca (drag)

Nemz. Sportbiz. MKépző
Kiáll. Katalógus 1945 aug

Fenyves Adolf
festő

Méltatás

H.M.: Herman Lipót a művészet szolgálatában.
Művészet, 1972.január - 26.oldal.

Fenyes Adolf festő-

1927-től a Szolnoki Művésztelepen dolgozott.

Sz.Karnyó Leona: Husvéth Lajos művészete.
Művészet, 1972.január - 12.oldal

Fényes Adolf

növendéke a Képzőművészeti Főiskolán
Aszódi Weil Erzsébet.

Borbély László: Városi gyűjtemény,
Miskolci képtár, Miskolc, 1971.

551

Fényes Adolf.

Nem állandó jelleggel Szentendrén munkál kodott 40 évvel ezelőtt. A Szentendrei festészet erősen eltért a nagybányai iskolától

Selmeczi Toth János: Bemutatjuk a Szentendrei Művésztelepet.

Népművelés 1968/10 39 old.

Feiyes Adolf

Kiállítása volt a Magyar Nemzeti Galériában.

Solymár Ilona: A Magyar Nemzeti Galériáról

Népművelés 1968/1 34old

Fényes Adolf, festő

Kecskemét múzeuma.

Antalffy Gyula: Kecskemét

1894-1899.

Élet és Tudomány, 1970. okt. 2. XXV/40

Fényes Adolf

Tevékenykedett Szentendrén; a kiállitáson nem szerepelt.

Dévényi Iván; Jubiláris kiállitás Szentendrén; Képzőművészeti Almanach 2; Corvina 197o, 9.1.

Fényes Adolf

neve emlékve

„Képzőművészetünk X. miskolci
országos tárlata"

4. old.

Témyes Adolf

emlékkiállítás nyílt vasárnap Nyírbátorban.
A Báthory István Múzeum és a Magyar Nemzeti Galéria
közösen rendezte.

(Kultura-Művészet)

Magyar Hírlap, 1969. március 3. .6. l.

Fényes Adolf.

„Szegény emberek" című sorozata forradalmiságot hirdetett.

Pogány Ö. Gábor: Magyar festészet a XIX században, Budapest, 1970.

Fényes Adolf, festőművész (1864 - 1945).

21 vasárnap TIT társlatvezetés

~~9.30~~ 15.00

15.00
TIT TÁRLATVEZETÉS
Fényes Adolf művészete
Vezeti: Király Erzsébet művészettörténész

Magyar Nemzeti Galéria, 1984. október.

Fényes Adolf festőművész

– neve megemlítve a „Barta Ernő intenzkontinentális festői munkássága" c. cikkben.

Hevesi Lemele

1982. dec.

Fényes Adolf, fejlőművész

8

Csütörtök

17.30
TIT Szabadegyetem
a magyar művészet a XX. században 3.

Az alföldi iskola és az I. világháborús idősznak (Perlmutter Izsák, Fényes Adolf, Rudnay Gyula, Koszta József, Vaszary János, Mednyánszky László)
Előadó: Bodnár Éva.

Magyar Nemzeti Galéria, 1983. december.

Fényes Adolf, festőművész (1867–1945).

A mai napon ünnepélyesen megnyílt a Keskeméti Galéria. Több mint félévszázados terv vált ezzel valóra. A Magyar Nemzeti Galériától és magángyűjtőktől is érkeztek adományok, vagy tartós, letétbe helyezett képek. Közöttük van Fényes Adolf és Thorma János és Rippl-Rónai ismert festménye.

TV-Híradó 2.

1983. okt. 8. Televízió 2. 21.40 (Sz. Sné).

Fényes Adolf, festőművész

Naptár.

8

szombat

15.00

Filmvetítés.

Magyar festők

Mednyánszky, Tornyai János,

Fényes Adolf, Vaszary,

Bernáth Aurél.

Magyar Nemzeti Galéria, 1983. október.

FÉNYES ADOLF festő

említve – mint a szolnoki művésztelepen dolgozók egyike

Kondics József: Sárvár és a sárváriak a magyar képzőművészetben

Vasi Szemle 1983. 4.

Fényes Adolf

Hódmezővásárhely - Alföldi Galéria
avatása

Nápraszna 1985. IX.30.

Fényes Adolf

Megnyílt a Hollósy Galéria

Nepszava 1985. 1. 11.

Fényes Adolf

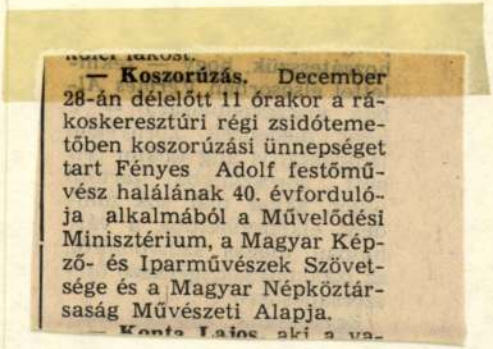

— **Koszorúzás.** December 28-án délelőtt 11 órakor a rákoskeresztúri régi zsidótemetőben koszorúzási ünnepséget tart Fényes Adolf festőművész halálának 40. évfordulója alkalmából a Művelődési Minisztérium, a Magyar Képző- és Iparművészek Szövetsége és a Magyar Népköztársaság Művészeti Alapja.

— Kanta Lajos, aki a va-

Népszava 1985. XII. 20.

Tényes Adolf festőművész

Szuromi Pál: Ágrólszaladt

Művészet, 1983. augusztus

Fényes Adolf festőművész (1867–1945)

A szegedi születésű Vadász Endre festő és grafikus műveiből nyílt kiállítás a Magyar Nemzeti Galériában. – Vadász Endre Heller ödönnél, Fényes Adolfnál, majd a Képzőművészeti Főiskolán Glatz Oszkárnál tanult.

Békés Megyei Népújság, 1982. nov. 27.

Fényes Adolf, festőművész (1867-1945)

23 15.00
szombat Filmvetítés
Magyar festők Fényes Adolf
Mednyánszky Vasnyáry
Tornyai János Bernáth Aurél

Magyar Nemzeti Galéria, 1982. október

Fényes Adolf, festőművész (1867–1945)

A hatvani képzőművészek kiállítása megnyílt jul. 31.-én a vásárhelyi Tornyai János Múzeumban. A múlt e művészeti ág esetében is a magyar kultúra ismert gyártulajdonos-mecénás családjához, a Hatvanyakhoz, jelesül Hatvany Ferenc munkásságához kötődik. A Bihari Sándornál és Fényes Adolfnál, majd a sok-sok magyart képező, Julian Akadémián Laurensnél tanult báró értékes alkotói festői tevékenysége mellett kitűnő szemű jó érzékű műgyűjtő is volt.

Dömötör János: Hatvani képzőművészek kiállítása Vásárhelyen.

Hevesi Szemle, 1982. 4. 6. old.

Fényes Adolf (Kecskemét, 1867 - Bp. 1945)

„Öreg yakállas férfi lépmása"
o.v. 53,5 x 42,5 cm S.l.p.: Fényes
kiáltási ár: 15000 ft.

BÁV 59.Képaukció Bp.1982.december

Fényes Adolf

Bánszky Pál: Képtár Kecskeméten

Művésznek, 1983. November

Fényes Adolf, festő

Kiállítása kerepel

– A hétvégi kult. prog. 9.

Nepszabadsag, 1980 szept 26.

Fényes Adolf (1867-1925)

„Zsuzsanna és a vének"

o.v. 58 x 60 (sérült)

kikiáltási ár: 20000 Ft.

BÁV 53.Képaukció Bp.1980.december

Fenyes Adolf

A művész képei a Nemzeti Galériában is láthatók.

Horváth Dezső: A művészetek pártfogása és ...
Művészet, 1980. május - 46. lap.

Fényes Adolf, festő

FÉNYES ADOLF 50 festményét és tíz rajzát láthatják az érdeklődők a gyulai Dürer Teremben megnyílt tárlaton, amely A nagyalföldi művészek című sorozat ötödik kiállítása.

– Hú

Népszabadság, Bp. 1980. ápr. 26.

Fényes Adolf, festő

Száz év csendéletei Szegeden

Szegeden a Horváth Mihály utcai képtárban pénteken megnyílt a *Száz év magyar csendéletei* című kiállítás.

A bemutatott több mint 60 festményt a Magyar Nemzeti Galéria anyagából válogatták. *Nagy Balogh János, Rippl Rónai József, Iványi Grünwald Béla, Fényes Adolf, Vaszary János* és sok más kiváló magyar művész, köztük kortárs alkotók csendéletei tekinthetők meg a tárlaton.

7.

– Száz év csendéletei Szegeden
Népszabadság, B. 1980 okt. 4.

Fényes Adolf, festőművész |1867–1945| 1) Folytatás

A plen air festés számára oly gazdag témát adó szolnoki táj végül is a Párizsban alkotó magyar művészeket is hazacsábította. – 1901-ben megalakul a Szolnoki Művészeti Egyesület, 1902-ben a régi szolnoki vár helyén megindult a művészeti élet a telep 12 műtermében. Az alapításkor Bihari Sándor, Fényes Adolf és még több művész kezdte meg a munkát, a kolónián.

Köhidi Erika: A szolnoki művésztelep száz éve.

Pesti Műsor, 1981. febr. 11.

Fényes Adolf, festőművész (1867-1945). 2.) Folytatás.

A szolnoki művésztelep első ötven éve közé az I. világháború von határt, amely egyben korszakválasztó is. Míg a század elejét Fényes Adolf művészete, a két háború közötti időszakot Aba-Novák Vilmos erőteljes piktúrája jellemzi. A szolnoki művésztelep napjainkban is aktív alkotóműhelye a festőknek, szobrászoknak.

Kőhidi Erika: A szolnoki művésztelep száz éve.
Pesti Műsor, 1981. febr. 11.

FÉNYES ADOLF

KUCHEN VON KUGLER (Öl auf Leinwand), ein von seinem üblichen Stil und üblicher Themenwahl überraschend abweichendes, postimpressionistisches Werk von ADOLF FÉNYES (1867—1945), einem Begründer der Künstlerkolonie von Szolnok

Schätze in Privatbesitz

MK SAJTÓFIGYELŐ
MAHIR
1091 BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337-748, 340-726
1981 NOV 30

BUDAPESTER RUNDSCHAU

Fényes Adolf

(Kecskemét 1867 - Bp. 1945)

„Közeledő vihar" o.v. 45 x 65 cm

J. l. j.: Fényes A. kiállítási ár: 15000 Ft.

BÁV 55.Képaukció Budapest,1981.szeptember

Fényes Adolf, festőművész

a Bartók Béla út 32. Galériában megnyílt kiállítás témája portrék, vallomások a legfontosabbról: az emberről. Fényes Adolf műve: „100 éves Vénusz" szerepel a kiállításon. /említve/

Módos István: Arcképek magángyűjteményekből. Pesti Műsor, 1980. máj. 21.

Fényes Adolf festőművésznek

Az ősszi képaukciót megelőző kiállításon a MOM Műv. Házában Fényes Adolf, Gulácsy Lajos alkotásai is láthatók. – A képaukció szept. 14.-én lesz.

Jó reggelt!

1980. IX. 6. 4.25 | N. |

Fényes Adolf (1867 - 1945)

„Alföldi táj" o. fa. 16,5 x 11 cm

J. l. b.: Fényes A.

Kiállítási ár: 5000 ft.

BÁV 54.Képaukció Bp.1981.május

Fényes Adolf, festőművész (1867-1945)

Herman Lipót festőművész múzsája, a feleségével aki elmúlt 80 éves, igen kedves véni, a Rozika vénivel beszélgetnek az adásban. - A gyöngyösi Herman Lipót állandó kiállításnak Rozika véni 97 festményt és 100 grafikát ajándékozott a múzeumnak, köztük van az az 1903-as festmény is „Édesanyám" címmel, amelyre annak idéjén Fényes Adolf azt mondta, hogy ezt a képet, mintha nem is festekkel, hanem szinnel és szívvel festette volna Herman Lipót. /emlitve/.

Stúdió '81

1981. XI. 10. Televízió 1. műsor 21.00 /Ané/.

Fényes Adolf, festőművész

Százhúsz éve született Rippl-Rónai József. — A múlt század utolsó évtizedeiben Párizsba kerülő fiatal művészek előtt két lehetséges út nyílott meg. Az egyiket Fényes Adolf testesítette meg, mindent és mindenkit kritizált, merthogy ő a legmagasabbra tört. Mellette Rippl-Rónai (a másik út képviselője) passzívabbnak látszott, lemondásaival, anyagi nélkülözéseivel.

Laczkó András: Ecset és toll.

Békés Megyei Népújság, 1981. máj. 24.

Fényes Adolf, festőművész

A múlt század utolsó évtizedeiben Párizsba kerülő fiatal művészek előtt két lehetséges út nyílott meg. Az egyiket Fényes Adolf testesítette meg, mindent és mindenkit kritizált, mert hogy ő a legmagasabbra tört. Mellette Rippl-Rónai, a másik út képviselője-passzívabbnak látszott lemondásaival, anyagi nélkülözéseivel.

Laczkó András: Az ecset és a toll harmóniája.

Pest Megyei Hírlap, 1981. máj. 17. 8. old.

Fényes Adolf
(Kecskemét, 1867 - Bp. 1945)

„Mesetáj" o.v. 50×73 cm J.l.j.: Fényes A.
Védett. Kikiáltási ár: 18000 Ft.

BÁV 57.Képaukció Bp.1982.május

Fényes Adolf (Kecskemét, 1867 - Bp. 1945)

„Parasztember" o.v. 56x43 cm J.l.f.: Fényes A.
Ku kiáltási ár: 12000 ft.

„Szőlővár" o.v. 60x76 cm J.l.f.: Fényes A.
Ku kiáltási ár: 12000 ft.

„Szent György" o. karton 68x98 cm
J.l.f.: Fényes A. Kikiáltási ár: 18000 ft.

BÁV 58.Képaukció Bp.1982.szeptember

BÁV 58.Képaukció Bp.1982.szeptember

Fényes Adolf festőművész (1864–1945)

„Asztalos," 1904.

[1 repr.]

Székely András: A boldog békeidők képe.
Tükör, 1982. febr. 21. 25. old.

FÉNYES Adolf
97, 126, 142, 188

Oltványi 1991

g der politischen Ökonomie.

gen. Berlin, 1896, Parey

offdüngung der Landwirtschaft-
rlin, 1892, Parey

me siécle politique. Paris,

MDK.

Fényes Adolf

Egykori irásaiból töredékek

Jászkunság 1966 szept.p.1o8.

MDK.

Fényes Adolf

Kiállitási kritika

Magyar Nemzet 1966 okt.28.

Fényes Adolf

Tájképe vezetett a II. nemzetközi fiumai kiállításon

Nemzeti lipsag 1927 X. 4.

MDK.

Fényes Adolf

Kiállitási hir

Müvészet 1967 jan.

Feinyes Adolf

Szerepelt az Ernst-audición.

M 1936. XI. 22.

Fenyes Adolf

Szerepelt a Majovszky-hagyaték aukcióján.

Újvidék 1936. XI. 21.

Fényes Adolf

szerepelt az Ernst-aukción.

Est 1936. XI. 22.

M.D.K.

Fényes Adolf, festőművész

1906-ban Műcsarnok kiállitásen szerepelt Egerben, Miskolcon, Kassán, Eperjesen, Sátoraljaújhelyen, Debrecenben és Gyöngyösön.

Zsadányi Guidó: A felvidéki kiállítások vándorkiállitások története. 187.o.

A Herman Ottó Múz. Évkönyve. IV. Miskolc, 1964

Fényes Adolf MDK

neve emlitve

Benczur Gy. emlékkiáll. 1958. Nemz.Gal.

Fényes Adolf

Bizzben a Kurhaus kiállításán
neve szerepelt.

M.930.VIII.12.

M.D.

Fényes Adolf, festőművész

1910-ben Tücsarnok kiállításon szerpelt Egerben, Miskolcon, Kassán, Eperjesen. Március Sátoraljaújhelyen Debrecenben és Gyöngyösön

Zsadányi Guidó: A felvidéki vándorkiállitások története 197.o.

A Herman Ottó Máz. Évkönyve. IV. Miskolc, 1964

M.D.A.

Fényes Adolf, festőművész

"Asztalos" c. festménye. Fekete repr.

Zsadányi Guidó: A felvidéki vándorkiállitások története. 193.o.

A Herman Ottó Múz. Évkönyve. IV. Miskolc, 1964

M.D.K.

Fényes Adolf, festőművész

"Napszámos" c. képe. Fekete repr. 333.o.6.kép
olaj, vászon, 1901, 100 - 80 cm

M.Kiss Pál: Művészetről mindenkinek, Corvina, Budapest, 1966

Fényes

Rajzai a Majovszky-gyüjteményben, melyet a műgyüjtő a Szépművészeti Muzeumnak ajándékozott és ugyanott állitották ki a gyüjteményt.

N.U. 935. IV. 28.

Fényes Adolf

1936 november 1-től november 8-ig.

egészségügyi Muzeum (Eötvös-u. 3.) H., cs. 10—1-ig. Vas. 3—6-ig.

KÖNYVTÁRAK.

Akadémia (Akadémia-u. 2.) Hétk. 3—7-ig. — **Egyetemi** (Ferenciek-tere 5.) Hétköznaponkint olvasóterem 8—8-ig folyóiratosztály ½9—2-ig és 3—8-ig; kölcsönző ½9—2-ig. — **Fővárosi.** (Reviczky u. 1.) Hétk. 9—7-ig. vas. és ünnepen 10—1-ig — **Iparművészeti.** (Üllői ut 33.) Hétköznap szombat kivételével 10—2-ig és 5—8-ig. Szombat 10—½2-ig. Vasárnap és ünnepnap zárva. — **Mezőgazdasági** (Széchényi szig.) Hétköznap h. kiv. 10—1-ig — **Orsz. Széchényi Könyvtár** (Nemzeti Muz.) Olvasóterem hétk 9—2-ig. — **Technológia** (József körut 6.) Olvasóterem hétk 9—1-ig és 5—8-ig Szombaton csak 5—8-ig Vas 9—12-ig ünnepen zárva Kölcsönzés h., sze., p. szomb. ½10—1-ig k., cs. 10—1-ig és ½6—¾8-ig; vas. 10—¾12-ig; ünnepen zárva. — **Társadalomegészségügyi** (Eötvös-u. 3.) Zárva.

KIÁLLÍTÁSOK

Erns[illegible] [illegible] 8.) [illegible] gyűjt. [illegible] Naponta 9—2-ig. — **Iparművészeti Társulat** (Andrássy-ut 68.) Állandó mintakiállítás. Hétk. 9—2-ig, vas. és ünnepen zárva. — **Magyar őstehetségek kiállítása** (Erzsébet-tér 2.) Vas. és ünnep: 9—2-ig; hétköznap: 9—6-ig. — **Műcsarnok** (Városliget). Nő a képzőművészetben. Naponta ½10—2-ig. — **Nemzeti Szalon.** Ma: Benczur Társaság reprezentativ kiállítása. 9—5-ig. H.-től zárva. Szom.-tól: „Les Artis Musicalistes" kiáll. Naponta 9—5-ig. — **Szépművészeti kiállítások helyiségei** (Mária Valéria-u. 8.) Fényes Adolf gyűjt. kiáll. Hétk. 9—6-ig; vas. és ünnepen: 9—2-ig. — **Vigadó** (Pesti) Nemzetk. fényképkiáll. Vas. 9—7-ig, hétk.: 3—7-ig.

Fényes Adolf

Alkotása szerepel a Szépmüv.Muz. új szerzemé-
nyeinek kiállitásán.

Est,934.VI.17.

Fényes Adolf, festőművész (1867-1945).

Alighanem a 93 éves Viski János festészetünk nesztora. — Gyulán is többször tartózkodott, hogy Zombory Lajostól az állatábrázolásban szerezzen tapasztalatokat. — Figyelt Fényes Adolf figuráira és a tájfestészetben Szlányi Lajos lett a mértéke.

Losonci Miklós: Festészetünk nesztora.
Népújság (Heves), 1984. szept. 22.

Fényes Adolf

— A **Fényes Adolf** sírjánál december 28-ra, szombatra jelzett koszorúzási ünnepséget későbbre halasztják, közli a Magyar Képző- és Iparművészek Szövetsége.

Magyar Nemzet 1985. XII. 28.

Fényes Adolf

Koszorúzási ünnepséget tart december 28-án délelőtt 11 órakor a rákoskeresztúri régi zsidótemetőben Fényes Adolf festőművész halálának 40. évfordulója alkalmából a Művelődési Minisztérium, a Magyar Képző- és Iparművészek Szövetsége és a Magyar Népköztársaság Művészeti Alapja.

Magyar Nemzet 1985. XII. 20.

Fényes Adolf

művei szerepelnek az

„Alföldi képek" c. Kiállításon

Mezőkövesden

Erzsébetmagyarország 1970 március 29

4. old.

Fényes Adolf

szeve emlétve

„Magyarok a velencei biennálén"

Magyar Nemzet 1971 január 31

11. old.

Fényes Adolf

Művei szerepeltek a Közlekedési Múzeum "Festmények és grafikák a közlekedésről" c.kiállitásán

Magyar Nemzet 1971 november 1o
4.old.

Fényes Adolf

„Anya" c. képe szerepel a „Munkácsy és köre" c. vándortárlaton a Mezőkövesdi Művelődési Központban.

Napjaink 1971 julius 4.old.

Fényes Adolf

1893-1905 között festett

„Szegényember élete" sorozata emlitve

Napjaink 1971 julius 4.old.

Fényes Adolf

Arzádi Weil Erzsébet tamára volt

Magyar Nemzet 1971 április 6
4. old.

Fényes Adolf

a „Lechner Ödön Társaság" tagja.

Merényi Ferenc: A magyar építészet 1867-1967. Budapest 1970.

75P

Fényes Adolf MDK

"Babfejtők"

c. müve szerepel a 15 képből álló

"Nagy magyar mesterek" cimü vándorkiállitáson.

Bánszki Pál: Képzőművészeti nevelés Szolnok megyében.
NÉPMÜVELÉS 1964. 6. szám.

Fényes Adolf

"Pletyka" c. képéért a Mücsarnok Téli tárlatár
a kétezer forintos társulati dijat nyerte el,
-közli az Irodalom és Müvészet c. rovat.

Otthon, Bp. 1895. december hó. 3. sz.
273-274. lap

Fényes Adolf

28. sz. „Napszámos", 1900 körül, olaj, vászon; 100 × 80 cm. M. Nemzeti Galéria, Reprodukció.

Apadi Nóra: A szocialista képzőművészet története, Budapest, 1970.

Fényes Adolf

Korábbi szegényember vádjait, a derű, majd a tudatos visszavonulás hangja váltotta fel, csendesedtek el idillivé az agitátor képek.

Aradi Nóra: A szocialista képzőmű-vészet története, Budapest, 1970.

5/1

Fényes Adolf

„Napszámos" cimű festménye a kritikai megnyilvánulások nagy skálóját tartalmazza

Aradi Nóra: A szocialista képzőművészet története, Budapest, 1970.

501

Fényes Adolf

szegényember sorozatának első alkotásai-
ban szembetűnő a tárgyi elemek nagyobb
redukciója.

Aradi Nóra: A szocialista képzőművészet
története, Budapest, 1970.

431

Fényes Adolf, festőművész | 1867–1945 |. 1.) Folytatás

Ej állandó kiállítás nyílt a Magyar Nemzeti Galériában, művészetünk eredményeit, fejlődését a középkortól máig bemutató kiállítás, — az első rész a századforduló teljesítményeit vázolja fel helyes elképzelésben láttatja Ferenczy Károly, Fényes Adolf, Koszta József értékeit, — itt az arányok is pontosak.

Losonczi Miklós: XX. századi festészet és szobrászat.

Nógrád, 1983. okt. 11.

Fényes Adolf, festőművész (1867–1945). 2.) Folytatás.

Új, állandó kiállítás nyílt a Magyar Nemzeti Galériában, művészetünk eredményeit, fejlődését a középkortól máig bemutató kiállítás. — Ha elégedettek is lehetünk Fényes Adolf és Koszta József művészetének helyes arányú tálalásával, Tornyai háttérbe kerül és bár Medgyessy sok szobrával szerepel, de nem egy helyen. Ez zavaró.

Losonczi Miklós: XX. századi festészet és szobrászat.

Nógrád, 1983. okt. 11.

Fényes Adolf, festőművész (1867–1945).

Megnyílt a Magyar Nemzeti Galériában a XX. sz.-i festészet és szobrászat c. új állandó kiállítás. – Az első rész a századfordulót teljesítményeit vázolja fel, helyes elképzelésben láttatja Ferenczy Károly, Fényes Adolf, Koszta József értékeit, itt az arányok is pontosak.

L.M.: XX. századi festészet és szobrászat.
Dolgozók Lapja, 1983. okt. 9.

Fényes Adolf, festőművész (1867–1945)

Elérkezett a várva várt idő, amikor most először a teljes egységet és folyamatot láthatjuk művészetünk eredményeit, fejlődését a Középkortól máig, a Magyar Nemzeti Galériában. – Az első nagy a századforduló teljesítményeit vonultatja fel, helyes elképzelésben láttatja Ferenczy Károly, Fényes Adolf, Kosztka József értékeit, itt az árnyak is pontosak!

Új állandó kiállítás a Nemzeti Galériában.
Vas Népe, 1983. okt. 9.

Fényes Adolf, festőművész (1867-1945).

Szandai Sándor szobrászművészről L. Ményhért László kismonográfiája a Képzőművészeti Kiadó MMM-sorozatában jelent meg —
a szolnoki Irodalmi Kurir 1932/6 számában Szandai Sándor körkérdést intéz a szolnoki Művésztelep tagjai hoz. a téma a festészet jövője volt, a válaszokat többek között Fényes Adolf is adta.

Tiszai Lajos: Könyv Szandai Sándorról.
Szolnok Megyei Néplap, 1983. aug. 20.

Fényes Adolf (Kecskemét, 1867 - Bp. 1945)

„Ponte Vecchio" o.fa 11,5 x 16,5 cm J.l.k. Fényes A.
Kikiáltási ár: 6000 Ft.

„Stolnedi tér" o.fa 11,5 x 16,5 cm J.l.k.: Fényes A.
Kikiáltási ár: 6000 Ft.

„Anya gyermekével" o.v. 60 x 50,5 cm J.l.k.: Fényes A.
Védett. Kikiáltási ár: 15000 Ft

BAV 60. Képaukció Bp. 1983. május

Fényes Adolf, festő

h. Réti István

Vadas J.: Ferenczytől kondorig 13.

Élet és Irodalom, Bp. 1983. nov. 11 XXVII/45

Fényes Adolf –

~~ma~~ figyelt Fényes A. figuráire Viski János

Lovanci Mirkós: „Festeszetünk nesztora (Viski János)
A legidősebb magyar művész műtermelen"

Somogyi Néplap
1984 III. 3.

Tényes Adolf
kiállítás Salgótarjánban

Magyar Nemzet 1984. VI. 30.

Fényes Adolf
kiállítása a Nagyházi Galériában

Magyar Nemzet 1984. VI. 30

Fényes Adolf

Testvárel c. képe a Nemzeti Galériában

Magyar Nemzet 1984. IX. 14.

Fényes Adolf

A Magyar Nemzeti Galéria és a Szépművészeti Muzeum közös rendezésében Japánban is kiállitásra került a művész alkotása

Uj tükör 1979/27/34

Fényes Adolf

szerepét és tevékenységét az 1919 tavaszán újjászervezett művészeti oktatásban említi, ill. ismerteti

Bónay György: Intézkedések és tervek a művészneveléés megreformálására 1918-ban és 1919-ben. Művtört.Ért. 1970. 2.sz. 141-147. l.

143. l.

Tényi Adolf

Oelmacher Anna: Ma már éve múlott Tényi Adolf. - Magyar Nemzet, 1967. ápr. 29.

Az 1967. évi magyar művészettörténeti irodalom bibliográfiája / Művtört. Írt. 1970. 1.sz. 68-107. l./ 81. l.

Fényes Adolf

emlékkiállitás. Bp, Magyar Nemzeti Galéria. - Kecskemét, Katona József Múzeum. - Ren.Kat. Telepy Katalin, Kecskemét, 1967.- Ism. Telepy Katalin, Művészet, 1967. 8.évf. 12.sz. 40-42. l.

Az 1967. évi magyar művészettörténeti irodalom bibliográfiája / Művtört.Ért. 1967 197o.l.sz.68-1o7.l./

9o. l.

Tényes Adolf

„Tonya a pusztában" című műve a debreceni Déri múzeum gyűjteményében szerepel.

-bozóky-: Die Gemäldegalerie im Déri Múzeum Debrecen. Neueste Nachrichten, Budapest, 1969. jan 27. 6 l.

Fényes Adolf (1867-1944)

„Gehöft im Tiefland" c. müve (eml.)

a Dér. Museumban van

-bozóky-: Die Gemäldegalerie
im Dér. Museum Debrecen

Daily News 1969 VI. 27

Fényes Adolf

Pogány Ö. Gábor: Fényes Adolf születésének 100. évfordulóján. - Népszabadság, 1967. ápr. 30.

Az 1967. évi magyar művészettörténeti irodalom bibliográfiája / Művtört. Ért. 1970. 1. sz. 68-107. l./

81. l.

Feigs Adolf

L. S.: Feigs Adolf (1867-1945) - Népművelés, 1967. 14. évf. 6. sz. 36. l.

Az 1967. évi magyar művészettörténeti irodalom bibliográfiája / Művtört. Ért. 1970. 1. sz. 68-107. l./

81. l.

Fényes Adolf
festő

1867. apr. 29 született

Pesti, weimari, párizsi akadémián végzett
schwedéschtől lelkileg, fizikailag tönkre
téve pusztult el az ostrom után 1945. márc. 15-én

Dunántúli Napló 1967. apr. 28.
R-fy: A „szegényember-képek" festője

Fényes Adolf
festő
Csatlakozik honá Vaszary János
is.

Élet és Tudomány, 1967. 49. 2224-29.
Dr. Lázár Sándor: Vaszary János

Fenyes Adolf
festő

Művészetét bemutató ki alletást
vendertek

D. Fehér Ilmszsa: Jubileumi beszámoló helyett
Művészet, 1970. ápreli - 22 lap.

Tonga Oberf
festa

Fényes Adolf

1911-ben festi a Zagyvahidat, 1918-ban gyűjteményes kiállítása van az Ernst Múzeumban.

Nemeth Lajos: Problem nagyon minél
Corvina 1968

170.l.
168.l.

Fényes Adolf

1898-ban kezd hozzá a Szegény emberek élete cik-
lushoz.

Nemeth Lajos: Modern magyar minimál
Corvina 1961 165. l.

Fényes Adolf

1901-ben festette az Anya és a Napszámus c. képeit, 1904-ből származnak a váci plein-air képei.

Wánthkajos: Modern magyar mummál
Corvino 1965

166. l.

Fenyes Adolf

1945-ben hal meg.

Németh Lajos: Modern magyar zeneszerzés,
Corvin 1968

176. l.

Fényes Adolf

Babfejtők (repró)

Népművelés 1969 11 sz.

Fényes Adolf fm

Szolnoki iskola

Czóbel Béla fm

MŰVÉSZET 1985/11-12/94

FÉNYES ADOLF

Új művészet

1999/jan.-febr

29.a

n ezt nem tudom, kérem, irja

Valószinüleg találkozni akar

öleli F. [ülep] L. [ajos] →

Tényes Adolf

— Chatás

→ Berényi Ferenc

MŰVÉSZET 1985/2/96

Tényes Adolf

A debreceni Déri Múzeum kincsei

Alföld 1985/7

Fényes Adolf
Egy kiszakított emlék

Magyar Nemzet 1985. II. 23.

Fényes Adolf, festőművész (1867-1945).

Alighanem a 93 éves Viski János festészetünk nesztora. Ma sem szűnő energiával fest. – Amikor elvégezte a Képzőművészeti Főiskolát, a kecskeméti, szolnoki művésztelepeken kamatoztatta tudását. Figyelt Fényes Adolf figuráira.

L. M.: Festészetünk nesztora.

Vas Népe, 1984. márc. 17.

Fényes Adolf, festőművész (1867–1945).

Nagy Ferenc 1911-ben kezdte meg tanulmányait a Kisfaludy Képzőművészeti Főiskolán. Nyaranta a szolnoki művésztelepen képezte tovább magát Fényes Adolf és Zombori Lajos irányításával. → 1915-ben kapott tanári oklevelet.

Sz. Kürti Katalin: Nagy Ferenc (1892–1970).
Hajdú-Bihari Napló, 1984. febr. 18.

Fényes Adolf, festőművész (1867–1945)

Amikor Szűts-Szabó József a Szolnoki Művésztelepre került, ott dolgozott Fényes Adolf („Fényes bácsi"), Chiovini Ferenc („Chiovini Feri") és Pólya Tibor és Pólya Iván („a Pólya-fiúk").

Németh Istvánné a lánya grafikusa: Szűts-Szabó József.
Fényvíztó, 1984 jan. 11.

Fényes Adolf, festőművész /1867–1945/.

Az adásban Rapcsányi László vendége Viski János festőművész; elmondja, hogy Olgyay Ferenc, Fényes Adolf a szolnoki művésztelepen – Iványi Grünwald Béla a kecskeméti művésztelepen tanítottak. Viski János mind a két művésztelepen részt vett, állami kölcsönnel ment az Akadémiától a telepekre.

Régen találkoztunk.

1984. IV. 19. Kossuth 12.45 /L.F./.

MDK

Fényes Adolf

Lámpás csendélet, o.

Varró parasztlány, o.

Reggeli napsütés, o.

20. sz.i m. festészet és szobrászat M.Gal. és
Móra F.Mus. Szeged 1965

M.D.K.

Fényes Adolf: festő

nevét említik:

Dávid Katalin: A századforduló művészete kiállítás, 1965. március 8.

Fejér megyei Szemle, 1965. 2. sz. 209. old.

M.D.K.

Fémyes Adolf festő

nevét említi:

Aradi Nóra: Daumier, Derkovits és utódaik

Bp.1968. Magvető, 247. old.

M.D.K.

Fényes Adolf, festő

nevét említi:

Aradi Nóra: Daumier, Derkovits és tanítványaik,

Bp. 1968. Magvető, 292. old.

M.D.K.

Fényes Adolf, festő

nevét említi a XIX. század „kálikai realizmusával" kapcsolatban:

Aradi Nóra: Daumier, Derkovits és utódaik

Bp.1968. Magvető, 36 old.

MDK

Fényes Adolf, festő (2

Pályája elején alkotta képsorozatát: a Szegény ember életét. Ez, és emberábrázolásának egyéb vesszekei miatt már 1905-ben szembe kellett néznie a „hozializmus vádjával." (Babfejtők, Testvérek)

1919-ben a főiskola tanára lett. Utána: üldöztetés a réne.

Pogány G. Gábor: Fényes Adolf születésének 100. évfordulóján

Népszabadság 67. ápr. 30. 16.

MDK

Fényes Adolf, festő (3)

A második világháború elején festi meg meghömmyesztető epilógusát: Öreg festő téli tájban c. képét.

Néhány héttel budapest felszabadulása után halt meg: 1945 márc. 14-én.

Pogány G. Gábor: Fényes Adolf születésének 100. évfordulóján 16

Népszabadság. Bp. 1967 ápr. 30.

Fényes Adolf, festő (4

MDK

Parasztnő c. festménye.

Repr.

Pogány G. Gábor: Fényes Adolf születésének 100. évfordulójára 16.

Népszabadság, Bp. 1967 ápr. 30.

Fényes Adolf

A Fészek Club kis kiállító termébe

Fényes Adolf

rendezett kiállítást és ezzel különös jelentőséget adott ennek a kiállító helynek. Legújabb munkáit mutatja itt be a magyar impresszionizmus egyik legérdekesebb mestere, egy sorozat kisméretű tájat a magyar Alföld ábrázolásainak költőit, remekeit és híres bibliai jeleneteinek új sorozatát. Kék és zöld álomszínekkel festette ezeket a képeket, amelyeknek álomszerűen tiszta levegője egy különálló művészlélek romantikus világába varázsol.

Délután 5 és 8 óra között nézheti meg ezt az érdekes kis kiállítást a közönség.

M. O. 929 XII. 1.

M.D.K.

Feiner Adolf, festő

nevét említi

Beszélgetés Lukács Györggyel

Irodalmi Muzeum, Szerk.: Dr.Lakatos László,
I.Emlékezések, Sajtó alá rend.: Vezér Erzsébet
Muzeumok Rotaüzeme, Bp.1967. 136 old.

24. old.

MDK

Fényes Adolf

Csendélet, fepr.x

20. sz.i m. festészet és szobrászat N.Gal.
és Móra F. Muz. Szeged 1966.

MDK.

Fényes Adolf

Moszkvai kiállitási hir

Csongrmdáegyei Hirlap 1967 ápr.6.

MDK

Fényes Adolf, festő

1

1899-ben, a szolnoki művésztelep egyik megalapítója.

Vidéki értelmiségi családból származott. (1867. ápr. 29-én született.)

Művészete hitelesen ábrázolja az Alföld parasztságát. Szíves, barátságos, kénséges volt – mégis, alapjában véve magános lélek volt.

Pogány G. Gábor: Fényes Adolf születésének 100. évfordulóján 16

Népszabadság Bp. 1967. ápr. 30.

MDK.

Fényes Adolf

Kiállitási hir

Magyar Nemzet 1967 ápr.6.

MDK

Fényes Adolf festő

Sokat járt külföldön.

(Ebéd c., 1902-ben készült műve repr.)

(H. Gy.): Fényes Adolf emlékkiállítása.
Ország-Világ, Bp. 1960. 35. sz. (6. l.)

404

Feneyes Adolf festő

A felszabadulás első hetében halt meg 78 éves korában. A szolnoki művésztelep oszlopos tagja volt. Tanulmányait Székely Bertalannál kezdte, majd Weimarban folytatta. Később Benczur Gyula mesteriskolájának lett a tagja.

(H.G.): Feneyes Adolf emlékkiállítása. Ország-Világ, Bp. 1960 35. sz. (6. l.)

Fenyes Adolf

Szerepelt az I. nemzeti tárlaton.

EK 1933. IV. 20.

Fenyes Adolf

Szerepelt az I. nemzeti szalonban.

Aff. 1933. IV. 19.

Fényes Adolf

Szerepelt az I. nemzeti tárlatan.

Párai lijság 1933. IV. 20.

Fényes Adolf

Nagybánya művészete (katalógus)
Magyar Nemzeti Galéria, 1996

Szöveg : 84,

FÉNYES Adolf, festő

emlétve

BERÉNYI Zsuzsanna: A Budapesti Evangelikus

Gimnazium tortuete = Confessio 13. 1989/4. p. 53.

XIX –

XX v. / Mesterek

i Szent Mihály templom harangjai
ıban az első világháború alatt
ıgokat az evangélikus, a minorita,
Magyar-utcai református templom
ász harangöntő központok mellé
ız Andrásofszki családnak volt

telken emelkedő emeletes sarokház
cete Ferenc színigazgató kapott
l ezzel az épülettel azonosítható az
nos Magyar-kapu előtti háza, s itt,
épületeben lehetett az 1860-as
Az emeletes házat 1886-ban Gál
ta meg, majd pedig Magyar Korona
ıeltetett benne (melyet a helybeliek
neveztek).[51]

Fényes Adolf.

„Szegény emberek élete" – és „Testvérek" c. képei a szolnoki Művésztelep Ernst-múzeumi kiállításán szerepelt (emlétve.)

Esti Budapest, 1952. Jún. 5.

Fényes Adolf, festő

M Dk

Szabó László szobrász Fényes Adolf emlékplakettet készített: a mester Testvérek c. kompozícióját idézi benne.

Murányi-Kovács Endre: A Szolnoki Művéztelep Kamarakiállításán 9.1.

NÉPSZABADSÁG, Bp. 1962. szept. 28.

Fényes Adolf

Kiáltó

M. 1930. XI. 16.

T. Cim!

A Művészettörténeti Dokumentációs K
ráskiadvány-sorozatát. A sorozat első

"Magyar Tanácsköztársaság Ké
cimü levéltári publikáció jelent meg,
Művészeti Osztályának iratanyagát és
iratanyagának a képzőmüvészetre vona

Értesitjük, hogy ezenkivül intézetünk

"Müvészettörténeti Tanulmány
cimü kötete, mely a Dokumentációs K

Továbbá kapható

"Müvészettörténeti Tanulmány
cimü kötete. Ára: 45.- Ft.

A felsorolt kiadványok megvásárolhat

Fénges Adolf

K. Mit

Et 1923. X. 4.

Fényes Adolf MDK

A betlehemi csillag, olf.

Műcsarnok 1934 Nemzeti képzőművészeti kiáll.

Fényes Adolf MDK

Vadászok, olf.

Műcsarnok 1934. Nemzeti Képzőművészeti Kiáll.

Fényes Adolf

Kiállít

Kisvárda 1931. X. 11.

Feinger Adolf

Kiállít

M. 1934. X. 6.

Feigs Adolf

Kielce

Ur. 17. 1942. IX. ii.

rgy ut 41.), készpénzfizetés ellenében.
. 650-51 Müvészettörténeti Dokumentá-
Ebben az esetben a kért könyvet pós-

\cta Cassae Parochorum" egri anyaga,
·ök utáni állapotát rögziti.

üvészettörténeti Dokumentációs
Központ

Fényes Adolf

művei aukció-kiállításon

MO. 1930. XI. 30.

ɔrgy ut 41.), készpénzfizetés ellenében.

9.650-51 Művészettörténeti Dokumentá-

Ebben az esetben a kért könyvet pós-

Acta Cassae Parochorum" egri anyaga,

ɔrök utáni állapotát rögziti.

Művészettörténeti Dokumentációs

Központ

Fényes Adolf

művei anklívskiállítás on

M. 1930. XI. 30.

Központ-ban (Budapest, XIV. Dózsa Gyö
Megrendelés esetén az összeg MNB 14
ciós Központ számlaszámára utalandó.
tán juttatjuk el T. Címhez.

Sajtó alatt:

Évkönyvünk 1959-es kötete.

A forráskiadvány-sorozatból "
mely a terület építészeti állagának a tö

M

Fényes Adolf

Kiállít

PH. 1932. IV. 3.

MNK.

Fényes Adolf

Müvei a Nemz ti Galéria dokumentációs kiállitásán

Esti Hirlap 1965 ápr.23.lap -

MDK.

Fényes Adolf

A Nemzeti Galériában lévő müveiről

Pestmegyei Hirlap 1965 ápr.18.lap -

MDK.

Fényes Adolf

Utalás szentendrei munkásságára

Magyar Nemzet 1965 ápr.24.lap -

FÉNYES Adolf festő

M.D.K.

Képei az aukción

G.J.: Ma nyilik a képaukció kiállitása

Magyar Nemzet 1961. december 2. 4.l.

M.D.K.

Fényes Adolf

Festőművész. "Testvérek".c képe. felv.

havas: Fényes Adolf emlékkiállitás.

Népszava 1960. aug.28. 4.old. 204.szám.

M.D.K.

Fényes Adolf

Festőművész.

havas: Az alföld művészete.

Népszava, 1959. juli 8. 6. old. 158. szám.

Fényes Adolf, festő

B ok

„Vizsgálat előtt: „fényes Adolf: Ülő Kislány. Vizsgálat után: Nem fényes Adolf. Hamis aláírás."

Rózsa Gyula: A hamis festmények ellenségei 8.l

Bp. 1961. szept. 5.

NÉPSZABADSÁG

Fényes Adolf MDK

Repr:

"Öltöztetés" 1903. Szén

82. kép.

"Anya" 1900-as évek.közepe. Biszter fapálca.

83. kép.

PATAKY DÉNES : A magyar rajzművészet. Bp. 1960.
Szöveg után képtáblák.

Fényes Adolf

MDK

"Testvérek"

"Szentendrei utca"

"Babfejtők"

"Szentendrei részlet"

Rajzai: fej és akt tanulmányok, utca részlet, paraszti jelenetek, gyerekeét ölében tarté anya, arcképek.

//// PATAKY DÉNES: A magyar rajzművészet. Bp.1960. 35-36.l.

Fényes Adolf

1867-1945.

Székely Bertalan tanitványa, majd Weimarban és Párizsban tanult.

1903-ban Szolnokon telepedett le.

"Anya gyermekével" 1901.

1904-től a napfényfestés foglalkoztatta.

PATAKY DÉNES: A magyar festőművészet. Bp. 1960.

35.1.

Fényes Adolf festő

Augusztusban Fényes Adolf műveiből állítanak
össze kiállítást

– Fényes Adolf és Vaszary – emlékkiállítás
a Nemzeti Galériában

Népszabadság BP. 1960. ápr. 7.

MOK

Fenyes Adolf
festő

„Három Királyé" c. képe 1500 fotért
eserélt gazdát a BÁV. művészeti
aukcióján.

(l.c.) Senki többet Larmadszor
Nyszova, 89 cof 242 sz 1961 okt 12, 82

M.D.K.

Fényes Adolf, festő

nevét a nagybányai iskola kiváló művészei között említi:

Dénes Tibor: Précis de l'Histoire des Beaux-Arts en Hongrie. Debrecen, 1936. 12.old.

Fényes Adolf MDK

A hires Japán kávéház művész törzsvendége volt fenti művész is.

/Szegény emberek festője/

Esti Hirlap 268. 1958. nov. 14 2 old.

Fényes Adolf MDK

szerepelt a Bukaresti Kiállitáson

"Anya" c. képét a Contemporanul reprodukálja hasábjain.

----: A "Magyar forradalmi művészet" kiállitás nagy sikere Bukarestben.

/////// Népszabadság 1958. szept. 28. XVI.230.

MDK

Fényes

képe az Ernst Muzeum aukció kiállitásán

Képzőművészet 1935 18.1. 80.sz.

Fényes, festő 1904

A megemlékezés írója megemlíti nevét.

Rónai Mihály András: Csók 9. l

NÉPSZABADSÁG, Bp. 1961. febr. 5.

Fényes

Szépművészeti Múzeumunk és Európa. Magyar Kéziratok
Farkas Zoltán 1956 okt. 18.

Fényes Adolf MDK

Augusztus végén, olf.

Őszi délután a tanyán, olf.

Füzes, olf.

Tanyák, olf.

Műcsarnok 1899/1900. téli Kiáll.

Fényes Adolf MDK

Nyár, olf.

Késő délután, olf.

Házak, olf.

Vázlat, olf.

Műcsarnok 1899/1900. téli kiáll.

Fényes Adolf MDK

Csendes eső, olf.

Kis leány almával, olf.

Csend, olf.

Néma utca, olf.

Műcsarnok 1899/1900. téli kiáll.

MDK

Fényes Adolf

Szinyei Társ. nyári kiáll. = Képzőművészet 1931. 4
41.sz. 147 l.

Fényes Adolf MDK

Interieur, olf.

Kis leány, olf.

Tavaszi délelőtt, olf.

Őszi délután, olf.

Műcsarnok 1899/1900. téli kiáll.

Fényes Adolf
festő

M.D.K.

A Magyar Nemzeti Galéria
megrendezte az emlékkiállí-
tását.

Pogány Ö. Gábor: Tornyai János emlékkiállítás
Művészet, 1962. június — 17 lap.

Feniges Adolf
festő

M.D.K.

A szolnoki művésztelep
megteremtője.

I. S.: Chiovini Ferenc
Élet és Irodalom, 1962. junius 9-11 lap

Fényes Adolf

MDK

Vasárnap délután, olf.

Mücsarnok 1896. ezredéves kiáll.

Fényes Adolf MDK

Nagyapó. olf.

Műcsarnok 1896. ezredéves kiáll.

MDK

Fényes Adolf*

A firenzei Gobelin muzeum és a Palazzo Pitti intériurjei a "Miénk" kiállitásán.
"A Palazzo Pittiben"c.kép repr.55.1.

A Ház Modern Müvészeti Folyóirat,1909.II.3.sz. 56.1.

mik

Fényes Adolf

„Szegény emberek" c. sorozatával tűnt fel.

Demeter Imre: A Feszek
Budapest 1962 112.

Fényes Adolf MDK

Elmulóban a nyár, repr.

Műcsarnok 1937 IV. Nemzeti Képzőm. Kiáll.

MDK

Fényes Adolf

Szinyei Társ. X.kiáll. N.Szal. 1948.febr.

MDK

Fényes Adolf

Szinyei Társ. X.kiáll. N.Szal. 1948.febr.

Fényes Adolf.

Szivarozó tőkésről készült arcképét állította ki az Ernst-Múzeumban rendezett arcképkiállításon (emlétul).

Esti Budapest, 1952. Júl. 11.

Fényes Adolf.

Kolmer Adolfról készült portréja szerepelt az Ernst-Múzeumban rendezett orcképkiállításon. (említve.)

Magyar Nemzet, 1952. Júl. 2.

Fényes Adolf MDK

Őszi sejtelmek

Hazafelé

Műcsarnok 1937 IV. Nemzeti Képzőm. Kiáll.

Fényes Adolf

MDK

Elmulóban a nyár

Mücsarnok 1937 IV. Nemzeti Képzőm. Kiáll.

Fényes Adolf MDK

Derülés zápor után

Mücsarnok 1938 Szent István kiállitás

M.D.K

Feliges Adolf
festő

Méltatás.

Lyka Károly: festmények kiállítása
Társaság, 1962. június — 49 lap

Fényes Adolf, festő MDL

A Művészet Kiskönyvtára - sorozatban
Fényes Adolf - kötet jelenik meg.

G. Gy.: Egyetemes művészettörténet,
Color-ot képeslap .... 2.l.

ESTI HIRLAP, Bp. 1961. nov. 22.

MDK

Fényes Adolf

A Műcsarnok háborus kiállításán szerepelt.

Cikk: Háborus kiállitás.

Művészet, 1914. 451-452.l.

Fényes Adolf MDK

Az élet határán, olf.

Miccarnok 19o . tavaszi kiáll.

Fényes Adolf MDK

Szerelem, repr.

Mücsarnok 1898/99. téli kiáll.

mdk

Fényes Adolf festőművész

Néma utca e. festménye
„az iskolába kivánkozik, mint reprodukció"

Lukács Gyula: Az iskola szépsége
Népmivelés, 1907 év. 2. kötet 541. l

Fényes Adolf MDK

Néma utca, repr.

Műcsarnok 1899/1900. téli kiáll.

Fényes Adolf MDK

Putrik, olf.

A házak alatt, olf.

Dél, olf.

Eső után, olf.
Árok, olf.

Műcsarnok 1899/1900. téli kiáll.

Fényes Adolf MDK

Öregasszony, olf.

Thüringiai paraszt, olf.

Műcsarnok 1896. ezredéves kiáll.

Fényes Adolf

MDK

Kis hamis, olf.

Műcsarnok 1896. ezredéves kiáll.

Fényes Adolf MDK

Tanulmány, olf.

Műcsarnok 1895. tavaszi kiáll.

Feniges Adolf
fest

M.D.Y

Szegeingember élete' cimü porozata
"Szolnokon" is készült.

Passuth Krisztina: Hatvanives a szolnoki müvesztelep
Élet és Irodalom, 1962. okt 13 - 20 lap

Frau
Hedwig Adorf
Berlin

Feniges Adolf
festő

M.D.K.

Sándy Brutus főrestaurátor
Feniges képet is restaurált

Földes Anna: Gondolatok a kiptárban
Nők Lapja, 1962. október 27 – 12 lap

— 1 — M. D. K.

FÉNYES Adolf festő

(1867 – 1945.)

Benczúr tanítványa volt.

„Szegényember" – sorozat

A szolnoki művésztelep egyik

legjelentősebb tagja.

Greguss Jánosnál és Lékely Bertalan-

nál maja Weimárban és Párizsban

tanult.

Genthon-Németh-Végvári-Záder :Magyar müvészet 1800-1945.

Bp. 1958. 180, 214, 240, 242, 248, 260, 310,

321-326, 371, 410, 412, 414, 415. l. ./.

- 2 -

M. D. K

FÉNYES Adolf festő

1894-ben Budapestre költözött

1897-től kb. 60 darabból álló cik-

lust festett, melynek kiállítása

alkalmával a „Szegény emberélete"

cím et adta

„Nasszámos"

Genthon-Németh-Végvári-Zádor :Magyar művészet 1800-194

Bp. 1958. 321. 322. l.

M.D.U.

FÉNYES Adolf festő

„Özvegyasszony"
„Anya gyermekével" (vesz.)
„Ebéd"

} tegény-ember-sorozat

Kerestek Károlyhyal bárati viszony-ban vols.

Genthon-Németh-Végvári-Záder :Magyar müvészet 1800-194
Bp. 1958. 321.323.e.

./.

-4- M. D. K

FÉNYES Adolf festő

Szolnokon kívül Szentendrén és

vácott is dolgozott

Tájkepek

„Egy legény, egy leány"

„Kisvárosi utca" repr.

./.

Genthon-Németh-Végvári-Zádor :Magyar müvészet 1800-1945.
Bp. 1958. 321 - 324. l.

— 5 — M. D. K

FÉNYES Adolf festő

Tájkezek: Tabán, Vác,

„Lakodalmi torta"

„Terített asztal"

„Mákos kalács"

Bibliai és halusi tárgyu rezek

./.

Genthon-Németh-Végvári-Záder :Magyar müvészet 1800-1945.
Bp. 1958. 324. l -

1 -6- M. D. K.

FÉNYES Adolf Festő

a Szinyei művésztársaság tagja

Gmethen-Németh-Végvári-Záder: Magyar művészet 1800-1945.

1958. 371,

Genthön-Németh-Vévári-Zádor :Magyar művészet 1800-1945.
Bp. 1958.

FÉNYES Adolf festő M.D.K.

Emlékkiállitás müveiből a Galériában

Oelmacher Anna: Ma 8téves a Magyar Nemzeti Gáléria
Magyar Nemzet 1962. október 5. 4.l.

●elmacherA

Fényes Adolf MDK

Csak nevét emliti a XIX.sz. végén a "legkiválóbbak" között.

Mirowi Myskovszky Ernő: A magyar képzőművészet története. Bp. 1906. 79.1.

Fényes Adolf, festő MDk

Szegeden Fényes Adolf emlékkiállítás nyílik.

—: Vasarely, Rippl-Rónai, Alva-Novák emlékkiállítás 2.l

ESTI HIRLAP, BN-1961. febr. 1.

01-

Fényes Adolf

A 10. és 20. as években festi a „Három kirá-
got, mindkét változatát, Vár és falu, kirándu-
lót a Régi vásor. 50 év körüli festő volt
amikor képeinek tárgyrését megváltoztatta!
~~valóni~~ Véhány év múlva rájött, h. nem
tudja tovább fejlenteni festénetét szen az
úton is visszatarzarodott a való világba.
Ezzel felelhetet a romantika-mentes képei,
mégen messzemgáló, alföldi zöldmezős
láthatót is szőnlőföldet táblái.

Lyka Károly, Festéneteim a két
világháború között. Bp. 1956.

86.

Megyar Hírdető
SAJTÓFIGYELŐ
Bp. V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188 307

HEVES MEGYEI
NÉPUJSÁG

Fényes Adolf

BÉLYEG sarok

1021

Karácsonyi ajándéknak szánta a Magyar Posta a harmadik festménysort és blokkot. Az első két festménysor és blokk nemzetközi sikere után ez várható a december 21-én megjelent sornál is. Amíg az első két sorban inkább klasszikus művészeink szerepeltek, ezúttal modern képzőművészetünk reprezentásait mutatja be a posta. Az egyes értékeken a következő műveket örökítették meg: 60 fillér, Fényes Adolf: Testverek, 1 forint, Glatz Oszkár: Birkózók, 1.50 forint, Ferenczy Károly: Október, 2 forint, Csók István: Keresztapa reggelije, 1.50 Ft, Derkovits Gyula: Végzés, 1.70 forint, Szőnyi István: Asszonyok a kútnál, 3 forint, Csontváry Kosztka Mihály Tivadar: Önarckép, a 10 forintos blokkon Uitz Béla Almaszedők-je. A bélyegek mélynyomatú eljárással az Állami Nyomdában készültek.

Fényes Adolf festő

M.D.K.

Müveit árverezték

Sikerrel zárult a negyedik művészeti aukció
Magyar Nemzet 1961. október 11. 6.l.

Feiyes Adolf
festő

M.D.K.

„Szegény ember élete" c. műve

Makkay László: Szentgyörgyi Kornél
Művészet, 1962. január — 36 l.

MDK

Fényes Adolf, festő

művészete elismert Amerikában és Angliában is, általában külföldön.

Szolnok a művészetben. c. Emlékkönyv/ifj. Gonda Béla szerkesztésében/ a 25 éves jub. alkalmából. 1927. IX. 37. old.

MDK

Fényes Adolf, festőm.

törzstagot.1912 évi tanfolyam 2o növendékének irányításával bizta meg a miniszter. /Szolnoki Művésztelep./
A plein air festésben gyakorolták magukat nyáron a reábizott növendékek.

Szolnok a művészetben. c. Emlékkönyv/ifj.Gonda Béla szerk./ a 25 éves jub. alkalmából. 1927.szept.
3o.l.

MDK

Fényes Adolf, festőm.
sz.1867-ben

a telepnek kezdettől fogva állandó és hü tagja.
Szolnok koloritja befolyásolta szinharmoniáit.
Magyaros jellegüek csendéletei, a szolnoki paraszt
házak költészete bensőséges.

dr. Lázár Béla : A törzstagok és a telep többi művészei.- Szolnok a művészetben.c. Emlékkönyv/ifj.Gonda Béla szerk./ a 25 évesjub. alkalmából. 1927. szept.

39.1.

többednagával a kultuszminister segítségét kérte a nagyarság jellegzetes központjában -Szolnokon- való letelepülés ügyében. /K.Lippich Elek érdeme, b.később sikerült./

Asztalos c. kép repr. a 47.l.

Dr.Rózsaffy D.: 12.képe a Szépm.M.-ban:
Özvegyasszony. /Szolnok./
Öreg ember. "
Család. Egylegény meg egy leány. Nyár a tanyáko
A pletyka. /mind szolnoki./

dr.Lázár Béla: A művésztelep története a háboruig. Szonok a művészetben.c.emlékkönyv/ifj.Gonda Béla szerk, a 25 éves jub. alkalmából. 1927. szept. 24.-25.l. és 81.l.

Fényes Adolf MDK

Felvidéki táj tavasszal, repr.

Mücsarnok 1933 Nemzeti Képzőművészeti Kiáll.

Tényes Adolf MDK

Felvidékről tért vissza, terr.

Műcsarnok 1933 Nemzeti Képzőművészeti Kiáll.

Fényes Adolf MDK

Alföldi kisváros télen

Háromkirályok

Felvidéki táj tavasszal

Mücsarnok 1933.Nemzeti Képzőművészeti Kiáll.

Fényes Adolf.

A Magyar Népköztársaság Képzőművészeti Kiállításán, Bukarestben, a „Parasztudvar" c. festménye szerepelt. (említése)

Romániai Magyar Szó, Bukarest, 1952. Máj. 6.

Fényes Adolf.

Bukarestben, a Magyar Népköztársaság képzőművészeti kiállításán művei szerepeltek.

Utunk Kolozsvár, 1952. május 16.

MDK

Fényes Adolf festő

A Képzőm. Társ. téli kiáll. Vas. Ujs. 1903. 797 l.

Fényes Adolf

festőművész.

A szolnoki műrésztelep törzstagja. Az ősgárda nyolc tagból állt. A „szegény emberek festője" nevet kapta. A műrésztelep 50 éves.

Magyar Nemzet, 1951, ápr. 26.

MDK

Fényes Adolf festő

Szuklavár, of.

Fényes Adolf emlékkiáll. MNG 1960. 27 l.

MDK

Fényes Adolf festő

Virágos asztal, of.

Fejedelmi parkban, of.

Hegyi beszéd, of.

Fényes Adolf emlékkiáll. MNG 1960. 28 l.

MDK

Fényes Adolf festő

Szolnoki táj, of.

Kisvárosi utca, of.

Tanya, of.

Fényes Adolf emlékkiáll. MNG 1960. 28 l.

MDK

Fényes Adolf festő

Babfejtők, vázl. of.

Tavaszi táj, of.

Duna a Margithidnál, of.

Fényes Adolf emlékkiáll. MNG 1960.

28 l.

MDK

Fényes Adolf festő

Falu
lu szivárvánnyal, of.

Tájkép ablakokkal, of.

Ősz a Városligetben, of.

Fényes Adolf emlékkiáll. MNG 196o. 28 l.

MDK

Fényes Adolf festő

Falurészlet, of.

Zagyva, of.

Iskoláslány, of.

Fényes Adolf emlékkiáll. MNG 196o. 28 l.

MDK

Fényes Adolf festő

Dombos táj lovakkal, of.

A festő álma, of.

Profil, of.

Fényes Adolf emlékkiáll. MNG 1960. 28 l.

MDK

Fényes Adolf festő

Tanyai ház, of.

Meseváros, of.

Kenyérszegés, of.

Fényes Adolf emlékkiáll. MNG 1960. 28 l.

MDK

Fényes Adolf festő

Behavazott város, of.

Vadászat, of.

Vasárnap csandje a földeken, of.

Fényes Adolf emlékkiáll. MNG 1960. 28 l.

MDK

Fónyes Adolf festő

Mm. Maintenon szobája, repr.

Muzeumbelső, repr.

Fónyes Adolf emlékkiáll. MNG 1960.

MDK

Fényes Adolf festő

Kálvária, repr.

Bujkáló nap, repr.

Fényes Adolf emlékkiáll. MNG. 1960.

MDK

Fényes Adolf festő

Vadászat, repr.

Nyugtalan idő, repr.

Fényes Adolf emlékkiáll. MNG. 1960.

Fényes Adolf festő

Sziklavár, repr.

Öreg festő téli tájban, repr.

Fényes Adolf emlékkiáll. MNG. 1960.

MDK

Fényes Adolf festő

A lecke, repr.

Szolnoki legény, repr.

Fényes Adolf emlékkiáll. MNG. 1960.

MDK

Fényes Adolf festő

Eső után, repr.

Öltöztetés, repr.

Fényes Adolf emlékkiáll. MNG. 1960.

MDK

Ferenczy Károly festő

Fényes Adolf eml.kiáll. MNG 1960.

13 l.

MDK

Ferenczy Károly festő

Fényes Adolf eml.kiáll. MNG 1960.

7 l.

MDK

Fényes Adolf festő

Ringató anya, repr.

Varró parasztleány, repr.

Fényes Adolf emlékkiáll. MNG 1960.

MDK

Fényes Adolf festő

Szentendre, repr.

Pipázó parasztember, repr.

Fényes Adolf emlékkiáll. MNG 1960.

MDK

Fényes Adolf festő

Mákoskalács, repr.

Zagyvahid, repr.

Fényes Adolf emlékkiáll. MNG 1960.

MDK

Fényes Adolf festő

Anyaság, repr.

Ebéd, repr.

Fényes Adolf emlékkiáll. MNG. 1960.

MDK

Fényes Adolf festő

Anya és gyermeke, repr.

Napsütötte udvar, repr.

Öregasszony, repr.

Fényes Adolf emlékkiáll. MNG. 1960.

KDK

Fényes Adolf festő

Kisvárosi utca /Vác/, repr.

Ülő parasztaaszony, repr.

Fényes Adolf emlékkiáll. NNG. 1960.

MDK

Fényes Adolf festő

Egy legény meg egy leány, repr.

Kisvárosi délelőtt, repr.

Fényes Adolf emlékkiáll. MNG. 1960.

NDK

Fényes Adolf festő

Falu télen, repr.

Babfejtők, repr.

Fényes Adolf emlékkiáll. MNG. 1960.

MDK

Fényes Adolf festő

Tanyai táj, of.

Katona bucsuja, of.

Kirándulás, of.

Fényes Adolf emlékkiáll. MNG 1960. 27 l.

MDK

Fényes Adolf festő

Majális, of.

Golgota, "

Fekete rigó, "

Fényes Adolf emlékkiáll. MNG 1960. 27 l.

NDK

Fényes Adolf festő

Lakoma, of.

Női fej, of.

Őszi falu, of.

Fényes Adolf emlékkiáll. MNG. 1960. 27 l.

MDK

Fényes Adolf festő

Golgota, of.

Parasztfiu, of.

Majális, of.

Fényes Adolf emlékkiáll. MNG. 1960. [illegible] 1.

27 l.

MDK

Fényes Adolf festő

Olasz templom belseje, of.

Falu /Fehét felhő/, of.

Kilátás a Naphegy oldaláról, of.

Fényes Adolf emlékkiáll. MNG. 1960. 26 l.
xxxxx 27 l.

MDK

Fényes Adolf festő

Fiu arckép, of.

Parasztszoba három gyerekkel, of.

Alföldi országut eső után, of.

Fényes Adolf emlékkiáll. MNG. 1960. 26 l. xxxxx 27 l.

MDK

Fónyes Adolf festő

Folyó, of.

Tájkép muzeummal, of.

Tájkép toronnyal, of.

Fónyes Adolf emlékkiáll. MNG. 1960. ~~26 l.~~ ~~xxxxx~~ 27 l.

MDK

Fényes Adolf festő

Interieur három gyerekkel, of.

Ebéd, of.

Öregember, of.

Fényes Adolf emlékkiáll. MNG. 1960. ~~26 l.~~ xxxxx 27 l.

MDK

Fényes Adolf festő

Anyaság, of.

Szolnoki templom, of.

Utcarészlet Vácott, of.

Fényes Adolf emlékkiáll. MNG. 1960. ~~26xIx~~ 27 l.

MDK

Fényes Adolf festő

Tájkép, of.

Utca, of.

Saint Cloud, of.

Fényes Adolf emlékkiáll. MNG. 1960. 26 l.

MDK

Fényes Adolf festő

Férfiarckép, of.

Ebéd /Szegények ebédje/, of.

Folyóparti város, télen, of.

Fényes Adolf emlékkiáll. MNG. 196o. 26 l.

MDK

Fényes Adolf festő

Iskolapad, of.

Falusi utcarészlet, of.

Vizhordó, of.

Fényes Adolf emlékkiáll. MNG. 196o. 26 l.

MDK

Fényes Adolf festő

Szolnoki táj nyáron, of.

Falusi udvar, of.

Legelő kiskecske, of.

Fényes Adolf emlékkiáll. MNG. 1960. 26 l.

MDK

Fényes Adolf festő

Falu a vizparton, of.

Hegyek között, of.

Romantikus táj, of.

Fényes Adolf emlékkiáll. MNG. 1960. 26 l.

MDK

Fényes Adolf festő

Tájkép, of.

Fontainebleaui interieur, of.

Öreg festő téli tájban, of.

Fényes Adolf emlékkiáll. MNG. 1960. 26 l.

MDK

Fényes Adolf festő

Szentendrei házak, of.

Téli táj, of.

Tanya a fák között, of.

Fényes Adolf emlékkiáll. MNG. 196o. 26 l.

MDK

Fényes Adolf festő

Hivatalnok, of.

Falusi házak, of.

Leányfej, of.

Fényes Adolf emlékkiáll. MNG. 196o. 26 l.

MDK

Fényes Adolf festő

Terem a Palazzo Pittiben, of.

Parasztnő, of.

Öreg paraszt pipával, of,

Fényes Adolf emlékkiáll. MNG. 1960. 26 l.

MDK

Fényes Adolf festő

Duzzogók, of.

Flórián tér, of.

Golgota, of.

Szolnoki templomtér, of.

Fényes Adolf emlékkiáll. MNG 1960. 25 l.

MDK

Fényes Adolf festő

Pipázó parasztember, of.

Rebeka a kutnál, of.

Prédikátor, of.

Fényes Adolf emlékkiáll. MNG 1960. 25 l.

MDK

Fényes Adolf festő

Alföldi táj, o.f

Dombos táj, of.

Szép őszi délután, of.

Fényes Adolf emlékkiáll. MNG 1960. 25 l.

MDK

Fényes Adolf festő

Civódás, /vézl./ of.

Pasaréten, of.

Fényes Adolf emlékkiáll. MNG 196o. 25 l.

MDK

Fényes Adolf festő

Csendélet, of.

Csendélet, of.

Gyermekét ringató anya, of.

Fényes Adolf emlékkiáll. MNG 1960. 25 l.

MDK

Fényes Adolf festő

Domboldali táj, of.

Tájkép, of.

Kálvária, of.

Fényes Adolf emlékkiáll. MNG 1960.

25 l.

MLK

MDK

Fényes Adolf festő

Lakoma, of.

Háromkirályok, of.

Fényes Adolf emlékkiáll. MNG 1960. 28 l.

MDK

Fényes Adolf festő

Felvidéki táj tavasszal, of.

Iskolásfiu, of.

Özvegy, of.

Bujkáló nap, of.

Fényes Adolf eml.kiáll. MNG 196o.

22 l.

Fényes Adolf festő

MDK.

Felvidéki táj tavasszal

Pletyka, of.

Egy legény meg egy leány, of.

Könyvek, of.

Fényes Adolf eml.kiáll. MNG 196o.

22 l.

MDK

Fényes Adolf festő

Tájkép lovasokkal, of.

Csendéket, of.

Leányfej, of.

Fényes Adolf eml.kiáll. MNG 196o.

22 l.

MDK

Fényes Adolf festő

A zsidók megverik Amelik seregét, of.

Magányos tanya, of.

Alkonyodik, of.

Fényes Adolf eml.kiáll. MNG 1960.

22 l.

MDK

Fényes Adolf festő

Mákoskalács, of.

Téli verőfény, of.

Illés Antal képmása, of.

Fényes Adolf eml.kiáll. MNG 1960.

22 l.

MDK

Fényes Adolf festő

Vázlat, of.

Plakátterv, of.

Kisvárosi utca, of.

Fényes Adolf eml.kiáll. MNG 1960.

22 l.

MDK

Fényes Adolf festő

Napszámos, of.

Parasztasszony, of.

Faluvége, of.

Falu, of.

Fényes Adolf eml.kiáll. MNG 196o.

22 l.

MDK

Fényes Adolf festő

Lámpás - csendélet, of.

Női fej, of.

Anya, of.

Fényes Adolf eml.kiáll. MNG 1960.

22 l.

NDK

Fényes Adolf festő

Szentendrei táj, of,

Varró parasztlány, of.

Reggeli napsütés, of.

Fényes Adolf eml.kiáll. NNG 1960.
22 l.

MDK

Fényes Adolf festő

Falusi utca, of.

Öregasszony, of.

Fiuk az erdőben, of.

Fényes Adolf eml.kiáll. MNG 1960.
23 l.

MDK

Fényes Adolf festő

Virágzó fák, of.

Öregasszony, of.

Vidám táj, of.

Fényes Adolf eml.kiáll. MNG 1960.

23 l.

Fényes Adolf festő

Kohner Adolf arcképe, of.

Falusi nők domboldalon, of.

Vasárnap délután, of.

Fényes Adolf eml.kiáll. MNG 1960.

23 l.

MDK

Fényes Adolf festő

Téli kikötő, of.

Vedres Márk arcképe, of.

Fényes Adolf eml.kiáll. MNG 196o. 23 l.

MDK

Vedres Márk

Fényes Adolf festménye

Fényes Adolf eml.kiáll. MNG. 1960. 23 l.

MDK

Fényes Adolf festő

Falusi utcarészlet, of.

Betlehemi csillag, of.

Kis tájkép vázlet /alföldi táj/, of.

Fényes Adolf eml.kiáll. MNG 196o. 23 l.

MDK

Fényes Adolf festő

Tiszapartja templommal, of.

Domboldal, of.

Falusi utca, of.

Fényes Adolf eml.kiáll. MNG 196o. 23 l.

MDK

Fényes Adolf festő

Csendes boldogság, of.

Parasztfiu, of.

Szolnoki részlet, of.

Fényes Adolf eml.kiáll. MNG 1960. 23 l.

MDK

Fónyes Adolf festő

Gyermekjátékok, of.

Napszámos, of.

Tavaszi szántás, of.

Fónyes Adolf eml.kiáll. MNG 196o. 23 l.

MDK

Fényes Adolf festő

Babfejtők, of.

Kugler sütemények, of.

Fényes Adolf eml.kiáll. MNG 1960.
23 l.

MDK

Fényes Adolf festő

Városka tere, of.

Falurészlet, of.

Kohner Adolf, of.

Fényes Adolf eml.kiáll. MNG 1960. 24 l.

MDK

Fényes Adolf festő

Nyugtalan idők, of.

Anyaság, of.

Városka tere, of.

Fényes Adolf eml.kiáll. MNG 196o. 24 l.

MDK

Fényes Adolf festő

Parasztlány, of.

Alföldi tanya, of.

Férfiarckép, of.

Fényes Adolf eml.kiáll. MNG 1960.

24 l.

MDK

Fényes Adolf festő

Falusi táj, of.

Asztalos, of.

Öregasszony, of.

Fényes Adolf eml.kiáll. MNG 196o.

24 l.

MDK

Fényes Adolf festő

Szolnoki részlet, of.

Szakállas férfi, of.

Öregasszony, of.

Fényes Adolf eml.kiáll. MNG 196o.
24 l.

Fényes Adolf festő

Két falusi lány, of.

Babylon vizeinél, of.

Mózes vizet fakaszt a sziklából, of.

Fényes Adolf emlékkiáll. MNG 196o.
24 l.

MDK

Fényes Adolf festő

Falu, of.

Tájkép mesevárral és száguldó lovakkal, of.

Tavasz, of.

Fényes Adolf eml.kiáll. MNG 196o.

24 l.

Fényes Adolf festő

Szegények ebédje, of.

Falusi táj, of.

Gólyák, of.

Fényes Adolf emlékkiáll. MNG 196o.

24 l.

MDK

Fényes Adolf festő

Fényes Adolf eml.kiáll. MNG 1960.

24 l.

MDK

Fényes Adolf festő

Testvérek, of.

Noé bárkája, of.

Krumplihámozó, of.

Önarckép, of.

Fényes Adolf emlékkiáll. MNG. 196o.

25 l.

MDK

Fényes Adolf festő

Férfi arckép, of.

Udvaron olvasó nő, of.

Zagyvaparti táj, of.

Napszámos fej, of.

Fényes Adolf emlékkiáll. MNG. 1960. 25 l.

MDK

Fényes Adolf festő

Parasztszoba, of.

Csendélet, of.

Zsákvivők, of.

Fényes Adolf emlékkiáll. MNG. 1960.

25 l.

M. D. K

FÉNYES Adolf festő

A Fiszek dső hagyái róze tartozék

Hatvanéves a Fiszek

Magyar Nemzet 1961. szept. 7. 4. l.

Fényes Adolf 1967-1945 MDK

Falu, tus

Ernst Mus. M.Kisplaszt. és Graf.kiáll. 1954.
szept. 24. 1.

MDK

Fényes Adolf, 1867-1945

Téli kiállitás

1835-960. K. plakát-történeti kiáll. MMcs. 1960.

MDK

Fényes Adolf, festöm.

Tájkép. Olf. Jelz.
Illusztrálva a VII. táblán.
Csendélet. Olf. Jelz.

Árv. Közl. 1937. 4.ek.sz. 22.l.

Feiges Adolf,

„Szegény ember élete" c. festményciklusát 1898-ban kezdte festeni, melyet Szolnokon folytatott. Az Ernst-Múzeumban rendezett kiállításon szerepelt. (emlitve.)

Kis Ujság, Budapest, 1952. jún. 15.

Fényes Adolf

MDK

A moszkvai Puskin muzeumban rendezett kiállitáson szereplő művészek között volt, fenti művész munkája is.

Esti Hirlap 86 sz. 1958. ápr. 13 2 old.

M.D.K.

Fényes Adolf /1867-1945/

90. Épület. Olajf. 25x35

Elveszett. /Győri Városi Muzeum/

Háborus mütárgyveszteség-jegyzékek. V. füzet. 6. l.
MUMOK. Bp. 1952.

Fényes Adolf, festő MDK

A Kecskeméti Lestár-parkban leleplezték Fényes Adolf szobrát, Petri Lajos szobrász-művész alkotását.

-: Felavatták a Dózsa György-szobrot Külföldiek ... 9.l

NÉPSZABADSÁG, 1961. aug. 22. [Vidéki]

Fényes Adolf, festő 704

A szolnoki Damjanich János Múzeumban

Fényes Adolf emlékkiállítást nyitottak

meg aug. 19-én.

– : Hír 14. l.

Bp. 1961. aug. 20.

NÉPSZABADSÁG

Fényes Adolf MDK

Fenti művész alkotásával gazdagodott a Nemzeti Galéria.

Esti Hirlap 230 sz. 1958. okt. 1 2 old.

MDK

Fényes Adolf

A Művészeti kis könyvtár könyvet ad ki fenti művész életéről és munkásságáról.

Esti Hirlap 237 sz. 1958. okt. 9 2 old.

Feniges Adolf
festő

M.D.K.

Szolnokon volt mulekki állítása.

Hírek.

Művészet, 1961. december. – 42 l.

MDK

Fényes Adolf

Koratavasz Szolnokon, of.

Árverési közl. 1929. 5.rk.sz.

14. 1.

MDK

Fényes Adolf

Látogatás, of.

Sancta Salutá Velencében, of.

Árverési Közl. 1929. 5.rk.sz. 14 l.

Ferrijes Adolf
festő

M.D.K

Méltatás

Lanár Sándor: Képzőművészeti – felmen

Élet és Irodalom, 1961. dec. 16 – 10 l.

MDK

Fényes [Adolf ?] (festő)

Képei vannak (képe van?) Kiss Emil amerikai (newyorki?) mű-gyűjtő birtokában.

Liber Endre: A főváros küldöttségének amerikai útja.

Városi Szemle, Bp. 1928. 587. l.

Fényes Adolf

A szentendrei művésztelep 30 éve alakult meg. Fenti művész is itt tartózkodott, és alkotta munkáit.

Esti Hirlap 177 sz. 1958. jul. 27. 2 old.

M.D.K.

Fenyes Adolf
festő

Méltatás.

Herman Lipót: A 60 éves Fenyes Klub
Élet és Irodalom, 1961. szept 9 - 11l.

Fényes Adolf festő M.D.K.

müveit a következő napokon árverezik

Nagy képvásárlási kedv az őszi IV. aukción

Magyar Nemzet 1961-

október 5.3.1.

MDK

Fényes Adolf

Korsóból ivó férfi, e.rézk.

Kapáló paraszt, of.

Árv.Közl. 1929.jun. 4.rk.sz. 19 1.

Fényes Adolf.

A moszkvai magyar képzőművészeti kiállításon „Napszámos" c. festménye szerepelt. (ecultive)

Szabad Nép, 1951. Máj. 9.

Fényes Adolf.

A városi magyar képzőművészeti kiállításon alkotásaival szerepelt.

Szabad Nép, 1957. júl. 18.

MDK

Fényes Adolf

Farkas Z: Az Alföld festői. Nemz. Ujs. 1943. márc. 7. 19 l.

Fényes Adolf.

A varsói Nemzeti Múzeumban megnyílt magyar képzőművészeti kiállításal kapcsolatban a Nowa Kultura c. lap a művész alkotásairól ír.

Kis Ujság, Budapest, 1951. Júl. 18.

MDK

Fényes Adolf, sz. 1867.

Sárga abrosz, fekete kendő

Templom belseje

Ernst Múz. mukc. 49.sz. 1.rész. 4 l.

MDK

Fényes Adolf. sz. 1867.

Konyhaedények

Parasztkorsók virággal

Templominterieur

Ernst Muz. aukc. 49.sz. 1.rész. 4 l.

Fényes Adolf

Szinyei Társaság jubiláris kiállításán az Ernst Múzeumban munkájával szerepelt.

Új Nemzedék 931. I. 11.

Fényes Adolf
festő

M.D.K.

Szegények ebédje
A torta
Testvérek
Öreg festő a téli tájban
} képek.

D. Fehér Zsuzsa: Fényes Adolf emlékkiállítása
Művészet, 1960. december. 3 lap.

Fényes Adolf
festő

M.D.P.

Méltatás. —— „Szegényember élete"
c. sorozatáo. ——

D. Fehér Zsuzsa: Fényes Adolf emlékkiállítása.
Művészet, 1960. december. 5 lap.

Fenyés Adolf
festő

M.DK.

Méltatás. – Megemlítésre a „Mákos-kalács" c. képnek.

Sóós Klára, Gondolatok a Tanácsköztársaság 5o.évford
Müvészet 1969 aug. 43 lap

Iktatószám:
Ügyintéző:
Tárgy:

Fényes Adolf

Az Abbázia kávéház füstös levegője életelemévé vált a korszak legjelentősebb művészeinek. Az 1900-as években itt lobogott, vitatkozott a Művészasztal testvéri közösségében Lechner Ödön, Fényes Adolf, Szinyei Merse Pál, Ferenczy Károly, Kernstok Károly, 1910 körül aztán ez a törzsgárda áttelepedett a Japán kávéház Andrássy útra néző nagy sarokablaka mögé.

Wirth Péter: Márványasztalok mellett.

Budapest VII. évf. 1. sz. 1969. jan., 11. l.

Fényes

festőművész

Harmadik Nemzeti Képzőművészeti Kiállitás - Mücsarnokban - képével szerepel.
Müvei erőt és tisztaságot nyujtanak.

Magyarság
1935.III.24.

MDK.

Fényes Adolf

Müvei a Báv áruforgalmában

Népszava 1966 máj.14.

Fényes Adolf MDK

Viszik az ebédet, repr.

Műcsarnok 1940 A magyar művészetért c. kiáll.

Fényes Adolf

Ivó, rézk.

MNG. Magyar forradalmi művészet. Műcs. 1957.

MDK

Fényes Adolf

Babfejtők, of.

MNG. Magyar forradalmi müvészet. Mücs. 1957.

24 l.

rvezetről összefoglalóan

MDK

Fényes Adolf

Nyugtalan táj, of.

MNG. Magyar forradalmi művészet. Mües. 1957.

Fényes Adolf

Szinyei Társaság Ernst Múzeumban rendezett kiállításán szerepelt.

M.O.931.T.11.

Fényes Adolf

Szinyei Merse Pál Társaság III. kiállításán az Ernst Múzeumban tájképével "Tavaszi szántás" szerepelt.

M.931.T.11.

Fényes Adolf

Szinyei Társaság II. kiállításán az Ernst Múzeumban képeivel szerepelt.

PN.931.T.11.

Fényes Adolf

Szinyei-Merse Pál Társaság III. kiállításán az Ernst Múzeumban bibliikus témával "Ábrahám és az angyalok" és fájképek sorozatával pl.: "Tavaszi szántás" szerepelt.

PH. 931. T. 11

Fényes Adolf, festő

MDK

Michal Staud, pozsonyi festőművész annak idején Fényes Adolf szabadiskolájában tanult.

– : Pozsonyi festőművész budapesti kiállítása

12

Népszabadság, Bp. 1969. jún. 14.

Fényes Adolf

is sok éven át festett a Szolnok-i művésztelepen.

Németh Lajos: Recent Exhibitions.
The New Hungarian Quarterly, Budapest, 1967. 26 p. 197 l.

M.D.V.

Fenyes Adolf
festő

A nyírbátori múzeum Fenyes Adolf
munkásságát ismerteti.

V. Benyes Éva: Képzőművészeti kiállítások Nyírbátorban
Múzeoret, 1969. június - 26 lap.

Fényes Adolf

Magyar festő; született Kecskeméten, 1867. április 29-én, meghalt Budapesten, 1945. március 15-én. Budapesten, Weimart és Párizsban tanult és vezető személyisége lett a Szolnoki Művésztelepnek.

Lexikon der Kunst, Leipzig, Veb. E. A. Seemann Verlag, 1968. 775 l 697 l.

Fényes Adolf

Mély szociális érzéssel ábrázolta a földnélküli falusiakat (A szegény ember élete című ciklus) Őt követően a nagy magyar alföld violéli élete szerepel motívumként művein.

Lexikon der Kunst, Leipzig, Veb. E. A. Seemann Verlag, 1968 I. 774 l 697 l.

Fényes Adolf

Élénk vonásokkal és világos színekkel juttatta kifejezésre a parasztok és kisvárosiak mindennapi élet mozzanatait. A 20-as évek óta színpompás dekoratív alkotásokba fogott.

Lexikon der Kunst, Leipzig, Veb. E.A. Seemann Verlag, 1968. I. 745 1971

Fényes Adolf

Alkotásainak alapelemei bibliai témák és képzeletbeliek; ezek azonban művészi vonatkozásban elmaradnak korábbi műveitől. Bibl.: Oelmacher A. „Fényes Adolf", Budapest, 1962."

Lexikon der Kunst, Leipzig, Veb. E. A. Seemann Verlag, 1968. 775 l 697 l.

Fényes Adolf
„Újpest Angyalföldről nézve" cí-
mű képe az Ernst múzeumban
szerepelt.

dr Berti Béla: Újpesti hírességek.
Budapest VII. évf. 1. s. 1969. jan., 12. l.

Fényes Adolf
festő

M.D.K.

„Babfejtők", „Makaskalács", a „Testvérek",
„Arzsidók megverik Amelik seregét", „Csata",
„Városrom", „Vidám táj", „Vadaskat",
„A festő álma" c. művei

Lauer Sándor: Fényes Adolf — egy emlékkiállítás margójára.
Élet és Irodalom, 1960. okt 28 — 44 szám. — 9 l.

Fenyes Adolf
festő

M.D.K.

Egy legény, egy leány" c. műve, „Alkoskalács",
"Behavazott város" „Öreg festő a téli tájban"
„Napsütés", „Ősz", „Ebéd", „Kisvárosi
utca", „Kisvárosi délelőtt" c. művei

Kemény Sándor: Fenyes Adolf — egy emlékkiállítás margójára
Élet és Irodalom, 1960. okt. 28. — 44 sz. — 9 l.

Fényes Adolf, festő

MDK

Herman Lipót nivesen eleveníti
fel alakját.

Pongrácz Zsuzsa: Nyolcvan ötödik születésnap
4.

ESTI HIRLAP, Bn. 1969 apr. 24.

Fényes Adolf

1919-ben 52 éves volt. A „szegény emberek élete" c. ciklusát követő viharok után visszavonult, tájakat, csendéleteket festett.

Kós Lajos: A Tanácsköztársaság képzőművészeti kulturája. Bp. 1959. 22 l., 6 kép /Művészeti szakköri utmutató 1./

3. l.

K.

Fényes Adolf

és Szlányi Lajos hérte a Tanácsköztársaság idején a szolnoki művéntelep megnyitását (mely 1914 óta szünetett), hogy a fiatalok újra tanulhassanak. A szolnoki munkástanácsot fel is hérték a művéntelep ~~[illegible]~~ és felszerelése megóvására /bérésük után/.

Kós Lajos: A Tanácsköztársaság képzőmüvészeti kulturája. Bp. 1959. 22 l., 6 kép. /Müvészeti szakköri utmutató 1./

7-8. l.

Fényes Adolf, festő

A szolnoki művésztelepen dolgozott. A soproni Agoston Ernő, Képz. Müv. Főiskolás is ott volt nyáron, és hatással volt reá Fényes. 85. old

Berecz Dezső: Agoston Ernő, 1889-1957. 84. old

Soproni Szemle, Helytört. Folyóirat. XII. 1958. Sopron

Fényes Adolf

és Konta József művészetében érte el tetőfokát a Munkácsy indította kritikai realizmus

Kós Lajos: A Tanácsköztársaság képzőművészeti kulturája. Bp. 1959. ~~z~~ 22 l., 6 kép. /Művészeti szakköri utmutató 1./

3. l.

Fényes Adolf

volt az egyetlen a nárad forduló körül, aki a művészetet harci erőnek tekintette. Kifejtette: „célunk, képeinkkel a tárlatok népen elő, gondnélküli közönségét megismertetni a szegény, dolgozó nép nyomorával." A kritika, hivatalos művészetpolitika támadta.

Kós Lajos: A Tanácsköztársaság képzőművészeti kulturája. Bp. 1959. 22 l., 6 kép /Művészeti szakköri utmutató 1./

3. l.

Fényes Adolf

Rientvett a Rippl-Rónai Aisztele-
tére rendezett Vaczorán 1911.
márc. 17-én.

Rippl-Rónai József ínásaiból
Dunavecse, 1967.

79.o.

Fényes Adolf, festő (3) Mok

- Az emlékkiállítás első termében látható a Szegény emberek élete c. sorozat darabjai. — fényes nyaranta a szokoki művésztelepen dolgozott. De gyakran megfordult szentendrén és sokfelé a Duna-Tisza közén. A Babfejtők, vagy a Füben ülők mozgalmas kompozíciói, optimumusa, napfénye e tájak öntörvényű eredmek.

Murányi-Kovács Endre: Fényes Adolf Emlékkiállítás a Magyar Nemzeti Galériában

7.1

Népszabadság, bp. 1960. aug. 28.

Fényes Adolf, festő (4) 1960

Fényes Adolf sosem hagyta abba a „tanulást".
Olaszországban a nagy képi mestereket másolta,
Párizsban az új utakat kereső festőiretet figyelte,
tanulmányozta. — Testvérek c. kompozíciója,
bibliai tárgyú és közéleti tárgyú képei jelzik
fejlődését. — A festő álma c. képe, egzotikus
motívumok Csontváryt idézi emlékezetünkbe.

Murányi-Kovács Endre: Fényes Adolf emlékkiállítás
a Magyar Nemzeti Galériában 7. I

Népszabadság, Bp. 1960. aug. 28.

Fényes Adolf, festő 5. 704

A Tanácsköztársaság idején Fényes A. a Kommunista Művének végrehajtó bizottságának volt tagja és a főiskola tanára lett. Az ellen forradalom elűzte onnét. Szolnokra ment vissza és újra a parasztság életét festette: Tarazi szántás, Áldott nyár, Dujkáló nap. Utolsó festménye: Öreg festő téli tájban Zádor István készített egy rajzot róla 1944 őszén. Nem sokkal később – a felszabadulást még megérte meghalt, 1945-ben.

Murányi-Kovács Endre: Fényes Adolf Emlékkiállítás a Magyar Nemzeti Galériában 7. l

Népszabadság, Bp. 1960. aug. 28.

Fenyes Adolf
festő

MTDK

Az alföldi festők csoportjához
tartozik

— ~~Magyar~~ Dolgozók művészete 1896-1945
Dolgozók Lapja, 1969. Okt. 5.

M.D.K.

Fenyes Adolf
festő

Az alföldi festők körül sorolják

—: Magyar művészet
Kisalföld, 1969. okt. 5.

Fenyes Adolf
festő

M.D.K

Az alföldinek neverett festő -
csoporthoz tartozott

—: Magyar művészet 1896 - 1945
Keletmagyarország, 1919. okt. 5.

MDK

Fényes Adolf, festő

Szerepel a kecskeméti ismertető
helytörténeti munkában.

Új helytörténeti kiadvány
V. ö.: Kecskemét jelesei 7.

Népszabadság, Bp. 1969. aug. 7

Fenyes Adolf
festő

M.D.Y

Farkas Istvánt mestere tette.

Bajkay Éva: Farkas István halálának...
Művészet, 1969. április – 16 lap.

M.D.K.

Fényes Adolf

A kiállitáson szereplő müveit kiemeli Murányi Iván: Téli Tárlat c. kritikájában.

Képes Családi Lapok, Bp. 1895.
17. évf. a 848. lap után következő mellékletben.

MDK

Fényes Adolf

Tanya, diópác

Falusi utca, tus,toll

Alföldi festészet. Székesfehérvár, Csók I.Képt.
1966. okt.

M. D. K.

FÉNYES Adolf festő

Plakátot is rizzített

Dulka kária: Magyar Plakát ~~művé~~ történeti-szeti kiállítás a műcsarnokban

Magyar Nemzet 1960. (XVI.) 265. sz. 8. l.

nov. 7.

M.D.K.

Fényes Adolf.

Festőművész.

Genthon István opponensi véleménye Aradi Nóra kandidátusi disszertációjáról.

Müv.Tört.Ért. 1960. 1.szám. 64.lap

M.D.K.

Fényes Adolf

Festőművész.

Radocsay Dénes opponensi véleménye Aradi Nóra kandidátusi disszertációjáról.

Müv.Tört.Ért. 1960. 1.szám. 65.lap.

M.D.K.

Fényes Adolf festő

Szegény-ember sorozata

Aradi Nóra: Képzőművészet és közönség, [illegible]p. 1961.

46.l.

Fényes Adolfról

papíra, vörös és kék krétával arcké-
pet készít Rippl-Rónai József 19×25
méretben.

Takáts Gyula: Rippl-Rónai József
halálának 30. évfordulója alkalmából rendezett emlékkiállítás katalógusa,
Kaposvár, 1957, 18 l

Fényes Adolf

képét megfesti egy csoportképen Rippl-Rónai József 1908-ban, ceruza-akvarel kivitelezésben, 22,7 x 28,7 méretben

Genthon I. – Bodnár É.: Rippl-Rónai József centenáris kiállítása, 1961, Kaposvár, 1961. 21 l. 30 sz. a.

Fényes Adolf:

mesterről a laikus úgy véli, hogy irodalmi töprengések után találta meg valamely képének tárgyát.

Lyka Károly: Kis könyv a müvészetről, Budapest, 1964. 21 l.

Fényes Adolf

„Ebéd". 1902 olaj-vászon 138×165, magántulajdonban levő képét közli

Lyka Károly: Kis könyv a művészetről

Budapest, 1964. 80-81 l között

Fényes Adolf

A szolnoki művésztelepbe szülik bele munkássága. Hűtés dinőséget fölépen „hegény emberélete" képsorozatával nemzett, mégis teljesen megváltoztatta témáit, képeit. hélesen elterülőtájakat festett, fantasztikus építményekkel, mesebeli fákkal és miniatúr magó emberekkel. A kép 2/3-át a levegőég foglalta el és a képen az ég, a felhők az uralkodók. Pl. „Villa az erdőben", a „Prédikáció", a „Bukáló nap", „Noé Bárkája" és „Zivatan röreledik."

Lyka Károly, Festénetünk a két világháború között. Bp. 1956.

M.D.

Ferrigés Adolf
festő

1891-ben Párizsba a Julian akadémiára került, egy ideig maradt ott, majd ismét Wein marba telepedett le.

Telepy Katalin: Ferrigés Adolf emlékkiállítása Kecskeméten
Művészet, 1967. december - 40 kep.

Ferriges Adolf
festő

M.D.K

1899-ből való az Özvegyasszony",
1901-ből a „Nápszámos" és az
„Anya" ezek szerepelnek a kiállitásón és a sorozatból.

Telepy Katalin: Ferriges Adolf emlékkiállítása Kecskeméten
Művészet, 1967. december - 40 lap.

MDK

Feinyes Adolf
festő

Félévi jogászkodás után beirat-
hozott a Mintarajziskolába,
1884-ben Székely Bertalanhoz.

Telegy Katalin: Feinyes Adolf mitikkiállítása Kecskemeten
Művészet, 1917. december × 40 lap

Ferriges Adolf
festő

M.D.K

Kecskemétről apja halála
után, tizennégy éves korában
Pestre költözik édesanyjával,
aki a neves Wahrmann csa-
ládból származott.

Felgyy Katalin: Ferriges Adolf emlékkiállítása Kecskeméten
Művészet, 1967. december – 40 kap.

Fényes Adolf
festő

vrál: Oelmacher Anna / Bp. 1962/

A magyarország mű v. tört. I. 481.
Corvina 1971.

Fényes Adolf
festő

A Szinyei Társaság tagja volt

A magyarországi műv. fört. I. 487.
Corvina 1971.

1) Tényes Adolf
festő

1867–1945. Greguss Jánosnál és Székely Bertalannál, majd Weimarban és Párizsban tanult. 1894-ben Bp.-re költözött. 1897-től kb. 60 darabból álló ciklust fest hét éven keresztül, melynek a A magyarországi műv. tört. I. 465.
Corvina 1971

2) Fényes Adolf

festő

„Szegényemberélete" címet adta. / „Öz-
vegyasszony"; „Anya gyermekével"; „Ebéd".
Később Szentendvén és Vácott is dolgozott
Sok jelentékeny tájképet is festett.
A Tabánsol is készített képeket. Csen-

A magyarországi műv. Tört. I. 465.
Corvina. 1971.

3) Fényes Adolf
festő

déletei: „Lakodalmi torta"; „Terített asztal"; „Mákos kalács".

1927-től sajátos álomvilágba menekül. Ekkor festette pompás szolnoki látképeit is.

Polgári származású.

A magyarországi műv. tört I. 465.
Corvina 1971.

Témpes Adolf
festő

1899-ben több festővel kéri a közoktatásügyi minisztert, hogy szolnokon tegye lehetővé letelepedésüket.

A magyarországi műv. tört. I. 464
Corvina 1971.

Fényes Adolf
festő

/1867-1945/

„Szegényember" - sorozata.

10-es években: a biblikus világ ~~[illegible]~~-
festője.

Tájkénei.

A magyarországi műv. tört. I. 510.
Corvina 1971.

MDK

Pónyes Adolf festő

Lámpás csendélet, repr.

Falusi utca, repr.

Pónyes Adolf emlékkiáll. MNG 1960. 26 l.

MDK

Fényes Adolf festő

Női fej, szépia

Férfi arckép-tanulm. cer.

Fényes Adolf emlékkiáll. MNG 1960. 30 l.

MDK

Fényes Adolf festő

Szegények ebédje, repr.

Füben ülők, repr.

Fényes Adolf emlékkiáll. MNG 196o.

MDK

Fényes Adolf festő

Illés Tóni, repr.

Asztalos, repr.

Fényes Adolf emlékkiáll. MNG 1960.

MDK

Fényes Adolf festő

Testvérek, repr.

Fiúfej /tanulm. a Testvérekhez/, repr.

Fényes Adolf emlékkiáll. MNG 1960.

MDK

Pónyes Adolf festő

Leány kisgyermekkel, tus

Leányka, tus

Pónyes Adolf emlékkiáll. MNG 1960. 30 l.

MDK

Fónyes Adolf festő

Harmonikázó férfi, tus

Fónyes Adolf emlékkiáll. MNG 196o.

MNK

Pónyes Adolf festő

Falusi utca, szén

Anya gyermekével, cer.

Pónyes Adolf emlékkiáll. MNG 1960. 30 l.

MDK

Fényes Adolf festő

Önarcképe, repr.

Fényes Adolf emlékkiáll. MNG 196o. ~~26x1x~~ 2 l.

MDK

Fényes Adolf festő

Ringató anya, szines repr.

Fényes Adolf emlékkiáll. MNG 196o. 26x1xx cimlap

MDK

Fényes Adolf festő

Vedres Márk arcképe, repr.

Civódás, vázlat, repr.

Fényes Adolf emlékkiáll. MNG 1960. ~~26.~~ 1.

MDK

Pónyes Adolf festő

Civódás, repr.

Öregember, repr.

Pónyes Adolf emlékkiáll. MNG 196o. ~~1971~~.

Fényes Adolf.

Kolmer Adolfról festett arcképe szerepelt az Ernst-múzeum arckép-kiállításán. (Szemlétve.)

Kis Újság, 1952. Júl. 13.

Fényes Adolf MDK

Vadászok, repr.

Mücsarnok 1934 Nemzeti Képzőművészeti Kiállitás

Fényes Adolf MDK

Bujkáló nap

Műcsarnok 1934 Bp.Székesfőváros Képtárának katalógusa

Fényes Adolf MDK

Tavaszi borulás

Mücsarnok 1934 Bp.Székesfőváros Képtárának katalógusai

Térjes Adolf MDK

Tavaszi boritás

Miesenrok 1954 Bp. Szabadságharc Képviselőnek kéz-
beadványai

Fényes Adolf MDK

Tél a tanyákon

Műcsarnok 1934 Nemzeti Munkahét kiállitás

Fényes Adolf MDK

Prédikáció

Imádás

Mücsarnok 1935 III.Nemzeti Képzőm.Kiállitás

Fényes Adolf MDK

Ősz

Mücsarnok 1935 III.Nemzeti Képzőművészeti Kiáll.

Fényes Adolf

MDK

Prédikáció, repr.

Műcsarnok 1935 III.Nemzeti Képzőművészeti Kiáll.

M.D.K.

Fényes Adolf, festő

nevét emliti, mint ekire
„Szentendre nem fejtette ki
sajátos hatását..."

Körner Éva: Hozzászólás a "Szentendrei művészet"
fogalom kérdéséhez

Művészettörténeti Értesitő, 1965, XIV, évf. 3. sz.
227. old.

M.D.K.

Fényes Adolf. festő

Ferenczy. Glatz. Grünwald, Vaszary és Kernstok és rézkarcaival a Könyves Kalmán cég által rendezett „modern magyar festők" kiállításon.

Perneczky Géza: Tiz esztendő a magyar képzőművészeti kritika hőskorából

Művészettörténeti Értesitő, 1965.XIV.évf. 3.sz.

180. old.

M.D.K.

Fényes Adolf, festő

nevét említi:

Bencze Gyula: Képzőművészetünk tegnapja, jelene, fejlődésének néhány kérdése

Művészettörténeti Értesitő, 1965, XIV. évf. 3.sz.

222. old.

Fényes Adolf, festő

M.D.K.

„Szentendrei héztetők" és „Szentendre" c. két festménye 1907-ből való. Ennél több szentendrei vonatkozásu képe nem ismeretes, habár élete végéig, 1944-ig el-ellátogatott Szentendrére és pártfogója volt az ifju Szentendrei Festők Társaságának.

Haulisch Lenke: A szentendrei müvésztelep fogalmának tisztázához

Müvészettörténeti Értesitő, 1965, XIV. évf. 3. sz.

215. old.

Ferrjes Adolf
festő

Méltatás

Barbély László: Somogyi Miklós emlékkiállítása
Művészet, 1972. február – 40 oldal.

Fényes Adolf

Szerepel az alábbi. Tárlatok

N.N: Magyar művészet 1896-1945

Szabok Magyar Néplap 1969 X. 3

Fényes Adolf, festő (1867-1945) M.D.K.

A szolnoki művésztelep jelentős tagja, aki „Szegenyemberek" sorozatában szociális mondanivalókat fejezett ki. A szolnoki művészek összekötő kapcsolatot alkottak Munkácsy hagyományai és Nagybánya tájképfestészete körött.

Information Hungary, Szerk. Erdei Ferenc,

Akadémiai Kiadó, Bp.1968. 935. old.

Fényes Adolf

szerepel a Nemzeti galéria
Kiállításán a Vásban

Négyszemszélés 1967 XI. n. 40 old.

Fényes Adolf, festő

– Testvérek c. képe a Képzőművészeti Alap harmadik festménybélyeg-sorozatával azonos művész-levelezőlap sorozatban

Képeslapok
Magyar Ifjúság, 1968. III. 22. 21. l.

Tényes Adolf
festő

Benczúr festőiskolájában tanult.

A mo-gyorosszági műv. tört. I. 420.
Corvina 1970.

Fényes Adolf
festő

Napszámos. 1901. o.v. 100 x 80 cm.
Budapest. MN. 6 Repr.

Ennya gyermekével. 1901. o.v. 120 x 102 cm.
Budapest. Mgt. Repr.

Kirvárosi utca. 1904. o.v. 123 x 103 cm.
Budapest. MNG Rep.

A magyarországi mův. lost. II. Képn. 703, 704, 705
Corvina 1970.

Fényes Adolf

Fotodokument-anyag Biai Föglein István fényképgyűjteményében. Festmények is vannak tőle a tulajdonában.

Kiss Áhas: Látogatás B. F. J.-nál; Műgyűjtő, 1970. 3. sz. 19. l.

Fényes Adolf

Néhány képe a szerző tulajdonába került.

Dévényi Iván: Gyűjteményem; Műgyűjtő, 1970. 3. sz. 10. l.

Fényes Adolf

Szerepel grafikájával Sós Endre gyűjteményében.

P. Szűts Juliánna: Érzelmes gyűjtemény; Műgyűjtő, 1870. 3. sz. 8. l.

Fényes Adolf

Négy képe szerepel a
Nemzeti Galéria új szerzeményeinek
kiállításán

Magyar Nemzet 1970 január 14
4. old.

Fényes Adolf

1896-ban a Műcsarnok kiállításán
mutatta be műveit.

Tóth Endréné: Budapest Enciklopédia, Budapest, 1970.

1857

Fényes Adolf

a Japán kávéházban találkozott mű-
vész társaival.

Tóth Endréné: Budapest Enciklopé-
dia, Budapest, 1970. 4631

121 l.

Ferriges Adolf
festő

MDK

1898-ban indítja el Szegényember
élete cimi sorozatát, Mikor ezt
a művét elkezdte túl volt a
harmincadik életévén, és 10 éves
előhészítő stadium áll mögötte.

Telepy Katalin: Ferriges Adolf emlékkiállítása kiskunhalon
Művészet, 1967. December - 40 kap.

M.D.K

Ferriges Adolf
festő

Az egyhori Rudós Fischmann
Simon fővabi fia mélységes
humanumtól áthatva követ-
keretesen harcolt az elesettekért,
az élet árnyékos oldalán állókért

Telegy Katalin: Ferriges Adolf emlékkiállítása Kecskeméten
Művészet, 1967. december - 40 kep

M.D.V.

Fenyes Adolf
festő

1867 április 29-én született
Kecskeméten a művész, akinek
születésének 100-ik fordulóján
a Katona József Múzeumban em-
lékkiállítását tartották

Telegdy Katalin: Fenyes Adolf emlékkiállítása Kecskeméten
Művészet, 1967. december - 40 kép.

Fenyes Adolf
festő

M.D.

A „Domboldal", „A fűben" 1903-ban
készültek. Címlapként és bemutatták
az 1908-as úszámú „Szolnoki
lány és öccse" című képét.

Telepy Katalin: Fenyes Adolf emlékkiállítása kecskeméten
Művészet, 1967 december - 40 kep.

M.D.L.

Fenyes Adolf
festő

1904-es évben készült az „Egy legény meg egy lány", az „Asztaloslegény" ugyanelsak 1904 es évszámot vizsel.

Telepy Katalin: Fenyes Adolf emlékkiállítása Kecskeméten
Művészet, 1967. december - 40 kap.

Feniges Adolf
festő

Ismert műveihez ihlelt jóreszt
Szolnokradta, de megfordult
a művész Szentendrén és Vácott
is.

Telepy Katalin: Feniges Adolf emlékkiállítása Kecskeméten
Műveszet, 1967. december - 40 kap.

Feinyes Adolf
festő

M.Dy

Utolsó művei hőzi tartózik
szomorisággal teli his önarc-
képe az „Öreg festő-téli tájban"
(1940 körül készült)

Telepy Katalin: Feinyes Adolf utolsó állítása Kecskeméten
Művészet, 1967. december - 40 lap.

Ferryes Adolf
festő

M.D.K.

Veigy évi Mintarajz iskolai tanulás után Weimarba tanúl tovább Max Thedynél aki a szegény ember festészet egyik ismert alakja.

Telepy Katalin: Ferryes Adolf emlékkiállítása kecskeméten
Művészet, 1967. december - 40 kep.

Ferrigés Adolf
festő

M.D.Y.

Nógrádba látogat, majd
nyaranta Szolnokon telepszik
meg. 1902-ben készült a
a „Vasárnap csöndje a földe-
hen"

Telepsy Katalin: Ferrigés Adolf emlékkiállítása kecskeméten
Művészet, 1967. december - 40 lap

Ferrjes Adolf
festő

M.D.K.

A szegényember-sorozatának
modellyert a Velencei tó hosszú
kére Sukorón lelte meg. A művész
egyébként Pesten dolgozik.

Telepy Katalin: Ferrjes Adolf emlékkiállítása kecskeméten
Művészet, 1967. december - 40 kep.

MDK

Fenyes Adolf

festő

A Szolnoki Művésztelep alapí-
tásának munkájában részt
vett. 1902 - 1944 ig a nyara-
kat itt töltötte.

Telepy Katalin: Fenyes Adolf emlékkiállítása Kecskeméten
Művészet, 1967. december - 40 lap

Feinyes Adolf
festő

M.D.

A sorsa beteljesedett 1944-ben, januárban a 77 éves mester-nek bécsút kellett vennie szol-noki műtermétől, azt másnak adták.

Telepy Katalin: Feinyes Adolf emlékkiállítása Kecskeméten
Művészet, 1967. december - 40 lap.

M.D.K.

Ferenczy Adolf
festő

1923-ban festette az „Tavaszi szántás"-t. 1936-ban a Fränkel szalonban rendezett kiállításon szerepelt „Romantikus" képe szerepel.

Tellegy Katalin: Ferenczy Adolf emlékkiállítása Kecskeméten
Művészet, 1967. december - 40 lap.

Ferriges Adolf
festő

M.D.Y.

Az első világháborúi embertelen-
ségéből a Bibliához menekül és
teinait ormán vállardja, 1915-
ben festette Izrael megveri Ama-
lek sereget

Telepy Katalin: Ferriges Adolf emlékkiállítása Kecskeméten
Művészet, 1967. december - 40 lap.

Ferriges Adolf
festő

M.D.K

1911-ben festette a „Lagyvakid"
-at. 1912-ben rendezett kiállí-
tást art Ernst Mercenvan és 1918-
ban is.

Telepy Katalin: Ferriges Adolf emlékkiállítása Kecskeméten
Művészet, 1967. december - 40 lap.

M.D.K.
1

Fenyes Adolf
levele

1911-ben festette a Mme de
Maintenon szalonja Fontaine-
bleauban egy XIV. Lajos kurabeli
interieur visszaadása a mult.

Telepy Katalin: Fenyes Adolf emlékkiállitása Keszthelyen
Müvészet, 1967. december - 40 lap.

Fenyes Adolf
festő

M.D.V.

Vidovszky Bélát 1908-ban, „Ved-
res Márk" – ot 1907-ben festette
le. Ebből az időből származik
a „Kugler sütemények" c. mint.

Telepy Katalin: Fenyes Adolf emlékkiállítása Kecskemét
Művészet, 1967. december – 40 lap.

Fenyes Adolf
festő

M.D.L.

1908-ban festette a „Terítés"-t
amit reprodukáltak is. A „Csend-
ébt méreskalácsszivel" cimi hé-
pét 1907-ben készítette.

Felepy Katalin: Fenyes Adolf emlékkiállítása Kecskeméten
Művészet, 1967. december – 40 kep.

Ferriyes Adolf
festő

M.D.

1895-ben készült a „Pletyka"
amelyik a Képzőművészeti Tár-
sulat díját nyerte el. 1897-ből
való a „Civódás".

Telepy Katalin: Ferriyes Adolf unikkiállítása Kecskeméten
Művészet, 1967. december - 40 lap.

Ferriges Adolf
festő

M.D.

Első ismert képe 1893-ból való,
a Thüringiai parasztt. 1896-os
Uj Sdőben reprodukált képe „a
Titok" genre kép.

Telepy Katalin: Ferriges Adolf antikhiálhtása Kecskeméten
Arüveszet, 1967. december – 40 kep.

Ferriges Adolf
festő

M.D.K.

1894-ig Weimarba telepedett
le, majd haratérve a Benczúr
Mesteriskola tagja lesz.

Telepy Katalin: Ferriges Adolf emlékkiállítása Kecskeméten
Műveszet, 1967 december – 40 kep.

Körner É

Az 1919-es M. Tanácsköztárs. képem mtér hedési

M. Műv. Tört. M. Köz. Évk.

1951 1952

105. l

MDK

Fényes Adolf, festom.

Hegyi beszéd. Festm. Repr.

Képzőművészet. 1930. 35. sz. 233-242.l.

MDK

Fényes Adolf, festőm.

az illusztris mester neve kétodyan illusztráció alá került, melyek nem az ő reprodukciói. Képzőművészet januári számában. /Hibaigazitás!/

Képzőművészet. 1928. 7.sz. 62.l.

Fényes Adolf MDK

Látogatás. repr.

A Ház. 1909.II.3.sz.65-66o.

MDK

Fényes Adolf festőművész

A barcelonai kiállitáson résztvevő müvészek listáján szerepel.

Cikk: Fordulat a külföldi kiállitások ügyében.

Képzőművészet,1929.évf. 155, 156.l.

Fényes Adolf, festő D Dk

A Nemzeti Galériában aug. 19-én megnyílt kiállításból:

Falusi nők domboldalon (1905) Repr.

Napszámos (1901), Asztalos Repr.

Ebéd (1902) és Zsákrivők (1906) Repr.

: A fényes Adolf emlékkiállítás képeiből (5 kép)

14.1

Népszabadság. Bp. 1960. aug. 20

Fényes Adolf, festő

1

Tok

A fényes Adolf emlékkiállítás két rendezője: Gelmacher Anna i N. Pénzes Éva. A katalógus előszavát ~~[illegible]~~ Gelmacher Anna írta.

Fényes Adolf önarcképe.

Repr.

Murányi-Kovács Endre: Fényes Adolf Emlékkiállítás a Magyar Nemzeti Galériában

Népszabadság, 1960. aug. 28.

7.l

Fényes Adolf, festő

MDK

2.

Fényes Adolf 1867-ben
Kecskeméten született.
17 éves korában Székely Bertalan tanítványa a minta-
rajziskolán. 3 év multa Weimárba ment tanulni,
majd egy évre Párizsba, s ismét vissza Weimarba.
Végül itthon, Benczur Gyula mesteriskolájában fejez-
te be 10 évig tartó tanulmányait. Közvetlenül a
millenniumi év előtt kezdett kiállítani.

Murányi-Kovács Endre: Fényes Adolf Emlékkiállítás a
Magyar Nemzeti Galériában

7.b

Népszabadság, Bp. 1960. aug. 28.

MDK

Fényes Adolf

Kugler sütemények, repr.

Alföldi festészet. Székesfehérvár, Csók I. Képt. 1966. okt.

MDK

Fényes Adolf

neve előszóban említve

Alföldi festészet, Székesfehérvár 1966. Csók I.Képt. okt.

MDK

Fényes Adolf

Magányos tanya, o.

Kugler sütemények, o.

Alföldi festőiskola. Székesfehérvár, Csók I. Képt.
1966. okt.

Fényes Adolf

„Kisvárosi utca" o.v. 123 x 103., a magyar nemzeti galériában őrzött képét színes táblán közli

Lyka Károly: Kis könyv a művészetről.

Budapest, 1964. . 56-57 l között

MDK

Fényes Adolf

Olasz templom belseje, o.

Olasz városka tere, o.

kat.

Magyar festők Itáliában. N.Gal. 1967.

FÉNYES Adolf

90 3. 3,6
91 8. 63
10. 32, 35, 37, 79

Új Művészet

TÉLYES ADOLF

Érdei 1981 77, 85, 87

Objets nécessaires à un utilisateur actif,
ans une société socialiste. Nécessité d'un
ıe social, etc...

ja agitace i hudojnik. ("L'agitation visuel-
'artiste).
orativnoe Iskustvo.- Moskva.- n° 5, 74, pp

tion visuelle", l'avant garde combattante
il idéologique et politique : qu'elle serve
ıieux à mobiliser les masses, à résoudre les
s liés à l'édification économique, aux
de l'éducation communiste des travailleurs'
Pravda du 2 mars I974, à la suite d'un
u C.C. du P.C.U.S. abordant ces problèmes.
tion visuelle" est prise ici dans un sens
ge, allant de l'affiche à l'environnement :
recherche d'une forme visuelle directement
ble pour transmettre toute certitude poli-
lle doit donc :
un caractère visuel immédiatement perceptible,
ettre les mots d'ordre du parti ou de la

être une pédagogie,
ormer les connaissances existantes en action,

Feiyes Adolf, festőművész |1867-1945|.

5.) "Öregasszony" c.
olaj, vászon, 130×102 cm, ~~1904~~ 1902. |repr.|

Művészet, 1913. aug. 34-old.

Fényes Adolf

rád

ár B)

Lázmüvkérdések. I.

11 — 12. l.

M. mův. a N. Svoboda

1907 März

Fényes Adolf

NYOMTATVÁNY

úrnak

Budapest

wód

Ki-Kicsodá?

205. l.

AZ ORSZÁGOS MAGYAR RÉGÉSZETI
ÉS MŰVÉSZETTÖRTÉNETI TÁRSULAT
és
A MAGYAR-OLASZ TÁRSASÁG

tisztelettel meghívja

L. VAN PUYVELDE

a belga művészeti múzeumok igazgatójának,
liègei egyetemi tanárnak

folyó hó 28-án (csütörtökön) délután ½6 órakor
a Magyar Tudományos Akadémia előadótermében

Rubens et l'influence italienne

címmel tartandó előadására.

(Vetített képekkel)

GEREVICH TIBOR
az Orsz. Magy. Régészeti és
Művészettört. Társulat elnöke

FABINYI TIHAMÉR
a Magyar-Olasz Társaság
elnöke

Fényes Adolf

A kolnoki hűvéntelep törvstagja, nevezel az ottani tiáhitásokon

Kolnok Megyei Nyelap, 1967 XII. 31

Fényes Adolf

Kiállítása volt a Nemzeti galériában

Népművelés 1968 I. 7

M.D.K.

Fényes Adolf

A néhai Lechner Ödön-törzsasztal tagja a müvés
A Japán Kávéházban ennél az asztalnál tartják
összejöveteleiket a müvészek, akiket felsorol
a "Törzsasztalok" cimmel közölt beszámoló a
lapban.

Szinház és Divat. Bp. 1916. aug. 20. I. évf.
1. sz.

MDK

Fényes Adolf, festő

Kecskemét mai lakói büszkén emlékeznek Fényes Adolfra is.

U. F.: A hatszáz éves Kecskemét ünnepe

12

Bp. 1968. márc.

Népszabadság, 31. [Vidéki]

MDK

Fényes Adolf, festő

Egy műve kerül színes reprodukcióra.

— : Újabb magyar festmények képeslapokon

12

Bp. 1968. márc.

Népszabadság, 17. [Vidéki]

Fényes Adolf

100 éve mulatott.

Ebéd (1902) emlékre.

Anyaság (szepró)

Négmüvelés 1967 VI. n. 37 old és címlap

Fényes Adolf

Egy műve

a pécsi Modern Magyar

Kéztárban van

Jelentés 1967 J. n. 444 old.

Fényes Adolf

Éveken át a szolnoki művésztelepen dolgozott

Kritika 1967 I. 44 old

Ferriges Adolf
festő

M.D.V.

Kiálltott archipe Kuli (Löwenstein) Arnold archipe 1905-ből való. Ez a mű Munkácsyhoz való rokonságát bizonyítja

Telepy Katalin: Ferriges Adolf emlékkiállítása Kecskeméten
Művészet, 1967. december - 40 kep.

Fényes Adolf festő M.D.K.

A MMOK 1952-ben kiadott veszteséglistáján szerppel müve

Család

A Szépmüvészeti Muzeum 1906-1956, Bp. 1956. 184.l.

Fényes Adolf

** **Fényes Adolf kiállítása a Fészek-klubban.** Fényes Adolf, az illusztris festőművész kiállítást rendez a Fészek Művészek Klubjában kisebb képeiből. A kiállítás csütörtökön nyílik meg és nem tagok is naponként délután 6—8 óra között megtekinthetik (VII., Kertész-utca 36).

Ujság 929 XI. 28

Ujság, 929. XI. 28

Fényes Adolf

Résztvett a Győrben rendezett képzőművészeti kiállitáson.

N.U.931.III.27.

Return Address

M.D.K.

Fényes Adolf festő

A Szépművészeti Muzeum 1906-os modern magyar képtári kiállitáson müve szerepel .

a Pletyka helyett most az

Özvegyasszony

Család,

Egy legény meg egy leány

képviseli

A Szépművészeti Muzeum 1906-1956, Bp. 1956, 168.l.

Fényes Adolf MDK

Ködös idő, olf.

Séta a budai hegyekben, olf.

Mücsarnok 1932.Budapest közönségének képzőművészeti anyagából rendezett kiállitás

Fényes Adolf

MDK

Tavaszi borulás, olf.

Miecsarnok 1932.Budapest közönségének képzőművészeti anyagából rendezett kiállitás

Fenyes Adolf

festō

Krück. I. 318. l.

~~Rákospalota b. n. II. 104.~~

251

1904. június 10.

Számvevőségnek: Szalay Imre h. orsz. főfelügyelő, Ozigler Győző és dr. Fejérpataky László orsz. felügyelők és dr. Schönherr Gyula előadó-titkár pozsonyi utiszámlái érvényesítés végett áttétetnek (377/1904.)

Fenyes Adolf

rod
V

Kézi Könyve.
1913. II. k. (Fenyes
Adolf az Ernst-
Muzeumban.)

LIKOR.

Feinyes Adolf

wód
z

B)

Lázár 1899

34. P

Mův-i
Tanulmányok
I. Magaráró
tanulmány
az 1899-i
Tárlathoz.
Kny. a M. Szalomból
1899

356. szám.

48723. szám.

A műemlékek orsz. bizottsá-
gához, véleményezés végett, leküldöm.
Budapest 1902. évi augusztus hó 1-én
A miniszter meghagyásából:

Fényes Adolf

lásd okv.

Z. Lányi Vera dr.:

Fényes Adolf a szegény emberek életének festője.

Szabad Művészet

1951. 3. sz.

115 – 120. l.

Képekkel.

tekintettel a készfizetések megkezdésére (Die Valutaregelung in Ungarn, mit besonderer Rücksicht auf die Aufnahme der Barzahlungen, 1911).

Felmer, Martin, Historiker, geb. 1720 in Nagyszeben, gest. 1767 als evang. Seelsorger seiner Geburtsstadt, gilt als einer der bedeutendsten Historiker der erdélyer Sachsen. Bedeutendere Werke: *Primae lineae Principatus Transsylvaniae historiam illustrantes* (Nach seinem Tode, 1780 in Druck gelegt), *Catalogus Woyvodorum Transsylvaniae, Episcopi Transsylvaniae, Geschichte von Siebenbürgen* (nur im Manuskript vorhanden).

Felméri, Ludwig, Pädagoge, geb. 1840, gest. 1894 als Professor der Kolozsvárer Universität. F. entfaltete als pädagog. Fachschriftsteller eine lebhafte Tätigkeit. Seine Werke über das Schulwesen Englands, über die Mängel der ungar. Mädchenerziehung können als Standardwerke gelten. Er gab auch *Reisebriefe aus Schottland* (1870) heraus. Sein letztes Werk: *A neveléstudomány kézikönyve* (Handbuch der Erziehungswissenschaft, 1890) erlebte mehrere Auflagen.

Felner, Paul, Schriftsteller, geb. 1884 in Budapest, absolvierte die philosoph. Studien in Budapest und Wien und widmete sich dann sofort der Schriftstellerei. Seine dramat. Arbeiten veranlassten 1912 den Schriftsteller und Theaterdirektor Rudolf Lothar in Berlin, F. für sein Theater (Komödienhaus) als Dramaturgen und Regisseur zu engagieren. Selbständige Werke: *Aphorismen* (1907), *Satandämmerung* (1909), *Der Weg zur Ehe* (1912), *Der Weg aus der Ehe* (Fortsetzung des vorigen, 1913), *Der Scheidungskünstler* (Komödie, 1913), *Sein Lakei* (Komödie, 1913), *Die Mexikanerin, Prinz Heinz* (Operetten, 1913), *Der Limonadenoberst* (Operette, 1913), *Komödiantenliebe* (Roman, 1913), *Konrad der Träumer* (Roman, 1913), *Der Splitter* (Drama, 1914).

Felsmann, Johann, Musiker, geb. 1839, gest. 1891 als Lehrer in Lugos, war Mitarbeiter mehrerer musikal. Fachschriften, gab 1865 ein Taschenbuch für Gesangsvereine heraus und erwarb sich um die Entwickelung des Gesangsvereinswesens in Ungarn grosse Verdienste.

Felsmann, Josef, Schriftsteller, geb. am 14. Okt. 1835 in Nagymányok, wurde, nach 15-jähriger Lehrtätigkeit, 1871 zum Direktor der hauptstädt. Realschule ernannt und ging als solcher 1903 in Pension. F. ist als Verfasser deutsch-ungar. Sprachbücher und zahlreicher pädagog. Artikel geschätzt.

Felvinczi, Alexander, ev.-ref. Theologe, geb. um 1642, gest. 1686 als Seelsorger in Debrecen. Bekannte Werke: *Disputationum theol. absurditates papisti caexhibentium* (1669), *De ecclesia* (1670), *Haeresiologia* (1683).

Felvinczi, Georg, Dramatiker im XVII. Jahrhundert, war Professor in Kolozsvár, führte dann ein abenteuerliches Leben und erhielt 1696 von König Leopold I. die Bewilligung zur Gründung der ersten ungar. Theatergesellschaft, die aber alsbald zugrunde gegangen sein musste, da über ihre Tätigkeit keinerlei Aufzeichnungen oder Überlieferungen vorhanden sind. Er schrieb eine biblische Allegorie, übersetzte die Sanitätsregeln der Schola Salernitana: *De conservanda bona valetudine*, eine *Comico-Tragödia* in Versen, die

nur mehr literaturhistor. Interesse besitzt.

Fenichel, Samuel, Australienforscher, geb. 1867 in Nagyenyed, gest. 12. März 1893 in Wilhelmshafen (Neuguinea), fand 1888 beim archäolog. Museum in Bukarest Anstellung und unternahm in dessen Auftrage in der Dobrudsa archäolog. Grabungen, über die er verschiedene Berichte — auch in ungar. Sprache — publizierte. Im Jahre 1891 schloss er sich der Australienexpedition Grubauers an, über die er in ungar. Blättern interessante Berichte publizierte. Er sandte von Australien dem Budapester National-Museum eine wertvolle ornitholog. und ethnograph. Sammlung.

Fénix, Wolf Ignatz, Naturforscher, geb. 1784, gest. 1870 als Benediktinerpriester und Professor, gab eine populäre Naturgeschichte und mehrere populäre Schriften und latein. Gelegenheitsgedichte heraus.

Fényes, Adolf, Maler, geb. am 29. Apr. 1867 in Kecskemét, legte seine Kunststudien in Budapest, Weimar und schliesslich in Paris zurück, wo er mit seinen Erstlingswerken: *Grossväterchen* und *Verlorenes Modeblatt* die Aufmerksamkeit der Kritik auf sich lenkte, die den radikalen Realismus des jungen Künstlers rühmend hervorhob. Seit 1894 wirkt F. in Budapest, wo er sich bald in die vorderste Reihe der heimischen Künstler emporschwang und von wo aus er wiederholt die Künstlerkolonie von Szolnok aufsuchte. Er zählt zu den bedeutendsten stilisierenden Malern Ungarns. Bekanntere Werke: *Der Klatsch, Zwist,* der Bildercyklus: *Aus dem Leben armer Leute,* zahlreiche Strassenbilder und Stillleben.

Fényes, Alexius, Statistiker und Geograph, geb. am 7. Juli 1807 in Csokaj, gest. 23. Juli 1876, wandte sich, nach Absolvierung der jurid. Studien, zuerst der Literatur, bald aber der Statistik zu, die er mit zahlreichen Studien bereicherte. Nach den 48-er Ereignissen, während welcher F. mit der Organisierung und Leitung des statist. Landesamtes betraut war, zwangen ihn die ungünstigen materiellen Verhältnisse, 1857 eine Stellung bei einer Versicherungsgesellschaft anzunehmen, in deren Diensten er seine Lebensdauer- und Mortalitäts-Wahrscheinlichkeits-Tabellen ausarbeitete. Seine letzten Lebensjahre verbrachte der vom Schicksal verfolgte Statistiker als Diurnist des statist. Amtes der Hauptstadt. Bekanntere Werke: *Magyarországnak és a hozzákapcsolt tartományoknak mostani állapota, statisztikai és geografiai tekintetben* (Der heutige Zustand Ungarns und seiner angeschlossenen Provinzen in statist. und geograph. Beziehung, 1836/40), *Magyarország statisztikája* (Die Statistik Ungarns, 1841/3), *Magyarország leirása* (Beschreibung Ungarns, 1847), *Magyarország statisztikai és geografiai szótára* (Statist. u. geograph. Wörterbuch Ungarns, 1851), *A török birodalom leirása* (Beschreibung des türkischen Reiches, 1854), *Az ausztriai birodalom statisztikája* (Statistik Österreichs, 1857), *Az ausztriai birodalom statisztikája és földrajzi leirása* (Die Statistik und geograph. Schilderung Österreichs, 1867), mehrere Atlanten und Eisenbahnkarten.

Fényes, Samuel, Soziologe und Dramatiker, geb. 1863 in Tálya, übte bis 1907 in Kassa die Advokaturspraxis aus und verlegte im letzteren Jahre

szetét méltatva Gerő Ödön is: *"Ismétlem az egyszerűség az ő művészetének jellegzetes* (sic) *sajátossága. Minden művészet nagy mestereinek az egyszerűség az ereje."* A korábbi sötét belső terekből a szabadba lépnek ki figurái, noha a kompozíció a környezetből csak szűk kivágatot láttat. *"Mentül kevesebbel ér el mentül többet."* - írja Lyka Károly 1905-ben.

A hétköznapi jelenet nem történetet mesél el, hanem a vidéken élők mindennapjaiból egy pillanatot ragad meg. A kép bal felső sarkából átlósan lefelé szélesedő úton a távolabb álló kisfiútól a megpihenő lány központi alakjához érkezik tekintetünk. A súlyt cipelő gyermekeket a felnőtt szemszögéből, felülnézetből láttatja a festő, ugyanakkor a lényegre törő egyszerűsítés a földhöz közeli létforma archetipikus megformálásával szembesít. A ciklus képein az élet apró momentumainak szépsége, a szereplők érzelemteli megjelenítése Móra Ferenc írásainak hangulatát idézi.

A természetben való megjelenítés a festő színhasználatában átütő erejű változást hoz. A motívumokon elömlő napfény felszabadítja és felerősíti a színeket, fellazítja a körvonalakat és elmossa az arcvonásokat. A művész mesterien játssza ki a fényben szinte világító fehér blúz, sárga fejkendő és a sötét kötény ellentétét, a lányka arcán játszó fény-árnyék kontrasztokat, a világosbarna útra vetülő lilás-barna foltokat és a barna vödörben megcsillanó fehér vízkarimát. Az impresszionisztikusan, lazán felrakott széles ecsetvonások is a fény vibráló látványát erősítik.

1905-ben a Nemzeti Szalon kiállításán vonultatta fel először összegyűjtve Fényes az e témában született képeinek sorát. A kiállítás katalógusában a képünkkel rokon témájú és felfogású festményekkel találkozhatunk: *Verőfényes réten*; *Hazafelé*; *Iskolás gyermekek*; *Kis leány*. Lyka Károly a tárlatot méltatva a Művészet hasábjain így ír a cikluson belüli stiláris változásról: *"A végső kimustrálás 1903-ra esik.... Sommázó lesz az előadása. Nem modellírozva festi egymásba a különféle színeket, mint régebben, hanem összevon egy egész sor részletet egyetlen biztosan megrajzolt folt keretébe s azt a maga helyére szögezi."*

A datálás problémáját veti fel, hogy a festmény szignatúrája mellett pontosan nem olvasható ki az évszám (1903 ? 1905?). A kép stiláris párdarabja, a *Fűben* című mű - melynek évszámánál ugyanaz az elmosódó utolsó számjegy látható - szerepelt a Műcsarnok 1903/04 Téli kiállításán. **(1.kép)** Ez egyértelművé teszi az 1903-as keltezést elemzett képünk esetében is, mely talán azonosítható a műcsarnoki katalógus 67. tételszáma alatt szereplő *Kis fiú és kis leány* című festménnyel.

Áttekintve Fényes Adolf munkásságát a *Hazatérő testvérek / Vizet hozó leány és fiú/* tematikai párdarabjára is rábukkanhatunk. A *Mennek a vízért* azonos ritmusban lépő, két női alakjában ugyancsak a vízhordás mindennapi tevékenységét örökítette meg a festő. Ez utóbbi kép egy variációja *Vízhordó leányok* címen nemrég tűnt fel egy aukciós kiállításon. **(2. kép)**

Fényes Adolf: Mennek a vízért, 1905 körül **(2.kép)**

(y)

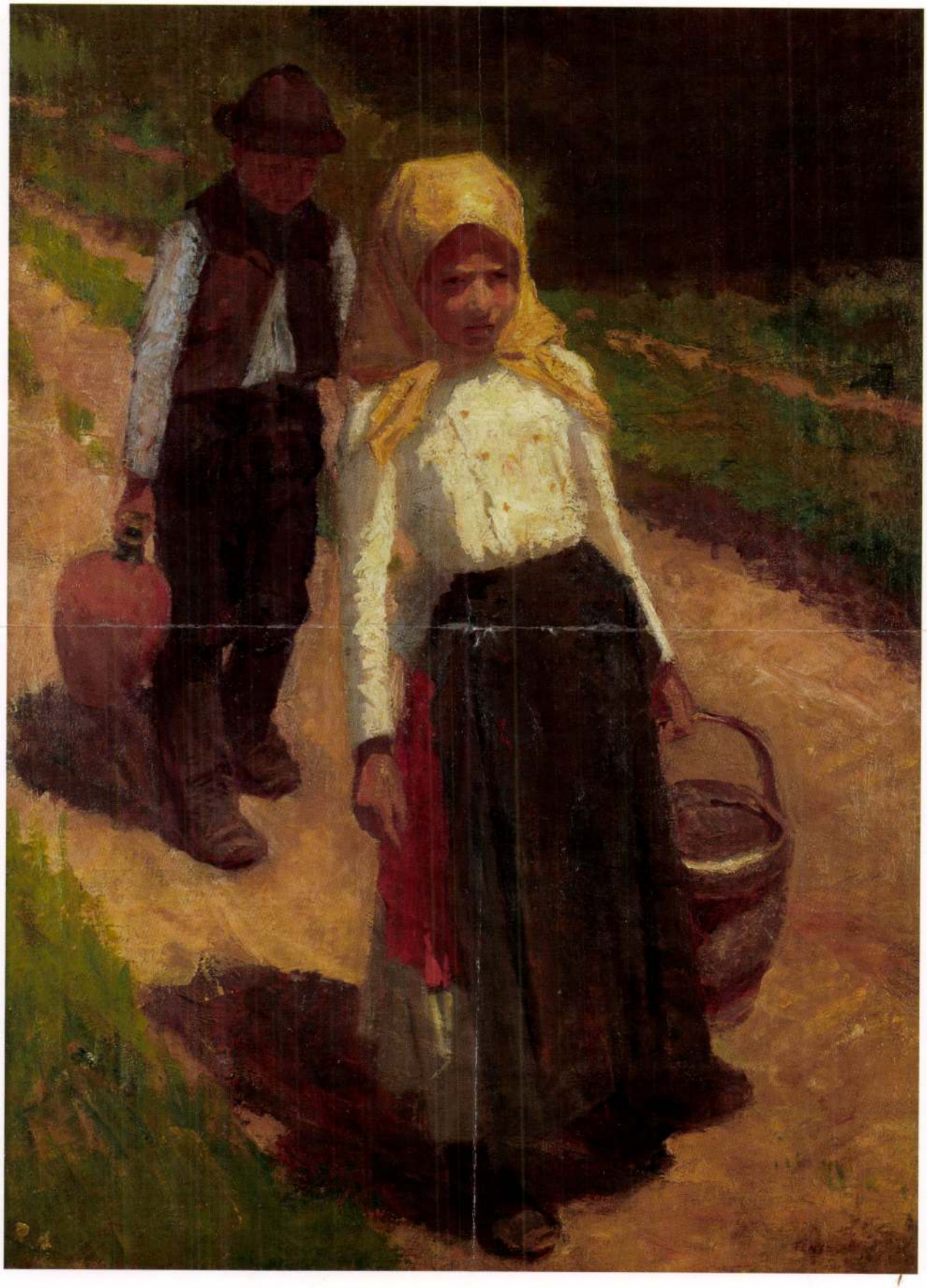

180.

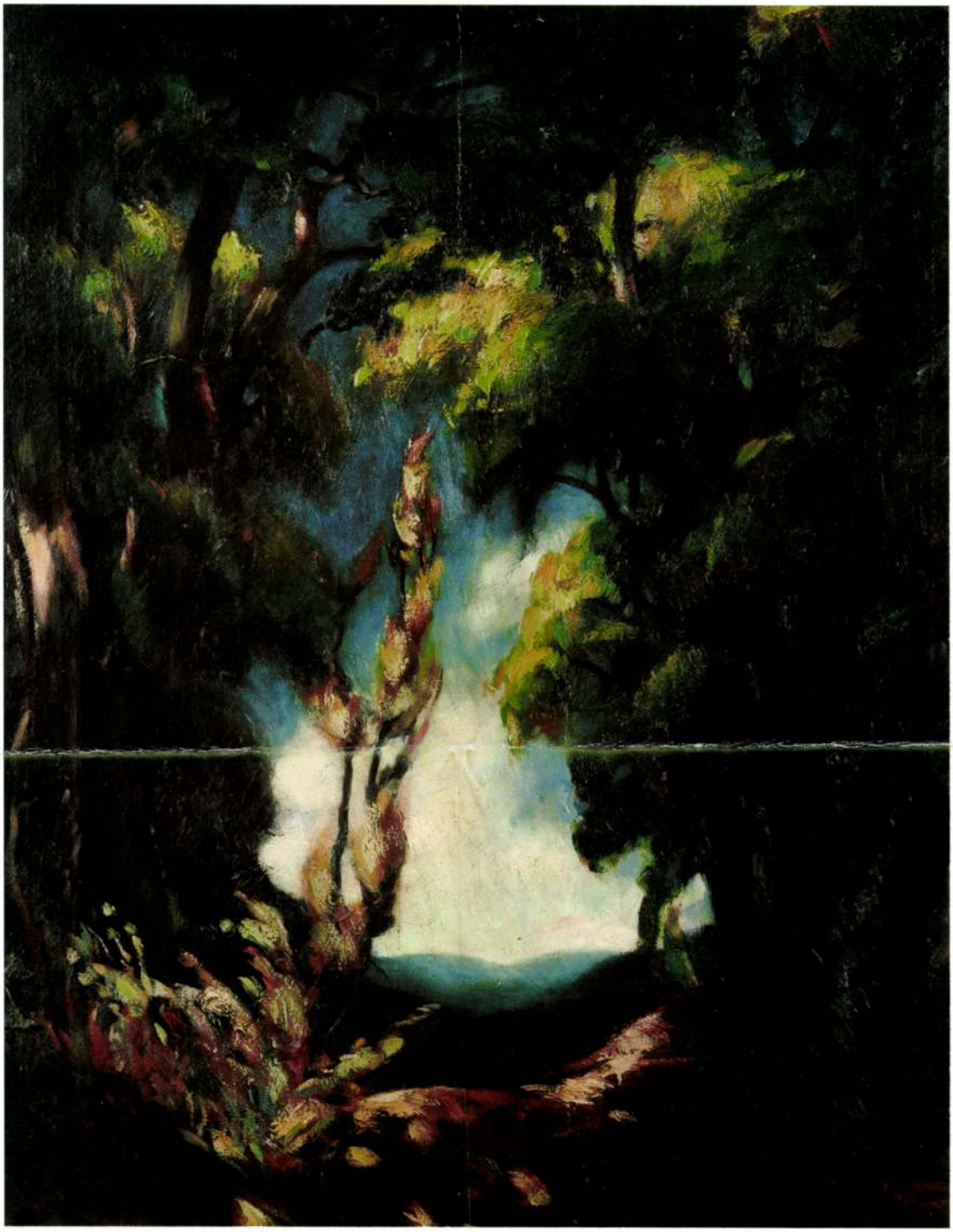

179.▲
Paál Albert (1895-1968)

Tájkép
Olaj, vászon 100x80 cm
Jelezve jobbra lent: Paál
Kikiáltási ár: 250.000 Ft

Fényes Adolf (1867-1945)

Hazatérő testvérek, 1903
(Vizet hozó leány és fiú)
Olaj, vászon 101,5x76 cm
Jelezve jobbra lent: Fényes A. 1903

Irodalom:

- Oelmacher Anna: Fényes. Bp. 1962.
- Aradi Nóra: Fényes Adolf. Bp. 1979.
- Egri Mária - Aradi Nóra: Fényes Adolf. In: Magyar Művészet. 1890-1919. Bp, 1981. 233-236.l.

Fényes Adolf: Fűben, 1903 MNG. **(1.kép)**

A realista hagyományokon nyugvó életképfestészet egyik központjává Szolnok vált a 19. században. A települést már az 1850-es évektől felkeresték az osztrák August von Pettenkofen baráti köréhez tartozó festők, és a későbbiekben rendszeressé vált olyan neves művészek jelenléte, mint Deák Ébner Lajos, Bihari Sándor, Mednyánszky László, Vaszary János. A helyhez kötődő karakterisztikus életképfestészet, a miliő megtartó ereje és a korszak művésztelep alapítási láza hívta elő 1901-ben a Szolnoki Művészeti Egyesületet, illetve járult hozzá 1902-ben tizenkét műteremlakás elkészültéhez.

A szolnoki művészkolónia meghatározó egyénisége Fényes Adolf volt, akinek munkássága csaknem négy évtizedig kötődött a városhoz. Fényes 1897-1908 között készítette el az általa *Szegény emberek élete*-ként emlegetett képeinek sorát. Weimari tanulóévei (1887-1890, 1892-94) alatt nem maradt érintetlen a német festészet szociális érzékenységű *"Arme-Leute Malerei"* törekvéseitől, melyet Szolnokon a hazai közeg problémái aktualizáltak. Az e vidéken alkotó vagy ide gyökerező művészek szociális érzékenységét részben magyarázták ill. felerősítették az 1890-es évektől egyre súlyosabbá váló gazdasági körülmények és a térségben fellángoló paraszti mozgalmak. A kormány 1894-ben az egész Alföldön kivételes állapotot rendelt el.

A megismert szegényparaszti világ Fényes Adolf első nagy festői korszakában uralkodó témává vált, ugyanakkor életképei három jól elkülöníthető stiláris egységbe csoportosíthatók. A kezdeti évek (1897-1902) realista alkotásain a monumentális földműves figurák egynemű, komor háttér előtt jelentek meg. A téma drámaiságát a sötétbarna és a fekete színek használata fokozta. (*Özvegy*,1898; *Anya gyermekével*, 1901; *Ebéd*, 1902) 1903-tól Fényes paraszti témájú vásznain felizzott a kolorit és a szabadban megjelenített motívumokat átitatta a napfény. (*Napsütötte udvar*, 1903; *Kisvárosi délelőtt*, 1904; *Babfejők*, 1904) Végül 1906-ra a posztimpresszionista képfelfogásig, a nagy felületeken eluralkodó dekoratív színfoltokig jutott el a festő. (*Testvérek*, 1906; *Látogatás*, 1907)

A *Vizet hozó leány és fiú* Fényes 1903-06 közötti plein-air korszakához kapcsolható. A képciklusból már jól ismert ábrázoltak csoportjából most is csak egy-egy alakot választ. A letisztult megformálást emeli ki 1904-ben Fényes művé-

180. ▶
Fényes Adolf (1867-1945)

Hazatérő testvérek
(Vizet hozó leány és fiú)
Olaj, vászon 101,5x76 cm
Jelezve jobbra lent: Fényes A. 1903.
Kikiáltási ár: 1.800.000 Ft

Fényes Adolf

I UJSÁG 929. XI. 30

karót reájuk. Csak eső után és napszállat előtt boritja ilyen mozdulatlan levegő az álmodó természetet. A hatvanas éveket rovó csendes vándor merengései ezek a szinte szőnyegszerü képek, melyeknek szükszavu tömörsége gyönyörködteti a szemet, misztikus lirája megdobbantja a szivet. *M. V.*

N. Ú. 929. XI. 30

— **Fényes Adolf kiállitása a Fészekben.** Legtöbb képe alig nagyobb, mint egy-egy irkalap. Esővert magyar tájak, napfényes olasz utcák — néhány sommás ecsetvonás, amelyben a miniatürfestők egész elmélyedése benne van. Ezek az apró képek első benyomásra szürkék, jelentéktelenek, de azután nem engedik el a szemet, horizontjuk a messzeségbe vész, boltozatos egük alatt minden él, — maga az élet forditott látcsövön. *Fényes* Adolf nagyobb méretü uj képei mások. Mindegyik alaphangulata a néma ság, — néman borong az ég, alszik a táj, hallgatagon poroszkál egy-egy lovas, szótlanul ül a vándor a kövön, levél se zörren. És a fény se cikázik játékosan, a hűvös szinek nem folynak össze átmenetekben, tisztán, élesen és néman válnak el egymástól a formák, legfeljebb, ha az alkony kékesszürke fátyla borit közös ta-

N. Ú. 929. XI. 30

MK SAJTÓFIGYELŐ
MAHIR
1091 BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337-748, 340-726

Adolf Fényes

BUDAPESTER RUNDSCHAU

1984 JAN 3 01

1027

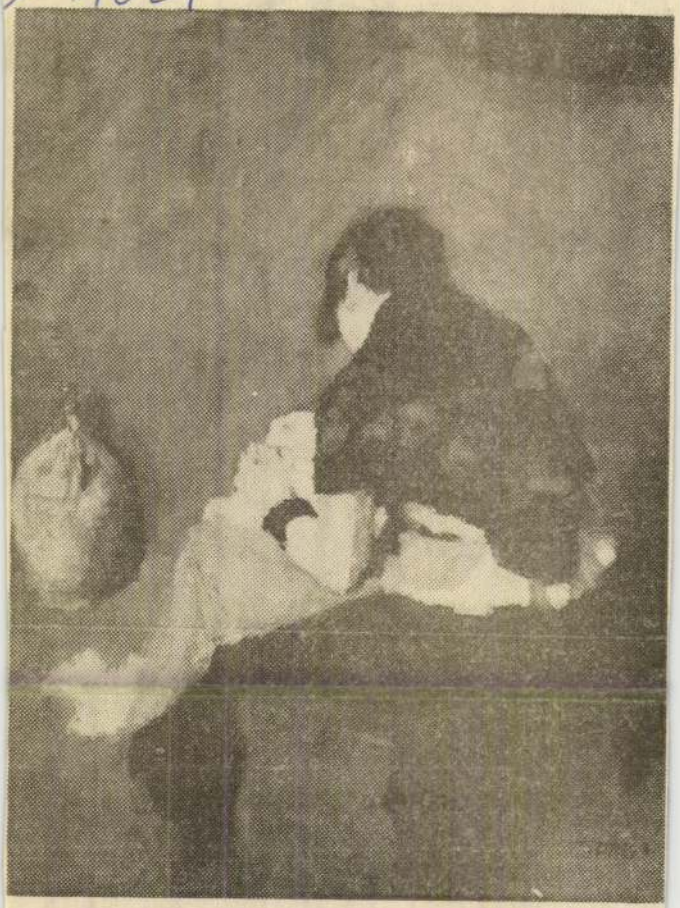

Adolf Fényes (1867—1945): Näherin

Kunst des 20. Jahrhunderts in der Nationalgalerie

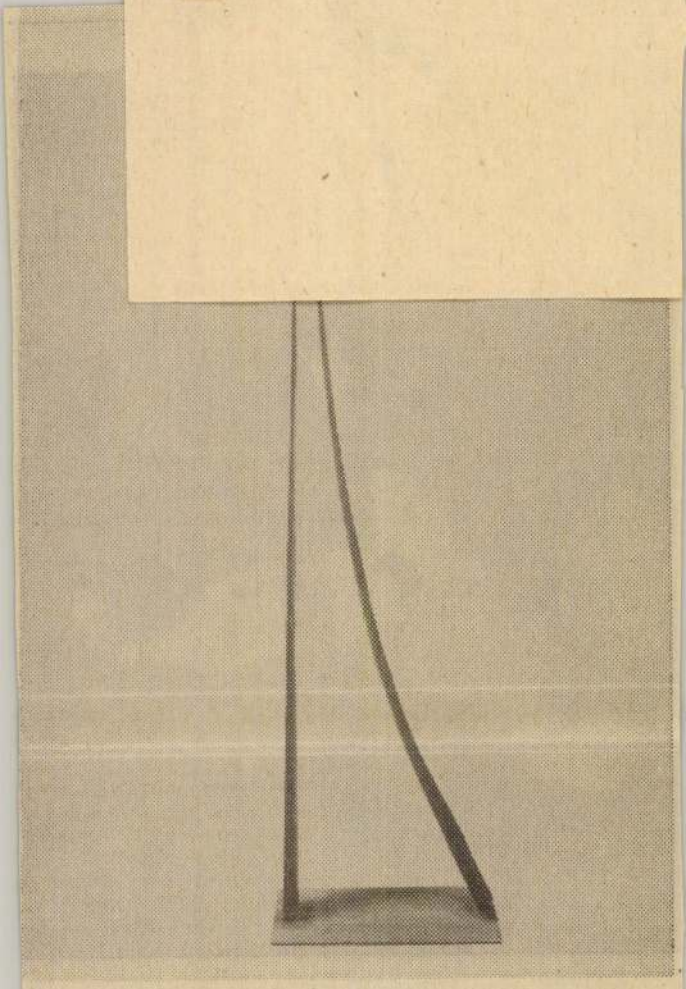

György Segesdy (geb. 1931): Dädalus
Kunst des 20. Jahrhunderts in der Nationalgalerie

Fenyes Adolf

vród

B. K. M. A művés-
telepek jelentőségéről.
Kéve könyve
1928. 63. l.

La Libre Belgique

1926 Juin 9

Lándor T

A tolmácsi
művészhagyték

VI

1902. jul 6

Landskrona Posten

(Malmö) 1928
dec. 14

MDK

Fényes Adolf

Ifj.Gonda B.: Zombory Lajos a nagy magyar állatfestő. Nemzeti Ujság 1933. dec. 2. 23-24.l.

MDK

Fényes Adolf

A pletyka, of.

Benczur Gyula és tanitványai kiáll. tárgym.
Műcsarnok 1921. 8.l.

MDK

Fényes Adolf

Csendélet, of.

Benczur Gyula és tanitványai kiáll. tárgym.
Mücsarnok 1921. 9.1.

Fényes Adolf, festő MDK

A Nemzeti Galériában tárlatvezetésen ismertetik művészetét.

–: A hét végi kulturális programból 10.

NÉPSZABADSÁG, bp. 1964. jún. 6.

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 337-748, 340-726

PESTI MŰSOR
Fényes Adolf
festőművész
1979 OKT 31

1021

A PM PESTI MŰSOR KÖNYV AJÁNLATA

A könyvesboltok kirakatait nézegetve sok képzőművészeti tárgyú könyv kelti fel érdeklődésünket. Nemcsak a bemutatott remekművek vonják magukra figyelmünket, hanem az albumok szép kivitele is. A *Corvina Kiadó* kiadványai közül ajánlunk most négyet.

FÉNYES ADOLF művészetét mutatja be az egyik album. *Aradi Nóra* feketefehér képekkel illusztrált, elmélyült tanulmánya és 24 színes kép segít otthon is felidézni ennek a különös életműnek ritka szépségeit.

CZÓBEL BÉLA pikturáját teszi közkinccsé egy másik, hasonló kötet. *Philipp Clarisse* tanulmánya, 25 színes és 6 fekete-fehér kép szolgálja a kitűnő művész jobb megismerését.

Világhírű kincseket vehetünk szemügyre a Corvina és a leningrádi *Auróra Művészeti Kiadó* közös albumában, a *NYUGAT-EURÓPAI FESTÉSZET AZ ERMITÁZSBAN XIII—XVIII. század* című kötetben. A 140, zömében színes képet kimerítő magyarázó szöveg kíséri. Csak néhány név a legnagyobbak közül: *Raffaello, Leonardo da Vinci, Goya, Tiziano, Tiepolo, Rembrandt, Rubens...*

VELENCE csodálatos műremekei közé kalauzol *Pogány Frigyes* posztumusz műve. Könyve nemcsak szép képeket tár elénk, hanem megismertet keletkezésük történetével, megtanít „látni". A felvételek nagy részét is a szerző készítette.

Fényes Adolf: Napszámos

Kumpost Éva kerámiái

Kumpost Éva két évtizede foglalkozik kerámiával. A hagyomány, amelyből alkotásai gyökereznek, elsősorban a népművészet. Ennek egyszerűsége, letisztult formája segít gondolatainak kifejezésében. Formai megoldásai magukba szívták a pásztorfaragások, hímzések naivságát, gazdag színvilágát. A legegyszerűbben megoldott figurái, a *Juhász birkákkal*, *Betyár pisztollyal*, *Ivós menyecske*, a falusi, paraszti életet idézik.

Alkotásainak középpontjában mindig az ember áll. A groteszk figurák, a zsánerképek, a biblikus kompozíciók témaköre változatos, kifogyhatatlan. Kis méretű mázas reliefjein megörökítette tucatnyi mesterség csínját-bínját. Közöttük talán a leglátványosabbak a *Libásaszszony*, *Halaskofa*, *Mézeskalácsos*, *Kerékgyártó*. Igazi parasztkonyhát mutat az *Öreganyám konyhája*, melyben a falon levő használati edények valódi, korongolt miniaturák, gyűszűnyi méreteikkel.

A XV. századi pravoszláv templomok hangulatát idézik a soktornyos, kupolás aprócska templomok, melyek festett, díszes ablakából pajzán összekacsintással tekint ki a pópa és az apáca. Erkölcseikre szigorúan vigyáznak a tetőn hasaló szárnyas angyalok.

Kumpost Éva életöröme, lelki derűje, szárnyaló fantáziájának bősége a legváltozatosabb figurákat varázsolja elénk. A végletekig leegyszerűsített formák groteszk vonásain mérhető le leginkább az iróniával fűszerezett humor.

Igazi, színes, derűs mesevilág ez, ahol a kétarcú angyalok, pajkos ördögök, bohókás lények